ANNE HOLT

eroare judiciară

«O carte inspirată de un caz real... semnată de regina romanului polițist norvegian.» Kirkus Review

FICTION CONNECTION 3

Gazeta

TREI

FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

ANNE HOLT

EROARE JUDICIARĂ

O anchetă făcută de Vik şi Stubø

Traducere de Marie-Jeanne Vasiloiu

Postfaţă de Anne Holt

3
TREI

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Coperta colecției:
Faber Studio (S. Olteanu, B. Hațeganu, D. Dumbrăvician)
Foto copertă: © CHRIS BUZELLI

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Gabriela Chircea

Corectură:
Cătălina Ioancea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HOLT, ANNE
Eroare judiciară: O anchetă făcută de Vik și Stubø / Anne Holt ;
trad.: Marie-Jeanne Vasiloiu . - București : Editura Trei, 2011
ISBN 978-973-707-444-7

I. Vasiloiu, Marie-Jeanne (trad.)
821.111-31=135.1

Titlul original: *Det som er mitt*
Autor: Anne Holt

Copyright © Anne Holt 2001
Publicată prin acord cu Salomonsson Agency, Stockholm, Suedia

© Editura Trei, 2011
pentru prezenta ediție

C.P. 27-0490, București
Tel./Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro, www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-444-7

Mamei şi tatălui meu

Notă

Pe lângă cele douăzeci şi şase de litere cunoscute, alfabetul norvegian mai cuprinde trei vocale, plasate după **z**:

— **æ**, vocală intermediară între *a* şi *e*, care se pronunţă ca *a*-ul englez din cuvântul *man*;

— **ø**, care se pronunţă ca grupul *eu* din termenul francez *peu*;

— **å**, care se pronunţă ca *o*.

Şi tavanul a fost albastru. Omul de la magazin susţinea că o culoare închisă ar fi făcut ca încăperea să pară mai mică. Se înşela. Dimpotrivă, tavanul se înălţa, aproape că dispărea. Aşa cum dorisem eu însumi, când eram mic: o boltă întunecată, spuzită de stele, ca fundal pentru un crai-nou subţirel, răsărit chiar deasupra ferestrei. Pe vremea aia, pentru mine, alegea Buni. Buni şi mami. O cameră de băieţel, zugrăvită în galben şi alb.

Fericirea este un lucru de care abia dacă-mi pot aminti, ca o atingere fugară într-un grup de necunoscuţi: dispărută mai înainte de a apuca eu să mă întorc. Când camera a fost aranjată şi n-au mai rămas decât două zile până să vină el, în sfârşit, m-am simţit mulţumit. Fericirea este un lucru copilăresc, iar eu mă apropii de treizeci şi patru de ani, nu trebuie să uităm. Dar eram mulţumit, de bună seamă. Mă bucuram.

Camera era gata. Pe lună stătea călare un puşti. Blond, ţinând o undiţă, o vargă de bambus prevăzută cu fir şi flotor; şi jos de tot — agăţată de cârligul undiţei —, o stea. O picătură de vopsea galbenă se prelingea spre colţul ferestrei, ca şi cum cerul începuse să se topească.

Fiul meu putea, în sfârşit, să sosească.

1

Se întorcea de la şcoală. 17 mai era pe aproape. Asta avea să fie prima sărbătoare naţională[1] fără mami. Costumul popular îi era prea scurt. Mami îl lungise deja de două ori.

În noaptea aceea, Emilie fusese trezită de un coşmar. Tati dormea; ea îi asculta prin perete sforăielile uşoare şi ţinea costumul la piept. Marginea lui roşie îi ajungea acum la genunchi. Creştea prea repede. Tati spunea adesea: bălăriile cresc, nu glumă! Emilie îşi trecuse mâna peste stofa de lână şi se ghemuise cum putuse mai bine. Bunica din partea lui mami repeta întruna: Grete era o prăjină, aşa că nu-i de mirare că puştanca creşte în felul ăsta.

Până la urmă, umerii şi coapsele începuseră să-i amorţească. Din cauza lui mami era ea aşa de înaltă. Marginea roşie abia dacă i-ar fi acoperit genunchii.

Poate că ar trebui să ceară o rochie nouă.

Ghiozdanul era greu. Culesese podbal. Buchetul era atât de mare, încât tati trebuise să scoată o vază. Tulpinile erau lungi; nu ca atunci când era mai mică şi culegea doar florile, care pluteau apoi triste într-un păhărel pentru ouă.

Nu-i plăcea să umble singură. Marte şi Silje plecaseră împreună. Nu-i spuseseră ce aveau să facă, îi făcuseră doar un mic semn, de la geamul din spatele maşinii conduse de mama lui Marte.

---

[1] La 17 mai se aniversează naşterea statului norvegian, odată cu semnarea Constituţiei de la Eidsvoll, în 1814.

Podbalul avea nevoie de apă. Unele tije atârnau deja înmuiate, iar Emilie încercă să nu ţină buchetul prea strâns. O floare căzu pe jos şi ea se aplecă s-o ridice.

— Pe tine te cheamă Emilie?

Bărbatul zâmbea. Emilie se uită în urma ei. Pe ulicioara îngustă — un pasaj între două străzi cu circulaţie intensă, care îi scurta cu peste zece minute drumul de întoarcere — nu mai era altcineva. Ea murmură două-trei cuvinte nedesluşite şi se trase înapoi câţiva paşi.

— Emilie Selbu? Eşti chiar tu, nu-i aşa?

Nu vorbi niciodată cu necunoscuţi. Niciodată cu bărbaţii pe care nu-i cunoşti. Fii politicoasă cu toţi adulţii.

— Da, murmură ea, încercând să treacă.

Pantoful, un pantof de sport nou-nouţ, cu benzi roz, îi intră în noroiul acoperit de frunze moarte. Emilie fu gata-gata să-şi piardă echilibrul. Bărbatul o apucă de braţ, după care îi trânti ceva peste faţă.

O oră şi jumătate mai târziu, la poliţie fu reclamată dispariţia lui Emilie Selbu.

2

— N-am reuşit niciodată să uit cazul ăsta. Poate că mă mustra conştiinţa. Pe de altă parte, tocmai îmi terminasem studiile de drept; la acea vreme, mamele copiilor mici trebuiau să se ocupe în exclusivitate de căminul lor. N-aş fi putut spune mare lucru.

Zâmbetul ei implora să fie lăsată în pace. Conversaţia dura de aproape două ore. Femeia bolnavă la pat avea respiraţia scurtă; după toate semnele, era incomodată de lumina puternică a soarelui. Degetele i se agăţară de cearşaf.

— N-am decât şaptezeci de ani, gâfâi ea, dar mă simt atât de bătrână. Iertaţi-mă.

Inger Johanne Vik se ridică şi trase draperiile. Şovăi, apoi întrebă, fără să se întoarcă:

— E mai bine?

Bătrâna doamnă închise ochii.

— Am scris totul. Acum trei ani. Când am ieşit la pensie, gândindu-mă că o să am...

Ridică o mână subţire.

— ...timp.

Inger Johanne Vik se uita fix la dosarul pus pe noptieră, alături de un teanc de cărţi. Bătrâna dădu uşor din cap.

— Luaţi-l. Nu mai pot face mare lucru, acum. Nici măcar nu ştiu dacă el mai este în viaţă. Dacă-i aşa, trebuie să aibă... vreo şaizeci şi cinci de ani.

Închise ochii. Capul îi căzu uşor într-o parte. Gura i se întredeschise şi, când Inger Johanne Vik se aplecă să ia dosarul

roşu, îi simţi răsuflarea de bolnavă. Băgă hârtiile în geantă şi se îndreptă, fără zgomot, spre uşă.

— Un ultim lucru, pentru a încheia...

Inger tresări şi se întoarse spre bătrână.

— Am fost întrebată cum puteam fi atât de sigură. Unii cred că toate astea nu-s decât ideile fixe ale unei bătrâne care nu mai este bună de nimic. E adevărat că n-am făcut nimic în toţi anii ăştia, când... După ce veţi citi totul, v-aş fi recunoscătoare dacă mi-aţi spune...

Tuşi. Ochii i se închiseră încet. Tăcerea domni pentru o clipă.

— Ce să vă spun? murmură Inger Johanne Vik. Nu era sigură dacă bătrâna nu adormise.

— Eu ştiu că era nevinovat. Mi-ar face bine să aflu dacă sunteţi de aceeaşi părere.

— Dar pe mine nu mă...

Bătrâna îşi lăsă palma pe căpătâiul patului.

— Ştiu. Nu vă interesează vinovăţia sau nevinovăţia. Pe mine, da. În cazul ăsta, da. Şi sper să vă intereseze şi pe dumneavoastră. După ce veţi citi totul. Îmi făgăduiţi? O să vă întoarceţi?

Inger Johanne Vik îi zâmbi uşor. În realitate, asta nu era decât o grimasă, prin care nu-şi lua niciun angajament.

3

Nu era prima oară când Emilie dispărea. Nu lipsea niciodată prea mult, dar se întâmplase odată, chiar după moartea Gretei, când nu reuşise s-o găsească vreme de trei ore. Telefonase peste tot. Mai întâi, foarte enervat, la cei apropiaţi: la prieteni, la sora Gretei, care stătea la zece minute de ei şi care era mătuşa preferată a lui Emilie, la bunici, care n-o văzuseră pe micuţă de câteva zile. Sunase şi în alte părţi, pe măsură ce îngrijorarea făcea loc temerii, iar degetele lui încurcau tastele telefonului. Apoi bătuse vecinătatea în pas de marş şi în cercuri tot mai mari. Teama i se transformase în panică şi începuse să plângă.

Ea stătea într-un copac, absorbită de o scrisoare pe care i-o scria maică-sii, o scrisoare alcătuită numai din desene şi pe care avea s-o trimită în cer, sub forma unui avion de hârtie. El o dăduse jos, cu grijă, de pe creangă şi trimisese avionul în aer, de pe o coastă abruptă. Hârtia îndoită plutise într-o parte şi-n alta, până când dispăruse, legănându-se, pe deasupra unor mesteceni înalţi, care, de atunci, poartă pur şi simplu numele „Drumul spre Rai". După aceea, timp de două săptămâni, nu o scăpase din ochi. Cât durase vacanţa, după care fusese obligat s-o lase din nou să meargă la şcoală.

Dar, de data asta, era altfel.

Până acum, nu chemase niciodată poliţia; aceste dispariţii, mai scurte sau mai îndelungate, nu-l alarmaseră niciodată în asemenea hal. Acum, era altceva. Panica îl cuprinse fără veste, ca un val. N-ar fi putut spune de ce, dar, văzând că Emilie nu

se întorcea aşa cum era de aşteptat, a luat-o la fugă spre şcoală, fără să bage de seamă că şi-a pierdut un papuc la jumătatea drumului. Ghiozdanul şi un buchet mare de podbal zăceau pe ulicioara dintre cele două străzi mari, scurtătură pe care ea nu îndrăznea niciodată să meargă, atunci când era singură.

Grete îi cumpărase ghiozdanul ăsta lui Emilie, cu o lună înainte de a muri. Micuţa nu s-ar fi despărţit niciodată de el; dar poate că se înşela, poate că o fi fost ghiozdanul altei eleve, cine ştie, vreun copil mai puţin grijuliu. Ghiozdanul semăna cu al fiicei lui, dar n-a fost pe deplin sigur de asta până nu i-a deschis, ţinându-şi răsuflarea, capacul şi nu i-a văzut iniţialele din interior. E.S. Nişte litere mari şi colţuroase, aşa cum le făcea Emilie. Era ghiozdanul lui Emilie, şi ea nu l-ar fi lăsat niciodată trântit în felul ăsta.

4

Bărbatul menţionat în hârtiile lui Alvhild Sofienberg se numea Aksel Seier, născut în 1935. Ucenic tâmplar la cincisprezece ani. Documentele ofereau prea puţine informaţii despre copilăria lui, cu excepţia faptului că se mutase de la Oslo la Trondheim, când avea zece ani. Tatăl său găsise de lucru, după război, la Aker Mekanisk Verksted. Până să atingă vârsta adultă, avea deja trei infracţiuni la activ. Nimic cu adevărat grav.

— Nu după scara de valori actuală, în orice caz, murmură pentru sine Inger Johanne Vik, tot întorcând foile friabile, îngălbenite de ani. Sentinţele judecătoreşti se refereau la trei spargeri de băcănii şi un furt de maşină care se terminase pe Mosseveien, când bătrânul Ford rămăsese în pană de benzină. La 21 de ani, Aksel Seier fusese arestat şi condamnat pentru viol şi crimă cu premeditare.

Fetiţa se numea Hevdig şi, în momentul morţii, nu avea decât opt ani. Cadavrul, gol şi mutilat, fusese găsit, într-un sac de pânză, de către un vameş, lângă portul de mărfuri din Oslo. Două săptămâni de anchetă dură se încheiaseră cu arestarea lui Aksel Seier. Desigur, nu exista nicio dovadă palpabilă. Nici urme de sânge, nici amprente digitale. Nimic care să poată face legătura între învinuit şi victima lui. Dar acesta fusese văzut la faţa locului de către doi martori de toată încrederea şi care aveau motive perfect legitime să se afle afară, la o oră atât de târzie.

La început, tânărul a negat absolut totul. După câteva ore, a recunoscut, în sfârşit, că se aflase în zona dintre Pipervika şi

Vippertangen, în noaptea când fusese ucisă Hedvig. Era vorba doar de puţin trafic de alcool. Refuzase să spună numele clienţilor.

După câteva ore de la arestare, poliţia reuşise să dea peste un vechi denunţ pentru exhibiţionism. În momentul faptelor, Aksel avea optsprezece ani şi, după spusele sale, beat mort fiind, nu făcuse altceva decât să se uşureze pe Ingierstrand, într-o seară de vară. Tocmai atunci, treceau trei fete. El voise doar să le necăjească, a spus Aksel. O prostească din pricina aburilor băuturii, el nu era *unu' de-ăia*. Nu şi-o arătase, doar glumise cu trei gagici isterice.

Chestiunea fusese clasată, dar nu uitată. Apărea din arhive, ca un stigmat pe care îl crezuse şters, ca un deget ce arăta, tremurând de indignare, spre el.

Când numele lui a fost dat publicităţii, pe manşetele late ale ziarelor, fapt ce a făcut-o pe maică-sa să-şi ia zilele, în seara de 23 decembrie 1956, la poliţie au parvenit trei noi declaraţii. Una dintre ele a fost lăsată frumos deoparte, după ce autorităţile şi-au dat seama că autoarea, o femeie între două vârste, avea obiceiul să denunţe câte un viol la fiecare şase luni. Celelalte două au reţinut însă atenţia inspectorilor însărcinaţi cu ancheta.

Margrete Solli, de nouăsprezece ani, stătuse trei luni cu Aksel. Ea avea principii riguroase. Ceea ce lui Aksel nu-i convenea în mod deosebit, susţinea ea, roşind şi plecându-şi ochii. Nu o dată, el luase cu forţa ceea ce este propriu unui cuplu.

Aksel avea o altă versiune a poveştii. El îşi amintea de nopţile delicioase, de lângă Sognsvann, subliniate de fraze rostite printre chicoteli şi de uşoare lovituri peste degete, când mâinile i se aventurau pe pielea ei dezgolită. Îşi amintea de sărutările fierbinţi de despărţire şi de felul în care o asigura, fără prea multă însufleţire, că se însoară cu ea de îndată ce iese calfă. El a descris, în faţa poliţiei şi a curţii, o fată pe care trebuia s-o convingi, dar nu mai mult decât pe altele; că aşa şi erau fetele, nu? Mă rog, înainte să le pui inelul pe deget.

A treia declaraţie venea de la o femeie pe care Aksel Seier susţinea că nu o întâlnise în viaţa lui. Violul se presupunea că avusese loc cu mulţi ani în urmă, pe când ea nu avea decât

paisprezece ani. Aksel protestase cu tărie: nu o văzuse niciodată. Şi, vreme de nouă săptămâni, cât au durat detenţia provizorie, precum şi lungul şi istovitorul proces, el a ţinut-o morţiş pe a lui: n-o văzuse niciodată pe acea femeie. Nu auzise niciodată de ea.

Dar Aksel minţea în atâtea privinţe!

Când a început urmărirea, Aksel şi-a turnat, în sfârşit, clientul care-i putea oferi alibiul. Bărbatul se numea Arne Frigaard şi cumpărase douăzeci de sticle cu alcool de contrabandă, în valoare de douăzeci şi cinci de coroane. Când poliţia s-a dus să verifice, a descoperit, într-o casă din Frogner[2], un colonel Frigaard cât se poate de uimit. Acesta a ridicat ochii spre cer, în faţa unor acuzaţii atât de groteşti, şi i-a invitat pe cei doi agenţi să-i vadă barul. Exclusiv alcooluri nobile. Ce-i drept, soţia lui nu a spus, practic, nimic, dar a clătinat din cap când fanfaronul de bărbată-său a susţinut sus şi tare că, în seara cu pricina, rămăsese acasă, din cauza unei migrene, şi se culcase devreme.

Inger Johanne îşi trecu degetul de-a lungul nasului şi bău o gură de ceai rece.

Pare-se că nimeni nu cercetase mai îndeaproape versiunea colonelului. Inger Johanne crezu totuşi că sesizează o anumită ironie sau mai degrabă o distanţare plină de sarcasm în atitudinea judecătorului care ascultase depoziţia de o obiectivitate seacă, făcută de poliţist. Colonelul nu a fost chemat în boxa martorilor. Avea migrenă, afirmase un medic, cruţându-şi astfel vârstnicul pacient de neplăcerile confruntării cu afirmaţiile inculpatului, în ceea ce priveşte cumpărarea unor cantităţi de alcool cu preţ redus.

Inger Johanne tresări auzind zgomotele ce veneau din dormitor. În ciuda tuturor acestor ani, cinci ani în care situaţia se îmbunătăţise considerabil — copila dormea dusă de obicei, cufundată într-un somn odihnitor, şi, fără îndoială, nu era decât niţeluş răcită —, ea nu se putea împiedica să nu se înfioare la cea mai mică hârâială din piept sau tuse. Tăcerea se aşternu din nou.

---

[2] Unul dintre cele mai elegante cartiere din Oslo.

Un martor se deosebea însă de ceilalţi. Evander Jakobsen, de şaptesprezece ani, aflat la închisoare în acel moment. Când mica Hedvig fusese asasinată, era liber totuşi; acesta susţinea că primise bani de la Aksel Seier, ca să ducă un sac, de la Gamlebyen până în port. La început, declarase că Seier îl însoţise, dar nu voise să care el însuşi sacul, pentru că asta „ar fi atras atenţia". Apoi, povestea se schimbase. Nu mai era Seier cel care-i ceruse să transporte sacul, ci un alt bărbat (numele respectivului nu figura în dosar). Dacă dădeai crezare acestei noi mărturii, Seier l-ar fi aşteptat în port şi ar fi recuperat pachetul fără multă vorbă. Chipurile, sacul ar fi conţinut capete şi picioare de porc alterate. Evander Jakobsen nu putea confirma, nu verificase. Dar sacul puţea, fără nicio îndoială, iar greutatea putea corespunde, fără probleme, unei copile de opt ani.

Această poveste, cusută în mod vizibil cu aţă albă, strecurase îndoiala în mintea ziaristului însărcinat cu rubrica „fapt divers" din *Dagbladet*. El a descris explicaţiile lui Evander Jakobsen ca fiind „absolut neverosimile" şi a primit sprijinul lui *Morgenbladet*, al cărui reporter îşi bătea joc pe faţă de povestea contradictorie înşirată de tânărul recidivist din boxa martorilor.

Rezervele ziariştilor n-au fost de niciun ajutor.

Aksel Seier a fost declarat vinovat că o violase pe micuţa Hedvig Gåsøy, în vârstă de opt ani. Şi vinovat că o asasinase cu scopul de a disimula cealaltă crimă.

A fost condamnat la închisoare pe viaţă.

Inger Johanne Vik a pus, cu grijă, hârtiile una peste alta. Dosarul era alcătuit din depoziţii şi din sentinţa judecătorească, precum şi din primele pagini ale unor jurnale. Niciun document provenind din partea poliţiei. Niciun proces-verbal. Niciun raport de expertiză, deşi se pare că existaseră câteva.

După anunţarea verdictului, ziarele încetaseră să mai vorbească despre acest caz.

Pentru Inger Johanne Vik, procesul lui Aksel Seier era unul printre multe altele. Doar sfârşitul poveştii îl făcea deosebit şi o împiedica pe tânăra femeie să doarmă. Era douăsprezece şi jumătate noaptea, dar nu-i era deloc somn.

Reciti dosarul. Sub hârtiile procesului, legate într-un clasor împreună cu extrasele din ziare, se găsea povestea neliniştitoare a bătrânei femei.

În cele din urmă, Inger Johanne se ridică. Cerul începea să se lumineze. În câteva ore, trebuia să se scoale. Copila mormăi, pe jumătate adormită, când o împinse la celălalt capăt al patului. Micuţa putea rămâne culcată. Oricum, ea nu mai putea dormi.

5

— E o poveste incredibilă.

— Spui asta la modul propriu? Adică nu mă crezi?

Camera fusese aerisită. Bolnava părea mai vioaie. Stătea în capul oaselor, pe pat; un televizor cu sonorul oprit era aprins, într-un colţ. Inger Johanne Vik zâmbi şi atinse cu vârful degetelor cuvertura pusă pe braţul fotoliului.

— Bineînţeles că da. De ce nu te-aş crede?

Alvhild Sofienberg nu răspunse. Privirea i se plimba de la vizitatoare la televizorul mut. Pe ecranul acestuia, imaginile defilau nervos, fără nicio noimă. Bătrâna avea ochi albaştri. Faţa îi era ovală, iar buzele păreau să-i fi dispărut în zbuciumul pricinuit de durerile intense, care ba o apucau, ba o lăsau. Părul îi devenise incredibil de subţire. Poate că fusese frumoasă la vremea ei. Greu de spus. Inger Johanne îi cercetă trăsăturile răvăşite şi încercă să şi-o închipuie pe femeia care trebuie că fusese Alvhild în 1965, când împlinise treizeci şi cinci de ani.

— M-am născut în 1965, spuse brusc Inger Johanne, după care lăsă jos dosarul. La 22 noiembrie. Exact după doi ani de la atentatul asupra lui Kennedy.

— Copiii mei erau deja mari. Tocmai îmi dădusem licenţa în drept.

Bătrâna zâmbi, zâmbi de-adevăratelea: dinţii cenuşii îi străluciră în spaţiul îngust dintre nas şi bărbie. Consoanele erau dure, vocalele dispăreau. Ea se întinse să ia un pahar de apă şi bău.

Primul post al lui Alvhild Sofienberg a fost acela de „însărcinat de dosar", la Direcţia Penitenciară. Se ocupa de cererile de graţiere ce urmau să-i fie adresate regelui. Asta o ştia deja Inger Johanne. Informaţia figura la dosar, în povestea bătrânei, care era prinsă, cu o agrafă, de sentinţă şi de câteva tăieturi din ziare îngălbenite, cu privire la numitul Aksel Seier, condamnat pentru uciderea unei minore.

— Un job plicticos, mai ales privit retrospectiv. Nu ţin minte să nu-mi fi plăcut. Dimpotrivă. Studiasem, aveam studii superioare... Aveam o licenţă; dar asta nu însemna nimic pe vremea aia. În orice caz, nu în familia mea.

Îşi arătă din nou dinţii şi încercă să-şi umezească buzele cu vârful ascuţit al limbii.

— Cum ai pus mâna pe toate documentele astea? o întrebă Inger Johanne, luând o carafă, ca să umple paharul.

Cuburile de gheaţă din ea se topiseră, iar apa mirosea vag a ceapă.

— Cererile de graţiere nu sunt însoţite, în general, de toate documentele legate de caz? Audieri la poliţie şi altele? Nu prea înţeleg cum ai putut...

Alvhild încercă să se ridice. Când Inger Johanne se aplecă asupra ei ca s-o ajute, simţi din nou mirosul acela de ceapă veche, care se accentua. Mirosul se transformă într-o duhoare de putreziciune, care îi umplu nările şi-i stârni greaţa pe care şi-o disimulă sub un acces de tuse.

— Miros a ceapă, declară cu simplitate bătrâna. Nimeni nu ştie de unde vine.

— Poate că..., începu Inger Johanne, arătând cu degetul carafa de apă. Mi-a mirosit puţin...

— Dimpotrivă, tuşi bătrâna. Apa ia mirosul meu. Va trebui să te obişnuieşti. Cât priveşte dosarul, l-am cerut pur şi simplu.

Arătă dosarul, care căzuse.

— După cum am scris acolo, nu-mi pot explica exact ce anume mi-a trezit interesul. Simplitatea cererii, poate, omul acesta stătea de opt ani la închisoare şi nu fusese niciodată furios pentru pedeapsa primită. Făcusé deja trei cereri de graţiere şi toate trei îi fuseseră refuzate. În ciuda faptelor, nu se plângea. Nu

pretindea că este bolnav, cum fac mulţi deţinuţi. Nu umpluse pagini după pagini cu poveşti despre sănătatea care i se şubrezea, despre familia lui de acasă, despre copiii cărora le ducea dorul şi toată abureala asta. Cererea lui cuprindea un singur rând. Două fraze. „Am fost condamnat pe nedrept. Prin urmare, cer să fiu graţiat." Asta e ceea ce m-a fascinat. Şi, atunci, am vrut să văd dosarul. Asta reprezenta...

Alvhild încercă să ridice mâinile.

— Aproape un metru liniar de documente. Cu cât citeam, cu atât eram mai convinsă.

Degetele îi tremurau de efort; ea îşi lăsă mâinile să cadă.

Inger Johanne se aplecă şi ridică dosarul. Se înfioră. Fereastra puţin întredeschisă lăsa să intre un curent de aer. Deodată, perdeaua se mişcă, iar ea tresări. Pe ecran defilau imaginile albăstrui ale telejurnalului; brusc, se simţi agasată de ideea că televizorul era deschis inutil.

— Eşti de acord? Era nevinovat? A fost condamnat pe nedrept. Şi cineva a încercat să ascundă asta.

Vocea lui Alvhild Sofienberg căpătase un ton ameninţător, agresiv. Inger Johanne răsfoi hârtiile, fără să spună nimic.

— S-ar putea spune că este relativ evident, murmură, cu glas aproape neauzit.

— Ce spui?

— Da. Sunt de acord cu tine.

Brusc, Alvhild păru să-şi piardă toate puterile. Căzu din nou pe pernă, închizându-şi ochii. Chipul i se linişti, ca şi cum durerile o lăsaseră, în sfârşit, din gheare. Doar nările îi fremătau uşor.

— Lucrul cel mai înspăimântător poate că nu e condamnarea lui pe nedrept, continuă Inger Johanne, vorbind rar. Cel mai rău e că el nu a putut niciodată... Ceea ce s-a întâmplat după punerea lui în libertate, că a putut... Mă întreb dacă mai e în viaţă.

— Încă unul, spuse Alvhild, pe un ton ostenit, întorcând capul spre televizor.

Cu ajutorul telecomenzii fixate de marginea patului, dădu sonorul mai tare.

— Încă un copil răpit.

Un băieţaş zâmbea, cu un aer timid, dintr-o fotografie de amator. Avea bucle brune şi strângea la piept o maşină de pompieri din plastic roşu. În spatele lui, mai puţin clar, se desluşea un adult care râdea.

— Mama lui, poate. Bieţii oameni. Mă întreb dacă o fi vreo legătură. Cu fetiţa aia, vreau să spun. Cea care...

Kim Sande Oksøy dispăruse de la el de acasă, din Bærum, noaptea trecută, relata o voce metalică. Televizorul era vechi, cu imagine prea albastră şi cu sunetul cam piţigăiat. Răpitorul pătrunsese în încăperea învecinată cu dormitorul părinţilor, în timp ce familia dormea. O cameră se plimbă asupra zonei, după care se opri asupra ferestrei de la parter. Perdelele fluturau uşor, iar obiectivul se apropie de un pervaz distrus şi de un ursuleţ de pluş verde, pus pe o etajeră, chiar în imediata apropiere. Poliţia, reprezentată de un tânăr cu privire nehotărâtă, îmbrăcat într-o uniformă care îl stânjenea, îi îndemna pe toţi cei ce deţineau informaţii privind acest caz să sune la un număr cu 800 sau să se adreseze celui mai apropiat post de poliţie.

Puştiul n-avea decât cinci ani. Trecuseră şase zile de când dispăruse Emilie Selbu, de nouă ani, în timp ce se întorcea de la şcoală.

Alvhild Sofienberg adormise. Lângă gura ei cu buze subţiri se vedea o cicatrice mică, un soi de gropiţă ce pleca piezişş, spre ureche, şi îi dădea aerul că zâmbeşte. Inger Johanne se strecură afară din cameră. La parter, o infirmieră îi ieşi în cale. Inger Johanne se opri pe o treaptă şi se sprijini de balustradă. Şi infirmiera mirosea uşor a ceapă, dar şi a detergenţi. Inger Johanne simţi că-i vine greaţă şi trecu prin faţa femeii fără să ştie dacă avea să se mai întoarcă vreodată în această casă, unde muribunda de la etajul întâi îşi transmitea mirosul de putreziciune asupra tuturor lucrurilor din jur.

6

Emilie se simţi mai mare odată cu apariţia nou-venitului. Lui îi era frică şi mai rău decât ei. Când bărbatul îl împinsese în cameră, cu un moment în urmă, băiatul făcuse pe el. Totuşi, era la vârsta când mergi la şcoală. În celălalt capăt al încăperii, lângă scaunul toaletei, era o chiuvetă. Bărbatul îi aruncase un prosop şi un săpun, iar Emilie reuşise să-l spele sumar pe noul său tovarăş. Dar nu erau haine curate pe nicăieri. Ea vârî slipul murdar sub chiuvetă, între ţeavă şi perete. Puştiul era nevoit să se fâţâie fără chiloţi şi nu se mai oprea din plâns.

Până acum. Tocmai adormise, în sfârşit. În încăpere nu era decât un pat destul de strâmt, şi care trebuie să fi fost vechi. Lemnul era maro şi uzat; pe el erau desene făcute cu carioca, nişte chestii care aproape că nu se mai distingeau. Ridicând cearşaful, Emilie văzu că salteaua era plină de şuviţe de păr lung — păr de fată — lipite cu clăbuc, care o făcură să lase imediat jos colţul cearşafului. Băieţelul îşi pusese capul pe genunchii lui Emilie. Avea bucle brune şi Emilie se întreba dacă el era în stare să vorbească. Când îl întrebase cum îl cheamă, el îşi bâiguise numele. Kim sau Tim. Nu-l putuse înţelege prea bine. Apoi, el ţipase ca din gură de şarpe după maică-sa. Prin urmare, nu era cu desăvârşire mut.

— Doarme?

Emilie tresări. Uşa era întredeschisă. Umbra nu-i îngăduia prea bine să-i vadă chipul, dar glasul lui era limpede. Ea făcu un mic semn din cap.

— Doarme?

Bărbatul nu părea nici furios, nici contrariat. Nu zbiera aşa cum făcea tati când era nevoit să pună de mai multe ori aceeaşi întrebare.

— Da.

— Bine. Ţi-e foame?

Uşa era de fier. Nu avea clanţă pe dinăuntru. Emilie nu ştia de câtă vreme se afla în încăperea asta, în care erau un scaun de closet şi o chiuvetă într-un colţ, un pat în celălalt şi, în afară de asta, nimic altceva decât pereţi de cărămidă şi o uşă lucitoare. De mult, în orice caz. Ea îşi pusese mâinile de cel puţin o sută de ori pe uşa asta netedă şi rece. Bărbatul se temea ca uşa să nu se închidă în urma lui. În rarele ocazii când intra complet în cameră, o bloca cu ajutorul unui cârlig din perete. De obicei, când îi aducea de mâncare şi apă, el punea totul pe o tavă, chiar lângă prag.

— Nu.

— Bine, ar trebui să dormi şi tu. E noapte.

Noapte.

Zgomotul uşii grele, de fier, care se închise trântindu-se, o făcu să izbucnească în plâns. Chiar dacă bărbatul spunea că e noapte, ea nu avea impresia asta. Din cauză că încăperea nu avea fereastră, iar lumina era aprinsă în permanenţă, îi era cu neputinţă să-şi dea seama dacă era noapte sau zi. La început, ea îşi închipuise că feliile de pâine şi laptele însemnau micul dejun, iar tocana şi clătitele pe care bărbatul le punea pe o tavă galbenă erau pesemne cina[3]. Până la urmă, ea înţelesese, însă bărbatul începuse să trişeze. Din când în când, primea pâine de trei ori la rând. Astăzi, după ce Kim sau Tim intrase clătinându-se în această încăpere, bărbatul le servise de două ori supă de roşii. Era călâie, fără fidea.

Emilie încercă să se oprească din plâns. Nu voia să-l trezească pe puşti. Îşi opri respiraţia, ca să nu tremure, dar fără niciun rezultat.

— Mămico, hohoti ea fără să vrea. Mămica mea.

---

[3] Masă principală a zilei, această „cină" (*middag*), se ia, în general, între orele şaisprezece şi optsprezece, rareori mai târziu.

Tati o căuta. Trebuie s-o fi căutat mult timp. De bună seamă că tati şi mătuşa Beate băteau, în continuare, cu pasul, pădurea, cu toate că era noapte. Poate că îi însoţea şi bunicul. Pe bunica o dureau picioarele şi rămăsese, cu siguranţă, acasă, citind cărţi sau făcând prăjituri pe care ceilalţi să le mănânce după ce vor fi mers la „Drumul spre Rai" şi la „Copacul Cerului", fără s-o găsească nicăieri.

— Mămico, gemu Kim sau Tim, după care scoase un ţipăt.

— Şşşşt!

— Mămico! Tăticule!

Puştiul se sculă brusc şi zbieră. Gura i se transformă într-o gaură enormă. Întregul chip i se schimonosi, devenind un singur ţipăt uriaş, iar ea se lipi de perete, închizând ochii.

— Nu trebuie să ţipi, îi explică ea, cu glasul stins. Domnul ar putea să se înfurie pe noi.

— Mămica! Îl vreau pe tăticul meu!

Puştiul mai-mai să se sufoce. Sughiţă şi, când ea îşi deschise ochii, văzu că devenise stacojiu. Din nări îi curgeau mucii. Ea apucă un colţ de plapumă şi îl şterse cu grijă. El încercă s-o împingă.

— Nu vreau, hohoti el din nou. Nu vreau!

— O să-ţi spun o poveste.

El se şterse la nas cu mâneca.

— Mama mea a murit, îi mărturisi Emilie, cu un mic zâmbet. Este în cer şi mă veghează. Întotdeauna. Cu siguranţă, poate să te vegheze şi pe tine.

— Nu vreau.

Oricum, ţâncul nu mai plângea atât de rău.

— Pe mămica mea o cheamă Grete. Are un BMW.

— Audi, răspunse puştiul.

— Mami are un BMW în cer.

— Audi, o ţinu pe-a lui puştiul, şi un zâmbet prudent îl făcu şi mai frumos.

— Şi o licornă. Un cal alb cu un corn în frunte, care ştie să zboare. Mămica poate să meargă peste tot, la volanul licornei, atunci când n-are chef să-şi ia BMW-ul. Eu cred că poate o să vină aici. În curând.

— Şi o să facă multă gălăgie, preciză puştiul.

Emilie ştia cum nu se poate mai bine că mami n-avea niciun BMW. Nu era deloc în cer, iar licornele nu existau. Nici cer nu exista, chiar dacă tati spunea că da. Lui îi plăcea tare mult să vorbească despre tot ce vedea mama de sus; tot ceea ce visase ea mereu şi nu putuseră avea niciodată. În Rai, totul era gratis. Nici măcar bani nu existau, spunea tati zâmbind. Mămica putea avea tot ce dorea, iar tăticul considera că, pentru Emilie, era bine să poată vorbi despre asta. Ea îl crezuse multă vreme şi îi făcea bine să şi-o închipuie pe mami cu nişte diamante cât pruna la urechi, zburând, îmbrăcată cu o rochie roşie, pe licorna ei.

Mătuşa Beate îl luase la rost pe tati. Emilie plecase odată să-i trimită o scrisoare mamei şi, când tati o găsise, în cele din urmă, mătuşa Beate era într-un hal de nervi, că tremurau pereţii. Adulţii credeau că Emilie adormise. Noaptea se lăsase de multă vreme.

— E timpul să le spunem copiilor adevărul, Tønnes. Grete a murit. Punct. Este cenuşă, într-o urnă, iar Emilie este destul de mare ca să înţeleagă. Aşa că termină. O dai peste cap cu poveştile tale de adormit copiii. Pe Greta o menţii în viaţă cu totul artificial şi nu ştiu, la drept vorbind, pe cine încerci tu să înşeli: pe tine sau pe Emilie? Grete e moartă. MOARTĂ, ai băgat la cap?

Mătuşa Beate plângea şi spumega în acelaşi timp. Era persoana cu cea mai multă judecată din lume. Toţi spuneau asta. Era medic-şef şi cunoştea absolut toate bolile de inimă. Îi salva pe oameni de la moarte sigură, tocmai fiindcă ştia o mulţime de lucruri. Dacă mătuşa Beate zicea că poveştile lui tati erau scorneli, trebuie să fi avut ea dreptate. După câteva zile, tati o luase pe Emilie în grădină, ca să se uite la stele. În cer apăruseră patru găuri noi, fiindcă mami voia s-o vadă mai bine, îi explicase el, arătând cu degetul în aer. Emilie nu-i răspunsese. El se întristase. Văzuse asta în ochii lui, când luase o carte ca să-i citească o poveste, aşezat pe patul ei. Ea refuzase să asculte sfârşitul poveştii cu călătoria mamei în Japonia din cer, poveste ce durase trei seri şi care, de fapt, era destul de nostimă. Tati îşi câştiga existenţa traducând cărţi şi trebuie că avea o înclinaţie niţel cam prea mare spre braşoave.

— Pe mine mă cheamă Kim, spuse puştiul, băgându-şi în gură degetul mare.

— Şi pe mine, Emilie.

Când adormiră, habar n-aveau că începeau să se ivească zorii.

Cu un etaj şi jumătate deasupra lor, la nivelul solului, într-o casă de la marginea unei pădurici, un bărbat privea fix pe fereastră. Se simţea uimitor de binedispus; aproape ameţit, ca în faţa unei încercări incitante şi pe care avea s-o depăşească, ştia el. Îi era cu neputinţă să doarmă cum trebuie. În timpul nopţii, avusese, când şi când, impresia că se desprinde din acel loc, pentru a reveni brusc, împins de o idee foarte clară.

Fereastra de la care privea era orientată spre vest. El vedea întunericul adunându-se spre orizont. Lumina dimineţii scălda dealurile din cealaltă parte a văii. Bărbatul se ridică şi îşi puse cartea pe masă.

Nimeni altcineva nu ştia. În mai puţin de patruzeci şi opt de ore, unul dintre cei doi copii din pivniţă avea să fie mort. În faţa acestei certitudini, el nu simţea nicio bucurie, ci o hotărâre plină de însufleţire, care îl făcea să regrete că nu-şi adăugase zahăr şi câteva picături de lapte în cafeaua amară de seara trecută.

7

— Bine aţi venit în studio, Inger Johanne Vik. Sunteţi jurist şi psiholog şi aţi scris o teză despre motivele pentru care oamenii comit agresiuni sexuale. După cele ce s-au...

Inger Johanne închise ochii o clipă. Lumina era puternică. Şi, totuşi, în enorma încăpere era frig, simţea că, pe braţe, i se făcuse pielea de găină.

Ar fi trebuit să refuze cererea. Ar fi trebuit să nu primească.

— Pentru început, daţi-mi voie să precizez că n-am scris nici o lucrare despre ceea ce-l împinge pe un individ sau pe un altul să comită agresiuni sexuale, declară ea, pe loc. În această privinţă, după câte ştiu eu, nimeni nu poate fi categoric. Totuşi, am făcut comparaţii între un eşantion — luat la întâmplare — de autori ai unor agresiuni sexuale, care au fost condamnaţi, şi un eşantion, tot atât de aleatoriu, de autori ai unor crime şi delicte împotriva proprietăţii, pentru ca să pun în evidenţă diferenţele, dar şi punctele comune din copilăria, adolescenţa şi începutul vârstei adulte a subiecţilor. Această lucrare se intitulează *Sexually motivated crime, a comp...*

— Sunt multe cuvinte complicate, Vik. Prin urmare, aţi scris o teză despre autorii agresiunilor sexuale. Doi copii au fost răpiţi brutal, în mai puţin de o săptămână. După dumneavoastră, putem să punem sub semnul întrebării faptul că ar fi vorba de crime cu conotaţie sexuală?

— Să punem sub semnul întrebării?

Ea nu îndrăzni să-şi apuce păhărelul de plastic plin cu apă. Îşi încrucişă mâinile, pentru a le stăpâni tremurul violent. Voia să răspundă. Vocea n-o ascultă. Înghiţi în sec.

— Să punem sub semnul întrebării este, de fapt, cel mai neînsemnat lucru pe care îl putem spune. Nu înţeleg cum de se pot afirma asemenea lucruri.

Moderatorul ridică o mână şi o cută adâncă îi apăru între ochi, ca şi cum invitata lui tocmai ar fi încălcat un acord.

— Evident că este posibil, se corectă ea. Totul este posibil. Copiii *ar fi putut* fi victimele unei agresiuni, dar, la fel de bine, ar putea fi vorba despre cu totul altceva. Nu sunt în poliţie, iar despre aceste cazuri am aflat doar din mass-media. Totuşi, sunt gata să pariez că ancheta nici măcar n-a putut stabili dacă aceste două... răpiri, trebuie s-o spunem... au vreo legătură între ele. Dacă am acceptat să vin aici, este pentru că am avut impresia că...

Nu se putut stăpâni să nu înghită iar în sec. I se puse un nod în gât. Mâna dreaptă îi tremura în asemenea hal, încât trebui să şi-o strecoare sub coapsă. Ar fi trebuit să refuze.

— Dar pentru dumneavoastră, Solveig Grimsrud, continuă moderatorul — implântându-şi cu îndrăzneală privirea în luminile ochilor unei doamne cu părul lung şi argintiu, în taior negru, preşedinta unei asociaţii nou-nouţe *„Să ne protejăm copiii"* —, nu încape nicio îndoială că ne confruntăm cu un criminal pedofil...

— Având în vedere ceea ce am aflat despre cazurile asemănătoare din străinătate, ar însemna să dăm dovadă de o excepţională naivitate, dacă am gândi altceva. Într-adevăr, este foarte greu să ne imaginăm din ce alte motive ar putea fi răpiţi copiii, care, de altfel, sunt absolut străini unii de alţii, dacă ne luăm după mass-media. Cunoaştem cazuri din Statele Unite, din Elveţia, fără să mai vorbim de acele înfiorătoare cazuri din Belgia, care nu sunt mai vechi de câţiva ani... Cunoaştem aceste cazuri, ca şi rezultatul lor.

Grimsrud se lovi uşor în piept, producând un hârâit urât în microfonul fixat pe reverul taiorului. Inger Johanne îl văzu pe inginerul de sunet, care se afla în afara obiectivului, punându-şi o mână în cap.

— Ce vreţi să spuneţi prin... rezultatul lor?

— Nimic altceva decât ceea ce am spus. Ceea ce se întâmplă într-o răpire din trei.

Şuviţe lungi de păr îi căzură în ochi, iar Solveig Grimsrud şi le înghesui după ureche, apoi începu să numere pe degete.

— Ar putea fi vorba, pur şi simplu, de un şantaj. Dar, în aceste cazuri, îl putem exclude. Familiile celor doi copii duc o viaţă absolut obişnuită şi n-au cine ştie ce avere. Apoi, avem de-a face cu un număr relativ mare de copii care sunt furaţi de mamă sau de tată, cel mai adesea de acesta din urmă, după ruptura relaţiei conjugale. Aici, nu se pune problema. Mama fetiţei este moartă, iar părinţii băieţelului sunt, în continuare, căsătoriţi. Rămâne o ultimă posibilitate. Copiii au fost răpiţi de un pedofil sau mai mulţi.

Moderatorul ezită.

Inger Johanne simţi, lipit de spatele ei, un pântece gol de copil pe jumătate adormit; simţi nişte degete somnoroase, gâdilându-i ceafa.

Un bărbat ce se apropia de şaizeci de ani, cu o privire abătută în dosul ochelarilor, îşi luă avânt şi începu să vorbească fără să-şi tragă sufletul.

— După cum văd eu lucrurile, teoria lui Grimsrud nu este decât una printre atâtea altele. Mi se pare că ar trebui să...

— Fredrik Skolten, îl întrerupe moderatorul, sunteţi detectiv particular şi aţi lucrat douăzeci de ani în poliţie. Îi informăm pe telespectatorii noştri că am invitat şi Kripos-ul[4] să vină aici, în seara aceasta, dar ei au declinat propunerea. Skolten, cu experienţa deloc neglijabilă, acumulată în cursul activităţii pe care aţi desfăşurat-o în cadrul poliţiei, ce piste credeţi că urmăreşte ea, în momentul de faţă?

— După cum mă pregăteam să vă spun...

Bărbatul fixa un punct de pe masa din faţa lui, atingându-şi ritmic, cu arătătorul mâinii drepte, dosul mâinii stângi.

— În acest stadiu, sunt de luat în consideraţie toate pistele. Dar, în spusele lui Grimsrud, există un sâmbure de adevăr.

---

[4] KRIminalPOlitiSentralen — Centrala Poliţiei Criminale.

Toate cazurile de răpiri de copii pot fi încadrate, în general, în trei categorii, aşa cum ne-a spus şi ea... iar primele două cazuri par deosebit de...

— Improbabile?

Moderatorul se aplecă înainte, ca şi cum ar fi participat la o conversaţie confidenţială.

— Ei bine... da. Dar ăsta nu e un motiv ca să... aşa, fără...

— E timpul ca oamenii să se trezească! strigă Solveig Grimsrud. În urmă cu doar câţiva ani, se considera că abuzurile sexuale asupra copiilor erau ceva care pe noi nu ne atingea. Ceva care se petrecea departe, foarte departe de noi, în Statele Unite. Ne-am lăsat copiii să meargă la şcoală singuri, să plece în excursii fără a fi însoţiţi de adulţi, să lipsească ore întregi, fără a ne asigura că erau sub supravegherea cuiva. Asta nu mai poate continua aşa. Este vremea să...

— Este vremea să mă retrag.

Fără să-şi dea seama, Inger Johanne se ridică brusc, privind drept spre cameră, acel ciclop electronic, care o fixa în neştire, cu ochiul lui gol şi cenuşiu; apoi rămase nemişcată. Microfonul îi era, în continuare, fixat la reverul jachetei.

— Toate astea n-au niciun sens. Undeva, afară...

Ridică un deget şi-l îndreptă spre cameră, parcă ţintuind-o.

— ...există un bărbat văduv, a cărui fiică a dispărut de o săptămână. Şi există o familie. Peste noapte, le-a fost furat fiul. Iar dumneavoastră, cea care staţi acolo, continuă ea, deplasându-şi degetul spre Solveig Grimsrud, le povestiţi cum că răul cel mai mare care poate fi imaginat s-a produs. Dar nu aveţi niciun element — spun foarte bine — niciun element care să vă permită să afirmaţi aşa ceva. E un lucru iresponsabil, dăunător... *fără nicio bază*. Încă o dată, eu nu cunosc aceste cazuri decât prin intermediul mass-mediei. Dar nădăjduiesc... Într-un fel, sunt sigură că, spre deosebire de dumneavoastră, poliţia nu s-a lăsat păcălită. Aşa, eu îmi pot explica aceste dispariţii în alte şase-şapte feluri, mai bune sau mai rele, dar, în orice caz, care să stea în picioare mult mai bine decât scenariul dumneavoastră pur şi simplu speculativ. Sunt *douăzeci şi patru de ore* de când a dispărut micuţul Kim. Douăzeci şi patru de ore! Nu am cuvinte...

Ăsta nu era doar un fel de a zice. Ea tăcu brusc. Apoi, îşi smulse microfonul de la reverul jachetei şi dispăru. Camera o urmări până la uşa studioului, cu mişcări greoaie şi stângace.

— Bun, reluă moderatorul, respirând cu gura deschisă, în timp ce deasupra buzei superioare îi apăreau broboane de transpiraţie. Am urmărit aşadar şi...

Undeva, în Oslo, doi bărbaţi se uitau la televizor. Cel mai în vârstă zâmbi uşor; tânărul izbi cu pumnul în perete.

— Ei bine! Tre' să recunosc... O cunoşti pe fata asta? Ai mai auzit-o vorbind?

Tipul mai în vârstă, inspectorul principal Yngvar Stubø de la Kripos, dădu din cap, cu un aer absent.

— Am citit teza despre care a vorbit ea. De fapt, e interesant. În momentul ăsta, ea face o anchetă despre cum tratează mass-media marea criminalitate. După cum am înţeles dintr-un articol pe care l-am citit, ea compară destinul unui anumit număr de condamnaţi de care s-a interesat presa, cu acela al unor condamnaţi care n-au avut parte de aceeaşi atenţie. Toţi aceşti deţinuţi au o trăsătură comună: declară sus şi tare că au fost condamnaţi pe nedrept. Ea a făcut cercetări până într-o perioadă foarte îndepărtată în timp. Cred că până în anii '50. Dar fără să-mi dau seama de ce.

Sigmund Berli râse scurt.

— În orice caz, nu se lasă călcată pe bătătură. Nu cred să mai fi văzut pe cineva care să se ridice şi să-şi ia valea în felul ăsta! E tare! Cu atât mai mult, cu cât are dreptate!

Yngvar Stubø îşi aprinse un trabuc colosal, semn că, în sfârşit, îşi considera ziua de lucru încheiată.

— În asemenea măsură încât s-ar putea întâmpla ca o discuţie cu ea să fie al dracu' de interesantă, răspunse, luându-şi geaca. Pe mâine.

8

Un copil care urmează să moară nu ştie asta. El nu are nici-o reprezentare a morţii. El luptă pentru viaţă pur şi simplu instinctiv, exact ca o şopârlă, care este gata să-şi abandoneze coada, atunci când o ameninţă pericolul pieirii. Orice făptură este programată genetic pentru supravieţuire. Iar copiii nu fac excepţie. Dar nu au nicio reprezentare a morţii. Pe un copil îl sperie ceea ce este concret. Întunericul. Necunoscuţii, poate; despărţirea de familie, durerea, zgomotele sinistre şi pierderea obiectelor. Moartea, în schimb, este de neînţeles pentru o inteligenţă încă necoaptă.

Un copil care urmează să moară nu ştie asta.

Aşa gândea bărbatul, continuându-şi pregătirile.

Umplu cu Coca-Cola un pahar de bucătărie, întrebându-se ce anume îi putea stârni asemenea cugetări. Chiar dacă puştiul nu fusese luat la întâmplare, nu-i lega niciun sentiment. Din punct de vedere emoţional, ţâncul era un perfect necunoscut, o piesă dintr-un joc de o mare importanţă. El n-avea să observe nimic. Murind, puştiul câştiga întru câtva. Lipsa părinţilor, o durere foarte uşor de înţeles pentru un copil de numai cinci ani, era, cu siguranţă, mult mai rea decât o moarte rapidă şi fără dureri.

Bărbatul zdrobi un comprimat de Valium şi puse bucăţelele în pahar. Doza era slabă, ţâncul trebuia să adoarmă, nimic mai mult. Era important ca moartea să-l găsească adormit. Era uşor. Practic. Altfel, să-i faci injecţie unui copil, fără să înceapă să mai şi urle şi să se zbată ca un apucat, era destul de greu.

Bulele care dispăreau în paharul de Coca-Cola îi deşteptară setea. El îşi umezi încet buzele. Un freamăt îi cutreieră muşchii spatelui. Într-un fel, se bucura de tot ce făcuse. De realizarea unui plan elaborat cu minuţiozitate.

Asta avea să-i ia şase săptămâni şi patru zile, dacă totul se petrecea aşa cum prevăzuse.

9

Puţine lucruri arătau că, până la solstiţiul de vară, nu mai era decât vreo lună. Întregul Sognsvann era acoperit de o ceaţă cenuşie, iar copacii erau tot golaşi. Pe câteva sălcii grăbite, urechile de şoarece[5] îşi iţeau vârfurile delicate, iar taluzurile expuse spre sud se acopereau cu frunze înalte de podbal. Cu aceste excepţii, ziua de *paisprezece mai* ar fi putut fi la fel de bine una de *paisprezece octombrie*. Un copil de şase ani, cu combinezon impermeabil şi cu cizmuliţe de cauciuc, îşi smulse căciuliţa.

— Nu, Kristiane. Nu în apă.

— Las-o să se bălăcească. Doar are cizme.

— Ei, doamne, Isak, e prea adâncă. Kristiane! Nu!

Fetiţa nu voia să audă nimic. Fredona o melodie monotonă, în timp ce intrase deja într-un loc unde apa îi trecea binişor de marginea cizmelor, care se umplură cu un gâlgâit răsunător. Copila fixa cu o privire goală spaţiul din faţa ei, repetând iar şi iar aceleaşi patru note.

— Te-ai udat toată, se plânse Inger Johanne Vik, trăgându-şi fiica spre margine.

Copila le zâmbi cu voioşie propriilor picioare şi se opri din cântat. Maică-sa o luă sub braţ şi o duse pe o bancă aflată la câţiva metri mai încolo. Scoase dintr-un sac de sport un dres, o pereche de şosete groase şi nişte tenişi botoşi. Dar Kristiane

---

[5] Urechi de şoarece — numele dat de norvegieni frunzuliţelor tinere (mai ales de mesteacăn), când sunt încă foarte mici.

n-avea de gând să se lase. Cu trupul ţeapăn, îşi ţinea picioarele strânse, privind în gol şi mormăindu-şi eternul refren pe patru note: Dam-di-rum-ram. Dam-di-rum-ram.

— O să te îmbolnăveşti, o dăscăli Inger Johanne. O să răceşti.

— Răceşti, zâmbi Kristiane.

Se uită la maică-sa, devenind, dintr-odată, prezentă.

— Da. Bolnavă.

Inger Johanne încercă să-i prindă privirea, s-o ţină lângă ea.

— Dam-di-rum-ram, fredona Kristiane, îmbăţoşându-se din nou.

— Hai. Lasă-mă.

Isak îşi luă fiica în braţe şi o aruncă în sus.

— Tati! strigă Kristiane, sughiţând de râs. Mai vreau!

— Atunci, hai din nou, răcni Isak, după care o lăsă jos pe fetiţa cu şosetele ude.

Apoi începu s-o arunce iar în văzduhul ceţos.

— Kristiane e un avion.

— Avion! Avionul primejdiei! Omul-pescăruş!

Inger Johanne nu pricepea de unde scotea fetiţa toate chestiile astea: construia cuvinte şi expresii pe care nici Isak, nici ea însăşi nu le folosiseră vreodată. Şi erau slabe speranţe ca fata să le fi auzit în altă parte. Dar denotau întotdeauna o anumită logică, o pertinenţă care putea părea greu de descifrat la o primă privire, dând totuşi impresia unei înţelegeri a limbajului în contrast net cu vorbele simple şi scurte pe care ea le folosea de obicei; şi doar atunci când binevoia.

— Dam-di-rum-ram.

Zborul luase sfârşit. Cântecul se reîntorsese. Dar Kristiane stătea frumos pe genunchii tatălui şi se lăsa schimbată.

— Ţi-a îngheţat popoul, constată Isak, dându-i o pălmuţă peste el, înainte de a-i pune dresul uscat în picioarele pe care puştanca şi le îndoi cu o forţă puţin obişnuită.

— Kristiane e îngheţată de tot.

— Kristianengheţată. Foame.

— Bine. Mergem?

O puse jos, în faţa lui. Apoi, îi îndesă hainele ude în sac, scoase o banană din buzunarul lateral, o curăţă de coajă şi i-o întinse Kristianei.

— Unde rămăseserăm?

Îşi trecu mâna prin păr. Aerul rece şi umed i-l lipea în şuviţe mari. El ridică fruntea. Fusese întotdeauna atât de tânăr, deşi era mai mic decât ea doar cu o lună. Iresponsabil şi veşnic tânăr; cu părul întotdeauna niţeluş prea lung, cu haine prea lălâi, prea largi pentru vârsta lui. Inger Johanne încercă să-şi stăpânească acest binecunoscut sentiment al eşecului, această constatare că, în mod sistematic, dintre ei doi, ea se descurca cel mai puţin bine cu Kristiane.

— Dar spune-mi odată continuarea poveştii!

Şi o încurajă cu un zâmbet, făcând o mică mişcare din cap. Kristiane le-o luase deja înainte cu vreo zece metri, păşind cu acea şovăială caracteristică, de care ar fi trebuit să se debaraseze de mult. Isak îşi puse o mână pe umărul lui Inger Johanne şi o lăsă acolo un moment, apoi porni din nou să meargă; cu paşi înceţi, ca şi cum s-ar fi îndoit că ea era în stare să-l urmeze.

— Când Alvhild Sofienberg a hotărât să cerceteze acest caz — începu ea urmărind cu atenţie mica siluetă care se apropiase din nou de malul apei —, a întâlnit o rezistenţă neaşteptată. Aksel Seier nu voia să-i vorbească.

— I-auzi? De ce? Doar depusese o cerere de graţiere, nu? Ar fi trebuit să se simtă încurajat, când a văzut că cineva din minister acceptă să mai facă nişte cercetări suplimentare!

— Aşa ar fi fost normal. N-am idee. Kristiane!

Fetiţa se răsuci şi începu să râdă. Se întoarse încet cu spatele spre apă şi o luă cu paşi târşâiţi spre marginea pădurii, unde, fără îndoială, zărise ceva.

— Oricum, nu s-a lăsat. Alvhild Sofienberg, se-nţelege. Până la urmă, a intrat în legătură cu duhovnicul închisorii. Un tip serios, care văzuse cam tot ce se poate vedea în lumea asta. Şi el era convins că Seier era... nevinovat. Evident că, lui Alvhild, asta i-a dat apă la moară. N-a abandonat şi s-a întors la superiorii ei.

— O secundă.

Isak se opri. Făcu un semn din cap spre Kristiane, care se afla acum în compania unui enorm câine ciobănesc bernez. Copilul luă animalul pe după gât şi scoase un mic ţipăt. Câinele dădu uşurel din coadă.

— Ar trebui să faci rost de un câine, o sfătui Isak, pe un ton calm. Kristiane se înţelege la marele fix cu câinii. Se simte bine lângă ei.

— De ce nu faci tu rost? i-o întoarse ea, pe un ton sec. De ce trebuie să mă înham eu, sistematic, la toate corvezile? Întotdeauna!

El trase aer, adânc, în piept şi-l dădu afară printre incisivi. Câinele îşi ciuli urechile mari, auzind un şuierat lung, în tonalitate joasă. Kristiane izbucni în râs.

— Las-o baltă, răspunse el, scuturând uşor din cap. Şi, după aia, ce s-a mai întâmplat?

— Nu te interesează.

Isak Aanonsen îşi trecu mâna osoasă peste faţă.

— Ba da. Nu înţeleg de ce spui asta. Ţi-am ascultat toată povestea şi aştept cu *mult* interes să-mi povesteşti continuarea. Ce ai păţit?

Kristiane îl făcuse pe câine să se culce şi i se aşezase călare pe spinare, ţinându-se cu mâinile de blana lui. Stăpânul animalului stătea alături şi privea spre Isak şi Inger Johanne, fără să-şi ascundă perplexitatea.

— Nicio problemă! îl linişti Isak, păşind mărunt spre câine şi copil. Ştie ea cum să se poarte cu animalele.

— Aşa s-ar spune...

Isak îşi luă fiica în braţe, iar câinele se ridică. Stăpânul îl luă de lesă şi o porni la iuţeală spre nord, aruncând din când în când câte o privire peste umăr, ca şi cum s-ar fi temut să nu fie urmăriţi de copila aceea teribilă.

— Hai, povesteşte, se rugă Isak.

— Dam-di-rum-ram, cânta Kristiane.

— Şeful ei a trimis-o să-l caute pe afară, explică laconic Inger Johanne. I-a spus să nu se mai ocupe de cazul ăla. Să-şi vadă de treaba ei. Când l-a pus în faţa faptului împlinit, declarând că ceruse să-i fie trimis dosarul şi că-l citise cu atenţie, el s-a enervat. Când ea a mai adăugat şi că era convinsă de nevinovăţia lui Seier, el a turbat de furie. Şi, în momentul ăla, povestea a devenit cu adevărat... înspăimântătoare.

Kristiane o apucă brusc de mână.

— Mami! strigă ea, vesel. Mami a mea şi cu mine.

— Într-o zi, când Alvhild Sofienberg a ajuns la birou, a constatat că toate documentele dispăruseră.

— Dispăruseră? Volatilizate?

— Da. O cantitate enormă de documente. Fără urmă.

— Plimbare, repetă Kristiane. Mami a mea şi cu mine.

— Şi cu tati, completă Inger Johanne.

— Şi după aia?

Isak avea un rid între sprâncene. În acea clipă, asemănarea cu fiica lui era şi mai vizibilă. Acelaşi chip ascuţit, aceleaşi sprâncene împreunate.

— Alvhild Sofienberg a fost aproape... speriată? În orice caz, după ce a fost informată scurt că dosarele fuseseră recuperate „de poliţie", n-a mai îndrăznit să-şi bârâie şeful, încheie Inger Johanne, desenând în aer nişte ghilimele mari. Dar, confidenţial, a aflat că Aksel Seier fusese eliberat.

— Ce?

— Cu mulţi ani înainte de data prevăzută. I s-a dat drumul. Pur şi simplu.

Ajunseseră la marea parcare din faţa Şcolii Superioare de Sport; acolo, nu se vedea, practic, nicio maşină. Bălţoace noroioase şi urme de roţi o brăzdau în lung şi-n lat, până la mesteacănul cu crengi plecate, care adăpostea vechiul Opel Kadett al lui Inger Johanne şi Audi-ul TT al lui Isak.

— Dă-mi voie să rezum puţin lucrurile, începu aceasta din urmă, ridicând mâna ca şi cum ar fi jurat în faţa lui Dumnezeu. Vorbim de anul 1965. Nu de 1800 şi ceva. Nu de o perioadă de război. Vorbim de 1965, anul naşterii noastre, când Norvegia fusese reconstruită după război, birocraţia bine stabilită, iar recunoaşterea libertăţilor publice, un concept elaborat deja cu multă grijă. Şi el a ieşit aşa, fără nicio altă formalitate? Este lăudabil să eliberezi un tip care pare nevinovat, dar...

— Chiar aşa. Apare un mare „dar".

— Maşina lui tati, declară Kristiane, bătând cu palma în automobilul Audi TT gri, model sport. Maşinaşina. Manaşinalutatiti.

Adulţii râseră.

— Eşti o figură, zâmbi Inger Johanne, înnodând băierile căciuliţei sub bărbia Kristianei.

— De unde scoate toate chestiile astea, fir-aş al...?

— Fără vorbe de-astea, îl avertiză Inger Johanne. Înregistrează tot ce aude. În orice caz...

Se ridică. Kristiane se aşeză într-o băltoacă de noroi şi începu să fredoneze.

— Prin sursa ei, duhovnicul penitenciarului, Alvhild a aflat că o femeie simplă din Lillestrøm se dusese la prefectură. Aceasta ţinuse în ea multă vreme un secret teribil. La data când dispăruse micuţa Hedvig, fiul adult al femeii, un debil mintal care locuia împreună cu ea, se întorsese târziu, în zori, cu hainele mânjite de sânge şi într-un hal fără hal. Mama bănuise imediat ceva, când se aflase despre această faptă, dar nu voise să spună nimic. Poate că nu-i aşa de greu să...

Ea aruncă o privire spre fiică-sa.

— Pe scurt... băiatul femeii murise. Ca urmare, afacerea a fost înăbuşită de poliţie şi de autorităţi. Femeia cea simplă a fost îndepărtată, fiind considerată o isterică. Dar, după câteva săptămâni, amicul nostru Aksel Seier era eliberat. Pe şest. Niciun jurnal n-a pomenit despre asta. Alvhild nu a mai auzit niciodată vorbindu-se despre cazul respectiv.

Ceaţa se împrăştiase; doar un strat de nori plutea încet spre est, jos, deasupra copacilor. În schimb, acum ploua de-a binelea. Un setter englezesc, ud leoarcă, se învârtea ca un nebun în jurul Kristianei, hămăind şi alergând după pietricelele pe care ea le arunca, scoţând mici ţipete de încântare.

— Dar de ce îţi spune ţie toată tărăşenia această... Alvhild Sofienberg?

— Mmm...

— De ce acum? După treizeci... treizeci şi cinci de ani?

— Pentru că anul trecut i s-a întâmplat ceva ciudat. Povestea asta o muncise tot timpul. Acum, că a ieşit la pensie, s-a hotărât s-o examineze mai cu de-amănuntul; ca urmare, a luat legătura cu arhivele naţionale şi cu cele regionale, ca să obţină documentele. Nu mai existau.

— Ce?

— Au dispărut. La arhivele naţionale nu mai sunt. La cele regionale, nici atât. Poliţia din Oslo nu le mai găseşte; nici cea

din Romerike. Mai mult de un metru liniar de documente au dispărut pur şi simplu.

Kristiane se ridicase din băltoacă. Porni spre ei cu paşi şovăielnici, udă şi plină de noroi din cap până-n picioare.

— Sunt foarte mulţumit că, acum, nu trebuie să te urci în maşina mea, declară Isak, ghemuindu-se în faţa fiicei lui. Dar ne vedem pe 17 mai, da?

— Îl mângâi pe tata? întrebă Inger Johanne.

Kristiane se lăsă moale în braţele lui; privirea îi era departe, foarte departe.

— Crezi că ai să reuşeşti, Isak?

El nu-şi lua ochii de la copil.

— Bineînţeles. Ştii tu, sunt un vrăjitor. Dacă Aksel Seier mai este în viaţă, o să descopăr unde stă, în mai puţin de o săptămână. Garantat.

— În viaţă nu există nicio garanţie, răspunse cu simplitate Inger Johanne. Totuşi, îţi mulţumesc că încerci. Dacă poate cineva s-o facă, atunci tu eşti ăla.

— *Sure thing*, o asigură Isak, strecurându-se în TT-ul lui. Pe miercuri.

Ea nu-l pierdu din ochi până ce maşina nu dispăru după creasta colinei, pe drumul dinspre Kringsjå.

Isak n-avea să fie niciodată altceva decât un copil mare. Pur şi simplu, ea nu înţelesese asta la timpul potrivit. Mai înainte, până să se nască Kristiane, ea îi admirase rapiditatea, entuziasmul, optimismul. Convingerea lui de copil, că totul se putea aranja. El îşi clădise un întreg viitor pe temelia acestei încrederi nelimitate în propria persoană; Isak pusese pe picioare o societate punct com, mai înainte ca mulţi oameni să ştie ce era asta, şi avusese flerul de-a o vinde la timp. Petrecea zilnic câteva ore plăcute în universul lui informatic, participa la regate şase luni din douăsprezece, iar în timpul liber ajuta Armata Salvării, căutând persoane dispărute.

Lui Inger Johanne îi plăcuse râsul cu care el înfrunta lumea. Ridicând din umeri atunci când lucrurile deveneau prea complicate, era atât de diferit de ea, încât devenea seducător.

Apoi, venise Kristiane. Perioada de început le-a fost acaparată de trei operaţii pe inimă, de nopţile albe şi de nelinişte. Când se deşteptară, în fine, după prima lor noapte de somn neîntrerupt, era prea târziu. Au mai dus-o aşa, împreună, vreun an. Un sejur de două săptămâni, în familie, la Centrul Naţional de Pedopsihiatrie, în căutarea zadarnică a unui diagnostic pentru Kristiane, s-a încheiat printr-o despărţire. Fără a rămâne tocmai prieteni, îşi păstraseră cel puţin un respect reciproc practic neştirbit.

Diagnosticul n-a fost niciodată stabilit. Kristiane fredona în mica ei lume, iar medicii clătinau din cap. Autistă, poate, spuneau ei, ridicând din sprâncene, în faţa evidentei capacităţi a copilei de a stabili legături şi a pronunţatei ei cereri de contact fizic. E important? întreba Isak. Puştanca e bine, este a noastră, şi puţin îmi pasă de problema ei. El nu înţelegea cât era de important. Să i se găsească un diagnostic. Să fie elaborată o strategie pentru ea. Să i se permită Kristianei să-şi atingă potenţialul maxim.

Doamne Sfinte, era atât de iresponsabil.

Problema era că nu acceptase niciodată pe deplin faptul că avea o copilă handicapată.

Isak aruncă o privire în retrovizor. Inger Johanne părea mai îmbătrânită. Obosită. Prea punea totul la inimă. El voia să-i propună s-o ia tot timpul pe Kristiane, nu o dată la două săptămâni, ca acum. Vedea prea bine că, atunci când o aducea înapoi pe Kristiane, după o săptămână, Inger Johanne era în formă şi aproape odihnită. Iar duminica următoare, când el o lua din nou pe puştoaică, maică-sa era trasă la faţă, lividă, şi nu mai avea niciun pic de răbdare. Pentru Kristiane, asta nu era bine. Şi nici veşnica perindare pe la specialişti şi pretinşi experţi. Totuşi, nu era atât de crucial să se descopere ce problemă avea acest copil. Esenţialul era că, acum, inima îi funcţiona bine, că ea mânca aşa cum trebuie şi că totul mergea strună. Fiica lui era fericită. Isak era sigur de asta.

Inger Johanne era adultă de prea multă vreme. Mai înainte, până să vină Kristiane, chestia asta avea ceva atrăgător. Sexy.

Ambiţia, seriozitatea ei în tot ce făcea. Aspiraţiile, eficienţa ei; pe el îl dăduse gata cu hotărârea aia de adultă prematură, cu progresele admirabile în studii, în munca de la universitate.

Apoi, a venit Kristiane.

El o adora pe copila asta. Era a lui. Nimic nu era nelalocul lui în ceea ce o privea. Nu era ca ceilalţi, dar era întreagă. Era de ajuns. Părerea tuturor specialiştilor din lume în legătură cu ceea ce i-ar putea afecta fiica n-avea nicio însemnătate. Dar nu şi pentru Inger Johanne. Ea trebuia să meargă până în străfundul tuturor lucrurilor.

Doamne Sfinte, era atât de responsabilă.

Problema era că nu acceptase niciodată pe deplin faptul că avea o copilă handicapată.

10

Inspectorul principal Yngvar Stubø părea un fotbalist american. Era zdravăn, mai mult decât supraponderal, fără a depăşi totuşi înălţimea medie. Kilogramele în surplus i se repartizau în mod omogen pe umeri, ceafă şi coapse. Cutia toracică i se contracta sub cămaşa de un alb imaculat. Din buzunarul aplicat taman peste inimă, i se iveau două tuburi metalice. Înainte de a pricepe ce erau, Inger Johanne Vik crezu că tipul îşi trambala muniţia cu el.

Trimisese o maşină s-o ia. Era prima oară când cineva trimitea o maşină după Inger Johanne Vik. Asta o stânjenea, ea nu voise să beneficieze de vehicul. Exista metroul. Putea lua un taxi. Categoric nu, insistase Stubø. Îi trimise un automobil care nu avea număr de poliţie, un Volvo bleumarin, condus de un tânăr.

— Aş fi jurat că e vorba de Serviciul de Supraveghere al Poliţiei, remarcă ea, cu un zâmbet dulce-acrişor, strângând mâna lui Stubø. Volvo bleumarin şi şofer mut, cu ochelari de soare la ochi.

Râsul lui era la fel de puternic ca gâtul din care ieşea. Dinţii albi, regulaţi, aruncau câte o străfulgerare aurie ce provenea de la un molar din partea dreaptă.

— Nu-i da atenţie lui Oskar. Mai are încă multe de învăţat.

În aer plutea un vag miros de trabuc. Totuşi, nu se vedea nicio scrumieră. Biroul lui era excepţional de mare, ocupat de dosare bine ordonate, într-o parte, şi de un calculator închis, în cealaltă. Peretele din spatele fotoliului în care se aşeză Stubø era

ornat cu o hartă a Norvegiei, o placă a FBI-ului şi o fotografie mare a unul cal brun, făcută vara, pe un câmp plin de flori. În momentul în care se declanşase aparatul, calul făcea o mişcare amplă, din cap, cu coama desenând o aureolă în juru-i, iar ochii priveau ţintă în obiectiv.

— Frumos animal, aprecie ea, întinzând un deget spre imagine. Al dumneavoastră?

— Sabra, răspunse el, zâmbind din nou. (Omul ăsta zâmbea tot timpul). Un animal adorabil. Mulţumesc că aţi avut amabilitatea să veniţi. V-am văzut la televizor.

Inger Johanne se întrebă câte persoane îi spuseseră acelaşi lucru în ultimele zile. După cum era şi de aşteptat din partea lui, Isak fusese singurul care evitase orice aluzie la acest episod cât se poate de penibil. Dar, oricum, el nu se uita niciodată la televizor. În schimb, mama lui Inger Johanne telefonase de cinci ori în jumătatea de oră de după emisiune; robotul telefonic îi expediase vocea ei spartă de cum trecuse pragul. Inger Johanne nu o sunase. Ceea ce provocase patru noi mesaje, unele mai virulente decât altele. A doua zi, la slujbă, colegii o bătuseră pe umăr. Unii râseseră, alţii fuseseră pur şi simplu indignaţi pentru ea. Casiera de la băcănie se aplecase spre ea, ca spre o confidentă, şi murmurase destul de tare ca s-o audă toată lumea:

— V-am văzut la televizor!

Ratingul lui „Redaksjon 21" trebuie să fi fost formidabil.

— Aţi avut o prestaţie bună, o complimentă Stubø.

— Credeţi? N-am putut să spun aproape nimic.

— Aţi spus ceea ce era important. Simplul fapt că aţi plecat de acolo a spus mai mult decât ce au putut declara ceilalţi invitaţi... mai puţin dotaţi. Aţi citit e-mailul de la mine?

Ea dădu repede din cap.

— Dar cred că vă înşelaţi puţin. Nu văd cum v-aş putea ajuta. Eu nu sunt tocmai...

— V-am citit memoriul, o întrerupse el. Foarte interesant. În meseria mea...

O privi drept în faţă şi tăcu, lăsând impresia că se scuză, oarecum ruşinat, pentru ceea ce făcea.

— Noi nu suntem îndeajuns de dotaţi pentru a ne ţine la curent cu ceea ce, în aparenţă, nu are o legătură directă cu mersul anchetei. Ca asta...

Deschise un sertar şi scoase o carte. Inger Johanne recunoscu imediat coperta: un peisaj monocrom, de iarnă, şi numele ei, tipărit cu caractere mici.

— Cred că, aici, sunt singurul care a citit-o. Păcat. O lucrare foarte pertinentă.

— În raport cu ce?

Pe chipul lui se aşternu din nou aceea expresie descurajată, aproape ca o scuză.

— Cu meseria noastră de poliţişti. Cu toţi cei care încearcă să înţeleagă sufletul *crimei.*

— Sufletul *crimei*? Sunteţi sigur că nu vreţi să spuneţi sufletul *criminalului*?

— Aţi văzut just, doamnă profesor, aţi văzut just.

— Nu sunt profesor. Sunt lector.

— Diferenţa este importantă?

— Da.

— De ce?

— De ce...

— Da. Ce importanţă are titlul pe care-l folosesc? Când mă adresez dumneavoastră, spunându-vă „profesor", înseamnă pur şi simplu că ştiu de cercetările pe care le faceţi şi de cursurile pe care le ţineţi la universitate. Nu este aşa? Nu este exact activitatea dumneavoastră?

— Ba da, dar nu e corect să mă avansaţi...

— Să vă atribui un titlu pe care nu-l aveţi? Să nu-mi pese de formalităţi? Asta vreţi să-mi spuneţi?

Inger Johanne îşi miji ochii şi îşi scoase ochelarii. Frecă îndelung, cu colţul cămăşii, lentila stângă. Trăgea de timp. Acum, interlocutorul ei se transformase într-o ceaţă cenuşie, o fiinţă nedesluşită, lipsită de atribute bine definite.

— Domeniul meu este precizia, declară o voce din mijlocul acestui chip fără contururi. În toate. Munca unui poliţist înseamnă a pune piatră peste piatră. Aproape la milimetru. Dacă nu-mi fac cu corectitudine munca... dacă unul dintre oamenii

mei neglijează un fir de păr, dacă o zbârceşte o clipită, dacă face vreo declaraţie cum că am bănui ceva ce nu poate fi încă afirmat cu tărie, ei bine...

Trosc!

El îşi trosni degetele, iar Inger Johanne îşi puse la loc ochelarii.

— Suntem, cu adevărat, în pom, adăugă el, foarte calm. Zău, începe să mi se facă lehamite.

Asta n-o privea pe ea. Puţin îi păsa ei că un inspector în puterea vârstei, care lucra la Kripos, era obosit de şmotru. După cât se părea, se lupta cu cine ştie ce problemă existenţială, iar ea n-avea nimic de-a face cu chestia asta.

— Nu de munca mea în sine, adăugă el deodată, întinzându-i o cutie cu pastile. Absolut deloc. Poftiţi, serviţi-vă. Vă deranjează mirosul de trabuc? Vreţi să aerisesc?

Ea scutură din cap, zâmbind uşor.

— Nu, miroase plăcut.

El îi răspunse la zâmbet. Era frumos. De o frumuseţe ce atingea aproape limitele extreme: nas prea drept, prea mare. Ochi prea adânci, prea albaştri. Gură prea bine conturată, prea bine formată. Yngvar Stubø era prea bătrân pentru acest zâmbet alb şi strălucitor.

— Probabil că vă întrebaţi de ce voiam să discutăm, continuă el, cu veselie. Adineauri, când m-aţi corectat... înlocuind „crimă" cu „criminal", aţi nimerit la fix. Despre asta e vorba.

— Nu prea înţeleg...

— Staţi puţin.

El se întoarse cu faţa spre fotografia calului.

— Sabra, aici de faţă, începu, încrucişându-şi mâinile după ceafă, este un cal de şa bun, de modă veche. Puteţi să-i puneţi pe spate un ţânc de cinci ani, iar ea porneşte cu pas măsurat. În schimb, dacă mă urc eu în şa... Uau! Ani de zile, am făcut cu ea sărituri de obstacole. De plăcere, bineînţeles, fiindcă n-am fost niciodată nemaipomenit de bun. Esenţialul este că...

Se aplecă deodată spre ea. Inger Johanne îi simţi, în respiraţie, parfumul uşor de pastile. Ea nu-şi dădea seama dacă această bruscă intimitate era plăcută sau dezgustătoare. Se trase puţin înapoi.

— Am auzit oameni care susţineau că un cal nu percepe culorile; poate că au dreptate, continuă el. Orice ar spune ei, întâmplător, Sabra nu poate suferi nimic albastru. Nu-i place nici ploaia, are o mică slăbiciune pentru iepele care se ambalează, este alergică la pisici şi prea lesne distrasă de maşinile cu cilindreea mai mare de trei litri.

El şovăi o clipă, înclină capul puţin într-o parte şi continuă:

— Esenţialul este că întotdeauna am putut să-mi explic rezultatele ei. După starea în care se afla. Ca... ca iapă, pur şi simplu. Dacă dobora un obstacol, n-aveam nevoie să fac o analiză prea aprofundată, aşa cum fac alţi antrenori mai serioşi. Eu puteam...

Aruncă o privire piezişă spre fotografie.

— Vedeam explicaţia în ochii ei. În sufletul ei, dacă vreţi. În caracterul ei. În tot ceea ce ştiam despre starea ei.

Inger Johanne voi să intervină. Trebuia să găsească ceva, orice.

— Aici, noi nu lucrăm aşa, i-o luă el înainte.

— Dar tot nu înţeleg ce vreţi de la mine.

Yngvar Stubø îşi uni din nou mâinile, de data asta a rugă, lăsându-le, cu o mişcare lentă, pe birou.

— Doi copii răpiţi, două familii distruse. Băieţii mei au trimis deja peste patruzeci de eşantioane pentru examinare, la laborator. Avem mai multe sute de fotografii ale locurilor în care au avut loc răpirile. S-au luat atâtea interogatorii, încât v-ar apuca durerea de cap doar dacă le-aţi cunoaşte numărul. Peste şaizeci de persoane se ocupă de acest caz sau, mai exact, de *aceste cazuri*. În câteva zile, voi şti tot ce e de ştiut cu privire la crimă în sine. Ceea ce tare mi-e teamă că nu ne va duce nicăieri. Ceea ce vreau eu sunt informaţii despre criminal. Iată de ce am nevoie de dumneavoastră.

— Aveţi nevoie de un *profiler*, îl corectă ea încet.

— Exact... Adică de tine.

— Nu, răspunse ea, ridicând puţin tonul. Nu pe mine mă cauţi.

Într-o casă de lângă Bærum, o femeie se uita la ceas. Timpul nu se comporta aşa cum ar fi trebuit. Secundele nu le urmau secundelor. Fiecare minut se încăpăţâna să nu se ţină imediat

după cel dinainte. Orele se învălmăşeau. Durau o eternitate, apoi se scurtau brusc. Se întorceau atunci când, în sfârşit, trecuseră; ea le simţea, erau ca nişte vechi duşmani care nu voiau s-o lase în pace.

Frica din prima dimineaţă era, în orice caz, un element concret pentru amândoi. Ceva ce puteau canaliza într-o mulţime de telefoane: la poliţie, la părinţi. La serviciu. La pompieri, care veneau degeaba şi nu erau de niciun ajutor în urmărirea unui băieţaş de cinci ani, cu bucle castanii, care dispăruse în timpul nopţii. Lasse îi sunase pe toţi cei care îi trecuseră prin minte: spitalul, care trimisese o ambulanţă ce nu găsise niciun pacient de transportat. Ea însăşi telefonase la vecini, care dispăruseră din poartă, la vederea poliţiştilor în uniformă, ce umblau prin grădina din faţa casei.

Frica putea fi de folos. De atunci, toată situaţia se degradase considerabil.

Ea se împiedică pe scara ce ducea în pivniţă.

Roţile stabilizatoare căzuseră de pe perete. Lasse tocmai le demontase de pe bicicleta lui Kim. Copilul fusese atât de mândru... Cu casca albastră pe cap, pornise cu toată viteza. Căzuse, se ridicase, pornise iar. Fără stabilizatoare. Care rămăseseră agăţate pe peretele scării ce ducea în pivniţă, chiar în spatele uşii: un trofeu.

— În felul ăsta, pot să văd ce am reuşit să fac, îi spusese tatălui său, mişcându-şi cu limba dintele din faţă, care stătea să pice. Nu mai are mult şi cade, cât o să primesc?

Aveau nevoie de dulceaţă.

Gemenii aveau nevoie de dulceaţă. Stătea pe masă şi era făcută de anul trecut. Kim luase parte la culesul fructelor. Kim. Kim. Kim.

Gemenii n-aveau decât doi ani şi trebuiau să-şi primească dulceaţa.

În faţa dulapului cu provizii, era ceva. Nu pricepea ce este. Un pachet lunguieţ. Un balot de haine?

În cazul de faţă, nu era unul mare. Poate de vreun metru. Conţinea Dumnezeu ştie ce, într-un ambalaj de plastic gri, cu un mesaj deasupra. Lipit cu scotch. Scris cu carioca roşie, pe o foaie

mare de hârtie. Bandă adezivă maro. Plastic gri. Din balot ieşea un cap, creştetul unui cap; un cap de copil cu bucle castanii.

— Un bilet, articulă ea, cu o voce fără timbru. E un bilet deasupra.

Kim zâmbea. Era mort şi zâmbea. În gura lui, un dinte din faţă, care lipsea, lăsase un mic gol lucitor, de un roşu deschis. Ea se aşeză de-a dreptul pe podea. Timpul se învârtea în cerc, iar ea ştiu că ăsta era începutul unei perioade care nu avea să treacă niciodată. Când Lasse coborî s-o caute, ea habar n-avea pe ce lume se afla. Nu-i dădu drumul copilului până când nu o duseră la spital şi-i făcură o injecţie. Un poliţist desfăcu pumnul drept al băiatului.

În el, văzu un dinte de un alb sclipitor, în prelungirea unei mici rădăcini uşor colorate în roşu.

Deşi biroul era destul de mare, aerul mirosea deja a închis. Lucrarea ei rămăsese la vedere, în capătul cel mai îndepărtat al biroului. Yngvar Stubø îşi trecu degetul peste peisajul de iarnă, apoi îl îndreptă spre ea.

— Eşti şi psiholog, şi jurist, insistă el.

— Nici asta nu este exact. Nu tocmai. Am o diplomă universitară în psihologie, obţinută în Statele Unite, dar nu şi masteratul. Juristă, în schimb... da, e adevărat.

Ea transpira; ceru apă. Îşi dădu seama că fusese obligată să vină aici, aproape somată, împotriva voinţei sale, de un poliţist cu care n-avea absolut deloc intenţia să intre în cârdăşie. El îi vorbea despre un caz care n-o privea, care era foarte departe de aria ei de competenţe.

— Acum, aş dori să plec, îi aduse la cunoştinţă, cu politeţe. Din păcate, nu te pot ajuta. Cunoşti, evident, oameni de la FBI. Vorbeşte cu ei. Ei folosesc *profileri*. După câte ştiu eu.

Făcu un semn din cap spre placa albastră, lipsită de gust, ţipătoare, de pe perete.

— Eu sunt cercetătoare, Stubø. Şi mama unui copil mic. Cazul acesta mă dezgustă. Mă sperie. Spre deosebire de tine, eu, una, am dreptul să gândesc aşa. Lasă-mă să plec.

El luă o sticlă destupată şi umplu un păhărel de carton pe care îl împinse spre ea.

— Ţi-era sete, îi aminti. Bea. Chiar crezi aşa ceva?

— Ce?

Ea vărsă puţină apă şi constată că tremura. Apa rece i se prelinse de la colţul gurii, pe bărbie, până în gropiţa acesteia. Se trase de gulerul puloverului.

— Că asta nu te priveşte.

Telefonul sună. Sunetul era strident, insistent. Yngvar Stubø ridică receptorul. Mărul lui Adam îi făcu trei sărituri absolut clare, de parcă ar fi vomitat. Nu spuse nimic. Trecu un minut. Un „da" căznit, aducând mai mult a încercare de a-şi drege glasul, izbuti să i se desprindă de buze. Mai trecu un minut. El închise telefonul, după care trase încet, din etuiul lui, unul dintre cele două trabucuri ţinute în buzunarul de la piept. Degetele lui mângâiară metalul lucios. Continua să tacă. Inger Johanne nu ştia ce să facă. Deodată, el puse trabucul la loc şi-şi strânse nodul cravatei.

— Puştiul a fost găsit, declară cu o voce răguşită. Kim Sande Oksøy. Maică-sa l-a găsit în propria pivniţă. Împachetat într-un sac pentru gunoi. Ucigaşul a lăsat un mesaj. *Ai primit ceea ce ai meritat.*

Inger Johanne îşi smulse cu un gest scurt ochelarii. Nu voia să vadă. Şi nici să audă. Se ridică bâjbâind şi întinse mâna spre uşă.

— Asta era scris în mesaj, preciză Yngvar Stubø. „Ai primit ceea ce ai meritat." Crezi, în continuare, că asta nu e treaba ta?

— Lasă-mă să plec. Lasă-mă să ies de aici.

Ea se duse cu paşi greoi până la uşă şi căută, bâjbâind, clanţa, ţinându-şi mereu ochelarii în mâna stângă.

— Bineînţeles, auzi ea în depărtare. O să-i spun lui Oskar să te conducă. Mulţumesc că ai venit.

11

Emilie nu izbutea să priceapă de ce Kim putuse pleca. Nu era drept. Dat fiind că ea sosise prima, ar fi trebuit să poată pleca prima. Pe lângă asta, Kim primise Coca-Cola, în timp ce ea trebuia să bea lapte neîncălzit şi apă cu gust de metal. Toate aveau gust de metal. Mâncarea. Gura ei. Plescăi din limbă, ca să simtă din nou gustul. De argint; de monede care zăcuseră multă vreme în buzunar. Multă, multă vreme. Era multă vreme de când stătea aici. Prea multă. Tati n-o mai căuta. Cu siguranţă că tati renunţase. Mami nu era în cer, ci într-o urnă în care devenise cenuşă şi nimic altceva, şi nu mai exista. Era atât de clar. Emilie se frecă la ochi şi încercă să ţină la distanţă lumina puternică a plafonierei. Putea să doarmă. Dormea aproape tot timpul. Era mai bine aşa. Visa şi încetase, practic, să mai mănânce. Stomacul i se chircise şi nu mai avea loc în el nici măcar pentru supa de roşii. Omul era furios când lua înapoi bolurile încă pline. Nu foarte furios, ci poate că amărât.

Kim putuse să se întoarcă acasă.

Era nedrept, şi Emilie nu izbutea să priceapă chestia asta.

12

Yngvar Stubø se stăpâni, ca să nu atingă corpul gol. Mâna i se îndrepta spre piciorul băieţaşului. Voia să atingă pielea aceea netedă. Trebuia să se asigure că nu mai exista deloc viaţă în acel copil. Aşa cum zăcea, pe spate, cu ochii închişi şi cu capul întors uşor într-o parte, cu braţele pe lângă corp, cu o mână pe jumătate strânsă şi cu cealaltă desfăcută, de parcă ar fi aşteptat să primească ceva, un dar, o prăjitură... puştiul ar fi putut fi foarte bine viu. Tăietura în T, efectuată la nivelul sternului, coborând spre micile organe genitale, în vederea autopsiei, fusese închisă cu grijă. Paloarea chipului se putea datora anotimpului: iarna abia se terminase, iar vara se lăsa aşteptată. Gura băieţelului era întredeschisă. Stubø îşi surprinse dorinţa de a săruta copilul. Voia să-i insufle viaţă. Voia să-i ceară iertare.

— Fir-ar al dracu', înjură el, cu vocea gâtuită, acoperindu-şi gura cu mâna. Fir-ar al dracu' şi iar al dracu'.

Medicul legist îi aruncă o privire pe deasupra ochelarilor.

— N-o să ne putem obişnui niciodată, aşa-i?

Yngvar Stubø nu răspunse. Încheieturile degetelor i se albiseră; răsuflă uşor.

— Am terminat, spuse doctorul, scoţându-şi mănuşile de latex. Un copilaş frumos. Cinci ani. Din partea mea, poţi să drăcui. Dacă asta te poate ajuta cumva...

Stubø ar fi voit să se întoarcă cu spatele, dar nu putu. Îşi întinse, cu prudenţă, mâna dreaptă spre faţa puştiului. Acesta parcă îi zâmbea. Poliţistul îşi lăsă arătătorul să parcurgă chipul

victimei, încet, abia atingându-l, de la colţul ochiului, până în vârful bărbiei. Pielea părea deja ca de ceară; în vârful degetelor, Yngvar simţi un fel de şoc glacial.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu l-aţi găsit la timp, răspunse, cu simplitate, legistul. Iată, *stricto sensu*, ce s-a întâmplat.

Întinse un cearşaf alb peste cadavru. Acoperit astfel, copilul părea şi mai mic. Corpul lui atât de puţintel se micşora şi mai mult sub pânza ţeapănă. Masa de oţel era lungă, concepută pentru adulţi. I se potrivea unui adult, responsabil de faptele şi gesturile lui, mort, poate, din cauza unui atac cardiac, a hranei grase şi a prea multelor ţigări fumate, a vieţii moderne şi a plăcerilor nesănătoase. Era tot ce voiai, în afară de o masă pentru copii.

— Hai să lăsăm tonul ăsta, îi propuse Stubø, cu voce gravă. Asta ne priveşte pe amândoi...

Tăcu, în timp ce legistul se spăla pe mâini cu minuţiozitate. Era ca o ceremonie, de parcă apa şi săpunul l-ar fi ajutat să se debaraseze de însăşi moartea.

— Ai dreptate, murmură medicul. Îmi pare rău. Să ieşim.

Biroul lui era chiar alături de sala în care se făceau autopsiile.

— Hai, spune, îl îndemnă Yngvar Stubø, lăsându-se să cadă pe o canapea de două locuri, cam obosită. Vreau toate detaliile.

Legistul, un tip slab, de vreo şaizeci şi cinci de ani, se opri lângă fotoliul din faţa biroului, cu o expresie absentă, pe jumătate surprinsă. O clipă, păru că nu-şi mai aminteşte prea bine ceea ce voise să facă. Apoi, îşi trecu o mână peste creştet şi se aşeză.

— Nu e niciunul.

Biroul nu avea fereastră. Totuşi, aerul era proaspăt, aproape prea proaspăt, iar absenţa mirosurilor era uimitoare. Uşorul sforăit al instalaţiei de climatizare fu acoperit de sirenele unor ambulanţe. Stubø se simţea claustrat. Aici, nimic nu-i permitea să se orienteze. Nu avea nici lumină diurnă, nici umbre, nici nori plutind pe cer, care să-l informeze în privinţa locului în care se afla.

— Obiectul autopsiei este un băiat tânăr, identificat ca având cinci ani, psalmodie medicul, parcă citind un raport invizibil. Sănătos. Înălţimea şi greutatea normale. Părinţii nu au declarat

nicio boală, autopsia nu a constatat nicio boală. Organele interne sunt intacte şi în bună stare. Scheletul şi ţesuturile conjunctive nu prezintă leziuni. De altfel, nu există nicio urmă exterioară de violenţă sau de rănire. Pielea este intactă, cu excepţia unei julituri la genunchiul drept, veche, fără nicio îndoială, de mai mult timp. Cel puţin o săptămână, prin urmare dinaintea dispariţiei.

Stubø îşi frecă faţa. Camera se învârtea cu el. Avea nevoie să bea ceva.

— Dinţii sunt întregi şi sănătoşi. Dantura, de lapte, completă, cu excepţia unui dinte din faţă, care trebuie să fi căzut doar cu câteva ore mai înainte ca defun...

Doctorul ezită şi se corectă.

— ...mai înainte de micul Kim să moară. Cu alte cuvinte... *Mors subita.*

— Cauza decesului, necunoscută.

— Exact. Ce-i drept, avea...

Ochii legistului erau înroşiţi. Chipul acestuia îi aminti lui Stubø de o capră bătrână, cu atât mai mult cu cât tipul se încăpăţâna să poarte o ţăcălie care îi alungea şi mai mult faţa.

— Avea puţin diazepam în urină. Nu mult, ci...

— Ca în... Valium? A fost otrăvit?

Stubø se îndreptă şi puse un braţ pe spătarul canapelei. Simţea nevoia să se sprijine.

— Nu, deloc.

Medicul îşi scărpină, cu degetul arătător, bărbuţa.

— Nu a fost otrăvit. Bineînţeles, eu fac parte dintre cei care consideră că un puşti de cinci ani, perfect sănătos, nu avea de ce să ia medicamente ce conţin diazepam, dar totuşi nu se pune problema unei otrăviri. Evident, este imposibil de precizat ce doză i-a fost administrată la început, însă, în momentul decesului, vorbim despre cantităţi infime. În niciun caz...Îşi pipăi bărbia şi îşi miji ochii spre Stubø.

— ...suficiente ca să-i facă rău. Corpul le evacuase deja, în cea mai mare parte, doar dacă nu cumva absorbise cu adevărat această cantitate ridicolă. Şi, în cazul ăsta, chiar că nu înţeleg la ce ar fi servit.

— Valium, conchise Yngvar Stubø, rostind încet cuvântul, de parcă ar fi conţinut un secret, o explicaţie cu privire la dispariţia şi moartea — fără nicio cauză aparentă — a unui băieţel de cinci ani.

— Valium, repetă la fel de încet doctorul. Sau un produs ce conţinea această substanţă.

— Şi la ce ar fi putut servi?

— Servi? Vrei să spui: la ce se întrebuinţează diazepamul?

Pe chipul legistului se aşternu pentru prima oară o expresie contrariată. El aruncă o privire ostentativă spre ceas.

— Ştii prea bine. La bolile de nervi. În spitale, este folosit destul de frecvent în stadiul preoperator. Îl face pe bolnav să fie mai calm. Mai relaxat. Este folosit şi în cazurile de epilepsie. Pentru a preveni crizele grave. Atât la adulţi, cât şi la copii. Dar Kim nu avea nimic de genul ăsta.

— Atunci, de ce i-ar da cineva, unui copil de cinci ani...

— Eu zic să punem punct pe ziua de azi, Stubø. Sunt unşpe ore de când şmotruiesc. O să ai mâine un raport provizoriu. Raportul definitiv are slabe şanse să fie încheiat mai devreme de câteva săptămâni. Aştept toate rezultatele ca să ţi-l pot trimite. Într-un cuvânt...

Zâmbi. Dacă n-ar fi avut acea expresie în ochii lui mici şi apropiaţi, Stubø l-ar fi bănuit pe legist că se amuză.

— Te afli în faţa unei probleme al dracului de grea. Puştiul ăsta e mort, nimic altceva. Punct. Fără o cauză care să poată fi dovedită. Salut.

Se uită iar la ceas, apoi se descotorosi de halatul alb, înlocuindu-l cu un hanorac care cunoscuse zile mai bune. Când trecură de uşă, o încuie cu două chei şi puse o mână prietenească pe umărul lui Stubø.

— Mult curaj, încheie, pe un ton sec. O să ai nevoie.

Trecând prin faţa sălii de autopsie, Yngvar Stubø se întoarse. Din fericire, ploua cu găleata. Voia să se ducă acasă pe jos, cu toate că avea de mers mai mult de o oră. Era 16 mai. Trecuse de ora şase seara. În depărtare, auzi o fanfară şcolară ce repeta imnul naţional, pe un ritm şovăielnic şi mânios.

13

Se întâmplase ceva. Încăperea părea mai luminoasă. Atmosfera copleşitoare de cameră de spital, de data trecută, dispăruse. Patul metalic fusese împins la perete şi acoperit cu un pled pestriţ şi cu perne multicolore. Fusese adusă o bergeră. Alvhild Sofienberg şedea pe ea, îmbrăcată bine, cu picioarele puse pe un taburet capitonat. Vârfurile papucilor depăşeau puţin marginea unei mici cuverturi. Cineva reuşise să le insufle smocurilor ei de păr cenuşiu ceva ce semăna a viaţă; o buclă îi cădea moale pe frunte.

— Ai un aer mult mai tânăr, strigă Inger Johanne Vik. Alvhild! Ce bine arăţi, în fotoliul ăla!

Fereastra era larg deschisă. Primăvara venise în sfârşit. Sărbătoarea naţională lăsase în urmă o atmosferă de început de vară, care, pe moment, durase două zile. Mirosul de ceapă veche era imperceptibil. În locul lui, Inger Johanne simţea mireasma de pământ reavăn de afară. Un bărbat între două vârste schiţase gestul de a-şi ridica pălăria, când ea trecuse prin curte. Un vecin cumsecade, îi explică Alvhild Sofienberg. Grădinar în timpul liber. Care nu suporta să-i vadă grădina ofilindu-se în lipsa ei. Zâmbetul lui Alvhild era ceva mai blând.

— Nu mă aşteptam să te revăd, mărturisi ea, cu simplitate. Când ai venit data trecută, nu păreai în largul tău. Fii pe pace, te înţeleg. Nu-mi era deloc, deloc bine. Ba chiar foarte rău, dacă pot îndrăzni s-o spun.

Îşi lăsă capul pe spate, mişcare pe care şi-o corectă imediat:

— Sunt la fel de grav bolnavă. Nu te lăsa înşelată. E bizar, simt că moartea îmi dă târcoale şi aşteaptă acolo, în dressing, de câteva săptămâni, dar uite că, fără niciun motiv, pleacă să dea o raită prin împrejurimi. Poate că o avea alţi clienţi, de care trebuie să se ocupe între timp. Oh, cu siguranţă că se întoarce ea, nu peste multă vreme. Cafea?

— Da, cu plăcere. Neagră. O să mă ocup eu de asta, chiar...

Inger Johanne se ridică pe jumătate. Dar privirea lui Alvhild o făcu să se aşeze la loc.

— Ei, asta-i! Încă n-am murit, făcu ea remarca, strângând din buze.

Luă un termos de pe măsuţa de lângă pat, turnă cafeaua şi îi întinse o ceaşcă lui Inger Johanne. Porţelanul era fin, aproape transparent. Şi cafeaua era destul de slabă.

— Îmi pare rău pentru cafea, se scuză Alvhild. Stomacul meu e de vină; practic, nu suportă nimic. Aşadar, cărui fapt îi datorez această onoare?

Era de neînţeles. Când Inger Johanne hotărâse să se întoarcă la bătrâna doamnă, nici nu era sigură că avea s-o mai găsească în viaţă.

— Am dat de Aksel Seier.

— I-auzi!

Alvhild Sofienberg îşi duse ceaşca la gură, parcă pentru a-şi ascunde curiozitatea. Gestul ei o agasă pe Inger Johanne, fără să ştie prea bine de ce.

— Da, nu l-am găsit în carne şi oase, dar ştiu unde este. Unde locuieşte. De altfel, nu sunt eu aia care l-a descoperit, ci so... În fine. Aksel Seier trăieşte în Statele Unite.

— În Statele Unite?

Alvhild puse ceaşca jos, fără să-i fi atins conţinutul.

— Cum... Ce face acolo?

— Asta, chiar că n-am idee!

Alvhild îşi puse mâna în dreptul gurii, ca şi cum i-ar fi fost frică să-şi arate dinţii. Inger Johanne bău o gură din lichidul maroniu care umplea ceaşca de porţelan bleu.

— Când am aflat, în primul moment am fost uimită că o persoană care suferise o condamnare a putut obţine o viză de intrare în

Statele Unite, continuă ea. Ei nu glumesc cu aşa ceva şi ăsta e lucrul cel mai neînsemnat pe care îl putem spune. Apoi, mi-am zis că, în momentul plecării lui, la sfârşitul anilor '90, poate că regulile erau altfel. Şi, totuşi nu. Fapt este că Aksel Seier e cetăţean american.

— Prin urmare, n-a reuşit nimic atunci când...

— Categoric nu. Dar nu e chiar de mirare. El se născuse în Statele Unite, în timpul unei călătorii făcute de părinţii lui, într-o tentativă de emigrare pe cât de scurtă, pe atât de infructuoasă. Aşa că şi-a păstrat cetăţenia americană, chiar dacă o avea, bineînţeles, şi pe cea norvegiană. Dar n-ar fi putut să se folosească de ea la proces. Sau pentru cererea de graţiere. A fost întrebat, pur formal, dacă era norvegian. Şi era. *Este*, de altfel, în continuare.

Trăsăturile lui Alvhild Sofienberg se alteraseră. O clipă, domni tăcerea. Inger Johanne tresări când uşa se deschise şi bărbatul cu pălărie de soare băgă capul înăuntru.

— Pentru azi, e de-ajuns, mormăi el. Afară, treaba nu prea merge bine. Nu cred că o s-o scot la capăt cu trandafirii, nu... iar rododendronul s-a cam dus pe copcă, doamnă Sofienberg. Bună seara.

Şi plecă fără să aştepte vreun răspuns. În cameră, aerul se răcorise. Fereastra începuse să se bâţâie în balamale. Alvhild Sofienberg părea că moţăie. Inger Johanne se sculă să închidă geamul.

— Am de gând să mă duc la el, continuă pe un ton scăzut.

— Crezi că o să vrea să te primească? Pe tine? O cercetătoare cu care n-are nici în clin, nici în mânecă, apărută taman din ţara strămoşilor lui?

— Greu de spus. Dar e un caz foarte interesant. Faţă de proiectul meu, ăsta e cazul cel mai pur, cel mai... Pentru cercetările mele, o discuţie cu Aksel Seier ar avea mare importanţă.

— Bine, bine, aprobă bătrâna. Nu sunt chiar... chiar sigură că înţeleg bine ce faci tu. În cadrul acestor cercetări.

Prima dată când Inger Johanne o întâlnise pe Alvhild Sofienberg — prin intermediul unei colege, prietenă cu fiica bolnavei — avusese impresia că aceasta nu ştia decât foarte superficial care era obiectul cercetărilor sale. Alvhild nu pusese nicio întrebare, nu

arătase niciun interes pentru proiectul lui Inger Johanne. Zilele îi erau numărate, iar ultimele puteri şi le folosise ca să trezească interesul tinerei cercetătoare pentru *cazul* ei, pentru povestea lui Aksel Seier. Tot restul nu mai conta. Avea să împlinească în curând şaptezeci de ani şi n-avea chef să-şi piardă vremea prefăcându-se interesată de munca altora.

Chipul ei prinsese iar culoare, ca şi cum n-ar mai fi fost bolnavă; oricum, nu obosită. Inger Johanne îşi apropie scaunul.

— Mă bazez pe zece omoruri comise între 1950 şi 1960, începu, amestecând cu un gest distrat zaţul cafelei. Toţi condamnaţii se declarau nevinovaţi. Niciunul nu s-a dezis în timp ce şi-a executat pedeapsa. După opinia lor, erau şi rămăseseră nevinovaţi. Treaba mea este să descopăr dacă spuneau adevărul sau nu. Totodată, trebuie să văd dacă există vreo diferenţă între destinele acestor oameni, începând de la data condamnării, prin urmare, pe toată durata vieţii lor în închisoare, şi până în momentul unei eventuale graţieri, a eliberării ori a unei eventuale revizuiri a procesului. În două vorbe, scopul cercetării mele este realizarea unei scheme privind influenţa pe care o are angajamentul unor terţi asupra reacţiei organismului judiciar. După cum ştii, Fredrik Fasting Torgersen, de exemplu, a fost...

Inger Johanne zâmbi, încurcată. Alvhild Sofienberg era adultă în perioada când se judecase cazul Torgersen. Inger Johanne încă nici nu se născuse.

— ...condamnat la închisoare pe viaţă pentru asasinarea unei tinere. Vreme de patruzeci de ani şi-a strigat nevinovăţia. *Până în acea zi*, oameni pe care-i cunoştea s-au bătut, fără odihnă, pentru el. Jens Bjørneboe[6], de exemplu, şi...

Roşi din nou şi tăcu.

— Dar tu cunoşti deja toate astea, încheie ea, cu glasul scăzut.

Alvhild aprobă cu un zâmbet, fără să scoată vreo vorbă.

— Ceea ce vreau eu să cercetez cu de-amănuntul se referă la două chestiuni. În primul rând: există semne particulare proprii cazurilor care ne preocupă? Este adevărat că aceste cazuri

---

[6] Jens Bjørneboe(1920–1976), autor norvegian al unor romane de mare succes în anii 1970, care denunţase cruzimea şi opresiunea.

sunt deosebit de şubrede în privinţa dovezilor? Sau caracteristicile personale ale inculpaţilor, condamnaţi ulterior, sunt cele care fac captivante respectivele cazuri? Felul în care mass-media a tratat anchetele şi apoi procesele a avut vreo importanţă? Cu alte cuvinte: care este rolul *hazardului* în faptul că un caz moare din clipa în care a fost dată sentinţa sau, dimpotrivă, îi supravieţuieşte, an după an, verdictului?

Ea îşi dădu seama că ridicase tonul.

— În al doilea rând, continuă cu vocea mai scăzută, vreau să cercetez care sunt consecinţele menţinerii în viaţă a unui caz. Pe plan pur material, şi cu oarecare cinism, sunt puţine şanse ca pe Torgersen, de exemplu, să-l fi încălzit cu ceva tot sprijinul pe care l-a primit. Desigur, înţeleg că...

Inger Johanne deveni conştientă de interesul brusc apărut în ochii lui Alvhild. Parcă adunându-şi toate puterile, bătrâna stătea acum cu spatele drept, ca o doamnă de onoare. Aproape că nici nu clipea.

— Desigur, înţeleg că, pe plan uman, poate fi foarte important ca oamenii, societatea, să creadă în tine...

— În orice caz, dacă eşti, într-adevăr, nevinovat, o întrerupse Alvhild. În cazul lui Torgersen, nu se ştie nimic.

— Evident, ăsta e punctul esenţial. Grosso modo, vreau să spun. Dar nu şi pentru cercetările mele. Eu mă concentrez asupra rezultatelor concrete ale angajamentului exterior.

— Extra! exclamă Alvhild.

Inger Johanne nu era sigură că ştie la ce făcea ea aluzie.

— Pe tine nu te frapează? o întrebă, gânditoare, pe Alvhild, ca să rupă tăcerea. Vreau să spun: nu e nemaipomenit de ciudat că, imediat după pronunţarea sentinţei, cazul Seier a murit, deşi mai multe ziare criticau de-a dreptul toată procedura? De ce s-au lăsat păgubaşe? Să fi fost ceva legat de omul în sine, de vreo trăsătură dezagreabilă a personalităţii lui? Oare acesta să fi refuzat colaborarea cu eventualii ziarişti binevoitori? Să fi fost Aksel Seier, cu adevărat, un... ticălos? Care nu se sinchisea de nimic? Iată de ce mi-ar fi de mare ajutor să stau de vorbă cu el.

Uşa se deschise fără zgomot.

— Cum vă mai e? întrebă infirmiera, care continuă, fără să aştepte răspunsul. Doamnă Sofienberg, staţi de prea multă vreme în fotoliul ăsta. Va trebui să vă bag în pat. Voi fi nevoită s-o rog pe prietena dumneavoastră să...

— Pot s-o fac şi singură, mulţumesc.

Alvhild strânse iar din buze şi ridică o mână imperioasă spre femeia în alb.

— N-ar fi mai bine să-i scrii, înainte de toate?

Inger Johanne Vik se ridică şi îşi băgă în geantă carneţelul de însemnări, neatins.

— În unele situaţii, prefer să nu trimit scrisori, răspunse încet, punându-şi geanta pe umăr.

— În care, de exemplu?

Infirmiera desfăcuse aşternutul şi începuse să împingă uriaşul pat metalic prin cameră.

— Atunci când mi-e teamă că nu voi primi răspuns. Că şi ăsta e tot un răspuns. Când nu primeşti răspuns, asta înseamnă un „nu". Nu din partea lui Aksel Seier. Plec luni. Eu...

Infirmiera îi prinse privirea.

— Da, da, murmură Inger Johanne. Plec. Alvhild, poate că o să te sun. Din Statele Unite. Dacă am ceva de povestit. Până atunci, multă sănătate... cât mai multă.

Fără să se gândească, se aplecă asupra bătrânei şi o sărută uşor pe obraz. Pielea acesteia era rece şi uscată. După ce ieşi, la câteva clipe, îşi umezi buzele cu limba. N-aveau niciun gust. Erau doar uscate.

14

Emilie primise un dar. O păpuşă Barbie, cu păr pe cap; răsucindu-i o cheiţă de la ceafă, o puteai face să meargă înainte şi, apoi, să se întoarcă. Păpuşa avea haine frumoase, o rochie roz cu paiete, care se afla în cutia ei, şi, pe lângă asta, un costum de cowboy. Emilie îşi făcea de lucru cu pălăria de cowboy. Barbie stătea alături de ea, în pat, întinsă pe spate, cu picioarele depărtate. Acasă, n-avea păpuşi Barbie. Mamei nu-i plăcea genul ăsta de jucării. Nici tatei şi, de altfel, Emilie era prea mare pentru chestii de-astea. Cel puţin aşa zicea tanti Beate.

La ora asta, tanti Beate trebuie să fie nebună de furie pe tata. Probabil s-o gândi că Emilie dispăruse din cauza lui. Chiar dacă ea nu făcuse altceva decât să se întoarcă de la şcoală, ca în fiecare zi, fără să fie răpită de nimeni. Dar nici tata nu putea s-o supravegheze douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Chiar tanti Beate spusese asta.

— Tati...

— Aş putea fi tatăl tău.

Omul stătea în uşă. Pesemne că era ţăcănit. Emilie ştia destule despre oamenii ţăcăniţi. Torill, de la numărul 14, era aşa de nebună, că trebuia să meargă întruna la spital. Copiii ei trebuiau să stea la bunici, pentru că, din când în când, mama lor se credea canibală. În momentele alea, făcea focul în grădină şi voia să-i pună la frigare pe Guttorm şi pe Gustav. Odată, Torill sunase la ei acasă, în puterea nopţii; Emilie se trezise şi coborâse tiptil, ţinându-se după tati, să vadă cine e. Şi o văzuse pe

mama lui Guttorm şi a lui Gustav, goală puşcă şi plină de dungi roşii, ca o zebră. Venise să le ceară cu împrumut congelatorul. Emilie fusese trimisă din nou la culcare, aşa că n-a aflat niciodată ce se petrecuse după aceea, dar trecuse o perioadă foarte, foarte lungă până s-o mai vadă cineva pe Torill.

— Tu nu eşti tatăl meu, murmură Emilie. Tatăl meu se numeşte Tønnes. Nici măcar nu semeni cu el.

Bărbatul o privi. Ochii lui erau răutăcioşi, chiar dacă avea un chip destul de frumos. Pesemne că era ţăcănit.

La Grønnblokka şi Pettersen era ţăcănit, dar altfel decât Torill. Mami spunea adesea că Torill nu-i putea face rău nici măcar unei muşte, dar, în ceea ce-l privea pe Pettersen, lucrurile erau diferite. Emilie socotea că nu era drept să spui că Torill nu-i putea face rău nici măcar unei muşte, când ea intenţiona să-şi frigă pur şi simplu copiii pe jăratic. Dar, oricum, Pettersen era mai rău. Făcuse închisoare fiindcă pipăise copii mici. Emilie ştia ce înseamnă „a pipăi". Îi explicase tanti Beate.

— O să ne împrietenim, fără nicio îndoială, declară bărbatul, apucând păpuşa Barbie. Ţi-a plăcut?

Emilie nu răspunse. Era greu să respiri în camera asta. Poate că ea consumase tot aerul; avea o greutate în piept şi era tot timpul ameţită. Oamenii aveau nevoie de oxigen. Când respirai, consumai oxigenul din aer, astfel că acesta devenea oarecum inutilizabil. Îi explicase tanti Beate. De aia era aşa de respingător să te ascunzi sub plapumă. După câteva momente, trebuia neapărat să scoţi capul, ca să ai oxigen. Chiar dacă încăperea era mare, ea stătuse aici o perioadă groaznic de lungă. Ani de zile, după cât se pare. Emilie ridică fruntea şi respiră cu greu.

Nebunul zâmbi. După cât se vede, n-avea nicio problemă de respiraţie. Poate că doar ea suferea din cauza asta, poate că era pe moarte. Poate că omul îi dăduse otravă, ca s-o pipăie după aia. Emilie trase cu greu aer în piept.

— Faci vreo criză de astm? întrebă bărbatul.

— Nu, suflă Emilie.

— Încearcă să te întinzi.

— Nu!

Dacă s-ar relaxa şi s-ar gândi la cu totul altceva decât la omul cu ochi răutăcioşi, ar reuşi să respire.

N-avea nimic altceva la care să se gândească.

Închise ochii şi se întinse, cu spatele rezemat de perete. Nu se mai gândea la nimic. La nimic. Cu siguranţă că tati renunţase s-o mai caute.

— Dormi.

Bărbatul plecă. Emilie strânse în mână corpul ţeapăn al păpuşii Barbie. Ar fi preferat un ursuleţ de pluş. Chiar dacă şi pentru el era prea mare.

Acum, că era singură, putea măcar să respire.

Omul nu o pipăise. Emilie îşi trase plapuma peste ea şi, în cele din urmă, adormi.

Tønnes Selbu era, în sfârşit, singur. Parcă nici nu mai avea o existenţă proprie. Parcă nu-i mai aparţinea nimic, nici chiar timpul. Casa era, în permanenţă, plină de lume: vecini, prieteni, Beate, părinţii. Poliţia. De bună seamă, credeau că îi era mai uşor să le vorbească fiind acasă la el. În realitate, o ieşire la sediul poliţiei ar fi fost ca o eliberare; ca o fugă. Nu avea nici măcar dreptul de a merge la magazin. Beate şi vechea prietenă a Gretei se ocupau de toate. Pe deasupra, ieri, soacră-sa îi pregătise chiar şi baia. El se strecurase în apa fierbinte, aproape aşteptându-se ca o femeie să iasă din neant şi să-l spele pe spate. Să-l frece cu peria. Rămăsese în cadă până ce se răcise apa. Atunci, Beate îl strigase, şi, până la urmă, îi bătuse, îngrijorată, în uşă.

Îşi pierduse timpul.

Acum, era singur. Ceilalţi nu voiau să-i dea pace. El turbase de furie. În cele din urmă. O furie fără margini, care îi dăduse pe toţi afară. Asta îi făcea bine, fiindcă îi amintea că este încă în viaţă.

Puse mâna pe clanţă.

Camera lui Emilie.

Nu mai intrase aici din prima după-amiază a zilei când puştoaica dispăruse, iar el întorsese camera pe dos, pentru a găsi o urmă, o cheie, un cod, care să-i spună că totul nu era decât o glumă de-a lui Emilie. Ea plecase prea departe, era clar, dar asta

nu era decât o încercare de a râde de el, de a-l speria puţin, pentru ca seara să fie şi mai plăcută, la gândul că, bineînţeles, Emilie n-avea să dispară niciodată. Golise sertarele. Cărţile aterizaseră pe jos, hainele, de-a valma, pe culoar. Până la urmă, aruncase aşternutul de pe pat şi smulsese posterul de la Disneyworld. Nu era nicio enigmă, niciun rebus, niciun răspuns şi nicio pistă. Nimic care să se poată rezolva. Emilie dispăruse, iar el chemase poliţia.

Metalul rece îi ardea palma. Îşi auzea pulsul bătând în timpane, de parcă n-ar fi ştiut cu exactitate ce se afla în spatele uşii binecunoscute, pe care stătea numele lui Emilie, scris cu litere de lemn. M-ul căzuse în urmă cu şase luni; el citi E-ilie, E-ilie. Mâine, avea să cumpere un M nou.

Beate făcuse ordine. Când intră, în sfârşit, văzu toate lucrurile la locul lor. Cărţile erau bine aliniate pe rafturi, aranjate după culori, aşa cum voia Emilie. Patul fusese făcut. Hainele fuseseră împăturite şi puse în dulapuri. Chiar şi ghiozdanul, care fusese rechiziţionat de poliţie, îşi recăpătase locul, pe jos, alături de pupitru.

Se aşeză cu precauţie pe marginea patului. Sângele continua să-i pulseze în urechi; încercă să se destindă şi să nu se mai gândească la nimic.

Poliţia considera că el era de vină.

Nu că l-ar fi acuzat de ceva. La început, în primele zile, se simţea ca pacientul unei secţii de psihiatrie, pe care toată lumea trebuia să-l supravegheze, şi chiar ca un răufăcător asupra căruia planau bănuieli grele. Parcă se temeau cu toţii să nu se sinucidă şi, în consecinţă, îl ţineau mereu în înăbuşitorul cocon al atenţiei lor. Totodată, îl priveau într-un fel anume; întrebările pe care i le puneau aveau ceva deosebit de tăios.

Apoi, dispăruse băieţelul.

Atunci, poliţiştii se schimbaseră; parcă înţelegeau că suferinţa nu îi era prefăcută.

Apoi, băieţelul fusese regăsit.

Când cei doi poliţişti veniseră să-l anunţe că puştiul murise, avusese impresia că este supus unui examen. Ca şi cum era vina lui că micuţul Kim Sande Oksøy fusese ucis. Trebuise să

dea, cuvânt cu cuvânt, răspunsurile pe care le aşteptau ei, iar chipul lui să exprime exact ceea ce trebuia să exprime într-o asemenea ocazie. Asemenea ocazie?

Îi ceruseră să facă o listă. Cu toţi cei pe care îi cunoscuse sau îi întâlnise vreodată. Trebuia să înceapă cu cei din jurul lui, cu familia. Apoi, veneau prietenii cei mai apropiaţi. După aia, alţii, mai îndepărtaţi; urmau cunoştinţele bune şi ceva mai puţin bune, fostele iubite şi aventurile, colegii şi nevestele colegilor. Era imposibil.

— E imposibil, spusese el, cu un gest larg al braţelor.

Se întorsese la perioada colegiului şi îşi amintise, cu totul, patru nume.

— Ce importanţă poate avea asta?

Poliţista era răbdătoare.

— Acelaşi lucru l-am cerut şi de la părinţii micului Kim, îi explicase ea, calmă. Şi facem o comparaţie. Vedem dacă aveţi sau aţi avut vreodată cunoştinţe comune. Nu e doar un lucru necesar, este foarte important. Credem că între aceste cazuri există o legătură şi este important să găsim eventuale puncte comune dintre familii.

Tønnes Selbu îşi lăsă degetele să se plimbe pe patul lui Emilie, pe literele desenate de ea cu carioca pe lemnul de culoare deschisă, pe vremea când descoperea alfabetul. Voi să-şi lipească pijamaua ei de obraz. Era imposibil. Nu i-ar fi suportat mirosul.

Voi să se lungească pe patul lui Emilie. Nu reuşi. Nu reuşi nici să se ridice. Îl durea tot corpul. Poate că, în ciuda tuturor lucrurilor, trebuia s-o cheme pe Beate. Poate că trebuia totuşi să vină cineva. Cineva care să poată umple golul din jurul lui.

Tønnes Selbu rămase într-un colţ, pe patul fiicei sale. Înălţă o rugă arzătoare şi coerentă. Nu către Dumnezeu, acel personaj străin pe care nu-l pomenea decât în poveştile spuse lui Emilie. Se rugă mai degrabă la soţia lui defunctă. Nu o veghease suficient de bine pe Emilie, aşa cum îi făgăduise Gretei, în ora dinaintea morţii ei.

15

Un bărbat se apropia de casa învecinată. Banda roşu cu alb, pe care o întinsese poliţia, încă nu fusese scoasă. Pe alocuri, se desprinsese. Vântul nopţii vâjâia în plasticul decolorat, suflându-l spre bărbatul care escaladă încet gardul viu şi se ascunse în tufişuri. Pare-se că avea o idee foarte precisă cu privire la ceea ce trebuia să facă, dar nu ştia prea bine dacă să îndrăznească. Cine l-ar fi văzut ar fi fost surprins mai întâi de vestimentaţia lui: purta un pulover de lână cu guler rulat, pe sub o pufoaică. Capul îi era acoperit de o enormă caschetă cu urechi, care îi cădea peste ochi. Cizmele lui i s-ar fi potrivit mai bine unui soldat aflat în campanie de iarnă: uriaşe, negre, cu şireturi legate sus, pe gambe. Peste marginea carâmbilor, se răsfrângeau nişte şosete împletite din lână groasă.

Era în noaptea de 20 mai; vremea caldă venită din sud-vest făcuse ca termometrul să urce la paisprezece grade. Era ora douăsprezece fără douăzeci. Bărbatul se adăposti lângă un tufiş de agrişe şi doi mesteceni de înălţime mijlocie. Atunci, îşi scoase o mănuşă. Îşi strecură mâna dreaptă, încet, în pantalonii largi, de camuflaj. Stătea cu ochii la fereastra de la parter, unde perdelele fuseseră trase. N-ar fi trebuit să fie aşa. Voia să vadă ursul de pluş verde. Bărbatul nu avu timp să se simtă agasat de chestia asta; se cambră cu un geamăt, apoi îşi scoase mâna din pantaloni. Rămase nemişcat vreo două minute. Urechile îi zumzăiau şi nu se putu împiedica să nu-şi închidă ochii, în ciuda fricii care îl bântuia. Îşi puse din nou mănuşa, escaladă iar gardul viu şi plecă înapoi, pe străduţă, fără să se uite în urmă.

16

Când Inger Johanne Vik se trezi, ziua de 20 mai începuse de multişor. În orice caz, pentru Kristiane. Puştoaica se scula odată cu zorii, fie că era zi de lucru, fie că era sărbătoare. Chiar dacă, după toate semnele, fetiţa de şase ani aprecia faptul că era lăsată singură dimineaţa, nu concepea să nu-şi trezească mama din somn. Un *dam-di-rum-ram* ce se auzea din salon, fredonat în acelaşi tempo regulat, ca de metronom, era deşteptătorul lui Inger Johanne. Dar Kristiane nu voia câtuşi de puţin să aibă de-a face cu ea. De la şase la opt, era cu neputinţă să intri în contact cu fetiţa. După ce îşi reluase lucrul — atunci când sănătatea Kristianei nu mai fusese în pericol —, pe Inger Johanne o treceau toate năduşelile, în fiecare dimineaţă, până îşi pornea fata la grădiniţă. În cele din urmă, renunţase. Kristiane trebuia să poată fi lăsată în voie, pe durata celor două ore. Universitatea fiind un loc de muncă unde programul era flexibil, ea reuşise să obţină chiar şi un orar care îi îngăduia să predea un semestru da, unul nu, până ce Kristiane avea să împlinească zece ani. Prietenii o invidiau: profită de ocazie, o sfătuiau ei; ai şansa de a putea citi ziarul chiar înainte de a începe ziua. Problema era că fetiţa avea nevoie de atenţie. Nimeni nu putea prevedea ce avea să născocească ea. Inger Johanne ştia că Isak era mai indulgent. Îl descoperise, în două rânduri, dormind buştean, în timp ce Kristiane îşi vedea de ale ei. Acum, o făcuse ea.

Pierdută, se uită la ceas. Nouă fără un sfert. Aruncă deoparte plapuma.

— Mami! strigă vesel Kristiane. Mami s-a sculat pentru Kristiane a ei!

Fetiţa stătea în uşa salonului, complet îmbrăcată. Chiar dacă alesese un oribil pulover roz, dăruit de bunică-sa, şi nişte pantaloni de catifea verde, peste care trăsese o fustă ecosez. Părul îi era strâns în cinci codiţe. Dar era îmbrăcată şi Inger Johanne schiţă un zâmbet.

— Cât eşti de inteligentă, murmură ea. Mami a avut o pană de sculat de toată frumuseţea.

— Sculatsupravegheat. Da-di-rum-ram.

Kristiane veni la ea şi i se căţără pe genunchi. Îşi puse obrazul pe pieptul mamei sale şi începu să-şi sugă degetul mare. Inger Johanne îşi lăsă mâna dreaptă să alunece încet — în sus şi-n jos, în sus şi-n jos — pe spatele fiicei sale. Când stăteau aşa, în aceste momente imposibil de provocat sau de evitat, Inger Johanne aproape că nu mai respira. Simţea căldura copilei, prin puloverul roz, mireasma dulce a părului, a respiraţiei şi a pielii ei. Trebui să se stăpânească să n-o strângă în braţe.

— Kristiane a mea, murmură, cu faţa cufundată în codiţele ei.

Telefonul sună. Kristiane făcu o săritură, lăsându-se să alunece de pe genunchii mamei sale şi ieşi din cameră târşâindu-şi picioarele.

— Da?

— Te-am sculat?

— Bineînţeles că nu, nu m-ai sculat, mamă. Săptămâna asta, Kristiane e la mine.

Inger Johanne se întinse, încercând să-şi apuce halatul. Firul telefonului nu era destul de lung. Aşa că îşi puse pe umeri plapuma. Pe fereastră intra un curent rece.

— Tatăl tău e îngrijorat.

Îngrijorată eşti *tu*, îi veni lui Inger Johanne să zbiere. Îşi stăpâni un oftat resemnat şi încercă să ia un ton vesel.

— Ah, da? E îngrijorat pentru mine? N-are de ce.

— Comportamentul tău, din ziua aia, de la televizor şi, pe lângă asta, ... da, stă treaz noaptea, se întreabă dacă... scumpo, e totul în ordine?

— Dă-mi-l pe tata.

— Tata? Este... Ăăă, este ocupat. Dar, mai bine ascultă-mă. Ne gândeam că o mică vacanţă ar putea să-ţi pice numai bine. În ultima vreme, s-au întâmplat destule lucruri cu Kristiane, cu munca ta, şi... Nu vrei să vii azi într-o raită pe la cabană? Bineînţeles că ai putea să mai stai şi luni, şi marţi. Ai putea pescui cu taică-tău, am face nişte plimbări trăsnet... Am vorbit deja cu Isak, nu vede nicio problemă s-o ia pe Kristiane chiar de azi.

— Ai vorbit cu Isak?

Era important ca Inger Johanne şi Isak să poată coopera fără probleme în privinţa Kristianei. Ea recunoştea că toţi — şi, în primul rând, Kristiane — erau în câştig, dat fiind că Isak păstra relaţii bune cu foştii săi socri. Dar existau nişte limite. Şi aşa îl bănuia că trecea să-i vadă săptămânal, cu sau fără Kristiane.

— Sfinţi din ceruri, da! Are de gând să cumpere un velier nou. Nu ca să participe la regate, de data asta; zice că a cam început să se satureze... Da, are foarte mare legătură şi cu Kristiane. Ea *adoră* pur şi simplu apa, iar velierele alea rapide nu sunt potrivite pentru copii. A trecut ieri după-amiază şi am discutat niţel despre tine, ştii, despre îngrij...

— Mamă!

— Da.

— Nu-ţi face probleme. Mi-e cum nu se poate mai bine. Şi, pe urmă, plec în...

Dacă i-ar spune maică-sii că pleacă în Statele Unite, ar avea parte de o ploaie de sfaturi în privinţa itinerarelor şi a lucrurilor pe care să le facă sau nu. Şi, la urmă, maică-sa s-ar înfiinţa ca să-i pregătească valiza.

— Mamă, în clipa asta sunt cam ocupată. Din păcate, n-o să am timp să vin la cabană, totuşi, îţi mulţumesc. Pupă-l pe tata din partea mea.

— Inger Johanne, dar nu poţi nici măcar diseară să vii pe la noi? O să vă pregătesc ceva bun ţie şi lui taică-tău, o să puteţi juca...

— Parcă vă duceaţi la cabană.

— Doar dacă vii şi tu cu noi, cred că-ţi dai seama.

— Salut, mamă.

Se sili să închidă încet telefonul. Maică-sa îi reproşase de multe ori că i-l trânteşte în nas. Nu fără motiv; oricum, era mai bine dacă n-o făcea prea violent.

Duşul îi făcu bine. Kristiane stătea pe capacul closetului şi vorbea cu Sulamit, un camion de pompieri cu chip şi care clipea din ochi. Sulamit, care era aproape la fel de bătrân ca fetiţa, îşi pierduse scara şi trei roţi. Doar Kristiane ştia de unde i se trăgea acest nume.

— Azi, Sulamit a salvat un cal şi un elefant. Viteazul Sulamit.

Inger Johanne îşi descurcă părul ud şi încercă să şteargă aburii de pe oglindă.

— Ce au păţit calul şi elefantul? o întrebă ea.

— Sulamit şi dinamit. Elefan-pelefant[7].

Inger Johanne se întoarse în dormitor, îşi puse nişte blugi şi un pulover flauşat roşu. Din fericire, îşi făcuse toate cumpărăturile în ajun, înainte de-a o lua pe Kristiane de la grădiniţă. În felul ăsta, puteau să facă o plimbare lungă; Kristiane trebuia să iasă câteva ore din casă, pentru a fi cuminte seara. Timpul promitea; ea trase perdelele de la fereastra dormitorului şi îşi miji ochii spre afară.

Cineva sună la uşă.

— La naiba, mamă!

— La naiba, repetă cu gravitate Kristiane.

Inger Johanne porni în pas alergător spre uşă, pe care doar că n-o smulse din ţâţâni.

— Salut, zise Yngvar Stubø.

— Salut...

— Salut, îşi iţi şi Kristiane capul, pe după spatele maică-sii, cu gura până la urechi.

— Eşti nemaipomenit de drăguţă astăzi!

Yngvar Stubø întinse o mână spre fetiţă, care, oricât de incredibil ar fi părut, i-o luă.

---

[7] Personaj de benzi desenate, creat în 1962 de Rune Andreasson. Pellefant (după numele lui Pelle, din *Pelle cuceritorul*) este o jucărie vie, un elefant bleu.

— Pe mine mă cheamă Yngvar, declară el, teribil de serios. Dar pe tine cum te cheamă?

— Kristiane Vik Aanonsen. Bună ziua. Noapte bună. Eu am un canar.

— Daa? Mi-l arăţi şi mie?

Kristiane i-l arătă pe Sulamit. Când el voi să ia camionul de pompieri, ea se trase înapoi cu un pas.

— Cred că ăsta e cel mai drăguţ canar pe care l-am văzut în viaţa mea.

Copilul dispăru.

— Treceam prin cartier şi, atunci...

Dădu din umeri. Această minciună sfruntată îl făcu să-şi mijească ochii, cu un zâmbet aproape fermecător. Inger Johanne simţi că toată fiinţa îi este zguduită de un şoc ciudat, de o apăsare în plămâni, care o făcu să-şi plece ochii şi să bâiguie o frază în care era vorba de o intrare.

— E cam dezordine, se scuză ea maşinal, dându-şi seama că ochii lui dădeau, cu toată viteza, ocolul camerei.

El se aşeză pe canapea. Aceasta era prea moale şi prea adâncă pentru un om cu greutatea lui Yngvar Stubø. Genunchii i se ridicară atât de sus, încât ai fi zis că se aşezase de-a dreptul pe podea.

— Poate că ai sta mai comod pe fotoliul ăsta, îi sugeră ea, luând un album de fotografii care ocupa spaţiul.

— Stau foarte comod, răspunse el.

Ea observă atunci plicul gros pe care Yngvar îl pusese pe măsuţa din faţa lui.

— Trebuie doar...

Ea făcu un gest vag spre camera fetiţei. De fiecare dată era aceeaşi problemă. Deoarece Kristiane părea — iar uneori se comporta — aidoma unui copil de patru ani pe deplin sănătos, Inger Johanne nu ştia niciodată prea bine ce trebuia să spună. În ce moment trebuia să explice pur şi simplu că fetiţa era cam mică pentru vârsta ei, că avea şase ani şi că suferea de o anomalie cerebrală care îi descumpănea pe toţi. Nu ştia dacă trebuia să dezvăluie că toate năzdrăvăniile care ieşeau din gura fetiţei nu se datorau nici prostiei, nici unei insolenţe precoce, ci unor conexiuni

eronate din mintea ei, unde nimeni nu putea face ordine. În general, aştepta prea mult. De parcă urma să se producă un miracol, astfel încât fiica ei să aibă un comportament raţional. Logic. Coerent. Sau să aibă deodată un defect evident: o limbă prea groasă şi ochi aşezaţi anapoda pe o faţă plată, care i-ar face pe toţi să surâdă cu căldură şi recunoştinţă. În loc de asta, totul era penibil.

Kristiane se uita la *101 Dalmaţieni*, în biroul maică-sii.

— Nu sunt obişnuită să...

Ea făcu din nou o mişcare dezolată, aproape ca o scuză, spre încăperea în care era fetiţa.

— Fii pe pace, o linişti poliţistul de pe canapea. Trebuie să recunosc că mi se întâmplă să recurg la aceleaşi stratageme. Cu nepotu-meu, care poate fi foarte pretenţios. Din când în când, cel mai bun babysitter e un video.

Inger Johanne simţi că roşeşte şi porni spre bucătărie. Yngvar Stubø era bunic.

— Ce te aduce? întrebă, întorcându-se cu o cană de cafea, pe care o puse în faţa lui, pe un şervet. Explicaţia asta, „prin cartier", nu prea ţine, îmi închipui că...

— E vorba de cazul nostru, gluma asta...

— Cazurile noastre.

El zâmbi.

— Exact. Cazurile. O observaţie bine-venită. Orice ar fi... Am sentimentul că tu mă poţi ajuta. Pur şi simplu. Nu mă întreba de ce. Sigmund Berli, un bun prieten şi coleg, nu poate pricepe de ce te urmăresc în felul ăsta.

Îşi miji din nou ochii, într-un fel care era *musai* să fie fermecător. Inger Johanne se reţinu din răsputeri să nu roşească. Prăjituri. N-avea prăjituri. Biscuiţi. Kristiane îi mâncase în ajun pe ultimii.

— Lapte?

Se ridică pe jumătate, dar el o opri cu un gest.

— Fii atentă, aici, începu el din nou, scoţând un teanc de poze din plic. Uite-o pe Emilie Selbu.

Prima fotografie arăta o fetiţă frumoasă, cu o cununiţă de podbal în păr. Avea un aer grav, ochi de un albastru întunecat,

aproape trişti. Pe bărbia îngustă i se adâncea o gropiţă. Gura îi era mică, dar cu buze cărnoase.

— Poza este absolut recentă, a fost făcută acum trei săptămâni. Drăguţă, nu?

— Este cea care încă nu a fost găsită?

Ea tuşi; vocea o trădase.

— Da. Şi uite-l pe Kim.

Inger Johanne îşi aduse fotografia până sub ochi. Era aceeaşi care fusese arătată la televizor. Băieţelul strângea cu amândouă mâinile un camion de pompieri. Roşu. Sulamit. Brusc, dădu drumul fotografiei, pe care trebui s-o adune de pe jos. Apoi, o împinse spre Yngvar Stubø.

— Dat fiind că Emilie este în continuare dispărută, în timp ce Kim este... ce te face să crezi că e vorba de acelaşi răpitor?

— Asta-i întrebarea pe care mi-o pun şi eu.

În pachet mai erau şi alte fotografii. Timp de o secundă, el păru că voia să i le arate. Dar se vede treaba că se răzgândise, căci le puse la loc, în plic. Poza lui Kim şi a lui Emilie rămaseră pe masă, una lângă alta; cei doi copii o înfruntau pe Inger Johanne.

— Emilie a fost răpită într-o joi, preciză el, încet. Ziua, în amiaza mare. Kim a dispărut în noaptea de miercuri. Emilie este o fetiţă de nouă ani. Kim era un băieţel de cinci ani. Emilie stă la Asker. Kim la Bærum. Mama şi tatăl lui Kim sunt infirmieră, respectiv instalator. Mama lui Emilie e moartă, tatăl ei este filolog şi îşi câştigă existenţa traducând cărţi de literatură. Nu se cunosc între ei. Am căutat în toate direcţiile puncte de contact între cele două familii. Nu este decât unul: tatăl lui Emilie şi mama lui Kim au locuit la Bergen o bucată de vreme, pe la începutul anilor 1990. Dar nici acolo nu s-au cunoscut. Deloc...

— Curios.

— Da. Sau tragic. Totul depinde de felul în care alegi să priveşti lucrurile.

Ea căuta să nu privească la copiii din poze. Parcă îi reproşau amândoi că refuză să se implice.

— În Norvegia, există întotdeauna ceva, un lucru mic care îi leagă pe oameni, începu ea. Cel puţin atunci când trăiesc în locuri atât de apropiate, cum sunt Bærum şi Asker. Pesemne că şi

tu ai făcut această experienţă. Când stai să discuţi cu cineva, vreau să spun. Până la urmă, aproape întotdeauna descoperi că aveţi o cunoştinţă comună, un prieten comun, un loc de muncă de care aţi fost legaţi amândoi, o experienţă. Nu?

— Da...

El şovăia. Părea că nu asta îl interesa. Inspiră brusc, ca pentru a protesta, apoi se lăsă păgubaş.

— Am nevoie de o persoană care să realizeze profile, declară. Un *profiler*.

Rostea cuvântul ca într-un serial TV american.

— Categoric nu, răspunse cu hotărâre Inger Johanne. Conversaţia lua o întorsătură care nu-i convenea. Dacă vrei ca un *profiler* să-ţi fie util, îţi mai trebuie şi alte cazuri ca astea. Plecând de la principiul că este vorba, într-adevăr, de una şi aceeaşi persoană.

— Ba, să mă ferească Dumnezeu. Vreau să spun, de alte cazuri.

— Evident. Însă, din acestea două, este, ca să zic aşa, imposibil să tragi o concluzie.

— Cum ştii asta?

Nu mai flirta.

— Pură logică, i-o întoarse ea, fără menajamente. Se înţelege de la sine că... Profilul unui criminal necunoscut se elaborează în funcţie de trăsăturile cunoscute ale actelor comise de el. E ca în desenele pe care le reconstitui unind, după o ordine stabilită, nişte puncte. Îţi laşi creionul să urmărească numerele, până ce apare o imagine concretă. Două puncte nu-ţi oferă nimic; ai nevoie de multe. Iar, în privinţa asta, ai dreptate: tot ceea ce putem spera este să nu se mai întâmple şi altceva. Să nu mai avem şi alte puncte.

— Cum ştii asta?

— De ce ţii atât de mult să fie un singur caz şi nu două?

— Cred că n-ai ales dreptul şi psihologia doar din întâmplare. Nu e ceva obişnuit. Trebuie că aveai tu ceva în vedere. O ţintă.

— În realitate, e chiar din întâmplare. Nu este decât rezultatul unei nehotărâri de tinereţe. Pe lângă asta, voiam să plec în Statele Unite. Şi, ştii...

Ea se surprinse muşcându-şi uşor o şuviţă de păr. Îşi dădu şuviţa umedă, cât mai discret cu putinţă, după ureche şi îşi potrivi ochelarii.

— Cred că te înşeli. Emilie Selbu şi micul Kim nu au fost răpiţi de acelaşi bărbat.

— Sau de aceeaşi femeie.

— Sau de aceeaşi femeie, repetă ea, cu o anumită descurajare. Dar, în clipa asta, cu riscul de a fi nepoliticoasă, o să te rog să... Am o grămadă de lucruri de care trebuie să mă ocup astăzi, pentru că trebuie... Îmi pare nespus de rău.

Ea simţi din nou greutatea aceea din piept; îi era imposibil să-l privească pe bărbatul de pe canapea. El se ridică, dovedind o remarcabilă uşurinţă, din poziţia lui inconfortabilă.

— Dacă lucrul s-ar repeta, dacă un alt copil ar dispărea, atunci m-ai ajuta? o întrebă, adunând fotografiile.

În birou, Cruella De Vil scoase un ţipăt puternic, însoţit de chicotitul de plăcere al Kristianei.

— N-am nici cea mai mică idee, răspunse Inger Johanne Vik. O să vedem.

Pentru că era sâmbătă şi planul se desfăşura, în general, cum prevăzuse, el îşi îngădui un pahar de vin. Dacă se gândea, era prima oară, după câteva luni, când bea alcool. De obicei, se temea de efectele acestuia. Un pahar–două erau de ajuns ca să-l cherchelească. Înainte de a-l termina pe al treilea, apărea furia. În fundul celui de-al patrulea se afla turbarea.

Doar un pahar. Afară era încă soare şi el ţinu paharul în bătaia luminii.

Emilie era curioasă. Ingrată. Chiar dacă el voia s-o ţină pe fetiţă în viaţă — în orice caz, o bucată de vreme —, existau nişte limite care nu puteau fi depăşite.

Bău. Vinul avea un gust aspru, al pivniţei.

Nu se putu stăpâni să nu zâmbească din pricina propriului sentimentalism. Simţea prea multe lucruri, atâta tot. Era prea amabil. Adică de ce ar fi avut Emilie dreptul să trăiască? La ce bun? Ce făcuse puştoaica pentru a merita asta? Avea ce să mănânce; adesea, lucruri bune. Apă curată, de la robinet. Îi cumpărase până şi o păpuşă Barbie, fără ca asta s-o liniştească cine ştie ce, după cât se pare.

Din fericire, încetase să se mai plângă. La început, mai ales după ce dispăruse Kim, era de ajuns ca el să deschidă gura, ca s-o

apuce plânsul. Pare-se că nu putea să respire, ceea ce nu era decât o prostie. El instalase, cu mult înainte, un dispozitiv de aerisire foarte eficace. Planul lui n-avea deloc în vedere ca puştoaica să se sufoce. Acum, era liniştită. Măcar nu mai plângea.

Hotărârea de-a o lăsa pe Emilie în viaţă venise de la sine. Iniţial, nu prevăzuse asta. Dar ea avea ceva special, chiar dacă era clar că nu-l înţelege. O să vadă el cât timp va dura asta. Trebuia să fie atent. Era un sentimental, dar avea şi el nişte limite.

În curând, ea o să aibă companie.

Lăsă paharul jos şi şi-o reprezentă pe micuţa Sarah Baardsen. Îi memorizase trăsăturile, le învăţase pe dinafară; făcuse atâtea exerciţii, până când ajunsese să şi-o poată imagina oriunde şi în orice clipă. Nu avea fotografii. Fotografiile se puteau pierde. Aşa că o studiase mai degrabă în curtea şcolii, pe drumul pe care mergea când îşi vizita bunica, în autobuz. În timpul unui spectacol de cinema, stătuse chiar pe scaunul de lângă ea. Îi cunoştea mirosul părului. Dulce, cald.

Astupă sticla şi o puse pe o etajeră aproape goală, din bucătărie. Aruncând o privire pe fereastră, înlemni. Exact în partea cealaltă, la câţiva metri de zid, văzu o căprioară adultă. Frumosul animal ridicase capul şi îl fixa drept în ochi. După o clipă, porni cu pas nonşalant spre pădurea de la vest. El simţi că îi dau lacrimile.

Cu siguranţă că Sarah şi Emilie se vor înţelege bine, cât timp vor fi împreună.

17

Aeroportul internaţional Logan, din Boston, era un şantier gigantic. Sub plafonul scund, mirosurile de mucegai şi de praf se făceau foarte puternic simţite. Litere negre pe fond roşu îşi strigau avertismentele peste tot. Trebuia să fii atent la cablurile de pe jos, la grinzile care nu erau bine fixate de ziduri şi la prelatele care acopereau betonierele şi materialele de construcţie. Patru avioane sosite din Europa aterizaseră în mai puţin de o jumătate de oră. Coada de la controlul paşapoartelor era lungă. În timp ce aştepta, Inger Johanne încercă să parcurgă un ziar deja citit şi-n cruciş, şi-n curmeziş. Din când în când, îşi muta mai în faţă, cu piciorul, bagajul de mână. Un francez îmbrăcat într-un palton din păr de cămilă o împingea din spate de fiecare dată când ea întârzia câteva secunde.

În seara din ajun, Line venise cu trei sticle de vin şi cu două CD-uri noi. Kristiane îi fusese încredinţată, din prevedere, lui Isak, iar amica ei avea mare dreptate: Inger Johanne nu trebuia să-şi facă griji pentru a doua zi, dat fiind că, la Gardermoen[8], pleca abia la prânz. Cu siguranţă că n-avea niciun zor să lucreze înainte de plecare. Sticlele lui Line dispăruseră, alături de o litră de coniac şi de două irish coffee. Când trenul-navetă intrase pe peron, sub noul aeroport, în dimineaţa de luni, 22 mai, Inger Johanne trebuise să dea fuga la toaletă, ca să se

[8] Aeroportul din Oslo (care a înlocuit, în 1998, aeroportul Fornebu), situat la circa patruzeci de kilometri, în nord-nord-estul capitalei.

uşureze de rămăşiţele unei nopţi foarte plăcute. Călătoria fusese dificilă.

Când avionul trecuse peste Groenlanda, ea era, din fericire, deja adormită.

În sfârşit, îi veni rândul să-şi prezinte paşaportul. Încercă să deschidă gura. Dar mahmureala de după somn, combinată cu cea de după băuta trasă cu douăzeci şi patru de ore în urmă, o făceau să nu fie prea sigură de ea. Agentul de la controlul paşapoartelor se lungi inutil de mult. Se uita la ea, studia paşaportul, şovăia. În cele din urmă, îşi aplică ştampila, cu un ţăcănit aproape resemnat, pe foaie. I se făcu semn să intre în Statele Unite.

Era cu totul altfel în comparaţie cu celelalte dăţi. Sosind acum în Statele Unite, era ca şi cum şi-ar fi dat jos din spate o povară. Sentimentul de libertate era cu adevărat concret, se simţea mai uşoară, mai tânără, mai fericită. În clipa asta, tremura în vântul pătrunzător, încercând să-şi amintească de locul precis unde era gara. În loc să închirieze o maşină de la Logan, se hotărâse să ia autobuzul de Hyannis. Acolo, o aştepta un Ford Taurus, scutind-o astfel de problemele circulaţiei din Boston. Cu condiţia să dibuiască afurisitul de autobuz. Lucrurile nu erau simple în haosul ăla de intersecţii provizorii şi de afişaje temporare. O cuprinse descurajarea, pe lângă uşoara senzaţie de greaţă care n-o slăbea. Parfumul francezului ăluia furios i se impregnase în haine.

Doi bărbaţi stăteau rezemaţi de o maşină de culoare închisă. Amândoi purtau caschete şi impermeabile caracteristice, scurte şi negre. Nici nu aveau nevoie să se întoarcă, pentru ca Inger Johanne să ştie că, pe spate, aveau scris, FBI, cu litere enorme, fosforescente.

Şi Inger Johanne avusese aşa o jachetă. O lăsase la ţară, la părinţi, şi nu o punea decât atunci când ploua cu găleata. F-ul era pe jumătate şters iar B-ul aproape că nici nu se mai vedea.

Cei doi agenţi începură să râdă. Unul îşi băgă în gură o gumă de mestecat, după care îşi potrivi cascheta şi îi deschise portiera unei femei care traversa strada repede, în diagonală. Inger Johanne se întoarse cu spatele. Trebuia să se grăbească, dacă voia să prindă autobuzul. Se simţea, în continuare, îngreţoşată.

Parcă ar fi călcat în strâchini. Trăgea nădejde că va putea dormi în timpul călătoriei, altfel, trebuia să-şi caute o cameră la Hyannis, pentru noaptea aceea; şi aproape că nu era în stare să conducă.

Inger Johanne îşi zori paşii. Valiza îi tresălta pe rotilele prea mici. Cu sufletul la gură, i-o încredinţă şoferului şi urcă în autobuz.

Îşi dădu seama că, de când plecase de la Gardermoen, nu avusese nici măcar un gând pentru Aksel Seier. Poate că mâine avea să-l întâlnească. Fără un motiv precis, îşi făurise deja o imagine a acestuia. Era destul de frumos, dar nu din cale-afară de înalt. Poate bărbos. Dumnezeu ştie dacă avea s-o primească bine. Plecase în Statele Unite, practic, dintr-o toană, fără să-şi fixeze o întrevedere, fără să ştie altceva decât o adresă din Harwichport şi o poveste veche despre un bărbat condamnat pentru o crimă pe care probabil n-o comisese. Era un gest atât de impulsiv, care semăna atât de puţin cu ea, încât nu se putu împiedica să nu-şi zâmbească sieşi, într-o vitrină. Era în America. Într-o anumită măsură, se întorsese acasă.

Adormi mai înainte ca autobuzul să treacă prin Ted Williams Tunnel.

Ultimul gând i se îndreptă spre Yngvar Stubø.

18

Când se trezi marţi dimineaţă, Inger Johanne Vik pierduse noţiunea timpului.

Cu o seară înainte, se dusese să-şi ia maşina de la Barnstable Municipal Airport. Acesta nu consta decât din câteva fâşii subţiri de asfalt, ce se întindeau pe lângă un terminal lung şi scund. Fata de la ghişeul Avis îi dăduse cheile, cu un căscat stingherit. Până la miezul nopţii mai erau două ore. Deşi n-ar fi avut decât un drum de o jumătate de oră până la camera care o aştepta la Harwichport, nu se încumetase. Îşi luase o cameră într-un motel din Hyannisport, la cinci minute de aeroport. După un duş, ieşise în noaptea de afară.

De-a lungul cheiurilor, vara se lăsa aşteptată. Nişte adolescenţi, care se plictisiseră în timpul iernii lipsite de evenimente, strigau şi râdeau în întuneric, aşteptând să reînvie oraşul. Câţiva puşti abia trecuţi de zece ani fugeau de mama şi de ora culcării, mişunând în zigzag pe trotinete, printre bidoane vechi, în ciuda interdicţiilor. Mai erau puţine zile până la Memorial Day. În decursul unui weekend, populaţia din Cape Cod avea să se dubleze şi să rămână aşa până în septembrie, care aducea Labor Day şi începutul unei noi ierni trândave.

Inger Johanne îşi căuta pe bâjbâite ceasul, care căzuse.

Era abia şase. Dormise cinci ore. Totuşi, se simţea în formă. Se sculă şi îşi puse pe ea un tricou foarte mare, cu care dormea deseori. Instalaţia de aer condiţionat scoase nişte oftaturi căznite şi tăcu brusc. În cameră trebuie să fi fost peste douăzeci şi

cinci de grade. Când dădu deoparte perdelele, dimineaţa năvăli înăuntru. Ea îşi miji ochii spre sud-vest. Vasul rapid cu destinaţia Martha's Vineyard era la chei, curat-curăţel şi cât se poate de alb; briza ce bătea dinspre uscat trăgea de odgoanele ce legau vasul cu cheiul. În spatele feribotului, la adăpostul unei pădurici, se înălţa un enorm monument cenuşiu închinat memoriei lui Kennedy. Fusese până acolo seara trecută, doar ca să stea pe o bancă şi să privească marea. Aerul era deja încărcat cu efluviile dulci şi sărate ale începutului de noapte văratică. Inger Johanne avea monumentul în spate, un perete de piatră masiv, împodobit în mijloc cu un relief de aramă, fără suflet. Un profil de preşedinte, care nu exprima nimic, aidoma celui de pe un ban: un rege de pe o monedă colosală.

— Regele Americii, murmură Inger Johanne, conectându-şi la internet calculatorul portabil.

Un singur e-mail, care justifica unităţile plătite: un desen al Kristianei. Trei personaje verzi, într-un cerc. Kristiane, mami şi tati. Mâinile pe care şi le dădeau erau enorme, cu degete care se împleteau ca nişte rădăcini de mangrove. În mijlocul cercului, Inger Johanne văzu un animal plin de dinţi, pe care nu izbuti să-l identifice. Citi mesajul lui Isak, care însoţea desenul.

— I-a făcut cadou un câine, gemu, deconectându-se cu un gest brutal.

Când se aşeză la volan, puţin după ora nouă, se simţea resemnată. Nici nu trecuseră douăzeci şi patru de ore de când plecase de acasă, şi Isak cumpărase un câine. Kristiane avea să ţină morţiş să păstreze animalul cu ea în săptămânile petrecute la Inger Johanne. Care nici nu voia să audă de câini.

Isak ar fi putut măcar s-o întrebe şi pe ea.

Iritarea nu-i trecuse cine ştie ce. O luă pe Autostrada 28, care mergea de-a lungul coastei, şerpuind din orăşel în orăşel, oferind când şi când privelişti ivite brusc dinspre Nantucket Sound, porturile de agrement şi gurile râurilor. Soarele era orbitor. Se opri în dreptul unui magazin banal cu fleacuri pentru turişti, ca să-şi cumpere nişte ochelari de soare ieftini. Pe cei buni şi-i uitase în Norvegia. Avea de ales: ori să vadă destul de

prost, fără lentile corectoare, ori foarte prost din cauza luminii puternice. Vânzătorul încerca să-i bage pe gât şi o pălărie de cowboy — ca şi cum existase vreodată picior de cowboy, pe o distanţă de kilometri întregi, în zona Yarmouth, Massachussetts. Până la urmă, cedase. Treizeci de dolari aruncaţi la gunoi; la propriu.

Spera ca vânzătorul să n-o vadă aruncând pălăria într-o găleată verde. Insul nu mai avea piciorul drept, deşi, în 1972, trebuie să fi fost un tânăr soldat de nouăsprezece ani, aflat în deplinătatea facultăţilor fizice.

Mid-Cape Highway, autostrada cu patru benzi, care tăia peninsula în două, pe lungime, ar fi fost mai potrivită. Alegând totuşi drumul de coastă, bănuia că voise să tragă de timp. În ajun, propria impulsivitate o făcuse să zâmbească. Acum, nu i se mai părea ceva nostim.

Cutia de viteze părea să aibă probleme.

Ce avea să spună?

Poate că Isak se înşelase. Când îi ceruse garanţii, el îşi pusese mâna pe inimă şi căscase ochii mari. Puteau exista foarte bine mai mulţi Aksel Seier. Nu chiar o grămadă, dar destui. Isak se putea înşela. Acel Aksel Seier din Harwichport poate că nu trăise niciodată la Oslo. Poate că nici închisoare nu făcuse vreodată. Şi, dacă făcuse într-adevăr, poate că n-avea chef să i se reamintească întreaga tărăşenie. Poate că avea o familie, nevastă, copii, nepoţi, care nu ştiau nimic despre răstimpul petrecut de *pater familias* în spatele gratiilor. Nu era prea corect să răscoleşti toate chestiile astea. Nu era prea drept faţă de Aksel Seier. În ajun, propria impulsivitate o făcuse să zâmbească. Astăzi, înţelegea că făcuse această călătorie în Statele Unite nu numai pentru a căuta un adevăr, ci şi pentru a fugi *de ceva*. Nimic grav, adăugă la iuţeală, pentru sine. În definitiv, nu era vorba de o fugă. Dar, în America, era cel mai aproape de adevăratul său eu, şi mai ales asta o făcuse să plece. Deşi nu ştia ce anume o făcuse să simtă nevoia unei pauze.

Înainte de a ajunge la Dennisport, la vreo milă americană de adresa strecurată în portofel, în spatele pozei ce-o înfăţişa pe Kristiane, era ferm hotărâtă să se întoarcă din drum. Vizita asta

n-ar fi folosit la nimic. Alvhild Sofienberg avea să înţeleagă. Inger Johanne nu putea face mai mult. Cercetările ei puteau continua şi fără Aksel Seier. Cazul lui nu-i era necesar. Avea destule alte cazuri de analizat, pentru care era de-ajuns să ia metroul sau un avion de pe o rută internă, cu destinaţia Tromsø, ca să-l vadă pe vinovat.

Cutia de viteze scoase un hârâit urât.

Ea îşi văzu de drum.

Poate că trebuia să se mulţumească doar să-i vadă casa. N-avea nevoie să ia legătura cu el. Acum, că făcuse toată această călătorie, îi va fi de-ajuns să-şi facă o idee despre cum se descurcase Aksel Seier. O casă, o grădină şi poate o maşină i-ar spune o poveste care ar merita să fie ascultată, după acest lung voiaj.

Aksel Seier stătea pe Ocean Avenue, la numărul 1.

Îi găsi cu uşurinţă casa. Era mică. Ca celelalte din jur, era tipică pentru această regiune, umbrită de cedri, marcată de intemperii şi de vechimea din pricina căreia zidurile căpătaseră o tentă cenuşie. Obloanele ferestrelor erau bleu. Pe acoperiş, o giruetă se învârtea greoi, sub suflarea vântului. Un om mic şi îndesat se lupta cu o scară pe care voia s-o sprijine de zidul dinspre est. Încă nu era ora prânzului. Şi, cu toate astea, Inger Johanne simţi că îi este foame.

Aksel Seier trebuia să-şi facă rost de o scară nouă. Era musai să se urce pe acoperiş. Vechea scară rămăsese fără trei stinghii şi scârţâia într-un fel prea puţin liniştitor. Dar trebuia să se urce. Girueta lui se cam lenevise. Uneori, în timpul nopţii, lui Aksel i se întâmpla să se trezească în ţipetele sâcâitoare scoase de pasărea îndărătnică, împinsă de vântul ce bătea dinspre sud-est.

— *Hi, Aksel! Pretty thing you've got there!*[9]

Un bărbat relativ tânăr, îmbrăcat cu o cămaşă de flanelă în carouri, se aplecă râzând peste gardul viu. Aksel îi răspunse cu un gest iute, de aprobare, vecinului şi ridică animalul din faţa lui. Apoi, îşi lăsă capul într-o parte şi dădu din umeri.

---

[9] Salut, Aksel! Drăguţă chestia aia, pe care o ai acolo!

— *Kind of original, I guess. I like it*[10].

Animalul, din aramă oxidată, era o scroafă în plin avânt, adoptând o postură canină deasupra celor patru săgeţi dispuse în cruce, care indicau punctele cardinale. Aksel Seier primise această giruetă în schimbul unor balize colorate. Acestea erau găurite şi inutilizabile, dar nu lipsite de valoare pe piaţa suvenirelor.

— *Help me whith this ladder, will you?*[11]

Matt Delaware avea o greutate care o depăşea binişor pe cea normală pentru un om de talia lui. Aksel spera ca tipul mult mai tânăr decât el să nu-şi ofere ajutorul pentru a înlocui cocoşul cu porcul. În cele din urmă, reuşiră să rezeme scara.

— *I would have helped you, you know. But...*[12]

Matt aruncă o privire piezişă spre scară. Lovi uşor cu palma una din stinghii şi îşi lăsă cascheta pe ceafă. Aksel scoase un mormăit şi îşi puse piciorul pe prima stinghie. Care îl ţinu. Se căţără încet până în vârf. Cocoşul era atât de ruginit, încât se rupse când Aksel încercă să-l dea jos. În schimb, şuruburile care îl fixau erau încă în bună stare. Porcul se lăsă cu dragă inimă în voia vântului, aşa că ajustarea săgeţilor de direcţie nu dură decât câteva clipe.

— *Awesome*, declară Matt, râzând ca prostul, cu gura până la urechi, fără să-şi poată lua ochii de la noua giruetă. *Just awesome, you know!*[13]

Aksel murmură un mulţumesc. Matt puse scara la locul ei. Aksel îi auzi chicotitul încă mult timp după ce acesta dispăruse la colţul casei O'Connor, pe care familia respectivă încă nu o deschisese pentru vară.

Cineva oprise în Ocean Avenue. Aksel aruncă o privire indiferentă spre Fordul în care stătea o tipă. Singură. Acolo, staţionarea era interzisă. Trebuia să se ducă în parcarea de pe Atlantic Avenue, ca toţi ceilalţi vizitatori. Ea nu era din partea locului. Era evident, fără să-şi dea seama prea bine de ce. Sezonul ăsta

---

[10] E ceva original, cum s-ar zice. Mie îmi place!

[11] Ajută-mă să ţin scara asta, dacă vrei!

[12] Ştii, te-aş fi ajutat bucuros. Însă...

[13] Groaznic. Pur şi simplu groaznic, ştii?

estival era un adevărat infern. Peste tot, orăşeni. Plini de parale. Care credeau că totul era de vânzare.

— Nu e decât o chestiune de preţ, îi spusese agentul imobiliar chiar aici, primăvara trecută. *Name your price, Aksel*[14].

El nu voia să vândă. Un bogătaş din Boston voia să dea un milion de dolari pe căscioara de lângă plajă. Un milion! Această amintire îl făcu pe Aksel să se înfoaie. Casa era mică, iar el abia dacă avusese bani pentru o minimă întreţinere. Cele mai multe reparaţii le făcea el însuşi, dar materialele nu erau pe degeaba. La fel era şi în cazul instalatorilor şi al electricienilor. În iarna asta, trebuise să repare ţevile, alea vechi se spărgeau. Presiunea din bucătărie scăzuse aproape de tot, iar Societatea de Apă se plângea, ameninţând că-l dă în judecată, dacă nu face imediat ceva. După ce terminase toate reparaţiile şi plătise factura, în contul de economii îi mai rămăseseră cincizeci şi şase de dolari.

Un milion!

Bogătaşul ar fi pus cocioaba la pământ. Pe el îl interesa terenul. Malul mării. Plajă *privată*. Dreptul de a pune panouri enorme cu inscripţia *No trespassing* şi *Police takes notice*. Aksel Seier îl dăduse afară pe agentul imobiliar, recomandându-i să-l scutească de alte vizite. Ce-i drept, avea el nevoie de câteva sute de dolari din când în când, însă numai dacă îi câştiga el însuşi. Aksel n-avea nicio idee ce ar face cu un milion.

Îşi adună sculele. Fata era tot în Fordul ei Taurus. Ceea ce îl agasa. De obicei, în această perioadă a anului, intra într-o stare de mare indulgenţă; fără aşa ceva, slabe speranţe să treci peste vară. Dar fata asta era deosebită. Părea că-l urmăreşte. Maşina ei se potrivea cu priveliştea oceanului ca nuca în perete. Stătea prea departe, în stradă. Prea lipită de stejarul gros care îşi întindea ramurile peste casa familiei Picola; vara asta, trebuiau să facă ce-or face, să-l doboare sau măcar să-i taie nişte crengi care atârnau periculos peste acoperiş şi scoteau ţigla din loc. După aşa ceva, nu mai era mult până să le plouă în casă.

Pe tipa din maşină n-o interesa oceanul. Pe el îl observa. O frică primară îl cutreieră ca un fulger. Aksel Seier sughiţă şi se

[14] Spune cât vrei, Aksel.

întoarse brusc cu spatele. Intră în casă şi se zăvorî, deşi ceasul nu era nici unsprezece dimineaţa.

Aksel Seier era aşa cum şi-l imaginase Inger Johanne. Îndesat, vârtos. Din cauza distanţei, nu putea vedea dacă era sau nu ras, dar, oricum, nu se punea problema unei adevărate bărbi. Totuşi, era aşa cum şi-l reprezentase chiar din prima noapte, când citise dosarul lui Alvhild Sofienberg şi încercase să-şi închipuie înfăţişarea bătrânului Aksel Seier, la treizeci şi cinci de ani după ce fusese repus în libertate. Vestonul lui bleumarin arăta ponosit. Purta cizme grele, deşi temperatura trebuie să fi fost peste douăzeci de grade. Părul îi era cenuşiu şi puţin cam lung, de parcă felul în care arăta nu conta deloc pentru el. Chiar şi de la o sută de metri, se vedea că are mâini mari.

În două–trei rânduri, se uitase în direcţia ei, care încercase să se tragă cât mai jos, pe scaun. Fără să facă nimic ilegal, ea simţi totuşi că roşeşte, când se ridică a doua oară, mijindu-şi ochii în direcţia lui. Dacă o remarcase într-adevăr, avea să-i fie penibil să-l abordeze după aceea.

Nu-i va vorbi. Vedea ea prea bine că era un om fără probleme. Trăia corect. Casa lui era mică şi purta urmele intemperiilor, dar terenul trebuie să fi avut valoare. În grădină, era parcată o camionetă (un truck). Un bărbat relativ tânăr se oprise la palavre. Înainte de a pleca, făcuse un mic semn şi râsese. Aksel Seier fusese adoptat.

Lui Inger Johanne i se făcuse foame. Căldura din maşină era insuportabilă, deşi staţiona la umbra unui stejar gros. Ea coborî încet geamul.

— *You can't park here, sweety!*[15]

Un impresionant pulover roz, de angora, o făcea pe bătrâna doamnă să semene cu un fuior de vată de zahăr. Din mijlocul acestui roz, îi trimise un zâmbet larg, iar Inger Johanne îi răspunse cu un clătinat din cap, în chip de scuză. Răsuci cheia de contact, nădăjduind s-o mai ţină cutia de viteze încă douăzeci şi patru de ore. Constată că era ora unsprezece fix a zilei de marţi, 23 mai.

---

[15] Nu poţi staţiona aici, drăguţă!

Dintr-un motiv necunoscut, el observă că era ora cinci după-amiază. Pe peretele de oţel, stătea un vechi ceas de gară. Limba mică îi era ruptă, doar un ciot mai arăta spre ceea ce era probabil cifra cinci. Yngvar Stubø se simţi agitat şi verifică ora pe ceasul propriu.

— Vino, Amund, vino la bunicul.

Băieţelul stătea între picioarele dinainte ale unui cal brun. Animalul înclină capul şi scoase un mic nechezat. Yngvar Stubø îşi luă nepotul şi-l aşeză de-a curmezişul pe spinarea calului, care nu era înşeuat.

— Şi, acum, spune-i la revedere Sabrei. Mergem să luăm cina. Tu şi cu mine.

— Şi Sabra.

— Nu. Sabra nu. Casa ei este la grajd. În salonul bunicului nu e destul loc pentru Sabra.

— La revedere, Sabra!

Amund se aplecă şi îşi frecă obrazul de coama calului.

— La revedere!

Încordarea pe care o simţea nu-l părăsea deloc. Era aproape ca o durere, ca un spasm al spatelui, care îi ajungea la gât, înţepenindu-i-l. Îl strânse la piept pe băieţel şi se îndreptă spre maşină. În timp ce fixa centura de siguranţă a puştiului, simţi aceeaşi stare neplăcută. Cândva, înainte de accident, se simţise dotat cu un dar al premoniţiei. Deşi nu crezuse niciodată în aşa ceva. Oricum, apreciase faptul că ceilalţi remarcaseră asta de-a lungul timpului; o percepţie care îl făcea deosebit. Când şi când, simţea nişte valuri ca de gheaţă, care îi cutreierau trupul şi-l făceau să se uite la ceas. Să noteze ora. În trecut, i se păruse ceva util. Acum, simţea doar ruşine.

— Potoleşte-te, murmură, mărind viteza.

19

Mai târziu, rezultase că nimeni din autobuz n-o observase pe Sarah Baardsen. Era chiar la ora de vârf, iar oamenii se înghesuiau pe intervalul dintre rândurile de scaune. Toate locurile erau ocupate. Printre călători se aflau numeroşi copii, majoritatea însoţiţi de adulţi. Singurul lucru stabilit cu claritate, după audierea celor peste patruzeci de martori, era că Sarah fusese urcată în autobuzul 20 la ora cinci fără cinci, ca în fiecare marţi. Sarah avea opt ani şi, de mai bine de un an, se ducea singură la bunica ei din Tøyen. Drumul era scurt, dacă dura un sfert de oră. Sarah era descrisă ca o fetiţă pe care te puteai baza, care circula singură, şi, chiar dacă, acum, mama ei îşi smulgea părul din cap pentru că n-o însoţise, nimeni nu-i putea reproşa unei mame celibatare că îşi lăsase fiica de opt ani să facă, fără ea, un drum ca ăsta.

Dacă Sarah urcase cu bine în autobuz, în schimb nu ajunsese niciodată în locul stabilit. Bunica ei o aştepta în staţia obişnuită. Sarah ştia bine care era aceasta şi, de îndată ce uşile vehiculului se deschideau, ea sărea în braţele bunicii. Dar, atunci, nu ajunsese. Bunica avusese prezenţa de spirit să oprească autobuzul şi îl parcursese de două ori, cu luare aminte, fără să se lase intimidată de şoferul iritat. Sarah dispăruse.

Cineva parcă o văzuse pe fetiţă coborând la Carl Berner. Avea o căciuliţă albastră, afirmaseră, fără să şovăie, doi martori. Ei stăteau lângă uşa din spate şi fuseseră intrigaţi văzând o fetiţă atât de mică, singură în autobuzul arhiplin.

Sarah nu purta căciuliţă.

O doamnă în vârstă spunea că atenţia îi fusese atrasă, într-un mod cu totul deosebit, de o fetiţă de vreo şase ani, însoţită de un adult. Fetiţa era blondă şi avea o păpuşă. Plângea de mama focului, precizase doamna. Pare-se că bărbatul era făcut foc pe ea. Un grup de adolescenţi explicase că autobuzul era plin de ţânci care nu mai terminau cu zbieratul. Un guru al informaticii, căruia i se atribuia pe deasupra şi un statut de pseudocelebritate — ceea ce, după propria părere, făcea din el un martor deosebit de credibil —, se jura că o fetiţă singură, cu o sticlă de Coca-Cola în mână, stătuse în faţă de tot. Se sculase brusc şi coborâse, fără să fie însoţită de vreun adult, ca şi cum văzuse ceva neaşteptat în staţia de lângă Muzeul Munch.

Sarah era brunetă şi n-avea nicio sticlă de Coca-Cola. Nu avusese niciodată păpuşi, avea opt ani şi, de altfel, era destul de înaltă pentru vârsta ei.

Dacă numeroşii pasageri care fuseseră în autobuzul 20, în acea marţi de la sfârşitul lunii, ar fi privit cu atenţie, ar fi observat un bărbat apropiindu-se de o fată din fundul autobuzului. Ar fi văzut că ea se ridicase ca să-i ofere unei doamne bătrâne locul, aşa cum o învăţase bunica ei să facă. Ar fi văzut-o zâmbind. Poate că ar fi văzut şi că bărbatul se lăsase pe vine în faţa ei, printre pasageri, că îi zâmbea la rândul lui şi că îi spunea ceva, după care o apucase de mână. Dacă n-ar fi fost ora cinci fix după-masa, dacă nu le-ar fi fost tuturora foame şi dacă atenţia nu le-ar fi fost slăbită de o glicemie scăzută, care îi făcea să se gândească doar la masa care îi aştepta, poate că ar fi putut povesti la poliţie că fetiţa părea tulburată, dar că îl urmase, docilă, pe bărbat, când acesta coborâse la staţia următoare.

Poliţia avea peste patruzeci de mărturii de la pasagerii autobuzului 20. Dar niciuna nu părea să conţină un element cât de mic, care să spună ce se alesese de mica Sarah Baardsen.

20

De data asta ea venea pe jos. Chiar dacă mulţi oameni se făcuseră nevăzuţi înaintea semnalului de plecare şi chiar dacă Harwichport purta deja marca turiştilor străini şi a bătrânilor care îşi petreceau vara acolo, o recunoscu imediat. Venea liniştită pe Atlantic Avenue, ca pentru o vizită oarecare. Ajunsă în dreptul parcării, unde vederea spre plajă nu este stânjenită de casele şi de grădinile împrejmuite, ea se opri şi se întoarse spre sud, în direcţia oceanului. Totuşi, nu se îndreptă către gard. Purta ochelari de soare, dar el putea jura că, de fapt, ea se uita spre casa lui. Spre el.

Aksel Seier închise portiţa grădinii. Frica i se transforma încet în furie. Dacă voia cu adevărat ceva de la el, să facă bine să nu se dea pe după vişin. Să dea ochii cu el. Se trase de pulover; era cald, se apropia ora prânzului. Strigătele unui grup de puştani care se scăldau pe plaja de la Nantucket Sound, ajungeau până la el. Apa era încă rece ca gheaţa. Cu două zile în urmă, mercurul termometrului se oprise la şaizeci de grade Fahrenheit. Îl verificase înainte de a pleca la pescuit. Femeia venită în vâjâială trecu încet prin faţa lui, pe cealaltă parte a străzii.

— *What do you want, dammit?!*[16]

Aksel îşi strângea atât de tare ciocanul, încât nu îndrăzni să facă altceva decât să-l lase să cadă. Dala de ardezie pe care stătea

[16] Ce vrei, fir-ar să fie?

răsună. Sângele îi bubuia în timpane. Frica îi devenise cu totul străină, după toţi anii ăştia. Erau ani mulţi, în cursul cărora reuşise să treacă peste teroarea asta fără nume, ce-l cuprinsese pentru prima oară în ianuarie 1957, într-o celulă de detenţie preventivă.

Era la câteva săptămâni după arestare. Mama lui Aksel îşi luase zilele. El nu putuse asista la înmormântare. Bătrânul poliţist îşi zornăise mănunchiul de chei şi îl privise drept în luminile ochilor. Toată lumea ştia că Seier este vinovat, mormăise acesta. Cheile băteau fără încetare în peretele celulei. Hai, nu putea să mărturisească măcar ca să mai aline durerea îndurată de părinţii micuţei Hedvig? Sărmanii, nu suferiseră destul? Ochii poliţistului scăpărau de dispreţ. Trecuse brutal, cu mâneca hainei, peste ochii lui, şi Aksel înţelesese pe dată că e pierdut. Frica îl ţinuse treaz patru zile şi patru nopţi pline de ruşine. Când apăruseră halucinaţiile, îi dăduseră medicamente ca să poată dormi.

Aksel devenise un animal nocturn, care se odihnea câteva ore în fiecare după-amiază şi număra stelele printre gratii, când toţi ceilalţi dormeau. Frica îl urmărise şi în garsoniera goală, de opt metri pătraţi, în care a trăit după surprinzătoarea lui eliberare. Îl urmărise şi peste ocean şi îl chinuise, după aceea, la intervale regulate. Până într-o dimineaţă din martie 1993. În acea zi, Aksel Seier s-a trezit târziu, mirat că dormise o noapte întreagă. Pentru prima oară în treizeci şi şase de ani, poliţistul cu mănunchiul de chei şi cu ochi dispreţuitori îl lăsase în pace.

— *What the hell do you want?*[17]

Femeia se opri, părând să ezite. Deşi Aksel avea un nod în gât şi respira cu greu, remarcă imediat că fata era drăguţă. Într-un fel enervant: ca şi cum nu-şi dădea osteneala, cu adevărat, să se aranjeze. Trebuie să fi avut puţin peste treizeci de ani, purta mai degrabă haine unisex. Nişte blugi şi un pulover roşu cu decolteu în V. Tenişi. Aksel îşi dădu seama că o fixa insistent, că înregistra o imagine a ei, pentru a o folosi ulterior. Avea ochi căprui; văzu asta când fata veni spre el cu paşi şovăitori, în momentul în care ea îşi schimbă ochelarii de soare cu alţii de vedere. Părul îi era castaniu, de lungime medie, şi cădea în valuri

[17] Ce dracu vrei?

care, pe vreme umedă, probabil că se transformau în bucle. Mâinile îi erau fine, degetele pe care şi le trecu, ezitând, prin păr, erau lungi. Aksel îşi muşcă limba.

— Aksel Seier?

Frica mai că-l înăbuşea. Femeia îi pronunţase numele aşa cum n-o mai făcuse nimeni, din 1966 încoace. El nu se mai numea Aksel Seier, ci *Æksel Sayer*, cu sunete rotunde, tărăgănate. Nu dur şi sec: Aksel Seier.

— *Who's asking?*[18] izbuti el să articuleze.

Ea îi întinse mâna. El nu i-o strânse.

— Mă numesc Inger Johanne Vik. Sunt cercetătoare şi am venit să discutăm despre vechea dumneavoastră condamnare — pe nedrept — pentru violul şi uciderea unei minore. Dacă sunteţi de acord, evident. Dacă doriţi să vorbiţi despre asta acum, după atâţia ani!

Mâna era întinsă în continuare, spre el. În acest gest era ceva ca o sfidare, ca o insistenţă care îl făcu să deschidă gura şi să tragă bine aer în piept, înainte de-a i-o strânge.

— *Æksel Sayer*, răspunse cu glas răguşit. Aşa mă numesc acum.

Femeia ca o vată de zahăr se întorcea dinspre plajă, venind către ei cu paşi târşiţi. Dădu ocol gardului şi deschise gura ostentativ, după care exclamă:

— *Female visitor, Aksel! I'll say!*[19]

— Veniţi înăuntru, o invită el, întorcându-se cu spatele spre puloverul roz.

Inger Johanne Vil nu ştia la ce se aşteptase. E drept că îşi reprezentase clar personajul lui Aksel Seier, dar nu încercase să afle mai mult despre mediul în care trăia, despre care îi era viaţa reală în Statele Unite. Ea se opri în uşă. Salonul se prelungea cu un spaţiu deschis, destinat bucătăriei, şi era arhiplin. Mobilierul propriu-zis era alcătuit numai şi numai dintr-o măsuţă joasă, pusă în faţa unei canapele obosite, şi dintr-o masă de bucătărie grosolană, lângă care era tras un unic scaun rustic, din

---

[18] Cine întreabă?

[19] O vizitatoare, Aksel! Măi să fie!

lemn. Un câine uriaş ocupa un colţ al încăperii; ea tresări, până să remarce că blana acestuia era sculptată, fir cu fir, în lemn, iar ochii galbeni erau de sticlă. În colţul opus, o figură de provă era suspendată de tavan; reprezenta o femeie cu pieptul opulent, privirea pierdută în depărtări şi buzele de un roşu intens, aproape mov. Pletele de aur cădeau în valuri pe trupul ferm. Sculptura era prea impozantă pentru această încăpere. Părea că stă să se desprindă, dintr-o clipă în alta, de perete, ameninţând să strivească ceva ce aducea cu o armată de soldaţi din cositor, risipiţi chiar pe podele, într-o bătălie deosebit de violentă, desfăşurată pe doi metri pătraţi. Inger Johanne făcu un pas prudent spre batalioane şi se ghemui. Soldaţii erau de sticlă. Nişte soldăţei unionişti minusculi, având fiecare baioneta, pălăria şi distincţiile lui, luptând cu tunurile împotriva soldaţilor confederaţi, în gri.

— E... e incredibil de frumos!

Ea luă de jos un general şi-l privi îndeaproape. Acesta stătea bine înfipt în şa, la mare distanţă de focul bătăliei. Chiar şi ochii îi erau bine desenaţi, de un albastru limpede, având în centru un semnuleţ negru, întruchipând pupila. Calul avea spume la gură, iar ea ar fi putut jura că simte căldura animalului năduşit.

— Unde... Dumneavoastră aţi făcut asta? N-am văzut în viaţa mea aşa ceva!

Aksel Seier nu răspunse. Inger Johanne auzi cratiţele ciocnindu-se. El era ascuns în spatele blatului de lucru din bucătărie.

— Cafea? o întrebă cu glasul plin de încordare.

— Nu, mulţumesc. Doar dacă... dacă beţi şi dumneavoastră. Nu faceţi nimic doar pentru mine.

— O bere.

Asta nu suna ca o întrebare.

— Da, cu plăcere, şovăi ea. Chiar vreau una.

Aksel Seier se ridică şi deschise uşa frigiderului. Parcă îi venise inima la loc. Aparatul scoase un mormăit supărat, când proprietarul luă două cutii de bere. Oribilul zumzet sfârşi într-un geamăt. Razele de soare răzbăteau cu mare greutate prin geamurile

murdare, praful dansa deasupra petelor de lumină care se desenau pe podea. În colţul bucătăriei, apăru de nicăieri o pisică. Miorlăind, se frecă de picioarele lui Inger Johanne, apoi dispăru prin uşiţa făcută special pentru ea în uşa de la intrare. Alături de figura de provă, în spatele soldaţilor, Inger Johanne văzu un butoi cu cercurile ruginite. Pe capacul lui, trona o păpuşă de plastic îmbrăcată într-un costum lapon, ale cărui culori, odinioară vii, fără îndoială, roşu şi albastru, galben şi verde, păliseră, căpătând tonuri şterse, pastelate. Păpuşa fixa cu o privire goală peretele opus, acoperit cu o broderie impozantă, aproape o tapiserie. Începea într-un colţ, cu un motiv figurativ — un cavaler din Evul Mediu, gata pregătit pentru turnir, cu armură şi cu lancea ridicată —, şi se termina, în colţul drept de sus, într-o abstractă orgie de culori.

— Trebuie... Dumneavoastră aţi făcut toate aceste lucruri extraordinare?

Aksel Seier o privea fără să spună o vorbă. Îşi duse încet cutia de bere la buze. Bău şi se şterse la gură cu mâneca.

— Ce-aţi spus?

— Dumneavoastră aţi...

— Când aţi venit. Aţi zis ceva despre...

— Am motive să cred că aţi fost condamnat pe nedrept.

Ea îl privi şi încercă să continue. El se trase înapoi cu un pas, ca şi cum soarele care intra pe fereastra cu geamuri mici a bucătăriei îl deranja. Clătină uşor din cap şi se aşeză în aşa fel încât ochii să-i rămână în umbra părului des, care-i cădea pe frunte. Inger Johanne se uită la el şi simţi o mare pică împotriva propriei persoane.

Ea n-avea ce să-i ofere. Nicio reparaţie a prejudiciului. Nici o reabilitare. Nicio compensaţie pentru anii pierduţi în închisoare sau afară. Inger Johanne traversase oceanul, în parte dintr-o ambiţie, fără să aibă în valiză altceva decât convingerea sacră a unei bătrâne doamne şi un munte de întrebări rămase fără răspuns. Dacă era exact că odinioară Aksel Seier fusese condamnat pe nedrept pentru cea mai infamă dintre crime, pentru cea mai sordidă dintre ofense, care îi era situaţia acum? Ce impresie putea să-i facă, după toţi aceşti ani, declaraţia cuiva: „Cred că

sunteţi nevinovat!" Inger Johanne n-avea acest drept. N-ar fi trebuit să vină.

— Vreau să spun... Anumite persoane au examinat cazul dumneavoastră mai îndeaproape... O persoană... Ea este... Putem lua loc?

El părea că înlemnise, cu un braţ atârnând moale pe lângă corp; ea aproape că i-l observa mişcându-se ca un balansier, în ritm cu bătăile inimii, înainte-înapoi, înainte-înapoi... Mâna lui stângă strângea, fără prea mare energie, cutia de bere. Se ascundea în continuare sub bretonul ăla gros. Ochii îi erau nişte mici fulgere din ceva ce ea nu putea vedea.

— Cred că ar fi mai bine să ne aşezăm, domnule Seier.

Din gâtlejul interlocutorului ei se auzi un fel de hârâit. O contracţie involuntară, ca şi cum ar fi înghiţit anapoda. La început, crezu că el încerca să-şi stăpânească lacrimile. Apoi, îi auzi din nou hârâitul, ca un sughiţ, şi întregul corp i se cutremură. El puse jos cutia.

— Domnule Seier, repetă, cu glasul răguşit. De ani de zile, nimeni nu mi-a mai spus aşa. Cine sunteţi?

— Ştiţi ceva?

Ea se îndepărtă, cu prudenţă, de câmpul de bătălie de pe podele.

— Aş vrea să vă invit la restaurant. Ciugulim ceva şi, în timpul ăsta, discutăm despre scopul vizitei mele. Cred că am multe lucruri de povestit.

Minciuni, îşi spuse ea. *De fapt, n-am ce să-ţi povestesc. Vin cu o mie de întrebări şi, pentru mine, este important să primesc răspunsurile. Pentru mine şi pentru o bătrână, pe care o ţine în viaţă aşteptarea acestor răspunsuri. Te duc cu preşul. Îţi arunc praf în ochi. Profit de tine.*

— Unde putem fi serviţi cu un prânz *decent*[20] în oraşul ăsta? întrebă ea pe un ton glumeţ.

— Veniţi, răspunse el, ducându-se spre uşă.

Ea îl urmă şi călcă peste un general, care scoase un trosnet înăbuşit, pe podeaua grosolană. Jenată, ridică piciorul. Micul

[20] În engl., în orig.

personaj era praf şi pulbere, iar pe talpa ei rămăseseră lipite nişte bucăţele albastre şi galbene.

Aksel Seier se uită fix, în jos, apoi îşi ridică ochii spre ea.

— Credeţi, cu adevărat, asta? Credeţi în *my innocence*[21]?

Se întoarse fără să mai aştepte răspunsul.

[21] Idem.

21

Nou-venita se numea Sarah. Era la fel de înaltă ca Emilie, deşi avea cu un an mai puţin. Era cam greu de consolat. Exact ca tati. Când mami a murit, Emilie nici n-ar fi cerut altceva decât să-l consoleze. După înmormântare, când casa lor s-a umplut de oameni veniţi să-i ajute, el nu voia să plângă cu ea de faţă. Dar ea ştia foarte bine ce simţea el. Îl auzise noaptea, când o credea adormită şi când îşi punea perna peste cap, ca să fie sigur că nu-l aude. Ea voia să-l liniştească, lucru imposibil, fiindcă el era adult. Era mai mare decât ea. Şi ea nu putea zice, nu putea face nimic. Când ea încerca totuşi, el îi zâmbea cu gura până la urechi, se ridica din pat şi făcea clătite, vorbindu-i despre cum aveau să-şi petreacă vacanţa mare.

Cam aşa era şi cu Sarah. Nu se mai oprea din plâns, dar era cam mare ca să mai fie consolată. În realitate, Emilie era fericită că Sarah se afla acolo. Era mult mai bine că erau amândouă. În special pentru că erau două fete şi, apoi, şi mai bine, pentru că Sarah avea practic aceeaşi vârstă ca ea. Asta era tot ce ştia Emilie despre Sarah. Numele şi vârsta. De fiecare dată când încerca să stea de vorbă, Sarah se punea pe plâns. Ea bâiguise câteva cuvinte în care era vorba despre un autobuz şi o bunică. Poate că bunica ei era şofer de autobuz, iar Sarah credea că va veni s-o salveze. Exact ca şi ea, care încă mai credea uneori că mami veghea asupră-i, în rochia roşie, cu diamantele alea mari cât pruna, la fiecare ureche.

Sarah nu înţelesese că era mai înţelept să fii drăguţă cu domnul.

La urma urmei, el aducea de mâncat şi de băut; îi dăduse şi un cal pentru Barbie, acum câtva timp. Dacă Emilie zâmbea, mulţumea şi era drăguţă şi politicoasă, şi omul zâmbea. Într-un fel, părea mai mulţumit, mai fericit, când se uita la ea. Sarah îl muşcase. Când intraseră în cameră, îşi înfipsese dinţii în braţul lui. El ţipase şi-i trăsnise una zdravănă peste cap lui Sarah, căreia îi curgea sânge chiar de deasupra ochiului. Îi rămăsese o tăietură de toată frumuseţea, încă sângerândă, căci nu se închisese de tot.

— Trebuie să fii drăguţă cu domnul, o sfătui Emilie, aşezându-se pe pat, alături de ea. El aduce de mâncare şi cadouri. E mai bine să fii politicoasă. Cred că, în realitate, e destul de drăguţ.

— M-a... M... M-a bătut, sughiţă Sarah, ducându-şi mâna la ochi. Mi-a spus că e noul...

Lui Emilie îi fu cu neputinţă să audă restul. Se simţi cuprinsă de o uşoară ameţeală. Încerca din nou acea veche senzaţie, acea idee oribilă, dezgustătoare, că nu era destul aer în pivniţă. Cel mai bun lucru pe care-l putea face era să se lungească şi să închidă ochii.

— A zis că e noul prieten al mamei, murmură Sarah, cu glasul sugrumat de lacrimi.

Emilie nu ştia dacă adormise. Plescăi cu limba pe cerul gurii. În gură avea un gust de somn, iar ochii i se păreau grei.

— Mami şi-a găsit un prieten nou, pe care trebuia să-l văd mâi... mâhâi...

Emilie se aşeză încet în capul oaselor. Nu mai respira aşa de greu.

— Încearcă să respiri calm, o îndemnă ea, aşa cum făcea mami atunci când Emilie plângea atât de rău, încât nu mai reuşea să vorbească. Respiră calm. Inspiră. Expiră. Aici e o grămadă de oxigen. Vezi oblonul din tavan?

Arătă cu degetul. Sarah dădu din cap.

— Pe acolo ne trimite el aer. Tipul. Trimite o mulţime de aer în pivniţă, ca să putem respira, chiar dacă nu e fereastră. Nu trebuie să-ţi fie frică. Poţi să te joci cu Barbie a mea. Bunica ta e şofer de autobuz?

Sarah părea complet buimacă. Faţa îi era albă, plină de pete roşii, iar ochii atât de umflaţi, încât şi-i ţinea aproape închişi.

— Bunica este electrician, răspunse ea, vorbind pentru prima oară fără să plângă.

— Mama mea e moartă, îi destăinui Emilie.

— Mama mea are un prieten nou, îi mărturisi, la rândul ei, Sarah, ştergându-şi nasul.

— E drăguţ?

— Nu ştiu, urma să-l văd...

— Hai, nu mai plânge.

Emilie era neliniştită. Tipul le putea auzi. Chiar dacă nu era acolo, ar fi putut pune microfoane într-un loc sau într-altul. Emilie se gândise la asta nu o dată. Văzuse ea chestii de-astea prin filme. Mai că s-ar fi încumetat să le caute de-adevăratelea. La început, în primele zile petrecute aici, făcuse turul încăperii, căutând nici ea nu ştia cu exactitate ce. Fără să găsească nimic. Dar existau microfoane atât de mici încât încăpeau într-o măsea. Erau atât de minuscule, încât nu puteau fi văzute. Îţi trebuia un microscop. Se putea foarte bine ca omul să fie în altă parte şi să le privească ori să le asculte. Existau, de asemenea, camere minuscule. Mici cât floarea unui cui, despre care nu se putea spune că ar lipsi din pereţii pivniţei ăsteia. Într-o zi, Emilie văzuse un film care se numea *Dragă, am micşorat copiii*. Era povestea unui tătic drăguţ, dar niţel cam într-o ureche, care făcea experienţe în podul casei. Copiii îşi băgaseră nasul unde nu trebuia şi începuseră să devină tot mai mici. Cât nişte gâze. Nimeni nu-i mai putea vedea. Omul putea s-o vadă. Cu siguranţă că avea un televizor şi căşti, aşa că ştia cu mare precizie ce făceau ele.

— Zâmbeşte, murmură ea.

Sarah plângea din nou de mama focului. Emilie îi puse mâna peste gură.

— Trebuie să zâmbeşti, îi ordonă, strâmbându-şi buzele într-un zâmbet. El ne vede.

Sarah se desprinse.

— El a zis că e pri... pri... prietenul lu'...

Emilie strânse foarte tare pleoapele şi se întinse pe pat. Aproape că nici nu era suficient loc pentru amândouă. O împinse pe Sarah şi se întoarse cu faţa la perete. Strângând foarte tare

pleoapele, era ca şi cum avea lumină în cap. Vedea lucruri. Îl vedea pe tati, care o căuta. El purta o cămaşă de flanelă. Căuta în florile de pe câmpiile din spatele casei, folosind o lupă, fiindcă îşi închipuia că fetiţa lui se micşorase.

Emilie ar fi vrut ca Sarah să nu fi venit niciodată.

22

Pe locul unde fusese găsit ghiozdanul lui Emilie Selbu — o ulicioară liniştită între două străzi foarte frecventate —, era, în prezent, o mare de flori. Unele, aproape ofilite, altele, deja moarte. Pe alocuri, în vaze de plastic, fuseseră depuşi trandafiri proaspeţi. Desene făcute de copii fluturau în tăcere, bătute de vântul serii.

O ceată de adolescenţi sosea pe biciclete. Strigau şi râdeau, dar, trecând pe lângă flori şi scrisori, îşi coborâră glasurile. O puştancă de paisprezece ani făcu o scurtă oprire şi aşteptă câteva secunde, apoi rosti o înjurătură, clătină din cap şi o porni cu toată viteza după ceilalţi.

Bărbatul îşi trase cascheta mai pe ochi. Cealaltă mână i se îndreptă spre pantaloni. Poate că avea să îndrăznească... va mai înainta încă puţin. Ideea de a se afla în acelaşi loc, în punctul exact din care fusese răpită Emilie, îl făcu să simtă foc între picioare. Îşi pierdu echilibrul şi trebui să-şi sprijine şoldurile de un copac, ca să nu cadă. Gemu şi îşi muşcă buzele.

— Ce mă-ta învârteşti aici?

Două persoane apăruseră din spatele lui. Surprins, se întoarse spre ele, continuând să-ţi ţină în mână sexul, care i se pleoşti între degete. Încercă să zâmbească:

— N... nimic, bolborosi, încremenit.

— Şi-o... Şi-o freacă! Doamne sfinte!

În două minute, îl imobilizară. Şi nu se mulţumiră doar cu atât. Când individul în ţinută paramilitară intră, clătinându-se,

în secţia de poliţie, împins de nou-înfiinţatul grup de supraveghere privat, ochiul lui avusese deja timpul să se umfle şi să capete o culoare albăstruie. Nasul îi sângera, iar braţul îi părea stâlcit zdravăn.

Nu spuse nimic, nici chiar când poliţiştii îl întrebară dacă nu avea nevoie să fie văzut de un medic.

23

— Eşti sigur că nu e nevoie să vorbim în englezeşte?

El scutură din cap. Ei i se păruse, în două–trei rânduri, că Aksel nu înţelege ce-i spune. Repetase, folosind alte cuvinte, mai simple, fără să-şi poată da seama dacă asta fusese de vreun folos. El exprima mereu acelaşi lucru şi vorbea destul de puţin.

Aksel Seier comandase un file mignon şi o bere. Inger Johanne Vik se mulţumi cu o salată César şi cu un pahar de apă cu gheaţă. Erau singurii clienţi de la *The 400 Club*, o combinaţie locală de restaurant şi de *diner*, situat doar la şapte minute de mers pe jos de la Ocean Avenue. Aksel Seier se dusese spre maşina lui, apoi o urmase pe Inger Johanne, la insistenţele acesteia. Ora prânzului trecuse, iar cea a cinei încă nu venise. Bucătăria funcţiona la capacitate redusă. Până să fie serviţi, Inger Johanne avusese timp să-i vorbească despre Alvhild Sofienberg, bătrâna doamnă care arătase un interes enorm pentru cazul lui Aksel Seier, dar care, de atunci, fusese nevoită să-l lase deoparte. Despre înverşunarea cu care acum, după atâta timp, Alvhild căuta să descopere de ce fusese condamnat şi apoi eliberat, într-un mod atât de neaşteptat, nouă ani mai târziu. Inger Johanne îi povesti despre căutarea zadarnică a documentelor ce priveau acest caz. În încheiere, şi aproape ca un apendice menit să minimalizeze întreaga discuţie, îi spuse pe scurt care era interesul ei în toată povestea asta.

Sosiră comenzile. Aksel îşi luă cuţitul şi furculiţa. Mânca încet, mesteca îndelung. Îşi lăsase din nou părul peste ochi. Ăsta

trebuie să fi fost un truc vechi de când lumea: şuviţele groase şi cenuşii, care puneau un fel de zid între ea şi el.

Neinteresat, îşi spuse ea. *Ai un aer neinteresat. Şi, în primul rând, de ce ai venit cu mine aici? De ce nu m-ai dat pe uşă afară? Aş fi acceptat. Sau ai fi putut asculta ce aveam de spus şi, după aia, mi-ai fi mulţumit şi m-ai fi poftit să plec. Acum, te poţi ridica. Poţi termina de mâncat o masă gratuită, primită dintr-un trecut pe care l-ai uitat, l-ai pitit, şi poţi pleca. E dreptul tău. Ţi-au trebuit atâţia ani ca să poţi uita. Eu te distrug. Te strivesc. Pleacă.*

— Ce vrei să-ţi spun?

Jumătate din bucata de carne rămăsese în farfurie. Aksel trecu lama cuţitului printre dinţii furculiţei şi îşi goli paharul de bere. Apoi se lăsă pe spătarul scaunului şi îşi încrucişă braţele pe piept.

Aştept exprimarea unei forme de admiraţie, se gândi ea. *E absurd. M-am simţit ca un înger, ca o mesageră a unei veşti minunate. Aştept... Ce sper? De când ţi-am citit povestea, din clipa în care am înţeles că Alvhild are dreptate, m-am văzut în rolul zânei bune. Cea care avea să îndrepte nedreptatea. Care venea să-ţi spună ceea ce ştiai deja: că eşti nevinovat. Eşti nevinovat. Ţi-o confirm, vin de la o asemenea depărtare, din Norvegia, iar tu ai să te arăţi... recunoscător. Vreau recunoştinţă! Ei, drăcia dracului!*

— Nu aştept absolut nimic, răspunse ea, cu calm. Dacă doreşti, eu plec.

Aksel zâmbi. Dinţii îi erau regulaţi şi cenuşii, nu se potriveau cu chipul lui. Ca şi cum cineva decupase o gură uzată, ca s-o coasă într-un loc unde n-avea ce căuta. Dar el zâmbea, punându-şi mâinile în faţă, pe masă.

— Mi-am imaginat cum ar fi să obţin...

El căuta un cuvânt. Inger Johanne nu prea ştia dacă trebuia să-l ajute. Tăcerea se prelungea.

— Reparaţie.

— Exact. Reparaţie.

El aruncă o privire spre paharul gol. Inger Johanne făcu semn să fie servit din nou. Avea de pus mii de întrebări, dar nu izbutea să-şi amintească nici măcar una dintre ele.

— De ce...? începu, fără să ştie ce voia să întrebe. Cunoşti faptul că presa s-a arătat cel puţin critică în privinţa sentinţei?

Ştiai că mai mulţi ziarişti i-au făcut de basm... i-au luat în derâdere pe avocatul şi pe martorii părţii civile?

— Nu.

Zâmbetul dispăruse, şuviţele stăteau din nou să-i cadă pe frunte. Totuşi, el nu avea un aer agresiv. Şi nici curios. Vocea îi era perfect neutră. Poate că făcea eforturi ca să înţeleagă ce-i spunea ea.

— Nu primeam ziarele.

— Dar după aceea? De atunci, trebuie să fi aflat de la alţii, de la deţinuţi, de la...

— În închisoare, n-aveam niciun tovarăş. Ăla nu era tocmai un... *friendly place.*

— N-au fost ziarişti care să dorească să staţi de vorbă? Am adus tăieturi din ziare, le vei putea vedea; eu am înţeles că, după verdict, unii au încercat să ia legătura cu tine. Eu însămi am încercat să-i găsesc pe ziariştii cei mai critici, dar, din păcate, au murit amândoi. Îţi aminteşti că au încercat să-ţi pună întrebări?

Paharul era din nou pe jumătate gol. Aksel îşi alunecă arătătorul pe marginea lui.

— Posibil. E atât de mult de atunci. Eu credeam că toată lumea... Credeam că toată lumea...

Credeai că toată lumea îţi voia răul, se gândi Inger Johanne. *Nu voiai să vorbeşti cu nimeni. Te-ai lăsat întemniţat, la propriu şi la figurat, fără să te bizui pe nimeni. Nici pe mine nu trebuie să te bizui. Să nu crezi că eu pot îndrepta ceva. Cazul tău e prea vechi. Nu se va face nicio revizuire. Eu sunt pur şi simplu curioasă. Am întrebări de pus. Aş vrea să-mi fac însemnări. În geantă, am un carnet şi un reportofon. Dacă le scot, risc să te văd luând-o la fugă. Refuzând. Înţelegând, în sfârşit, că eu îmi apăr doar propriile interese.*

— După cum ţi-am spus...

Ea făcu un semn din cap spre pahar. Voia o altă bere? El scutură din cap.

— Eu sunt cercetătoare. Lucrez la un proiect în care compar...

— Mi-ai explicat.

— Bine. Mă întrebam dacă... Te deranjează dacă îmi fac câteva însemnări?

O femeie destul de voluminoasă puse, cu un gest sec, nota de plată pe masă, în faţa lui Aksel. Inger Johanne o subtiliză cam prea iute. Cumătra îşi aruncă pe spate capul şi se întoarse, bâţâind din şolduri, la bucătărie, fără să arunce vreo privire în urmă. Aksel se întunecă.

— O să plătesc eu. Dacă eşti drăguţă să-mi dai nota...

— Nu, nu, lasă. Mie îmi sunt rambursate cheltuielile... Vreau să spun că eşti invitatul meu.

— *Give me that!*[22]

Ea dădu drumul notei, care căzu pe jos. El o ridică, scoase din buzunar un portofel uzat şi începu să numere încet bancnotele.

— Poate că o să vreau să-ţi vorbesc într-un viitor mai mult sau mai puţin apropiat, declară el, fără să-şi ridice ochii. Trebuie să reflectez. Cât timp rămâi aici?

— Cel puţin câteva zile.

— Câteva zile. *Thirty-one, thirty-two*[23].

Teancul era gros, bancnotele obosite.

— Unde stai?

— La Augustus Snow.

— O să te sun.

Împinse scaunul şi se ridică greoi. Semăna prea puţin cu omul care se urcase pe o scară şubredă, ca să înlocuiască o giruetă în formă de cocoş cu alta în formă de porc, ceva mai devreme, în cursul zilei.

— Pot să-ţi pun numai o întrebare? întrebă foarte repede Inger Johanne. Numai una, înainte să pleci?

El nu răspunse, dar nici nu mai dădu semne de plecare.

— Ţi-au spus ceva când te-au eliberat? Vreau să zic, ai primit vreo lămurire pentru ceea ce se petrecuse? Ţi-au explicat că eşti graţiat ori...

— Nimic. Nu mi-au spus nimic. Mi-au dat o valiză, ca să-mi pun lucrurile. Un plic cu o sută de coroane în el. Adresa unui apartament. Dar nu mi-au spus nimic. *Except*[24], era un tip, un...

---

[22] Dă-mi-o!

[23] Treizeci şi unu, treizeci şi doi.

[24] Cu excepţia.

N-avea uniformă sau ceva de felul ăsta. Mi-a zis să-mi ţin pliscul şi să mă consider norocos. „Ciocu' mic şi consideră-te norocos." Fraza asta mi-o amintesc bine. Dar explicaţii? *Nope*[25].

Îşi arătă iar dinţii. Grimasa era respingătoare; interlocutoarea lui fu nevoită să-şi plece ochii. Aksel Seier se îndreptă spre uşă şi dispăru, fără s-o aştepte, fără să stabilească vreo întâlnire viitoare. Ea se jucă un moment cu paharul de apă. Încerca să-şi amintească un amănunt care nu se lăsa dibuit.

În casa lui Aksel Seier exista ceva care nu-şi avea locul acolo. Un lucru pe care ea îl remarcase. Care îi stârnise o reacţie, însă abia după aceea, când fusese prea târziu. Un amănunt care nu distona cu interiorul bizar, dar, cu toate astea, se distingea. Închise ochii şi încercă să reconstituie camera lui Aksel Seier. Figura de prova. Scena de luptă. Laponul trist, în haina lui ponosită, cu glugă. Cavalerul de pe perete. O pendulă murală, al cărei balansier era o potcoavă. Etajera şi cele patru cărţi de pe ea, cu titluri care îi scăpau. O cutie veche de cafea, plină cu mărunţiş, chiar lângă uşă. Televizorul şi antena de cameră a acestuia. Un lampadar în formă de rechin, care părea că vrea să te înfulece chiar de pe podea, luminând încăperea cu becurile fixate pe coadă. Un labrador din lemn, vopsit în negru, care arăta mai natural decât unul viu. Obiecte absurde şi încântătoare, care mergeau împreună, fără să-ţi poţi explica de ce.

Plus încă ceva. Care o făcuse să reacţioneze fără să vrea, însă prea târziu.

Aksel Seier mergea repede. Se gândea din nou la o zi de primăvară din 1966, când văzuse oraşul Oslo pentru ultima oară. Deasupra fiordului plutea ceaţa. El stătea pe puntea vasului *M.S. Sandefjord* ce pornea în cursă spre Statele Unite, cu o încărcătură de îngrăşăminte chimice. Căpitanul dăduse vag din cap, când Aksel îi explicase situaţia deschis, fără să se învârtească în jurul cozii. Stătuse mult timp la închisoare, unde îşi ispăşise o pedeapsă, şi se părea că n-avea niciun rost să mai rămână în Norvegia. Căpitanul putea dormi liniştit: Aksel Seier avea cetăţenia

[25] Neam; deloc.

americană. Își trântise pașaportul pe masă; documentul părea autentic. Tot ceea ce dorea el era să se facă util până când aveau să atingă cealaltă coastă a Atlanticului. Dacă era posibil.

Putea să dea o mână de ajutor la bucătărie. Până să ajungă la Dyna Fyr, curățase patru kile de cartofi. Atunci, se strecurase afară pentru un scurt moment. Înțelesese că pleca definitiv. Plânsese fără să știe de ce.

De atunci, nu mai vărsase nicio lacrimă. Până acum.

Se întoarse alergând. Portița își râse de el, cu zăvorul ei recalcitrant. Factorul poștal se opri, scoase capul pe geamul mașinii, arătă cu degetul spre porc și râse. Aksel Seier sări peste gardul scund și intră. Închise cu grijă ușa în urma lui și se vârî în așternut. În spatele ferestrei, pisica miorlăia cât o țineau puterile, dar n-o băgă în seamă.

24

— Cu asta vă pierdeţi voi timpul?

Yngvar Stubø îşi frecă obrazul. Palma îi râcâi barba ai cărei peri scurţi scoaseră un sunet sec. Era trecut de două, în noaptea de miercuri, 24 mai. Un grup de douăzeci şi cinci de ziarişti şi aproape tot atâţia fotografi se adunaseră la Sandvika, în faţa comisariatului Asker & Bærum. Erau ţinuţi în afara clădirii de cărămidă prin efortul câtorva elevi ai Şcolii de Poliţie, care, de vreun sfert de oră, îşi scoseseră bastoanele şi umblau încet, încoace şi încolo, prin faţa intrării, lovindu-le cu furie de palme, ca nişte perfecte caricaturi ale poliţiştilor din filmele lui Chaplin. Fotografii bătură uşor în retragere. Ziariştii începură să se uite la ceas. Un tip de la *Dagbladet*, care îi părea cunoscut lui Yngvar Stubø, căscă ostentativ şi zgomotos. Se răsti în direcţia unui fotograf, după care se duse cu paşi greoi spre un Saab oprit într-un loc unde staţionarea era interzisă. Se instală la volan, dar nu demară.

Yngvar Stubø lăsă perdeaua să cadă şi se întoarse.

— Fir-ar să fie, Hermansen, sărmanul tip n-a făcut rău nici măcar unei muşte!

— Da' cine zice că răpitorul de ţânci are musai cazier?

Hermansen îşi suflă nasul în mână şi trase o înjurătură.

— Eu nu spun aşa ceva.

— Atunci, ce mama dracu' vrei să spui? Avem aici un tip prins exact în locul de unde a fost răpită prima victimă, la patru ore după ce a fost furată altă fetiţă. Camuflat de zici că are de gând

să candideze pentru un post la CIA. Şi-o freacă, în timp ce geme, rostind numele puştoaicei! Iar acum este aici, incapabil să spună unde se afla miercuri, 4 mai, când a fost înhăţat Kim. Fir-ar al dracu'! Nu-şi aminteşte nici măcar ce a făcut azi, la ora cinci!

— Pur şi simplu, fiindcă e incapabil să spună orice altceva, îl informă sec Yngvar Stubø. Omul ăsta e idiot. Aproape în sens propriu.

Hermansen duse la gură o cană murdară. Mirosul acru de transpiraţie şi de stres umplea toată încăperea. Yngvar nu era sigur că ştie de unde provenea.

— E şofer de meserie, bombăni Hermansen. Nu poate fi cu desăvârşire idiot. Conduce tiruri. Şi are cazier. Nu mai puţin de...

Înşfăcă un dosar şi trase, cu mână energică, o foaie A4.

— Cinci contravenţii şi două condamnări pentru atentat la pudoare.

Yngvar Stubø nu reacţionă. Privi din nou, cu discreţie, spre ziarişti. Nu mai erau atât de numeroşi. Se ciupi de baza nasului şi încercă să calculeze ce oră putea fi pe coasta de est a Statelor Unite.

— Exhibiţionism, oftă din greu, fără să se uite la colegul său. Tipul ăsta a stat la răcoare pentru exhibiţionism. Nimic altceva. Nu pe el îl căutăm. Din păcate.

— EXHIBIŢIONISM.

Yngvar încerca să se arate neutru. Dar îi era cu neputinţă. Cuvântul purta în el un asemenea dispreţ pentru ceea ce reprezenta, încât aproape că-i ieşise din gură ca un scuipat plin de ciudă. Bărbatul în costum de camuflaj se pierdea în grămada de textile. Transpiraţia curgea gârlă pe el. Umerii îi erau atât de înguşti, încât mânecile vestonului îi ascundeau mâinile. La gât, avea o eşarfă, dar nu o folosea. Fundul pantalonilor îi atârna până aproape de genunchi.

— Cincizeci şi şase de ani, continuă încet Yngvar Stubø. Aşa e?

Bărbatul nu răspunse. Yngvar îşi trase un scaun lângă el şi se aşeză. Îşi puse coatele pe genunchi şi încercă să nu strâmbe din nas din cauza mirosului de urină şi de transpiraţie veche. De

data asta, nu mai avea nicio îndoială în privinţa locului de unde venea putoarea.

— Ascultă, începu iar, cu glasul stăpânit. Pot să-ţi spun Laffen? Aşa te cheamă, nu?

Un clătinat din cap abia schiţat îi dezvălui că, în orice caz, bărbatul era capabil să audă.

— Laffen, zâmbi Stubø. Eu mă numesc Yngvar. Ai avut o seară epuizantă.

Un nou clătinat din cap abia schiţat.

— O să rezolvăm noi imediat toată chestia asta. Îmi trebuie doar răspunsul tău la câteva întrebări, OK?

Încă un semn din cap, de data asta aproape imperceptibil.

— Îţi aminteşti unde ai fost prins? Unde cei doi bărbaţi... Unde te-au găsit?

Bărbatul nu reacţionă. Ochii lui, foarte clari, de la mică distanţă, păreau două bile negre pe faţa îngustă. Yngvar puse o mână prudentă pe genunchiul bărbatului, dar nu obţinu nici acum vreo reacţie din partea lui.

— Dar tu conduci!

— Ford Escort 1991. Albastru metalizat, motor 1,6 litri; dar are îmbunătăţiri. Amplificatorul a costat unsprezece mii patru sute nouăzeci de coroane[26]. Banchete joase şi deflector.

— Super.

— N-am făcut nimic.

— Atunci, ce motiv aveai ca să te afli acolo?

— Niciunul. Doar... Doar aşa. Mă uitam. Nu e interzis să te uiţi.

Bărbatul îşi trase mâneca stângă. De sub ea, apăru un ghips alb.

— Mi-au rupt mâna. N-am făcut nimic.

Era ora trei şi jumătate noaptea. Asta însemna că Yngvar Stubø era treaz de douăzeci şi una de ore. Numai Dumnezeu ştia de când nu mai dormise interogatul. Yngvar îl bătu uşurel pe genunchi şi se ridică.

— Încearcă să te lungeşti pe masa aia de acolo, îi spuse pe un ton amabil. În curând se luminează şi o să ne putem ocupa de asta cu de-amănuntul. Ai să te poţi întoarce acasă.

---

[26] Aproximativ 1 450 de euro.

În timp ce închidea uşa încet, în urma lui, prevăzu că bărbatul în ţinută de camuflaj putea deveni o problemă. Ăla abia dacă era în stare să plănuiască ceva. Şi, cu atât mai puţin, să pună în aplicare trei răpiri sofisticate şi restituirea elaborată a unui cadavru de copil. Ce-i drept, tipul avea carnet de conducere şi, în consecinţă, era foarte probabil că ştia să scrie şi să citească. Titlul de „şofer de meserie", cu care îl cadorisise Hermansen, era totuşi mai mult decât abuziv. Laffen Sørnes nu beneficia de nicio protecţie socială şi livra mese calde, două după-amiezi pe săptămână, persoanelor în vârstă din Stabekk. Benevol.

Lucrul cel mai supărător nu era exhibiţionistul în sine, ci faptul că poliţia nu avea alt suspect. Trei copii dispăruseră. Un băiat era deja mort. Tot ce avea poliţia, după trei săptămâni de anchete, era un exhibiţionist între două vârste, cu un Ford Escort.

Tipul ăsta putea deveni o problemă a naibii de mare.

— Lăsaţi-l să plece, hotărî Yngvar Stubø.

Hermansen ridică din umeri.

— Mda. Atunci, n-avem nimic. Canci, explică-le tu vulturilor de afară, îi aruncă acesta, făcând un semn din cap spre fereastră.

— Lasă-l să se ducă acasă, cum se luminează de ziuă, căscă Stubø. Şi, pentru Dumnezeu, găseşte-i alt avocat. Unul care să-şi dea osteneala şi să aibă grijă ca acest client al lui să nu fie privat de somn toată noaptea. Ăsta-i sfatul meu. Tipul nu e cel căutat. Şi, de fapt...

Apucă un trabuc din buzunarul de la piept şi ridică arătătorul.

— Nu reuşesc să-mi dau seama ce faceţi aici, la Asker şi Bærum, dar, în locul tău... Bagă-i la başcă pe tolomacii care i-au făcut aripa arşice. Altfel, până la sfârşitul săptămânii, avem la uşă ditai westernul. Crede-mă. Texasul, cum te văd şi cum mă vezi.

25

Undeva, la țară, într-o căsuță cocoțată pe o colină de la marginea unei văi situate destul de departe, la nord-est de Oslo, un bărbat ședea ținând în mână o telecomandă. Citea teletextul. Îi plăcea mult să facă asta, căci așa putea să aibă informațiile, atunci când dorea și cum dorea: concise, conforme. Era dimineață. Lumina albă a acestei zile încă neatinse, care năvălea pe fereastra bucătăriei, îi dădea impresia că renaște zilnic. Izbucni în râs, deși era singur.

Un bărbat de 56 de ani arestat în cazul micuței Emilie.

Apăsă, jucându-se pe tastele telecomenzii. Literele se măriră, se micșorară, se lățiră, se îngustară. Un bărbat arestat. Ăștia îl luau drept amator? Credeau că, de furie, avea să cedeze? Că avea să-și piardă sângele rece doar pentru că înhățaseră persoana care nu trebuia? Pentru că-i atribuiau altuia actele lui? Oare poliția credea cu adevărat că el avea să vină fuga, să facă greșeli, să comită imprudențe?

Râse din nou, aproape încântat, iar ecoul se repercută între pereții goi. Știa cu toată precizia cum gândesc cei din poliție. Era psihopat, credeau ei. Mândru de crimele lui, presupuneau ei. Poliția voia să-l rănească. Să-l împingă să comită greșeli. Să se laude cu ceea ce făcea. Bărbatul cu telecomanda știa asta; el citise, studiase. Știa ce vor face polițiștii când vor înțelege că el era liber, el, care fura și omora copii, fără ca mintea lor de copoi să priceapă de ce. Căutau să-l provoace.

Și-i închipuia. Cu toate informațiile despre micuți, adunate pe un panou mare. Fotografii, detalii. Computere. Vârstă, sex,

fapte de viaţă. Date, căutau conexiuni. Sau un ritm. Ei făceau, cu siguranţă, mare caz de faptul că Emilie fusese răpită într-o joi, Kim într-o miercuri, Sarah într-o marţi. Credeau că văzuseră lumina şi aşteptau să se mai petreacă ceva şi într-o luni. Apoi, când ar veni vremea, şi următorul copil ar dispărea într-o duminică, poliţiştii ar intra în panică. Niciun ritm, şi-ar spune ei. Nicio rutină! Tulburarea i-ar paraliza, iar dispariţia unui nou copil ar deveni insuportabilă.

Bărbatul se duse la fereastră. În curând avea să plece la lucru. Dar, mai întâi, trebuia să le ducă de mâncare celor două micuţe de jos. Şi apă. Corn-flakes şi apă; rămăsese pur şi simplu în pană de lapte.

Emilie devenise stăpână pe sine. Era drăguţă. Veselă şi plăcută. Exact aşa cum se aşteptase şi el. Chiar dacă nu fusese prea sigur că merită s-o răpească, acum îi părea bine că o făcuse. Era clar că Emilie avea un mic nu-ştiu-ce numai al ei. Când el înţelesese că maică-sa murise, se hotărâse s-o lase în pace. Din fericire, se răzgândise. Era o puştoaică recunoscătoare. Îi mulţumea frumos pentru mâncare şi fusese bucuroasă de căluţ, cu toate că nu spusese aproape nimic atunci când îi dăruise păpuşa Barbie. Încă nu prea ştia ce va face cu Emilie la urmă, când totul se va fi sfârşit. În fond, chestia asta nu prezenta niciun fel de importanţă. Avea tot timpul să se gândească.

Sarah era o adevărată scorpie în miniatură.

Ar fi putut să jure asta dinainte. Muşcătura din braţ i se înroşise şi se umflase; îşi trecu mâna uşor, peste rană, mustrându-se că n-a fost mai vigilent.

Când se uită pe fereastră la vârful colinei, mijindu-şi ochii spre soarele dimineţii, se miră că nu începuse mai demult. Acceptase prea multe şi prea mult timp. Dăduse prea mult. Suportase prea mult. Primise prea puţin. Asta începuse când avea patru ani. Probabil chiar mai devreme, însă nu avea alte amintiri mai timpurii.

Cineva îi trimisese un cadou. El nu ştia cine. Mama lui se dusese să-l ia de la poştă.

Bărbatului cu telecomanda îi plăcea să se cufunde în amintiri. Pentru el, era foarte important să se întoarcă în trecut. Închise televizorul şi îşi umplu din nou cana cu cafea. Ar fi trebuit

să pregătească fulgii de porumb cu apă. Dar memoria era carburantul lui şi trebuia să-i acorde atenţie chiar în acea clipă. Îşi închise ochii.

Stătea în genunchi pe un scaun de bucătărie, un scaun de lemn vopsit în roşu. Desena. În faţa lui, avea un pahar cu lapte, simţea mereu acel gust suav care i se lipea de cerul gurii, simţea căldura sobei din colţ. Era la începutul iernii. Mama intră în casă. Bunica tocmai plecase la muncă. Pachetul era cenuşiu, cu hârtia şifonată din pricina transportului. Sfoara era plină de noduri, legată şi-n cruciş şi-n curmeziş, iar mama trebui să folosească foarfeca, deşi avea obiceiul să strângă cu grijă sfoara şi hârtia de împachetat.

Cadoul era un costumaş de iarnă. Albastru, închis cu un fermoar care se termina printr-un inel. Pe pieptul jachetei era desenat un camion cu roţi mari. Pantalonii aveau elastic sub tălpi şi bretele încrucişate în spate. Mama îl îmbrăcă. El avu voie să se urce pe masa din bucătărie. Plescăi din limbă ca să simtă gustul laptelui şi fu lovit în cap de lampă, când aceasta reveni încet pe traiectoria ei de pendul. Mama zâmbi. Costumul albastru era uşor. N-avea nicio greutate. El ridică braţele, atunci când mama îi închise fermoarul. Îşi îndoi genunchii, simţindu-se capabil să zboare. Jacheta costumului, confecţionată dintr-un material gros şi mătăsos, era caldă, iar el voia să iasă în zăpadă, purtând pe piept desenul camionului cu roţi mari. Râse, privindu-şi mama.

Bărbatul lăsă telecomanda. Era aproape ora opt, timpul îl gonea din urmă. De bună seamă că puştoaicele din pivniţă n-aveau să moară de foame dacă o să le lipsească de o masă, dar era mai bine să se ocupe de ele. Deschise dulapul din bucătărie şi se privi într-o oglindă de baie, agăţată în spatele uşii acestuia.

Bunica se întoarse. Uitase ceva, şi, când îl văzu, înţepeni.

Costumaşul de iarnă fu dat altcuiva. Altui copil. Unul care îl merita mai mult, spusese bunica. Îşi amintea bine. Mama nu protestase. I se trimisese un cadou. Era al lui, dar nu-l primise. Avea patru ani.

În oglindă, părea tras la faţă. Dar nu se simţea aşa. Se simţea puternic şi hotărât. Pachetul de corn-flakes era gol. Puştoaicele trebuiau să rabde de foame până la întoarcerea lui. Se descurcau ele.

26

Inger Johanne Vik lucrase toată seara, într-o concentrare cu totul relativă. Portarul de noapte de la Augustus Snow Inn era un băiat care trebuie să fi minţit în privinţa vârstei, ca să pună mâna pe slujba asta. Mustaţa îi era, în mod vădit, înnegrită cu dermatograful. În cursul serii, aceasta devenise mai subţire. În schimb, sub nasul băiatului, acolo unde îşi zgândărea coşurile, apăruseră pete negre. El îi dăduse codurile de acces la internet ale hotelului. Inger Johanne se putea conecta chiar din camera ei. Dacă apărea vreo problemă, nu avea decât să apeleze la recepţie. Tânărul îi zâmbi prosteşte, cu gura până la urechi, trecându-şi degetul mare şi arătătorul peste mustaţa care dispăruse aproape cu totul.

Ar fi trebuit să fie obosită. La gândul ăsta, căscă. Îi era somn, dar nu ca de obicei. Altădată, decalajul orar o tulbura mult. Era deja ora două noaptea; calculă cât trebuie să fi fost ceasul în Norvegia. Ora nouă. Kristiane se sculase de mult. Se foia în dreapta şi-n stânga prin apartamentul lui Isak, cu noul cătel, în timp ce stăpânul casei dormea, de bună seamă. Câinele făcuse pipi peste tot, iar Isak lăsase băltoacele să se usuce, fără să se sinchisească să spele podeaua.

Îşi masă ceafa, plină de iritare, şi privi în jur. Pe jos, chiar în faţa uşii, văzu un bilet. Probabil că era deja acolo încă de când se întorsese. Scara care ducea la etajul doi era veche şi scârţâia îngrozitor. Ea nu auzise nimic. Era singură pe etaj, camera de deasupra coridorului era goală, cu lumina stinsă. Se dusese

după cafea de trei ori, intrase şi ieşise din cameră, dar nu observase biletul.

Fusese primit la ora optsprezece.

Please call Yngvard Stubborn. Important. Any Time. Don't mind the time difference.[27]

Stubborn[28]. Stubø. Yngvar Stubø. Biletul indica trei numere de telefon. De acasă, de la serviciu şi mobilul, presupuse ea. Nu voia să sune la niciunul. Îşi puse degetul mare peste numerele poliţistului. Apoi, ghemotoci bucata de hârtie. În loc s-o arunce, o băgă în buzunarul pantalonilor şi consultă pagina de pe internet a ziarului *Dagbladet*.

Dispăruse o fetiţă. Încă una. Sarah Baardsen, opt ani, răpită dintr-un autobuz plin, la ora de vârf, în timp ce se ducea la bunica ei. Poliţia n-avea încă nicio pistă. Publicul era furios. În jurul capitalei, de la Drammen la Aurskog, de la Eidswoll la Døbak, toate activităţile benevole în folosul copiilor erau suspendate până la noi ordine. Se organizau grupuri care însoţeau copiii la şi de la şcoală. Unii părinţi cereau compensaţii, pentru a putea rămâne acasă. Organizatorii taberelor de vacanţă nu puteau garanta că şcolarii aveau să fie supravegheaţi permanent şi într-un mod adecvat. Nu exista personal suplimentar. Centrala taxiurilor din Oslo asigura taxiuri speciale pentru copii, conduse de femei, care le dădeau prioritate mamelor ce se deplasau singure cu micuţii. Prim-ministrul făcea apel la calm şi la raţiune, în timp ce reprezentanta Protecţiei Copilului plângea la televiziune. O ghicitoare, care o „văzuse" pe Emilie într-o cocină de porci, primi sprijinul unei colege suedeze. Între Pământ şi Cer, există mai multe lucruri decât ne închipuim noi, declara Sindicatul Norvegian al Agricultorilor şi al Micilor Fermieri, după care făgăduise să facă, până la sfârşitul săptămânii, un control minuţios al tuturor crescătoriilor de porci. Un membru al FRP[29]

---

[27] Rog să sunaţi la Ingvard Stubborn. Important. La orice oră. Nu contează decalajul orar.

[28] Încăpăţânat; obstinat.

[29] Fremskrittpartiet: Partidul Progresului, principalul partid norvegian de extremă dreaptă.

din Sørland făcuse, în mod foarte serios, propunerea ca Stortingul[30] să reintroducă pedeapsa cu moartea. Inger Johanne îşi simţi braţele înfrigurate şi îşi lăsă în jos mânecile puloverului.

Bineînţeles că nu voia să-l ajute pe Yngvar Stubø. Copiii răpiţi ar deveni ai ei, aşa cum, pe propria fiică, Kristiane, o vedea de fiecare dată în fotografiile puştilor înfometaţi din Africa şi în ale prostituatelor de şapte ani din Thailanda. Să stingă televizorul, să închidă ziarul. Nu vrea să vadă. Un asemenea caz! Inger Johanne nu voia să fie legată de el. Nu voia să audă.

Totuşi, lucrurile nu stăteau aşa.

Povestea asta o stimula. O aţâţa într-un fel atât de grotesc, încât i se tăie răsuflarea când îşi dădu, deodată, seama — ca în clipa unei dezvăluiri nefericite — că, în realitate, îi venea să lase totul baltă. Inger Johanne voia să uite de Aksel Seier, voia să nu se mai sinchisească de proiectul de cercetare, voia să-i întoarcă spatele lui Alvhild Sofienberg. Ceea ce dorea ea cu adevărat era să sară în primul avion care s-o ducă în ţară şi să-l lase pe Isak să se ocupe de Kristiane. Ea şi-ar fi îndreptat întreaga atenţie asupra unei unice şi singure sarcini: găsirea necunoscutului care dădea târcoale şi fura copiii oamenilor.

Munca începuse deja. Ea nu era în stare să se concentreze pe deplin asupra altor lucruri, decât în intervale scurte. Din clipa în care o contactase Yngvar Stubø, încercase în mod inconştient, într-o stare de încordare şi împotriva voinţei sale, să realizeze un portret provizoriu al vinovatului. Dar nu avea nicio bază, nu avea date suficiente. Înaintea plecării, scotocise prin dosarele vechi, chipurile ca să şi le pună în ordine. Rafturile lustruite din biroul ei erau ocupate acum cu însemnări de pe vremea anilor de studiu din Statele Unite. Trebuiau puse în altă parte. O treabă al naibii de solicitantă. Nimic altceva, îşi spuse cu jumătate de glas, făcând teancuri înalte de cărţi pe masa de lucru.

Mai mult decât orice, Inger Johanne voia să-l ajute pe Yngvar Stubø. Cazul ăsta era o provocare. O robotează zdravănă, pe măsura unui cadru universitar. Un test intelectual. O competiţie între ea şi un criminal necunoscut. Inger Johanne ştia că s-ar

---

[30] Parlamentul norvegian.

lăsa acaparată cu mare uşurinţă, că ar munci zi şi noapte, ca pentru o misiune istovitoare. Ar fi care pe care, ea sau criminalul. S-ar vedea care e cel mai viclean, cel mai lacom, cel mai dur. Cel care câştigă. Cel mai bun.

Scoase iar bucata de hârtie, o puse pe genunchi şi o desfăcu, netezind-o, plină de grijă, cu latul mâinii. O reciti, apoi o rupse brusc în zeci de bucăţele, pe care le lăsă să cadă în closet.

27

Aksel Seier se sculă odată cu zorii, deşi nu dormise toată noaptea. Îşi simţea mintea uimitor de limpede. Duse mâna la tâmplă, gata să cadă, când se ridică din pat. Pisica se întinse spre picioarele lui goale şi scoase un mieunat blând. Aksel o luă pe genunchi şi o mângâie îndelung, uitându-se, cu o privire goală, afară.

O persoană crezuse în el. Mult mai înainte ca Inger Johanne asta să apară cu vorbele ei frumoase şi cu chestiile ei de neînţeles, o femeie pricepuse că el nu săvârşise faptele pentru care fusese condamnat. Era o altă persoană, dintr-o altă epocă.

O întâlnise după eliberare, când intrase pentru prima oară, cu paşi şovăitori, într-un bar. Cei aproape nouă ani de abstinenţă îşi lăsaseră urmele. Alcoolul i se urcase drept la cap. Un singur pahar, şi capul i se învârtea. Întorcându-se de la toaletă, căzu peste colţul unei mese. Femeia care stătea acolo purta o rochie înflorată şi mirosea a liliac. Văzând că rana pe care şi-o făcuse sângera încontinuu, femeia îi propuse să meargă la ea acasă. Chiar la colţ, se grăbise să precizeze. Putea veni; părea un om drăguţ, adăugă, cu un mic râset. Degetele ei se ocupară cu delicateţe de rană. Vată şi iod care degaja un miros înţepător şi-i lăsa pete maronii pe ceafă. Un bandaj. Privirea neliniştită a femeii. Poate că ar fi trebuit să meargă la o cameră de gardă; cu siguranţă că ar fi fost mai bine să-i pună vreo două copci. El avea în nări acel parfum de liliac şi nu-i venea să plece; nu era liber decât de o săptămână şi jumătate. Era încă tânăr şi păstra

un fel de speranţă că viaţa se putea îndrepta. Îi fuseseră refuzate patru posturi. Cu toate astea, existau diverse posibilităţi. Dacă avea puţină răbdare, lucrurile se aranjau. Era tânăr, puternic şi nu se ferea de muncă. Pe lângă asta, mai învăţase câte ceva şi la închisoare.

Femeia aceea se numea Eva, avea douăzeci şi trei de ani. La ora unsprezece fără cinci, când trebuise să plece din cauza proprietăresei ei, Eva îl însoţise. Rătăciseră pe străzi, unul lângă celălalt, ore în şir. Aksel simţea pielea Evei mângâindu-l cu sfială prin materialul rochiei; căldura corpului său îl izbea, prin vestonul de lână grosolană, pe care, până la urmă, şi-l scosese şi i-l pusese ei pe umeri. Eva îl asculta cu un aer grav. Îl credea; şi îl sărutase iute, înainte de-a pleca în fugă spre poarta casei sale. La jumătatea drumului, se oprise şi izbucnise în râs: uitase să-i dea înapoi vestonul. Nu se mai despărţiseră. Aksel n-avea de lucru. După patru luni, înţelesese că adevărul nu avea să-l conducă nicăieri şi îşi născocise un trecut în Suedia. Fusese tâmplar la Tärnaby, vreme de zece ani, minţea el, ceea ce-i îngăduise, în cele din urmă, să capete un post de asistent pe mijloace de transport. Asta durase trei luni. Un angajat al antrepozitului ştia pe cineva care-l recunoscuse. În aceeaşi zi, fusese pus pe liber, dar Eva nu-l trădase.

Pisica îi sări de pe genunchi, iar el se hotărî să plece din Harwichport.

N-avea să se ducă prea departe. O raită în nord, prin regiunea Maine. Doar câteva zile. Cercetătoarea norvegiană s-ar lăsa păgubaşă, de bună seamă, după o bucată de vreme. Chiar dacă părea să cunoască zona, era norvegiană. Scopul ei era să se întoarcă. Constatând că el plecase, cu siguranţă că ar renunţa. El nu era important. Aksel avea să se ducă la Old Orchard Beach, acolo unde avea Patrick un carusel cu care câştiga o grămadă de bani în timpul verii. Patrick şi Aksel deveniseră prieteni la Boston, pe vremea când Aksel, abia venit în Statele Unite, spăla vase într-un birt italienesc din North End. Patrick îi făcuse rost prietenului său de un loc unde îşi putea câştiga pâinea, pe un vas de pescuit din Glouchester. După două sezoane bune, se consideraseră bogaţi. Patrick făcuse un împrumut şi cumpărase

instalaţia de căluşei, la care visase atâta. Aksel avusese bani exact cât să-şi ia casa din Harwichport, mai înainte ca noii îmbogăţiţi să arunce preţurile în aer, făcând ca muritorilor de rând să le fie cu neputinţă să-şi găsească un colţişor lângă mare, la Cape Cod. Cei doi vechi prieteni se vedeau rar şi nu-şi spuneau mare lucru când se întâlneau. Dar Aksel avea să fie binevenit în casa lui Patrick. Nici nu încăpea vreo îndoială.

Pisica scoase un mieunat sfâşietor. Uşiţa ei era închisă. Aksel întredeschise uşa dinspre grădină şi se duse să ia o valiză din fundul cămării.

În comodă erau patru perechi de izmene curate. Le împături cu grijă şi le puse în valiză. Patru perechi de şosete. Două cămăşi. Puloverul albastru. Câteva maiouri de corp fără mânecă. N-avea nevoie de nimic altceva. Hainele formau un teanc întunecat şi plat în valiza care nu se umpluse nici pe jumătate. Strânse curelele peste puloverul de deasupra teancului. Apoi închise valiza, înainte de a se răzgândi. Voia să ia scrisorile la el. Până acum încă nu o făcuse, cu ocazia rarelor raite la Boston sau în Maine. Stăteau la locul lor obişnuit — pe tabla de şah, care nu fusese folosită niciodată, fiindcă nu-l vizita nimeni —, într-un pachet legat cu o bucată de sfoară. De data asta, era mai bine să le ia cu el.

Închise din nou valiza.

Cu trei cutii de mâncare pentru pisici într-o pungă şi cu valiza în cealaltă mână, ieşi şi încuie uşa. Mrs. Davis era întotdeauna trează la ora asta. De îndată ce el se apropie de maşină, ea aruncă o privire pe uşa bucătăriei şi strigă cu glas vesel că ziua era superbă. Aksel ridică ochii. Se părea că ziua avea să fie frumoasă, Mrs. Davis avea dreptate. Pescăruşii aflaţi în zbor scăpau din gheare cochilii de scoici şi coborau în picaj pe plajă, pentru a se hrăni. Două vapoare ieşeau din Allen Harbor, alunecând pe valuri. Soarele era deja sus, deasupra orizontului. Mrs. Davis, în eternul ei pulover roz, traversă peluza, păşind mărunţel şi luă punga cu mâncare pentru pisică. S-ar putea să nu ajungă, el avea să fie plecat câtva timp, îi explică Aksel. Să-i facă o notă şi o să-i plătească după ce se întoarce. Când? La drept vorbind, nu ştia nici el. Trebuia să se ducă la cineva. În sud. New Jersey, mormăi, după care scuipă. Treaba ar putea dura mai multă

vreme. Era nemaipomenit din partea ei că se ocupa de pisică în timpul ăsta.

— Mulţumesc, încheie el, fără să-şi dea seama că vorbise în norvegiană.

— *Sorry, sweetie, he's gone!*[31]

Mrs. Davis îşi lăsă capul într-o parte şi luă o mutră de înmormântare.

— *Left this morning, I'm afraid. For New Jersey, I think. Don't know when he'll be back. Might take weeks, you know.*[32]

Inger Johanne se uita fix la pisica ce se lăfăia în braţele femeii, lăsându-se răsfăţată. Ochii ei erau de un galben înspăimântător, aproape fosforescent, iar privirea arogantă, de parcă animalul şi-ar fi bătut joc de ea, o intrusă care îşi închipuise că Aksel Seier avea s-o aştepte în prag, arzând de nerăbdare să-i audă poveştile, pregătit să răspundă la toate întrebările şi ţinând cafeaua la cald, pe aragaz. Mâţa căscă. Colţii ei mici luciră când ochii îi dispărură în două fante adânci ale blănii roşcovane. Inger Johanne se retrase şi se întoarse la maşină.

Singurul lucru pe care-l putea face era să lase o carte de vizită. Timp de o clipă, se întrebă dacă i-o putea lăsa micuţei doamne. Apoi se gândi la pisica aia sinistră şi se duse mai degrabă spre casa lui Aksel Seier. Mâzgăli la iuţeală câteva cuvinte pe dosul cartonaşului şi-l strecură în cutia de scrisori. Ca să fie cu cugetul împăcat, mai bagă unul pe sub uşă.

— *He seemed kind of upset, you know!*[33]

Vecina avea chef de vorbă. Se apropie, ţinând mereu pisica în braţe.

— *He's not used to visitors. Not very friendly, actually. But his heart...*[34]

---

[31] Îmi pare rău, scumpo, e plecat!

[32] Mi-e teamă că a plecat în dimineaţa asta. Cred că la New Jersey. Nu ştiu când se întoarce. Ar putea dura câteva săptămâni, ştiţi?

[33] Părea destul de tulburat, ştiţi?

[34] Nu e obişnuit cu vizitele. De fapt, nu e prea prietenos. Dar inima lui...

Pisica se lăsă, cu nonşalanţă, să cadă pe pământ. Femeia îşi puse mâna, cu un gest teatral, pe piept.

— *His heart is pure gold. I tell you: pure gold. How do you know him, miss?*[35]

Inger Johanne îi zâmbi cu un aer absent, ca şi cum n-ar fi înţeles prea bine. De bună seamă, ar fi trebuit să stea de vorbă cu bătrâna doamnă. Era clar că ei nu-i scăpa nimic din ceea ce se petrecea pe acea minusculă bucăţică de stradă. Totuşi, Inger Johanne se îndepărtă şi se aşeză la volanul maşinii. Se simţea agasată şi, în acelaşi timp, uşurată. O irita că-l lăsase pe Aksel Seier să plece de la restaurant fără să stabilească o întâlnire ulterioară. Simţea ca un fel de provocare pentru că el o lucrase în foi de viţă şi plecase. În acelaşi timp, această dispariţie aducea o explicaţie limpede: Inger Johanne nu era binevenită în viaţa lui Aksel Seier, orice ar fi putut spune ea. Aksel Seier voia să zboare cu propriile aripi. Era liberă.

Venise ziua de joi, 25 mai, iar ea se putea întoarce acasă. De fapt, trebuia s-o sune pe Alvhild. Când se urcă în maşină şi o porni spre Autostrada 28, hotărî să renunţe. Avea atât de puţin de povestit. Nici măcar nu-şi mai amintea care era amănuntul ăla atât de uimitor pe care îl văzuse în căsuţa lui Aksel Seier şi care o ţinuse trează o jumătate de noapte.

[35] Are o inimă de aur. Zău: de aur. De unde îl cunoaşteţi, domnişoară?

28

O maşină care făcea livrări se apropia de clădire. Burniţa. Ringul 1[36] era complet paralizat în zona Ullevaal, din cauza unui accident. Dezordinea se întinsese ca o tumoare malignă; vehiculul făcuse o oră pentru a parcurge o distanţă străbătută, în mod normal, la iuţeală, în douăzeci de minute. Se apropia, în sfârşit, de locul de destinaţie. Şoferul claxonă exasperat spre un taxi oprit de-a curmezişul şi care bloca traficul. Un tânăr cu un picior în ghips şi cu două cârje se extrase cu chiu cu vai de pe locul pasagerului, îşi arătă degetul mijlociu şi îndreptă un arătător îndrăcit spre o maşină de poliţie, aflată la cincizeci de metri de acolo.

— Doamne sfinte! zbieră el. Tu nu vezi că strada e blocată?!

Asta mai lipsea. Ca şoferul să fie nevoit să ducă pachetul în braţe, până la clădire. Conducea de la ora şapte dimineaţa. Şi era guturăit. Ar fi vrut să fie în weekend. Vinerea după-amiaza era infernală. O să livreze pachetul ăsta afurisit şi o să se ducă acasă. Şi, apoi, în pat. Cu o bere, în faţa unei casete video. Măcar dacă porcăria aia de maşină a poliţiei ar binevoi să elibereze drumul. Bara toată strada, deşi nu s-ar fi putut spune că se petrecea ceva cât de cât dramatic. Doi ofiţeri în uniformă trăncăneau în faţa

[36] Succesiune de străzi destul de importante, care permit ocolirea străduţelor din centrul oraşului Oslo prin nord, începând de la Gara Centrală; acest inel (*ring*) este dublat de altele două (Ring 2 şi Ring 3), care cuprind fiecare, ceva mai mult din centrul oraşului.

maşinii; unul fuma, privindu-şi cu regularitate ceasul, celălalt părea că începuse de multişor să-şi dorească şi el reîntâlnirea cu penaţii. Taxiul reuşi, în sfârşit, să facă stânga-împrejur, nu fără să fi culcat la pământ câteva tufe de pe trotuar. Omul de pe maşina de livrări îşi făcu motorul să mugească şi lăsă maşina să înainteze încet, în timp ce cobora geamul.

— Bună ziua, lătră poliţistul. Trecerea este interzisă.

— Trebuie doar să livrez un pachet.

— Mi se pare că treaba e compromisă.

— De ce?

— Dacă veţi fi întrebat, veţi spune că nu ştiţi.

— Ei, fir-ar al dracu' să fie de...

Şoferul se lovi peste frunte.

— E munca mea! Am un pachet acolo, în maşină, un pacheţoi al dracu' de mare, pe care trebuie să-l livrez acolo, la...

Dădu din mână spre clădire, căutând în dezordinea de pe scaunul de lângă el. O cutie de suc plină pe jumătate se răsturnă pe suportul aflat pe tabloul de bord şi un lichid galben se împrăştie pe jos. Glasul şoferului deveni mai înalt cu două octave.

— E acolo! Lena Baardsen. La 10 b, scara 2. Fiţi amabil şi explicaţi-mi cum...

— Ce aţi spus?

Al doilea poliţist se aplecă spre faţa şoferului.

— Am cerut un sfat ca să ştiu cum o să-mi îndeplinesc afurisita asta de muncă, acum, că...

— Pentru cine aţi spus că e pachetul?

— Lena Baardsen, 10 b. Este...

— Coborâţi din maşină.

— Ce? Eu...

— *Coborâţi din maşină. Acum.*

Pe şofer îl cuprinse frica. Cel mai tânăr dintre cei doi poliţişti îşi aruncase ţigara şi se depărtase la câţiva metri, ca să vorbească la un soi de telefon. Deşi şoferul nu înţelegea ceea ce spune, tonul lui îl lămurise cât se poate de bine că situaţia era gravă. Celălalt bărbat în uniformă, un tip de vreo patruzeci de ani, cu o mustaţă groasă, îl apucă de braţ cu putere, văzându-l

că nu îndrăznea să facă altceva, decât să deschidă portiera. Şoferul ridică mâinile în aer, de parcă ar fi fost deja arestat.

— Calm, pentru numele lui Dumnezeu! Trebuia doar să livrez un pachet! *Un pachet*!

— Unde e?

— Ce? Păi, în maşină! E acolo, în spate, dacă dumneavoastră...

— Cheile.

— Ei, drăcie, uşa din spate e deschisă, dar nu pot lăsa pe oricine să...

Poliţistul nu-l băgă în seamă. Celălalt ridică din umeri. Oricum, nu era vina lui dacă pachetul nu era livrat. Se vor ocupa de chestia asta cei de la birou. Îşi scoase o ţigară, care nu voia să se aprindă. Ploaia şi vântul se înteţiseră. Se aplecă peste flacără, formând cu mâinile o sferă. Apoi, se îndreptă brusc şi simţi că îngheaţă până-n măduva oaselor.

— Doamne sfinte, miorlăi cu voce pierită.

Ţigara îi căzu pe jos.

Avea să fie mătrăşit. Când văzuse maşina poliţiei ar fi trebuit să dea înapoi. Dacă ar fi fost niţeluş mai în formă, o idee mai puţin răcit, mai puţin belaliu, s-ar fi întors din drum şi ar fi plecat. Ca să fie sigur.

Nu-l puteau mătrăşi. Ăsta nu era decât un fleac. Le-ar fi putut invoca faptul că era prima oară când i se întâmpla. Totuşi, era nevoie de ceva mai mult ca să-ţi pierzi locul de muncă! Poliţiştii erau cu capul în portbagaj, fără să se atingă de unicul pachet care era acolo, ultimul pachet din ziua aceea. Era destul de mare, poate de vreun metru şi treizeci lungime, şi destul de îngust.

— E greu?

Mustăciosul întoarse capul spre el.

— Da, destul. Poftim, uitaţi-vă.

Încerca să fie amabil. Poate că voiau doar să se uite la pachetul ăla nenorocit. Să-l asculte cu Dumnezeu ştie ce aparat sau să facă ce ştiau ei pentru a afla dacă nu era o bombă. Dacă le răspundea cum trebuie şi-i lăsa să-şi facă treaba, cu siguranţă că va putea pleca. Cât priveşte pachetul, în clipa asta nu-i mai păsa de el, l-ar fi lăsat la un colţ de stradă, numai să poată pleca.

Dar ei nu se atingeau de pachet.

N-aveau niciun instrument de măsură.

În schimb, şoferul auzea nişte sirene care se apropiau tot mai tare. Când putu să numere, în sfârşit, patru maşini şi o dubă închisă, înţelese că o îmbulinase de-a binelea. O parte din el voia s-o ia la sănătoasa, fugi, întinde-o, ăştia au ce au cu pachetul, nu cu tine, tai-o! Scoase un oftat resemnat şi îşi şterse nasul cu degetele. Cel mai rău lucru care i se putea întâmpla era să-şi piardă locul de muncă. Se mai puteau ivi şi niscaiva hârâieli cu fiscul. Punând răul cel mai mare înainte. Dar nu puteau dovedi nimic.

— Nu pot dovedi nimic, îşi spuse în şoaptă, când o poliţistă îl conduse cu amabilitate până la dubă. Oricum, nimic în plus pe lângă chestia asta de acum.

Când pachetul fu desfăcut, după trei ore, era pe o masă, înconjurat de un medic legist cu barbişon, de inspectorul principal Yngvar Stubø şi de inspectorul Sigmund Berli, de la Kripos, şi de doi ofiţeri ai Brigăzii Tehnice. Pachetul nu conţinea nicio bombă, asta era limpede. Măsura 134x30x45 cm şi cântărea 31 de kg. La prima vedere, se părea că, pe pachet, nu exista decât un singur fel de amprente digitale, provenind, fără îndoială, de la comisionar, care îl manevrase fără mănuşi. Ar fi fost necesare câteva zile pentru o certitudine absolută, dar, până atunci, existau serioase motive în virtutea cărora era lesne de presupus că pachetul fusese curăţat lună, înainte să fie luat de comisionar. Unul dintre oamenii Brigăzii Tehnice făcu o tăietură lungă şi dreaptă, în carton, din capătul unei laturi mari, până la baza acesteia, ca pentru o autopsie. Legistul nu spunea absolut nimic. Tehnicianul ridică, precaut, marginea capacului. Pe jos, căzură două ghemotoace de polistiren. Ofiţerul desfăcu pachetul de tot.

Din polistiren, apăru o mână de copil, puţin desfăcută, ca şi cum tocmai scăpase ceva pe jos. Pe vârful degetului mare îi rămăseseră resturi scorojite dintr-o oje de un roşu aprins. Un ineluş de gablonz, cu piatra bleu deschis, îi scânteia pe degetul mijlociu.

Nimeni nu scoase o vorbă.

Yngvar Stubø nu fu în stare să se gândească la nimic altceva decât că el era acela care va trebui să-i spună Lenei Baardsen. Ochii îl usturau. Îşi ţinu respiraţia şi dădu deoparte câteva bile albe, strălucitoare; parcă ar fi scormonit în zăpadă îngheţată. Apăru braţul. Sarah Baardsen zăcea pe burtă, cu picioarele uşor depărtate. Când cei doi ofiţeri întoarseră încet copila, văzură mesajul lipit cu scotch pe pântecele ei: o foaie mare, pe care stătea scris cu litere roşii.

Ai primit ceea ce ai meritat.

— La negru, OK? Cu chestii de-astea, dacă mai câştigam şi eu ceva mărunţiş, acolo!

Şoferul se smiorcăi, cu lacrimile curgând.

— Îmi dă şi mie odată cineva nişte batiste de hârtie? Sunt al dracu' de guturăit, în caz că n-aţi observat!

— Dacă-mi permiţi să-ţi dau un sfat, ar trebui să te calmezi!

— Să mă calmez? Stau aici de cinci ore, fir-ar al dracu'! De cinci ore! N-am dreptul să primesc nişte batiste! N-am dreptul să primesc un avocat...

— N-ai nevoie de avocat. Nu eşti arestat. Eşti aici de bunăvoie. Ca să ne ajuţi.

Yngvar Stubø îşi scoase propria batistă din buzunar şi i-o întinse comisionarului.

— Cum să vă ajut?

Omul părea de-a dreptul năuc. Ochii îi erau roşii; fără îndoială că avea temperatură şi respira greu.

— Ascultaţi-mă, se rugă el. Nu cer altceva decât să vă ajut, dar v-am spus tot ce ştiu! Am fost sunat. V-am spus. Pe mobilul meu personal.

Îşi suflă nasul cu putere şi dădu din cap, resemnat.

— Era vorba să mă duc ca să iau un pachet dintr-un gang din Urtegata. E acolo o clădire în demolare şi poarta este deschisă. Pe pachet trebuia să fie un bilet cu adresa la care să-l duc şi un plic cu două mii de coroane[37]. *Piece of cake!*

— Mda. Şi ai considerat că asta era ceva perfect normal.

---

[37] Aproximativ 250 euro.

— Normal, normal... Comenzile noastre trebuie să treacă prin centrală, şi ştiu că...

— Nu la asta mă gândeam. Îmi spuneam că un necunoscut poate, fără să se prezinte, să te trimită cu un pachet, ademenindu-te pur şi simplu cu câteva bancnote de o mie. Uite, la asta mă gândeam. Ca să fiu sincer, găsesc că e... ciudat.

Yngvar Stubø zâmbi. Şoferul îi răspunse cu un surâs cam strâmb. Poliţistul ăsta avea ceva nelalocul lui.

— Şi dacă în pachetul ăsta ar fi fost o bombă, de exemplu, ...sau droguri?

Yngvar Stubø continua să zâmbească şi mai larg.

— Nu sunt niciodată chestii de-astea.

— Nu, nu. Niciodată. Vasăzică, asta e o chestie pe care o faci adesea?

— Nu, nu, nu... nu voiam să spun asta.

— Atunci, ce voiai să spui?

— Ascultaţi, începu şoferul.

— Păi, eu nu fac decât asta.

— Bun, mi se mai întâmplă să accept din când în când câte o însărcinare de genul ăsta. Nu e nimic dubios. Toată lumea...

— Nu. Nu toată lumea. Majoritatea companiilor de comisionariat sunt organizate astfel încât şoferii să fie independenţi pe plan economic. Dar nu şi BigBil. Tu eşti angajat la ei. Când faci aiureli, pe BigBil o jumuleşti. Şi, cu aceeaşi ocazie, pe mine. Întreaga societate, întru câtva.

Yngvar Stubø chicoti.

— Dar să lăsăm asta, pentru moment. Prin urmare, nu puteai vedea numărul celui care te-a chemat?

— Nu-mi mai amintesc. Jur, am răspuns; atâta tot.

— Şi nu ţi s-a părut dubios faptul că tipul... fiindcă era, într-adevăr, un bărbat, nu?

— Da.

— Tânăr, bătrân?

— Nu ştiu.

— Voce ascuţită? Gravă? Vreun dialect deosebit?

— Dar am răspuns deja la întrebările astea! Nu-mi aduc aminte cum avea vocea. N-am reacţionat într-un anume fel

sau altminteri, fiindcă nu-mi spunea cine e. Aveam nevoie de banii ăştia! Pur şi simplu. Două mii de coroane în doi timpi şi trei mişcări. Pur şi simplu.

— Nu puteai să iei pur şi simplu banii şi să laşi pachetul unde era? întrebă Yngvar Stubø, ridicând din sprâncene şi punându-şi un deget pe bărbie.

— Eu...

Şoferul strănută. Batista era deja leoarcă. Yngvar Stubø se întoarse cu spatele.

— Tu ce?

— Dacă fac aşa ceva, oamenii ăştia nu mai sună după aia. Pentru alte misiuni, vreau să spun.

Era mai calm, vocea îi era mai liniştită.

— De acord. Prin urmare, înţelegi prea bine că un comision de genul ăsta trebuie să fie puţintel deocheat! *Înţelegi* că nimeni nu plăteşte două mii de coroane ca să trimită un pachet la o distanţă mică, de trei kilometri, când o poate face în mod legal, plătind numai două sute. Adică nu e nimic anapoda în *capacitatea ta de înţelegere*?

— Da' ce era în nenorocitul ăla de colet? se bâlbâi comisionarul. Ce era în scârba aia de colet?

— După părerea mea, n-ai vrea să ştii cu adevărat. Poţi pleca. O să te mai chemăm, fără îndoială. Multă sănătate, păstrează năsufletele. Salut.

29

Sarah dispăruse, punct. Emilie se trezi singură. O durea foarte rău capul şi, de data asta, în cameră domnea cu desăvârşire întunericul. Emilie era convinsă că orbise. Rămase mult timp lungită, fără să se mişte, uitându-se drept în sus. Deschise ochii şi îi închise de câteva ori. Nicio diferenţă. Dacă se gândea bine, poate că, ţinând ochii închişi, avea ceva mai multă lumină. În acea clipă, în faţă avea nişte puncte care dansau. Dacă strângea pleoapele îndeajuns de tare, punctele se transformau în nişte rotocoale mari, roşii, albastre şi verzi. Emilie râse: orbise. Voia să mai doarmă. Capul o durea, dar ea zâmbi. Voia să doarmă. Apoi, îşi aminti de Sarah.

— Sarah, o strigă cu voce tare. Unde eşti?

Nu-i răspunse nimeni. Nici lângă ea nu mai era nimeni. Bine. Oricum, patul nu era destul de încăpător pentru amândouă. Iar Sarah nu era chiar o companie ideală. Făcea o gură, de nu se poate. Şi când nu făcea gură, bâzâia. Nu mai suporta să-l vadă pe omul ăla. Zbiera şi se lipea de perete. Nu pricepuse nimic. Nu înţelesese că omul era ăla care avea grijă să le trimită suficient aer. Când Emilie vărsase supa de roşii în closet, ca să nu se întristeze omul ăla fiindcă nu-i plăcea ce-i dădea el să mănânce, Sarah o ameninţase că o toarnă.

— Sarah! Sarahsarahsarahsarah!

Nu. Nu era aici.

Se făcu lumină, de parcă s-ar fi produs o explozie colosală. Sări, din tavan, asupra ei. Emilie gemu şi se ghemui, cu braţele

peste ochi. Lumina era ca o ploaie de săgeţi care-i înţepau faţa. Ochii ameninţau să-i dispară în adâncul craniului.

— Emilie!

Omul o strigă pe nume. Ea voi să răspundă, însă nu izbuti să deschidă gura. Lumina era prea puternică. Încăperea era cu desăvârşire albă; grămezi de alb, de argintiu şi de auriu. Cioburi care îţi răneau pielea.

— Emilie, dormi?

— Nsnanffsh...

— Mi-am zis că o să-ţi facă bine să stai, de data asta, pe întuneric. Ai dormit foarte adânc.

Vocea nu suna aproape de pat. Omul stătea la intrare, lângă uşa rece. Îi era teamă să nu se trântească. El făcea aproape întotdeauna la fel. Nu intra decât rareori înăuntru. Emilie îşi lăsă braţele să cadă încet pe saltea. Să respire. Să inspire. Să expire. Să deschidă ochii. Strălucirea o izbi. Încercă din nou. Nu mai era oarbă. Când întoarse capul spre voce, văzu că omul se făcuse frumos.

— Eşti şic, îl complimentă, cu glasul scăzut. Foarte elegant, vestonul tău.

— Zău? zâmbi omul. Plec în călătorie. O să stai singură câtăva vreme.

— Şi pantalonii sunt frumoşi.

— Pentru tine, n-o să fie nicio problemă să stai singură. Îţi las aici destulă apă şi pâine, dulceaţă şi corn-flakes.

Puse jos două sacoşe.

— O să te descurci fără lapte. S-ar acri.

— Mmm.

— Dacă eşti cuminte şi nu faci rele în timp ce o să fiu plecat, într-o seară o să ai voie să urci şi să te uiţi la televizor împreună cu mine. Să primeşti ceva bun şi să te uiţi la televizor. Poate sâmbătă. Dar nu e sigur. Asta depinde de purtarea ta. Vrei cu lumină sau fără?

— Cu, răspunse ea, chiar în aceeaşi fracţiune de secundă. Te rog.

El avea un râs ciudat. Ai fi zis că era un băieţaş care nu ştia nici el prea bine de ce râde. Ca şi cum se căznea să râdă, fără să aibă niciun motiv de veselie. Tare şi aspru.

— O să vedem, îi aruncă, simplu, din mers.

Emilie încercă să se ridice în pat. Omul nu trebuia să oprească aerisirea, chiar dacă pleca. Se simţea atât de slăbită, încât se rostogoli pe o parte.

— Nu opri aerisirea, plânse ea. Te rog, nu opri aerisirea!

Dacă ar fi ştiut care cui era, cu adevărat, obiectivul camerei, şi-ar fi unit mâinile a rugă. În loc de asta, îşi lipi gura de o mică pată de pe perete, aflată chiar deasupra patului.

— Te rog, plânse în faţa petei care era, poate, un microfon. Te rog, dă-mi aer. Am să fiu fetiţa cea mai cuminte din lume, dar nu opri aerisirea!

30

Ziarele avuseseră timp să publice două ediţii speciale, după apariţia, în jur de ora două, a primelor tabloide din noaptea de sâmbătă, 27 mai. Primele pagini urlară la Inger Johanne Vik, când ea aruncă o privire spre benzinăria de la stadionul din Ullevaal, înainte de a intra în parcarea ICA. Nu-i era uşor să găsească un loc. Magazinul alimentar era, în general, frecventat asiduu, mai ales sâmbăta dimineaţa, dar, în acest moment, era pur şi simplu un haos. Oamenii păreau că nu mai ştiau deloc ce au de făcut. În orice caz, nu voiau să stea acasă. Trebuiau să iasă. Căutau compania altor persoane la fel de angoasate, la fel de furioase. Mamele nu lăsau mâna copiilor, cei mai mici stăteau, bine prinşi în hamuri, în cărucioare sport şi landouri. Taţii îi urcau pe cei mai mari pe umerii lor, pentru mai multă siguranţă. Oamenii se adunau în grupuri, pentru a discuta, indiferent dacă se cunoşteau sau nu. Toţi aveau ziarul. Era douăsprezece fix. Unii aveau căşti în urechi, ca să urmărească informaţiile. Priveau drept înainte, cu ochi goi, repetând încet, pentru cei care îi înconjurau:

— Poliţia continuă să nu aibă nicio pistă.

Şi toţi oftaseră. Un geamăt comun, resemnat, umpluse parcarea.

Inger Johanne se strecură prin mulţime. Ieşise după cumpărături; frigiderul îi era gol, după călătorie. Dormise prost, iar landourile care stăteau în uşile mari, automate, o enervau. Lista de cumpărături îi căzu pe jos şi fu luată pe talpa unui bărbat care dispăru.

— Scuzaţi-mă, strigă ea, punând mâna, după o luptă îndârjită, pe un cărucior liber.

Îi trebuiau măcar nişte banane. Muesli pentru micul dejun şi banane. Pâine, lapte şi câte ceva pentru tartinele ei de la dejun. Pentru cina din seara asta, care va fi simplă, de vreme ce era singură, şi pentru cea de mâine, când Isak avea să vină cu Kristiane. Pateuri cu carne. Mai întâi bananele.

— Salut.

Roşea rareori. Simţi cum i se înfierbântă obrajii. Yngvar Stubø stătea în faţa ei, cu câteva banane în mână. Zâmbeşte în permanenţă, îşi spuse, în momentul ăsta n-ar trebui să zâmbească. Nu prea are de ce să se bucure.

— Nu m-ai sunat.

— Cum ai putut afla unde sunt? În ce hotel?

— Sunt poliţist. Mi-a trebuit o oră ca să te descopăr. Eşti mamă. Nu poţi pleca nicăieri fără să laşi o grămadă de indicii în urma ta.

El puse bananele în căruciorul lui Inger Johanne.

— Voiai?

— Mmm.

— Trebuie să stăm de vorbă.

— Cum ai ştiut că sunt aici?

— Trebuia să-ţi faci şi tu cumpărăturile. Ai fost plecată. Ăsta e supermagazinul tău, după câte ştiu.

Ştii unde îmi fac cumpărăturile, se gândi ea. *Ai făcut o anchetă ca să afli şi trebuie că ai stat ceva vreme aici. Doar dacă n-oi fi având o baftă chioară. În magazinul ăsta sunt vreo mie de persoane. Am fi putut trece unul pe lângă altul. Ştii unde îmi fac cumpărăturile şi mă căutai.*

Ea înhăţă patru portocale din vârful unui munte de fructe şi le vârî într-o pungă pe care nu putu s-o lege la gură.

— Dă-mi-o, te ajut eu.

Yngvar Stubø îi luă punguţa. Degetele îi erau scurte, dar agile. Rapide.

— Uite. Trebuie neapărat să stăm de vorbă.

— Aici?

Ea făcu un gest larg cu braţul, încercând să-şi ia un aer sarcastic, ceea ce nu-i era prea la îndemână, atâta vreme cât obrajii

continuau să-i fie roşii ca tomatele din lada ce-i stătea chiar alături.

— Nu. Putem cumva să... Vrei să mergi cu mine la birou? E la celălalt capăt al oraşului, aşa că, dacă tu crezi că e mai simplu...

Ridică din umeri.

Vrei să vii la mine acasă. Hristoase Dumnezeule, omul ăsta vrea să vină la mine acasă! Kristiane este... O să fim singuri. Nu. Asta nu.

— Am putea merge la mine acasă, propuse ea, pe un ton nepăsător. Eu stau aici. Dar tu ştii deja asta.

— Dă-mi lista, o să rezolvăm totul în doi timpi şi trei mişcări.

El întinse mâna.

— N-am listă, îi explică ea la iuţeală. Ce te face să crezi asta?

— Asta e impresia pe care o laşi, răspunse el, lăsându-şi mâna în jos. Tu eşti genul „listă de cumpărături", dacă pot spune aşa. Aş fi jurat.

— Ei bine, te-ai înşelat, conchise ea, întorcându-i spatele.

— Tu chiar că stai confortabil, aici.

El rămăsese în picioare, în mijlocul salonului. Ea făcu un gest cam lipsit de convingere, în direcţia canapelei, şi se aşeză pe un fotoliu. Trecură câteva minute până să-şi dea seama că stătea proţăpită pe marginea acestuia. Încet, pentru ca mişcarea ei să nu fie prea vizibilă, se aşeză comod.

— Nicio cauză vizibilă de deces, repetă ea, făcând să dureze fiecare cuvânt. Sarah e moartă, atâta tot.

— Da. Cu o mică tăietură deasupra ochiului drept. Dar fără altă rană. Ceva cu totul nesemnificativ, în orice caz, când vorbim despre cauza unui deces. O puştoaică de opt ani, sănătoasă, deloc plăpândă. Şi de data asta, el... ucigaşul, se înţelege, nu ştim dacă e vorba de un bărbat sau de o...

— Cred că poţi spune, fără să-ţi mai faci probleme, „el".

— De ce?

Ea dădu din umeri.

— Mai întâi, pentru că e mai simplu decât să tot spui „el sau ea". Apoi, pentru că sunt aproape sigură că este un bărbat. Nu mă întreba de ce. Nu-ţi pot explica. Poate că nu sunt decât nişte

prejudecăţi. Cumva, nu-mi pot imagina o femeie care să trateze copiii în felul ăsta.

— Şi, după părerea ta, cine ar trata copiii în felul ăsta?

— Ce voiai să spui adineauri?

— Voiam să ştiu...

— Nu, când te-am întrerupt. Îmi spuneai că, şi de data asta...

— Ah! Da. Şi copila asta avusese diapezam în urină. În cantitate infimă.

— Şi care ar fi interesul să-i dai tranchilizante unui copil?

— Ca să-l calmezi, cred. El îi ţine... Poate că îi ţine într-un loc unde trebuie să fie liniştiţi. Trebuie să-i facă să doarmă.

— Dacă scopul e să-i adoarmă, ar putea să le dea somnifere.

— Da. Dar poate că n-are acces la aşa ceva. Ne putem imagina că nu dispune decât de... Valium.

— Şi cine îşi poate procura Valium?

— Oh! Dumnezeule mare...

El îşi stăpâni un căscat şi scutură energic din cap.

— O mulţime de oameni, oftă. Începând cu toţi cei care îi cer unui medic să le prescrie acest medicament. Se vorbeşte de mii, dacă nu de zeci de mii de persoane. Apoi, vin farmaciştii, doctorii, infirmierele... Chiar dacă, în gestiunea medicamentelor din spitale, ca şi a celor din farmacii, trebuie să domnească o anumită ordine, se face atât de puţin în acest sens, încât, la drept vorbind, nu există limite în... Mai clar: le poate obţine oricine. Ştiai că şaizeci la sută dintre noi deschidem dulăpioare de medicamente din băi care nu ne aparţin? Să şuteşti două–trei comprimate e o joacă de copii. Dacă o să reuşim, într-o zi, să punem laba pe tipul ăsta, n-o să fie pentru că e un pastiloman care se îndeasă cu Valium sau cu Vival.

— Dacă... într-o zi..., repetă Inger Johanne. Nu eşti prea optimist.

Yngvar Stubø se juca, distrat, cu o maşinuţă. O puse în mişcare în palma lui. Roţile străluciră uşor, când începură să se învârtească.

— Ei nu-i plac decât maşinile roşii, îl informă Inger Johanne. Kristiane, vreau să spun. Nici păpuşile, nici trenurile. Nimic altceva decât maşinile. Roşii. Camioanele de pompieri, autobuzele londoneze. N-am idee de ce.

— Ce problemă are, de fapt?

El puse cu grijă jucăria pe măsuţa joasă. Cauciucul unei roţi era smuls, iar mica osie scrâşni pe platoul de sticlă de pe masă.

— Nu se ştie.

— E drăguţă. Foarte drăguţă.

Părea să creadă asta cu adevărat. Deşi n-o văzuse decât odată. Şi nici atunci prea bine.

— Dacă nu ajungeţi nicăieri în ceea ce priveşte însăşi livrarea... Vreau să spun că el trebuie să se fi dus în gangul ăla din Urtegata sau să fi trimis pe altcineva în locul lui... Ce ştiţi despre asta?

— O maşină de comisionar. *De comisionar!*

Yngvar îşi puse arătătorul pe maşinuţă şi o împinse încet pe masă. O dâră fină apăru pe sticlă, în urma roţii cu cauciucul smuls. Inger Johanne deschise gura. Dar nu spuse nimic.

— E atât... atât de tupeist, se frământa Yngvar, fără să-şi dea seama ce face. Tipul ăsta a înţeles, după cât se vede, că n-am îngădui să i se livreze unei mame, în mod direct, cadavrul copilului ei. Au fost puşi agenţi peste tot. O gafă, evident. Copilul cu nouă moaşe moare cu buricul netăiat. Moartea lui Sarah a adus brusc, în arenă, poliţia din Oslo. Iar relaţiile dintre Kripos şi... S-o lăsăm încurcată. Am fi putut fi mult mai discreţi. El a prins mişcarea şi s-a folosit... de un comisionar! *De un comisionar!* Iar în Urtegata, nimeni n-a văzut nimic deosebit, nimeni n-a auzit nimic, n-a priceput nimic. Pachetul ce conţinea corpul micuţei a fost depus cu siguranţă acolo, în văzul şi în auzul tuturora. Un truc vechi şi cât se poate de bun, la urma urmei...

— Nu eşti niciodată mai bine pitit ca acolo unde e multă lume, completă Inger Johanne. Şiret. Şi totuşi e ciudat. Pachetul trebuie să fi fost...

Ea ezită, înainte de-a încheia cu jumătate de gură:

— ...destul de mare.

— Da. Suficient de mare pentru a conţine un copil de opt ani.

Inger Johanne se cunoştea. Era previzibilă. Isak, de exemplu, o considerase, până la urmă, plictisitoare. Când starea Kristianei se mai ameliorase, iar viaţa îşi reluase ritmul istovitor, el

nu întârziase să se plângă. Inger Johanne era lipsită de impulsivitate. Ei drăcie, da' relaxează-te, îi spunea el din ce în ce mai des. Nu poate fi ceva atât de primejdios, ofta resemnat, când ea se uita cu un ochi sceptic la pizza semipreparată cu care o îndopa pe puştoaică, de fiecare dată când nu-l trăgea inima să pregătească cina. Isak o găsea plictisitoare. Line şi celelalte fete erau, în parte, de acord cu el. Nu că s-ar fi exprimat şi ele, cât de cât, direct. Dimpotrivă. Ele o lăudau. Te puteai baza pe ea cu ochii închişi, se entuziasmau fetele. Era atât de înzestrată şi de responsabilă. Puteai conta întotdeauna pe Inger Johanne. Cu alte cuvinte, era plictisitoare.

Trebuia să fie previzibilă. Era răspunzătoare pentru un copil care nu va fi niciodată, cu adevărat, un adult.

Inger Johanne se cunoştea.

Situaţia asta era absurdă.

Invitase la ea acasă un bărbat, un bărbat pe care abia dacă-l cunoştea. Îl lăsa să-i expună amănuntele unei anchete poliţieneşti care nu o privea câtuşi de puţin. El îşi încălca obligaţia de a fi discret. Ar fi trebuit să-l facă atent. Să încheie, cu politeţe, discuţia. Luase hotărârea chiar în camera de hotel de la Harwichport, de îndată ce rupsese biletul în zeci de bucăţele, pe care le lăsase să cadă în closet.

— N-ar trebui să-mi povesteşti toate astea.

Yngvar Stubø inspiră adânc, apoi lăsă aerul să-i iasă printre dinţii strânşi. Părea că devenise mai mic. Dar nu făcuse, poate, altceva, decât să se lase mai adânc, în pernele canapelei.

— Ce-i drept, n-ar trebui, de bună seamă. Nu atâta timp cât nu colaborăm în mod oficial. Încep să am vaga impresie că nu doreşti asta.

Zâmbi, ca pentru a sublinia ironia situaţiei; apoi, se lăsă păgubaş şi continuă:

— De fapt, cazul ăsta e un adevărat coşmar. De fapt...

Inspiră din nou, cu violenţă.

— Nevastă-mea şi unica noastră fiică au murit în urmă cu ceva mai mult de doi ani, îi dezvălui, rostind foarte repede cuvintele. Fără îndoială că nu ştiai.

— Nu. Îmi pare nespus de rău.

Ea nu voia să audă povestea asta.

— Un accident absurd. Fiica mea... se numea Trine, avea douăzeci şi trei de ani; Amund era încă bebeluş. Nepotul meu. Ea trebuia... Te plictisesc? Te plictisesc.

Brusc, se stăpâni. Îşi trase umerii spre spate, ca pentru a umple din nou vestonul de tweed cenuşiu, apoi zâmbi iute.

— Ai de făcut lucruri mai inteligente.

Dar nu se ridică. Nimic din atitudinea lui nu dădea de înţeles că ar fi avut de gând să plece. Un piţigoi se aşezase pe vasul cu seminţe de pe terasă.

— Nu, răspunse Inger Johanne.

Când el o privi, ea nu-şi dădu seama ce voia. Avea, în special, un aer recunoscător. Uşurat, în ultimă instanţă, deoarece se lăsă să cadă înapoi, în pernele canapelei.

— Nevastă-mea era enervată fiindcă se înfundase o streaşină, continuă el, privind în gol. Îi promisesem să rezolv problema. De multă vreme. Nu m-am putut apuca niciodată de ea. Într-o dimineaţă, a venit fiică-mea şi a zis că se urcă ea pe acoperiş, ca să cureţe streşinile. Nevastă-mea se pare că ţinea de scară. Trine probabil că şi-o fi pierdut echilibrul. A căzut. Şi streaşina odată cu ea. Într-un fel, trebuie să fi cedat sub greutatea Trinei, pentru că... s-a înfipt în corpul ei. Scara a căzut peste nevastă-mea, cu Trine cu tot. Una dintre bare i-a rănit faţa. Osul nasului îi ajunsese până în creier. Când am venit, după câteva ore, le-am găsit pe amândouă moarte. Amund încă dormea.

Inger Johanne îşi auzea propria respiraţie, rapidă şi scurtă. Încercă să-i rupă ritmul, să-şi regăsească un tempo mai liniştit.

— Pe vremea aia, eram căpitan de poliţie, continuă el, calm. Ca să fiu cinstit, mă vedeam de mult ca viitor şef la Kripos. Dar, după asta... am cerut să devin din nou inspector principal. N-am să fiu niciodată altceva. Dacă mă ţin curelele, evident. Fiindcă genul ăsta de cazuri mă fac să mă îndoiesc. Da, da.

Privirea îi deveni şovăielnică. Zâmbi jenat, aproape dezorientat, ca şi cum făcuse o prostie şi nu ştia cum să-şi ceară iertare. Deschise şi închise gura de câteva ori, după cât se vede pentru a spune ceva, dar începu să-şi privească mâinile cu atenţie.

— Da, da, repetă, în cele din urmă, răsucindu-şi degetele mari. Cred că trebuie s-o iau din loc.

Totuşi, nu se ridica. Şi tot nu dădea semne că ar vrea să plece.

N-am loc pentru aşa ceva, se gândi Inger Johanne. *N-am loc, în viaţa mea, pentru o asemenea chestie. Nu vreau. N-am loc...*

— ... pentru tine, încheie cu voce scăzută.

— Cum?

Yngvar stătea cu spatele spre fereastra mare a salonului. Umbra puternică nu o lăsa să-i distingă trăsăturile. Doar ochii i se vedeau. Se priveau drept în faţă.

— Să fac ceva de mâncare? propuse ea, zâmbind. Trebuie să-ţi fie foame. Mie da, în orice caz.

Era atât de impunător.

Isak, singurul care îi ocupase bucătăria mai mult de treizeci de secunde, era scund, aproape pirpiriu. Yngvar Stubø umplea toată încăperea. Abia dacă mai rămânea destul spaţiu pentru Inger Johanne. El îşi scoase vestonul şi îl agăţă de spătarul unui scaun. Apoi se avântă în prepararea unei omlete, fără să ceară nimic în prealabil. Inger Johanne cu greu se putea mişca fără să dea peste el. Yngvar mirosea a gel de duş şi răspândea un uşor parfum de trabuc; mirosul unei persoane mai în vârstă decât ea. Când îşi suflecă mânecile ca să toace ceapa, ea observă că părul de pe braţele lui era blond, aproape auriu. Se gândi la vara de afară şi se întoarse cu spatele.

— După părerea ta, ce vrea să spună mesajul ăsta? întrebă el, ridicând cuţitul şi fluturându-l în aer. Cine a primit ceea ce a meritat? Copila? Mama? Societatea? Poliţia?

— În ambele cazuri, mesajul îi era adresat, întru câtva, mamei. Deşi este evident că ucigaşul nu putea şti dacă micul Kim avea să fie găsit de mama lui sau de altcineva. La fel de bine ar fi putut să coboare în pivniţă şi tatăl lui. În privinţa lui Sarah, ne putem gândi că ucigaşul a admis faptul că pachetul n-avea să ajungă niciodată acolo unde îl trimisese. Nu e prost. Nu ştiu. Cred că mai important este să vedem ce conţine acest mesaj, decât să facem speculaţii în legătură cu destinatarul.

— Şi, din conţinutul lui, ce înţelegi?

Yngvar aprinse un ochi al plitei de gătit şi scoase o tigaie din dulapul de dedesubt, fără ca măcar să întrebe unde era pusă. Inger Johanne se aşezase pe un scaun de lemn, cu toată atenţia îndreptată asupra unui pahar cu apă, pe fundul căruia pluteau nişte cuburi de gheaţă.

— De altfel, cred că ar trebui să începem din cu totul altă direcţie, declară ea, rar.

— Bine, din care?

El se şterse la ochi.

— Ar trebui să începem întotdeauna cât mai de jos, începu ea pe un ton aproape absent, ca şi cum căuta ceva printre amintiri. Să vedem de ce anume dispunem. Faptele. Elementele obiective. Să punem cărămizile una peste alta *ab nihilo*. Să nu facem niciodată speculaţii fără să avem o bază. Serios.

— Bine. Ar trebui.

— Da.

Ea se ridică şi împinse deoparte paharul. Dinspre plita de gătit venea un miros plăcut. Yngvar scoase farfurii, pahare, cuţite şi furculiţe. Chipul lui exprima o mare concentrare când decoră omleta, frumos, cu o roşie.

— Gata, anunţă el, cu satisfacţie, punând tigaia pe masă. Omletă cu ceapă. Asta-i ceea ce se cheamă un prânz corect.

— Trei copii, recapitulă ea, mestecând încet. Admiţând că Emilie ar fi fost răpită de acelaşi bărbat, ca în cazul lui Sarah şi al lui Kim. În realitate, nu putem; şi, cu toate astea... Este ceea ce putem face pe moment. Trei copii au dispărut. Doi au fost restituiţi. Morţi. Copii morţi.

— Copii morţi, repetă Yngvar, punându-şi jos furculiţa. Şi nici măcar nu se ştie din ce cauză au murit.

— Stai!

Ea ridică mâna:

— Cine ucide copii?

— Delincvenţii sexuali şi automobiliştii, murmură el cu asprime.

— Absolut exact.

— Hmm?

— Copiii ăia n-au fost omorâţi de un automobilist. Dar n-avem nici indicii că ar fi fost omorâţi de un delincvent sexual. Nu-i aşa?

El dădu din cap aproape imperceptibil.

— În cazul ăsta, cele care nu lasă urme trebuie să fie doar acţiunile de natură sexuală. Este evident că trebuie avute în vedere.

— Atunci, ce ne rămâne, dacă nu e vorba nici de acţiunile vizând moravurile, nici de accidentele de circulaţie?

— Nimic, spuse el servindu-se din nou.

— Mănânci prea repede, observă ea. Şi te înşeli. Ne rămân o mulţime de lucruri. Vă, vreau să zic. Vă rămân o mulţime de lucruri.

Omleta îi plăcea. Poate că avea puţin cam multă ceapă, însă o picătură de Tabasco îi dădea o notă aparte.

— Rezultă că a ucide copii nu e ceva care se face cu inima uşoară. Ştim la fel de bine, şi unul şi celălalt, că majoritatea zdrobitoare a omuciderilor comise în această ţară se întâmplă sub imperiul unei emoţii puternice. Procentul de recădere, printre autorii acestora, este minim. Crima este, ca regulă generală, rezultatul unui conflict familial care durează de mult, a unei gelozii teribile sau a... ghinionului cel mai nenorocit. Se iscă o gâlceavă în timpul unei băute. Glasurile devin mai arţăgoase. Şi, apoi, apare o armă, un cuţit sau o puşcă. Poc. Cineva a devenit ucigaş. Aşa se întâmplă. Ştim amândoi. Este foarte, foarte rar ca micuţii să fie implicaţi în mod direct, în orice caz ca victime. Altfel decât în sens pur figurat, vreau să zic.

— Şi fără să ţinem seama de adolescenţi. Ăştia se omoară între ei tot mai des. Şi tot mai tineri. Cred că pot considera drept „copil" un individ de paisprezece ani. Atât avea elevul care a fost băgat la răcoare în ianuarie. Cred că era de la şcoala din Møllergata.

Inger Johanne îşi dădu niţel ochii peste cap.

— Da. Dar, în cazurile bandelor ăstora, mai intervin şi rivalităţile. Problemele de onoare, după expresia lor. Se omoară între ei, rareori ies în afara grupului. Cât priveşte crimele sexuale, autorii lor ucid cel mai adesea pentru a-şi ascunde fărădelegea. Abuzul în sine. E foarte rar ca omorul să facă parte din plan. Delincvenţii sexuali ucid pentru că sunt constrânşi, asta-i tot. Am

discutat cu mulţi dintre ei, şi unii abia dacă mai pot trăi cu amintirea faptelor lor. Au remuşcări. Le e ruşine. Suferă. Nu atât pentru actul sexual. În privinţa asta, au un dar nemaipomenit de a-l face uitat, justificându-l prin motivaţii inconştiente. Suferă pentru ucidere. Uciderea necesară, inevitabilă, a copilului.

— De fapt, unde vrei să ajungi?

El îşi goli paharul cu lapte şi se bătu uşurel pe burtă.

— O persoană care ucide copii nevinovaţi... îi răpeşte, îi omoară şi-i înapoiază părinţilor, cu o scrisoare grosolană... actele de genul ăsta ne fac să-i presupunem un psihic ce-i îngăduie să-şi legitimeze acţiunea.

— În ochii lui, este pur şi simplu echitabilă.

Yngvar se juca, distrat, cu un mic etui din buzunarul de la pieptul vestonului.

— Nu. Nu e nebun. Nu în sensul care i se atribuie, în mod tradiţional, acestui cuvânt. Nu e psihotic. Altfel, n-ar fi fost niciodată în stare să comită aşa ceva. Nu uita în ce măsură şi în ce mod sofisticat încalcă legea. În ce măsură trebuie să planifice totul de la A la Z. Dar... totul depinde de ceea ce înţelegi prin „nebun". Un suflet distrus? Da. Dement? Categoric nu.

— Şi unde mai pui că n-are nicio problemă să omoare copii. Ce încerci să-mi spui? Că el consideră normal să ucidă ţânci, dar nu e nebun?

— Da. Sau, de fapt, nu. Asta poate însemna — într-un anumit sens — că îi pare rău pentru faptul că micuţii trebuie să moară. Dar el are un scop mai presus de toate chestiile astea. O sarcină, dacă putem risca o asemenea comparaţie. Un fel de... misiune?

— În numele cui?

Etuiul luneca înainte şi înapoi, între degetele interlocutorului său; ea auzea fâşâitul aproape imperceptibil al metalului strălucitor ce se freca de pielea uscată.

— Habar n-am, răspunse simplu.

Mă duci cu preşul, îşi spuse brusc, în sinea ei. *Stau în faţa ta şi-ţi expun nişte lucruri evidente, pe care le-ai dedus de unul singur, de când era lupul cătel. Câte crime ai anchetat? Cu câţi asasini cu facultăţile mentale slăbite ai avut de-a face? Ai citit grămezi de tomuri despre chestia asta. Greşeşti. Crezi că am înghiţit momeala.*

Numai Dumnezeu ştie din ce motiv absurd o fi aşa de important pentru tine să mă ai în echipa ta. Dar n-o să mă las îmbrobodită.

— Cafea? îl întrebă pe un ton glumeţ.

— Tu ştii cum roboteşte un *profiler.*

Ea lăsă recipientul, care se umpluse demult, să dea pe dinafară. Apa îi curse pe încheietura mâinii.

— Pentru început, ai fi citit toate documentele noastre, continuă Yngvar. Tot ceea ce am fi avut, ca indicii tehnice şi fapte concrete, obiective. După care, ai fi alcătuit portretul fiecărei victime. Ceea ce, în împrejurarea de faţă, ar fi fost destul de lesne, dat fiind că este vorba despre nişte copii. Şi incredibil de complicat, din cauza profilului părinţilor, pe care ar fi trebuit să-l realizezi, pentru a completa întreg tabloul. Apoi, ai fi început să-l construieşti pe omul nostru, încet, din nimic. Dacă ai fi avut dreptate, bineînţeles. Dacă ăsta ar fi fost un om. Uite ce ai fi făcut. *Dacă ai fi avut o fărâmă de bunăvoinţă ca să mă ajuţi.*

Intensitatea ultimei fraze o sperie. Închise robinetul şi fu cât pe-aci să scape cafetiera.

— De ce? *De ce?*

Ea se întoarse brusc şi îşi puse mâna liberă pe blatul de lucru.

— Poţi să-mi dai un singur motiv valabil pentru care un inspector principal din Kripos, stăpân pe meserie, se dă atâta de ceasul morţii şi recurge la metode bizare — e cel mai neînsemnat lucru pe care-l pot spune — ca s-o convingă pe o amărâtă de cercetătoare să-l asiste într-un caz aşa de oribil, încât depăşeşte tot ce s-a putut vedea în ţara asta? Hmmm? Poţi să-mi explici de ce pari complet incapabil să pricepi că nu e nu?

Ea tăcu. El îşi privea mâinile. Ea îi întoarse spatele. Cafetiera bolborosea. Pe fereastra bucătăriei, în străduţa închisă, de fapt, circulaţiei, vedea un Golf roşu mergând încet de la o cutie de scrisori la alta.

— Risc..., începu Yngvar, căutându-şi cu glasul scăzut cuvintele, să mă consideri atât de ţicnit, încât... să crezi că-mi filează o lampă.

Ea nu se întoarse. Tipul din Golful roşu se oprise în faţa numărului 16.

— Când eram mai tânăr, eram într-un anume fel mândru de asta, continuă el, fără să-şi schimbe tonul. În realitate, mă împăunam cu asta. Cu intuiţia mea. Fârtaţii îmi ziceau SS: Stubø Solomonarul. Eu... Nu-i adevărat, de fapt nu sunt un clarvăzător. Nu pot vedea unde sunt persoanele dispărute. Dar... am încetat să mai vorbesc despre asta. Colegii începeau să se uite la mine cam ciudat. Bârfeau prin colţuri, pe la spatele meu. Atunci, mi-am ţinut gura. Însă am acest dar... nu, nu un dar. O tendinţă. Am această înclinaţie de a *simţi* cazurile la care lucrez. Dacă stau să mă gândesc, e greu de explicat. E ceva ca un soi de vedere în perspectivă, indusă de hipersensibilitate. Eu visez cazurile astea. Văd anumite lucruri.

Şoferul Golfului roşu azvârli pe geam un chiştoc şi făcu stânga-împrejur. Inger Johanne nu putea vedea ce adusese, dar cutia de la numărul 16 nu se mai închidea complet.

— Chestia nu poate fi chiar aşa de teribilă, relativiză ea. Toţi bunii anchetatori ar trebui să aibă intuiţie. Nu-i nimic paranormal sau supranatural în asta. Intuiţia nu-i nimic altceva decât un demers al conştiinţei, prin care aceasta prelucrează o multitudine de factori bine cunoscuţi. Ea aduce răspunsuri pe care nu reuşim să le găsim printr-un calcul conştient.

Se întoarse, în sfârşit, cu faţa spre el.

— Unele persoane vorbesc despre înţelepciune, declară ea, zâmbind uşor. Poate că de asta e considerată drept o calitate feminină. Dar ce legătură am eu cu toate astea?

— Te-am văzut la televizor. Am rămas impresionat. Mi-am spus că trebuie să te văd. A doua zi, îmi ieşise din minte. Ceva mai târziu, m-a sunat un amic din Statele Unite. Warren Scifford.

— Warren. Sci...

— Mda. FBI.

Ea simţi că i se zbârleşte pielea de pe braţe, senzaţie pe cât de bruscă, pe atât de neplăcută.

— Adesea, în cazurile de răpiri, am furnizat informaţii Interpolului. Warren a dat peste ele, cu ocazia altei probleme. M-a sunat. Nu mai vorbiserăm la telefon de vreo şase luni. Spre sfârşitul convorbirii, m-a întrebat dacă n-o cunosc cumva pe o oarecare Inger Johanne Vik. Când i-am dat veşti despre tine şi

când i-am explicat la ce lucrezi, m-a sfătuit să te angajez. La drept vorbind, este sfatul cel mai insistent pe care l-am auzit, în privinţa asta. Ziua a trecut ca fulgerul; aveam, de altfel, o droaie de lucruri de care să mă ocup. În aceeaşi noapte, am avut un vis. Un coşmar, mai exact. N-am să te bat la cap cu amănunte. Fiindcă, atunci chiar ai să crezi că n-am toate ţiglele pe casă.

Izbucni într-un mic râset crispat.

— Dar, în visul acela, erai şi tu. Şi aveai un asemenea rol, încât era de mare importanţă să te caut. Trebuie să mă ajuţi. Dar tu nu vrei. O să plec.

— Nu.

Ea se aşeză iar pe scaunul de lemn, drept în faţa lui Yngvar.

— Sper că spusele lui Warren să nu-ţi fi dat nişte false speranţe, îl preveni, cu vocea măsurată. Nu sunt absolut deloc un *profiler*. N-am făcut altceva decât să asist la cursul ăsta şi...

— Şi erai mai...

— Stai, îl întrerupse, aţintindu-şi privirile în ochii poliţistului. M-ai luat de toantă. M-ai dus de nas, ascunzându-mi faptul că-mi ştiai încă de la început evoluţia profesională. Ăsta nu-i chiar cel mai bun lucru pe care să te bazezi într-o viitoare colaborare.

Ar fi putut jura că-l văzuse roşind.

— Dar, orice ar fi, o să consacru cinci minute pentru a-ţi asculta punctul de vedere, continuă ea, aruncând o privire spre ceasul plitei de gătit. Îţi dau cinci minute.

— Ancheta asta e o adevărată belea, mărturisi el, cu toată sinceritatea. Există o ordine în toată harababura asta, undeva, într-un punct anume, dar îl pierd din vedere tot mai mult. După primul copil, după Emilie, aveam o excelentă vedere de ansamblu. Mie îmi revenea principala responsabilitate. Eram un mic grup de anchetatori. De atunci încoace, totul a luat-o razna. Datorită atenţiei extreme cu care ne copleşeşte, în acest moment, mass-media, chiar şi cel mai mărunt detaliu trece în prim-plan. Toate declaraţiile trebuie să fie văzute de şeful Kripos-ului în persoană. Dat fiind că el nu face, practic, nimic altceva decât să-i vorbească mass-mediei, nu este niciodată bine pus la curent.

Din când în când, se avântă prea tare şi, atunci, trebuie să ne scuipăm bojocii, noi ăştia, de la nivelurile inferioare. Departe de mine ideea de a-l critica. Departe de mine. Nu invidiez pe nimeni pentru obligaţia de a răspunde în faţa publicului, într-un caz ca acesta, în care plozii cad ca muştele, iar...

Făcu o mişcare din cap spre cafetieră, apoi se ridică şi se duse să umple un termos albastru.

— *...noi n-avem nici cea mai mică pistă, fir-ar mama ei a dracu'!* rosti el, apăsat.

Inger Johanne nu-l auzise niciodată înjurând. Într-un anume fel, chiar îi şedea bine.

— Sau, mai degrabă, aveam un milion de piste. Doar că nu duc nicăieri.

El umplu două ceşti.

— Ca să nu mai zic că intervenţia poliţiei din Oslo în povestea asta nu schimbă deloc în bine lucrurile. De obicei, nu-i ajutăm în privinţa laturii tactice a anchetei. Au o droaie de oameni competenţi, nu zic nu. Dar, în momentul ăsta, e un talmeş-balmeş de groază.

— Şi, acum, că ai toate moaşele astea care lasă copilul să moară cu buricul netăiat, m-ai găsit pe mine?

El îşi puse încet ceaşca pe masă. Toarta acesteia era prea mică pentru degetele lui scurte.

— Mi te imaginez într-un fel de rol de consilieră. Cineva care îmi poate trimite mingea înapoi. Ar fi mai simplu pentru mine să-ţi exploatez ideile în cadrul sistemului nostru. Va trebui să dai piept cu un anumit scepticism. Un intermediar — eu, în cazul de faţă — ar putea avea nişte avantaje.

Zâmbi din colţul gurii, ca şi cum ar fi găsit cu cale să-şi scuze colegii.

— Îmi trebuie cineva care să-mi trimită mingea înapoi, mărturisi el. Un terţ. Care, dacă preferi, să stea în afara harababurii ăsteia.

— Şi cum crezi tu că voi putea lua cunoştinţă de toate documentele cu privire la acest caz, atâta vreme cât nu sunt legată de Kripos printr-un contract oficial de colaborare?

— Responsabilitatea asta mi-o vei lăsa mie.

— Responsabilitatea mea e să nu accept să-mi fie arătate nişte documente protejate prin secretul de serviciu.

El scutură din cap, descurajat.

— Nu vrei să-mi răspunzi, mai degrabă? Este ultima oară când te întreb. Ştii, până şi eu am nişte limite. Chiar dacă poate că nu se văd.

Inger Johanne îşi puse pe limbă o bucăţică de zahăr. Aceasta se topi, lipit de cerul gurii, lăsându-şi gustul să-i năvălească peste dinţi. El avea să plece. Ea vedea asta. Şi n-avea să-l mai vadă niciodată.

— Da, îi răspunse pe un ton glumeţ, ca şi cum ar fi fost prima dată când o întreba. Am să te ajut, dacă pot.

Inger Johanne crezu că el mai are puţin şi bate din palme. Ceea ce, din fericire, nu făcu. În loc de asta, începu să strângă masa, ca şi cum ar fi fost de-al casei.

Yngvar Stubø nu plecă din apartamentul lui Inger Johanne înainte de şapte seara. Ea deschisese deja uşa de la intrare şi nu ştia ce mai putea face cu mâinile. Îşi vârî degetele mari în buzunare.

— Îmi aduci aminte de ea, îi mărturisi Yngvar, pe un ton calm, în timp ce îşi încheia vestonul.

— De fiica ta? Îţi aduc aminte de... Trine?

— Nu.

El îşi trecu mâna, uşor, peste piept.

— Îmi aduci aminte de nevastă-mea.

Line apăru în capul scării, pe care o urcase în goană.

— Oh! Salut!

Amica lui Inger Johanne aruncă o privire curioasă spre bărbatul necunoscut.

— Yngvar Stubø, murmură Inger Johanne. Line Skytter.

— Îmi pare bine!

— Bun, salut.

Yngvar Stubø întinse mâna. Mai înainte ca Inger Johanne să fi avut timpul să i-o strângă, el şi-o băgă, cu un gest obosit, în buzunar. Apoi, făcu un mic semn din cap şi plecă.

— Drace! exclamă Line, închizând uşa în urma lor. Ce tip! Dar nu-i de tine unul ca ăsta. Oh, nu.

— Mie-mi zici? răspunse răspicat Inger Johanne. Cărui fapt îi datorez plăcerea de a te vedea?

— E prea forţos pentru tine, continuă Line, ducându-se spre salon. Judecând după cazul Warren, Inger Johanne n-are parte de nimic bun din partea ăstora.

Se lăsă pe canapea, cu picioarele strânse sub ea.

— Ţie-ţi trebuie nişte tipi ca Isak. Nişte flăcăiandri drăguţi, care să nu aibă o minte brici, ca a ta.

— Termină.

Line adulmecă şi strâmbă din nas.

— L-ai lăsat... Ăsta a putut fuma aici? Când, mâine, se întoarce Kristiane, şi alea-alea?

— Termină, Line! Ce vrei?

— Să-mi povesteşti despre călătoria ta în Statele Unite, asta vreau! Să-ţi amintesc din nou de întâlnirea de miercuri a grupului de lectură. Chiuleşti pentru a treia oară, îţi dai seama? Celelalte fete au început să se întrebe dacă nu cumva ai de gând să le laşi cu ochii în soare. După cincisprezece ani! Ha!

Brusc, Line se răsturnă pe canapea.

Inger Johanne se lăsă păgubaşă şi se duse să ia o sticlă de vin de pe un raft din dormitorul ei răcoros. Apucă mai întâi o sticlă de barolo, apoi o puse la loc, cu grijă. Alături de stelaj, era un bag-in-box.

Oricum, nu le vede la vinuri, se gândi ea.

Întorcându-se lângă Line, se întreba dacă Yngvar Stubø era abstinent. Putea lăsa impresia asta. Pielea îi era netedă, fără pori aparenţi. Poate că, pur şi simplu, Yngvar Stubø nu era băutor.

— Uite-ţi vinul, îi trânti Linei. Cred că eu am să mă mulţumesc cu o ceaşcă de ceai.

31

Îi plăcea să conducă. Deşi nu maşina — un Opel Vectra vechi de şase ani — era panaceul, stătea confortabil. Amortizoarele fuseseră schimbate. Era o maşină bună. Cu o sonorizare bună. Şi cu o muzică bună.

— Bună, bună, bună.

Căscă şi se frecă pe frunte. Nu trebuia să adoarmă. Făcuse întreg traseul fără să se oprească şi se apropia de Lavangsdalen. Trecuseră douăzeci şi cinci de ore de când ieşise din garajul de acasă. Mă rog, garaj, garaj... O fostă şură îndeplinind la perfecţie dublul rol de adăpost pentru maşină şi depozit pentru tot felul de vechituri pe care nu-l lăsa inima să le arunce. Nu se ştie niciodată, toate mai puteau folosi. De exemplu, era fericit că nu se descotorosise de canistrele vechi, lăsate de fostul proprietar. La prima aruncătură de ochi, păreau ruginite, dar, după ce le frecase bine cu peria de sârmă, erau ca noi. De mai multe săptămâni, aduna benzină. În mod normal, îşi făcea plinul la Bobben, la cooperativă. Nu prea des şi nu prea mult o dată. Nici mai mult, nici mai puţin decât o făcea de obicei, de la sosirea lui în mica exploatare. Odată întors acasă, trecea, cu ajutorul unui tub, câţiva litri în canistre. În cele din urmă, pusese deoparte două sute de litri. Aşa, nu va avea nevoie să mai cumpere, în drumul ce ducea spre nord. Nicio oprire, în cursul căreia să poată fi văzut. Niciun fel de bani purtători de amprente digitale. Nicio cameră video. Conducea un Opel Vectra bleumarin, destul de murdar, ca orice muritor. O „persoană" în plimbare.

Numerele erau prăfuite, abia lizibile. Nimic surprinzător în asta: în nordul Norvegiei era primăvară.

În Lavangsdal, zăpada forma încă manşoane de un cenuşiu murdar, în jurul trunchiurilor de copaci. Era duminică, ora şapte dimineaţa. Conducea de mai multe minute şi nu întâlnise nicio maşină. La un viraj insuficient marcat, aproape că se opri. Drumul pe care se angajase era umed şi desfundat din pricina dezgheţului. În ciuda acestui fapt, putu să treacă fără probleme. Ocoli o mică movilă de bolovani şi se opri. Scoase cheia din contact şi aşteptă cu urechea ciulită.

Nimeni nu-l putea vedea. Îşi scoase ceasul. Un ceas mare şi negru, pentru scufundări. Soneria. Avea să doarmă două ore.

Două ore erau de-ajuns.

32

— Presupun că nici nu ne puteam aştepta la altceva.

Alvhild Sofienberg primea dispariţia lui Aksel Seier cu un uluitor fatalism. Ridică uşor din sprâncenele subţiri. Apoi, îşi trecu un deget distrat peste puful fin de deasupra buzei superioare şi plesni aproape imperceptibil din limbă, ca şi cum placa dentară îi era prea largă.

— Numai Dumnezeu ştie cum aş fi înghiţit eu însămi o asemenea explicaţie. Evident că nu te imaginezi într-o situaţie cum e asta. Imposibil. Dar, avea aerul că i-ar merge bine?

— Fără nicio îndoială. În fine... evident, nu-i uşor să spun cu exactitate cum îşi duce viaţa, numai după întrevederea scurtă pe care am avut-o. Dar stă într-un loc extraordinar. Pe malul oceanului. O plajă de vis. Are o casă bună. Am avut impresia că... vreau să spun că se confundă cu peisajul. Vecinii îl cunosc, şi nici el nu-i tratează cu indiferenţă. Cam asta e tot ce pot spune.

— Fabulos, murmură Alvhild Sofienberg.

— Mai ales ţinând seama de împrejurări.

— Vorbeam despre trăsnăile astea noi, informatice.

Degetele lui Alvhild desenară în aer nişte rotocoale dezordonate.

— Închipuie-ţi, să-ţi trebuiască mai puţin de o săptămână ca să afli în ce colţ al lumii trăieşte Aksel Seier. E fabulos. Absolut fantastic.

— Internet, zâmbi Inger Johanne. Tu nu te-ai gândit niciodată să intri pe net? Ar fi bine, aici, tu...

— ...îmi aştept moartea, conchise, laconică, Alvhild. Ar arăta straşnic. Am eu dinozaurul ăla bătrân, IBM-ul meu din 1982. Din păcate, e cam greu de ţinut pe genunchi; dar, dacă e musai, atunci...

Aruncă o privire spre biroul de sub fereastră, pe care stătea pregătită o maşină de scris rozalie, cu o foaie de hârtie neatinsă pe rulou.

— Nu mai corespondez cu nimeni. Aşa că n-are nicio importanţă. Casa mea e în stare bună. Copiii mei vin să mă vadă în fiecare zi. N-au fost neglijaţi şi, după câte-mi pot da seama, arată destul de fericiţi. Nepoţii par să se descurce bine. De fapt, când trec pe aici, nu lasă să se vadă prea tare că li s-a cerut asta în mod expres. Nu mai am nevoie nici măcar de telefon. În schimb, dacă aş fi fost mai tânără...

— Ai ochi atât de albaştri, înghiţi în sec Inger Johanne. Sunt aşa de... albaştri. Sunt atât de incredibil de albaştri.

Zâmbetul lui Alvhild era nou; un zâmbet pe care Inger Johanne nu-l merita. Ea lăsă capul în jos şi închise ochii. Simţi pe bărbie degetele lui Alvhild, uscate, dure, aidoma ramurilor unui copac mort.

— Îmi face plăcere, Inger Johanne. Şi bărbatul meu îmi spunea mereu acelaşi lucru.

Se auzi un ciocănit în uşă. Inger Johanne se îndreptă iute şi se îndepărtă de pat, ca şi cum ar fi fost prinsă în flagrant delict.

— Acum, cred că e timpul să ne odihnim, anunţă infirmiera.

— Parcă sunt pusă, pur şi simplu, sub tutelă, se plânse Alvhild, ridicând ochii spre cer.

Alvhild strângea încheietura mâinii lui Inger Johanne ca într-o gheară.

— Crezi că poţi dispărea chiar aşa?

Infirmiera se înfipse drept lângă pat, cu mâinile în şolduri, şi începu să se uite, nerăbdătoare, pe sub sprâncene.

— Un moment, ordonă Alvhild. N-am terminat cu această tânără persoană. Dacă binevoiţi să fiţi atât de amabilă şi să vă retrageţi pe coridor un scurt moment, am să fiu gata imediat pentru siestă.

Femeia în alb ieşi împotriva voinţei sale, de parcă ar fi bănuit-o pe Inger Johanne de cine ştie ce intenţii diabolice. Prin

uşa care rămăsese întredeschisă, o auziră oprindu-se nu prea departe.

— Nu văd cum aş putea face mai mult, bâigui Inger Johanne. Am citit hârtiile. Sunt de acord cu tine. Totul arată că Aksel Seier a fost victima unei mari nedreptăţi. L-am găsit pe tip, am traversat oceanul, am vorbit cu el. Această misiune — în măsura în care pot spune că mi s-a încredinţat aşa ceva — s-a încheiat.

Alvhild pufni într-un râs surd şi răguşit, care se transformă într-un acces de tuse uscată.

— Nu vom capitula chiar aşa de uşor, Inger Johanne.

— Dar ce...

— Trebuie să existe un anunţ de deces.

— Ce?

— Femeia aia între două vârste, care s-a dus la poliţie în 1965. Care credea că vinovat trebuie să fi fost fiul ei. Evenimentul care a dus la eliberarea lui Aksel Seier! Ea s-a dus la poliţie fiindcă îi murise fiul. Tot ce ştiu despre femeia asta e că stătea la Lillestrøm. Tu şi internetul ăsta, ăăăă... Ai reuşi să găseşti un anunţ de deces într-un ziar regional din 1965? Vorbim, desigur, despre un anunţ dat de o singură persoană apropiată.

Inger Johanne se uită spre uşă. O masă albă se agita, cu nerăbdare, în dreapta şi-n stânga, apoi în stânga şi-n dreapta...

— O singură persoană apropiată; de unde ştii asta?

— *Nu ştiu. Presupun.* E vorba de un fiu adult care stătea în casa mamei lui. Conform singurei mele surse, duhovnicul închisorii, acest băiat trebuie să fi fost retardat. Acesta mi se pare unul din tristele...

Se întrerupse, făcând un gest rapid cu mâna.

— Gata. Încearcă. Fă cercetări.

Răbdarea infirmierei ajunsese la limită.

— Acum, trebuie să spun stop. Doamna Sofienberg are nevoie de odihnă.

Inger Johanne îi adresă lui Alvhild un zâmbet tern.

— Dacă am timp, eu...

— Ai, scumpa mea. La vârsta ta, ai tot timpul.

Inger Johanne nici măcar nu putu să-şi ia la revedere cum se cuvine. Abia când ajunse în stradă îşi dădu seama că, în camera

lui Alvhild, nu mai mirosea a ceapă. Îşi aminti şi de un lucru la care nu se mai gândise de când se întorsese din Statele Unite: amănuntul — Dumnezeu ştie care o fi fost acela — zărit în casa lui Aksel Seier şi care îi atrăsese atenţia. Dintr-un motiv necunoscut, se gândise din nou la el; sus, în odaia lui Alvhild, în timpul conversaţiei cu bătrâna doamnă. Văzuse sau pomenise de acel lucru.

Pe drumul de întoarcere, migrena o înhăţă în gheare.

— Îl cheamă Regele Americii.

— Ce?

Ăsta era cel mai urât animal pe care îl văzuse Inger Johanne în viaţa ei. Culoarea lui semăna cu conţinutul scutecelor murdărite de Kristiane, când era mică de tot: un maro-gălbui, cu pete mai întunecate, de o nuanţă nedeterminată. Una dintre urechi i se înălţa dreaptă, în aer, cealaltă atârna bleagă. Capul îi era prea mare faţă de corp. Coada i se învârtea ca o elice, iar mica lighioană părea că râde. Limba îi măturа, practic, podelele.

— Cum ai zis că-l cheamă?

— Regele Americii. Câinele meu. Un câinedemâine.

Kristiane voi să ridice animalul, care părea enorm, la doar trei luni. Căţelul nu voia să fie luat în braţe. Kristiane porni după el în patru labe, cu limba scoasă.

— De unde i-a găsit numele ăsta?

Isak dădu din umeri.

— Citim *Moumine, trolul*, în momentul ăsta. Ştii, povestea cu Moumine care e transformat în Regele Californiei. Poate de acolo. Habar n-am.

— Jack! strigă, din salon, Kristiane. Îl mai cheamă şi Jack.

Inger Johanne se înfioră uşor.

— Ce e?

Isak îşi trecu mâna peste braţul ei.

— Ai ceva?

— Nu. Ba da. Nu mai ştiu cum să fac cu copilul ăsta.

— Un nume, nimic mai mult. Ce naiba, Inger Johanne, totuşi nu e...

— Las-o încurcată. Cum a fost?

Ea îi întoarse spatele. Regele Americii făcea pipi pe covorul din salon. Kristiane era ocupată cu scosul unei cutii de biscuiţi din dulapul de deasupra blatului de lucru din bucătărie, cocoţată pe sertarul de sus, şi putea să cadă în orice clipă.

— Hopa!

Inger Johanne o apucă din zbor şi încercă s-o sărute.

— Lui Jack îi plac mult fulgii de porumb, o informă Kristiane, desprinzându-se din îmbrăţişare. Capacul cutiei se deschise şi ea o scăpă din mână. Câinele sosi în pas alergător. Copilul şi animalul se tăvăliră pe jos, printre fulgii de porumb care trosneau. Kristiane izbucni într-un mare hohot de râs.

— În orice caz, pe ea o distrează, constată Inger Johanne, cu un zâmbet resemnat. De ce ai ales o chestie aşa de... urâtă?

— Şşşt!

Isak îşi puse un deget pe buzele lui Inger Johanne, care se trase înapoi.

— Jack e frumos. E vreo problemă? Tu chiar că parcă... Nu ştiu ce e, dar te-a întors de-a binelea pe dos.

— Ajută-mă, răspunse ea simplu şi se duse după aspirator.

Nu înţelegea deloc de unde până unde îşi vârâse Kristiane în cap că acel câine trebuia să se cheme Jack, Regele Americii.

33

Se simţea ciudat de nervos. Poate că era doar obosit. Cele două ore de somn de pe un drum lateral din Lavangsdal, la numai trei sferturi de oră de şoseaua ce ducea la Tromsø, fuseseră, fără îndoială, bine-venite. Totuşi, nu se simţea în mare formă. Muşchii spatelui îl dureau. Ochii îi erau uscaţi. Clipi cu putere de câteva ori şi încercă să-şi provoace lacrimile căscând. Nervozitatea i se manifesta prin furnicături în vârful degetelor şi printr-o neplăcută senzaţie de gol în stomac. Luă o sticlă de apă şi bău cu înghiţituri mari. Maşina era parcată în spatele apartamentelor studenţeşti de lângă Prestevann. Studenţii vin şi pleacă. Împrumută maşini. Primesc vizite. Aici era bine să parcheze. Dar nu trebuia să rămână prea mult. Chestiile de genul ăsta erau observate. Poate şi mai mult într-un loc unde locuiau multe femei nemăritate. Astupă sticla şi respiră adânc.

Avea de făcut mai puţin de cinci minute pe jos până la drumeagul ce ducea sus de tot, la Langnesbakken. El ştia asta, de bună seamă, mai fusese aici. Îi cunoştea obiceiurile. Ştia că ea era întotdeauna acasă în ultima duminică a lunii. Maică-sa avea să vină la ora cinci fix. Cum făcea mereu. Ca să controleze. Să-şi inspecteze domeniul. Abordându-şi obişnuita bună dispoziţie de la ora cinei. Miel cu garnitură de varză, un pahar de vin bun şi o privire pătrunzătoare. E destul de curat? E destul de frumos în casă? Garnitura din baie a fost schimbată?

El ştia ce avea să se întâmple. În primăvara asta, venise de trei ori. Să se uite. Să noteze. Ora trei fără cinci. Luă virajul şi

privi peste umăr. Nimeni. Ploua, dar nu cine ştie ce. Cerul se lăsase jos, peste munţii Kvaløya; spre apus se întunecase. În cursul serii, vremea avea să se strice. Traversă, cu paşi uşori şi repezi, o grădină şi intră în tufişuri. Acestea erau prea desfrunzite pentru gustul lui. Deşi era îmbrăcat în gri şi bleumarin, ar fi fost reperat la iuţeală, dacă s-ar fi uitat cineva în direcţia lui. Fără să se întoarcă, păşi mărunţel până lângă zidul casei. La nord-vest, nu mai era nimic. Doar nişte mesteceni cu coaja înmuiată de vremea primăvăratică şi nişte rămăşiţe de zăpadă murdară, risipite ici-acolo. Respira greu. Nu asta era ceea ce trebuia să simtă. Nervozitatea îi zgândărea mărul lui Adam şi-l făcea să înghită în sec, rapid şi în salve. În celelalte rânduri, nu fusese aşa. Luă cu amândouă mâinile mica sacoşă ce-i atârna la brâu. Bucurie. Iată ce ar fi trebuit să simtă. Un sentiment de siguranţă, care să-l facă să jubileze lăuntric. Venise ora lui.

Venise ora lui.

Abia dacă o auzea. Fără să se uite la ceas, ştiu că arăta ora trei. Îşi ţinu răsuflarea. Nu mai auzi nimic. Când aruncă o privire cu coada ochiului, trebui să recunoască: avea noroc mai mult decât sperase. Ea pusese portbebeul chiar pe pământ. Pe terasă era depozitat un hamac vechi, nu mai era loc pentru portbebe. În afară de propria respiraţie şi de un avion ce se pregătea să aterizeze la Langnes, nu se auzea niciun alt zgomot. Desfăcu sacoşa. Se pregăti. Se apropie de coşuleţ.

Acesta stătea sub streaşină, la adăpost de ploaia de primăvară, care cădea regulat. Totuşi, ţâncul era acoperit de parcă, în jurul casei, ar fi urlat furtunile iernii. Pe cap, avea gluga hăinuţei. Coşuleţul era prevăzut cu o copertină care îl proteja de ploaie. Pe lângă asta, mama îl înconjurase cu un soi de plasă, poate ca să ţină pisicile la distanţă. El se luptă cu plasa contra pisicilor. Desfăcu şi lăsă în jos copertina care proteja de ploaie copilul. Acesta era culcat într-un sac bleu şi purta căciuliţă. Erau la sfârşitul lui mai şi puştiul avea căciuliţă! Strânsă pe cap cu o baieră care îi dispărea sub bărbie, într-o cută a gâtului grăsuţ. Coşuleţul era strâmt. Copilul dormea adânc, cu gura căscată.

Nu trebuia să se mai trezească.

Nu avea să reuşească în veci să scoată destule haine de pe bebeluş.

— *Drace!*

Panica îl cuprinse de la picioare, ca un talaz de mare, îl cutreieră şi-l lăsă fără aer. Îşi pierdu seringa. Copilul deschise o gură cât o şură şi scoase un chirăit. Copilul era o gaură mare, care respira. Seringa. Se aplecă, o luă de jos, o strecură în sacoşă, scoase, cu mâna tremurândă, biletul, scăpă punguţa de plastic. Se aplecă din nou, o adună şi o vârî în sacoşă. Sacul de dormit era umplut cu puf. Îl aruncă peste gaura care respira şi ţinu cu putere de ţesătura bleu; copilul se zvârcoli, încercă să scape. Îi era uimitor de uşor să-l împiedice: îl ţinu bine, apăsă şi nu-i dădu drumul până când, în cele din urmă, sub puful şi sub ţesătura bleu nu mai rămase nimic care să opună rezistenţă. Dar tot nu-i dădu drumul. Nu încă. Apăsă în continuare. Avionul aterizase, era linişte deplină.

Din fericire, îşi aminti de mesaj.

— Mi-am amintit de mesaj, îşi spuse, în timp ce se instala în maşină. Mi-am amintit de mesaj.

Deşi adormise la volan de două ori — se trezise când derapase pe un acostament afânat, tocmai la timp ca să intre din nou pe şosea —, reuşi să se întoarcă până la Majavatn, oprind doar ca să se uşureze şi să facă plinul pe drumuri secundare, mulţumită canistrelor pe care le transporta. Avea nevoie de somn. Pe un drum lateral, găsi un loc lângă un camping abandonat, unde ascunse maşina.

N-ar fi trebuit ca lucrurile să se desfăşoare aşa.

Ar fi trebuit să fie stăpân pe sine. Totul ar fi trebuit să se desfăşoare după cum prevăzuse. Deodată, simţi că-i este imposibil să doarmă, deşi, din pricina lipsei de somn, îi venea greaţă. Începu să plângă. Lucrurile nu ar fi trebuit să se petreacă în felul ăsta. Venise ora lui. În sfârşit. Planul lui, voinţa lui. Hohotele i se îndesiră, ruşinea îi spori; înjură şi se pălmui.

— Din fericire, mi-am amintit de mesaj, murmură, încercând să-şi şteargă mucii cu degetele.

34

Soneria o smulse dintr-un vis. Sunetul fu scurt, ca şi cum cel ce suna încerca s-o trezească fără s-o deranjeze pe Kristiane. Regele Americii schelălăi plângăreţ, din camera fetiţei; Inger Johanne scoase dulăul afară, după care se duse să deschidă. Noroc că fiică-sa părea să doarmă înainte, într-un miros greu, de somn şi de pipi de câine, ca şi cum nu se întâmplase nimic. Animalul sărea pe ea fără încetare, ghearele lui îi râcâiau straşnic picioarele goale. Ea încercă să-l respingă, dar se împiedică şi se lovi cu degetul mic de prag, în timp ce ieşea pe culoar. Temându-se ca soneria să nu mai sune încă o dată, şchiopătă, înjurând, până la uşă şi deschise.

Îi fu greu să-i vadă ochii. Întreaga lui făptură părea mai mică, umerii i se lăsaseră în jos, iar ea simţi un vag miros de transpiraţie, când el ridică o mână care voia s-o liniştească. Sub braţ, ţinea un pilot-case; mânerul acestuia era paradit, iar el îl trambala cu capacul deschis, fără să-i dea atenţie, ca şi cum ar fi cărat o ladă.

— De neiertat, bodogăni el. Dar abia am sosit.

— Cât e ceasul?

— Unu. Noaptea.

— Înţeleg, răspunse ea sec. Intră. Doar o clipă, să pun altceva pe mine.

El stătea pe un scaun, în bucătărie. Regele Americii îi muşca uşurel mâna, salivând şi schelălăind; pesemne că îi era foame.

— Ei drăcie! O nouă achiziţie?

Ea mormăi un soi de confirmare, luptându-se cu cafetiera. Ar fi trebuit să ghicească dinainte că era Yngvar. Când se trezise, nu se gândise decât la un lucru: ţârâitul soneriei trebuia să înceteze. Dacă Kristiane se trezea în puterea nopţii, începea ziua. Trase de puloverul ei obosit, din *college*. Avea altele mai bune în şifonier.

— În caz că va trebui să te mai înfiinţezi aici în vreo noapte, evită să suni. Dă-mi un telefon. Noaptea, îl închid pe cel din salon. Cel din...

Ea făcu un mic semn din cap spre dormitor şi măsură cantitatea de cafea, înainte de-a o pune în filtru.

— Cel din camera mea este dat mai încet. Mă trezeşte pe mine, dar pe Kristiane o lasă să doarmă. Pentru ea, e foarte important. Şi pentru mine.

Ea încercă să zâmbească. Strâmbătura i se transformă în căscat. Era buimacă; îşi strânse pleoapele cu putere şi scuturâ energic din cap.

— O să ţin minte, făgădui Yngvar. Îmi pare tare rău. A luat altul.

Ea îşi duse încet mâna spre păr, dar o lăsă să cadă şi apucă un mâner de sertar.

— Ce? întrebă cu o voce albă. Ce vrei să spui? Cum adică „altul"?

Yngvar îşi lăsă faţa în mâini. Vocea parcă îi fusese pusă în surdină.

— Un băieţel de unsprezece luni, din Tromsø. Glenn Hugo. Unsprezece luni. Ai auzit deja?

— Eu... În seara asta, nu am ascultat nici radioul, şi nu m-am uitat nici la televizor. Noi... Kristiane şi cu mine ne-am jucat cu câinele, am fost la plimbare şi... unsprezece luni. *Unsprezece luni!*

Exclamaţia rămase suspendată mult timp între ei, ca şi cum crima ar fi avut o explicaţie misterioasă, o cheie sau un cod ascuns în cifra ce indica vârsta micuţei victime. Inger Johanne simţi că-i dau lacrimile şi clipi din ochi.

— Dar...

Dădu drumul sertarului şi se aşeză pe masă. El îşi unise mâinile şi le pusese pe tăblie, iar ea simţi nevoia să şi le aşeze pe ale ei deasupra.

— A fost restituit?

— N-a fost răpit. A fost sufocat în coşuleţul lui, după-amiază, în timp ce dormea.

Câinele se tolănise pe o parte, în colţul dinspre plita de gătit. Inger Johanne încercă să-şi aţintească privirea asupra îngustei lui cutii toracice, care se ridica, se cobora, se ridica, se cobora. Desenul coastelor i se vedea foarte clar, pe sub blana moale şi scurtă. Ochii îi erau întredeschişi şi o limbă umedă, de un roz viu, strălucea în mijlocul acelui maroniu scârbos.

— Atunci, nu este el, declară ea simplu, cu o voce de robot, respirând scurt. El nu omoară prin sufocare. El, el răpeşte şi ucide într-un mod pe care noi... pe care noi nu-l înţelegem. El nu sufocă bebeluşi în timpul somnului. Ăsta nu-i el. La Tromsø, ai zis? Ai zis Tromsø?

Ea bătu uşor cu pumnul în masă, ca şi cum distanţa geografică constituia dovada de care avea nevoie; se aflau în faţa unui deces tragic şi totuşi natural. O moarte subită a unui sugar, oribilă, desigur, dar nu inevitabilă. În orice caz, pentru ea. Pentru toată lumea, în afară de familie. De mamă. De tată.

— Tromsø! Nu se potriveşte!

Ea se aplecă peste masă şi încercă să-l privească pe Yngvar drept în faţă. El se întoarse spre cafetieră, după care se ridică încet, fără vlagă. Deschise un dulap de pe perete şi scoase din el două căni. Rămase nemişcat o clipă, uitându-se la ele. Una reprezenta un Ferrari văzut din profil, pe care maşina de spălat vase îl decolorase, dându-i o tentă roz pal. Cealaltă avea forma unui dragon prăpădit, cu o aripă ruptă, şi a cărui coadă constituia toarta. Le umplu pe amândouă şi îi întinse lui Inger Johanne maşina. Aburii cafelei îi atinseră faţa. Ea luă cana cu amândouă mâinile, dorindu-şi ca Yngvar să fie de aceeaşi părere. Tromsø era prea departe. *Modus operandi* nu corespundea. Omul lor nu-şi găsise a patra victimă. Nu se putea aşa ceva. Câinele gemu în somn.

— Biletul, şopti Yngvar cu vocea stinsă, înainte de a lua o gură din lichidul fierbinte. A lăsat un mesaj. *Ai primit ceea ce ai meritat.*

— Dar...

— Amănuntul încă nu a fost dezvăluit. În ziare, nu se spune niciun cuvânt despre chestia asta. De fapt, am reuşit s-o păstrăm, pe moment, pentru noi. Trebuie să fie el.

Inger Johanne se uită la ceas.

— Unu şi douăzeci şi cinci. Mai avem patru ore şi treizeci şi cinci de minute până când deşteptătorul din dormitor o să-şi recapete cunoştinţa. La şmotru! Presupun că pilot-case-ul ăla nu e gol. Du-te şi ia-l. Avem înaintea noastră patru ore şi jumătate.

— Singurul punct comun este, prin urmare, mesajul?

Descurajată, se lăsă pe spătarul scaunului şi îşi încrucişă mâinile la ceafă. Peste tot zăceau aruncate hârtii îngălbenite. Pe frigider era prinsă o coală mare; aceasta fusese făcută sul, aşa că avusese nevoie de ceva panglică adezivă, ca să stea lipită. Numele copiilor era înscris deasupra unor coloane, tot felul de informaţii legate de ei, începând cu preferinţele alimentare şi terminând cu istoricul medical. Coloana „Glenn Hugo" era aproape goală. Singurele informaţii privind băieţelul de la a cărui moarte nu trecuseră nici douăzeci şi patru de ore erau: o cauză de deces dintre cele mai provizorii (sufocare), vârsta şi greutatea. Un băieţel normal, de unsprezece luni, perfect sănătos.

O foaie A4 de deasupra plitei de gătit informa, de asemenea, că părinţii se numeau May Berit şi Frode Benonisen. Vârsta, douăzeci şi cinci, respectiv, douăzeci şi opt de ani; locuiau în casa bunicii din partea mamei sus-numitei, destul de înstărită. Amândoi erau angajaţi ai primăriei, el la serviciul de salubritate, iar ea ca recepţioneră şi secretară a primarului. Frode se lăsase de carte, la sfârşitul colegiului, pentru a se consacra unei cariere — destul de modest reuşită — de fotbalist la TIL[38]. May Berit obţinuse două diplome de bază — istoria religiilor şi limba spaniolă — de la Universitatea din Oslo. Trecuseră doi ani bătuţi pe muchie de când se căsătoriseră.

— Mesajul. Şi faptul că toţi sunt copii. Şi că toţi sunt morţi.

— Nu. În privinţa lui Emilie, nu ştim nimic.

---

[38] Tromsø Idretts Lag.

— Ai dreptate.

El îşi masă cu pumnul baza craniului.

— Hârtia pe care sunt scrise mesajele provine din două blocuri diferite. Sau topuri, ca să fim mai exacţi. Hârtie xerox obişnuită, aşa cum au acasă toţi deţinătorii de PC. Fără amprente digitale. Atunci...

Îşi frecă din nou capul şi un nor de mătreaţă abia vizibil apăru în lumina lămpii puternice pe care ea o adusese din salon.

— Este prea devreme să spunem ceva în privinţa ultimului mesaj, evident. În acest moment, se află la expertiză. Dar cred că ar trebui să nu ne facem speranţe prea mari. Tipul ăsta e atent. Foarte atent. De fiecare dată, scrisul pare, la prima vedere, diferit. Poate că e ceva voit. Mesajele trebuie comparate de un expert.

— Dar martorul... Acel...

Inger Johanne se ridică şi îşi lăsă arătătorul să parcurgă o serie de hârtii îngălbenite de pe uşa dulapului de lângă fereastră.

— Aici. Tipul care stă în Soltunveien 1. Ce a văzut, mai exact?

— E un profesor pensionar. Un martor cum nu se poate mai credibil. Necazul e că...

Yngvar umplu ceaşca numărul şase. Încercă să-şi stăpânească o regurgitare acidă, cu pumnul pus în faţa gurii.

— Nu vede bine. Are nişte ochelari destul de barosani. Oricum... Meşterea ceva pe terasă. De acolo, se vede foarte clar drumul.

Se folosi de un polonic de lemn, pentru a-şi ilustra explicaţiile pe un plan grosier, lipit cu scotch de fereastră.

— Zice că, în perioada de care ne interesăm, a văzut trei persoane. O femeie vârstnică, îmbrăcată într-un palton roşu, pe care crede că o cunoaşte. Un puşti cu bicicleta, pe care trebuie, bineînţeles, să-l dăm deoparte. Amândoi veneau pe drum, prin urmare se îndreptau spre locul crimei. Dar a mai văzut şi un bărbat, un tip care, după părerea lui, să tot fi avut între douăzeci şi cinci şi treizeci şi cinci de ani. Venea pe jos, din celălalt sens...

Polonicul parcurse foaia.

— ...spre Langnesbakken. Era aproape trei. Martorul ne poate da toate asigurările, fiindcă soţia lui venise chiar atunci, să-l întrebe când voia să ia cina. El s-a uitat la ceas şi i-a răspuns că avea să termine balustrada nouă la ora cinci.

— Mersul bărbatului avea, prin urmare, ceva deosebit...

Inger Johanne îşi miji ochii înspre hartă.

— Da. Profesorul l-a descris ca pe al...

Yngvar cotrobăi prin teancul de hârtii.

— ...„cuiva care se grăbeşte, dar fără a voi să arate că face asta".

Inger Johanne aruncă o privire sceptică spre însemnări.

— Şi cum poate cineva să observe chestia asta?

— El a spus că bărbatul se silea să meargă încet, ca şi cum ar fi avut, de fapt, dorinţa să fugă, fără a îndrăzni s-o facă. Straşnic simţ de observaţie, după părerea mea. Venind încoace, am încercat şi eu, şi nu e musai o chestie idioată. Îţi dă un soi de staccato, de reţinere, de încercare de a te stăpâni.

— N-a putut să-l descrie mai cu precizie?

— Din păcate, nu.

Cana-dragon îşi pierdu ultima aripă în timpul nopţii. Dihania avea acum un aer mai jalnic ca niciodată. Ca un cocoş domesticit şi lipsit de aripi. Yngvar îşi turnă în cafea un strop de lapte.

— Nimic altceva decât vârsta, şi mai că nici asta prea exact. Şi că era îmbrăcat în albastru sau în gri. Sau amândouă. Ceva foarte neutru.

— Nu-i prost. E vorba chiar de omul *nostru*.

— Şi că avea păr. Des, tunsoare masculină. Profesorul n-a putut spune nimic altceva. Bineînţeles că o să le cerem celui sau celor care se aflau prin partea locului să iasă la vedere. Şi o să vedem.

Inger Johanne îşi frecţionă spatele şi închise ochii. Avea senzaţia că era, literalmente, frântă. Pe cer se arătau primii zori. Deodată, ea începu să adune toate bucăţile de hârtie, să smulgă colile, să înlăture hărţile şi coloanele. Aranjă totul cu grijă, după o logică care se vedea că e bine studiată. Notele în plicuri. Foile mari, adunate cu meticulozitate în teanc, unele peste altele. Pentru a încheia, puse totul la loc, în vechea valijoară şi se duse să ia o cutie de Coca-Cola din frigider. Îi aruncă o privire întrebătoare lui Yngvar, care scutură din cap.

— O să mă duc, o asigură el. Bineînţeles.

— Nu. Abia acum începem. Cine omoară copii?

— Am făcut deja exerciţiul ăsta, răspunse el cu glas nesigur. Ne-am pus de acord: automobiliştii şi exhibiţioniştii. Dacă ne gândim mai bine, mi se pare peste măsură de nepotrivit să vorbim, în acest context, despre automobilişti.

— Şi totuşi ei sunt cei ce omoară copii, în ţara asta, observă ea, pe un ton sec. Dar, las-o baltă. Aici e vorba de ură. De o formă absurdă a sentimentului de dreptate.

— De unde ştii?

— Nu ştiu. Judec, Yngvar!

Albul ochilor poliţistului nu mai era alb. Yngvar Stubø părea că ieşise dintr-o băută trasă trei zile la rând, iar mirosul pe care îl degaja sublinia această impresie de delăsare.

— Pesemne că tipul trebuie să fie stăpânit de o ură destul de înverşunată, pentru a-şi putea îndreptăţi faptele, reluă ea. Nu uita că el e silit să-şi ducă zilele cu asta. Să doarmă noaptea, să mănânce, să se mişte într-o societate unde toate ziarele, toate buletinele de informare îi zbiară acuzaţiile lor, el le întâlneşte în magazine, la locul de muncă, poate...

— Totuşi, nu poate... Totuşi, nu poate urî *copiii*!

— Şşşt.

Inger Johanne ridică o mână.

— Vorbim despre un om care se apără. Care se apără.

— De cine?

— N-am idee. Dar Kim şi Emilie, Sarah şi Glenn să fi fost oare aleşi absolut la întâmplare?

— Evident că nu.

— Acum, tragi nişte concluzii care nu sunt deloc întemeiate. Bineînţeles că au putut fi aleşi la întâmplare. Dar, fără îndoială, n-a fost deloc aşa. Ca tipul să-şi închipuie, iaca aşa, tam-nisam, că, de data asta, ar fi fost la rând Tromsø... nu prea este verosimil. Trebuie să fie o legătură sau alta între puştii ăştia.

— Sau între părinţii lor.

— Exact. Mai vrei puţină cafea?

— Cred că nu mai am mult şi o să-mi iasă pe nas.

— Un ceai?

— Un lapte cald, la nevoie.

— N-o să-ţi folosească decât ca să te pui pe tras aghioase.

— Nu văd care e problema.

Era ora cinci şi jumătate. Regele Americii visa urât; lăbuţele lui băteau aerul ca şi cum ar fi fugit de un duşman. Un miros greu plutea în toată bucătăria. Inger Johanne deschise fereastra.

— Problema e că nu găsim nicio legătură între tâmp... între părinţi.

Yngvar făcu un gest larg şi resemnat cu braţele.

— Evident, asta nu înseamnă că ea nu există, obiectă Inger Johanne, aşezându-se pe blatul de lucru, cu picioarele sprijinite de un sertar pe jumătate deschis. Jucându-ne un moment cu ideea că avem de-a face cu un psihopat, pur şi simplu fiindcă faptele lui sunt atât de înfiorătoare încât par neverosimile, ce căutăm în clipa de faţă?

— Un psihopat, murmură Yngvar.

Ea nu luă în seamă răspunsul.

— Psihopaţii nu sunt atât de rari pe cât credem noi. Unii pretind că ăştia reprezintă cam unu la sută din populaţie. Aproape toţi am folosit expresia asta în cazul cuiva a cărui mutră nu ne pică bine şi, prin urmare, nu-i nimic nemaipomenit în faptul că lumea vrea s-o şi creadă. Chiar dacă...

— Credeam că vorbim despre persoanele cu tulburări de personalitate, asociale, din zilele noastre.

— În realitate, e vorba despre altceva. Criteriile de diagnosticare se suprapun, dar... las-o baltă. Urmăreşte-mă, fir-ar să fie, Yngvar! Eu încerc să judec!

— Desigur. Problema e că nu mai sunt deloc în stare să gândesc.

— Atunci lasă-mă pe mine. Măcar ascultă! Violenţa... violenţa poate fi considerată, grosso modo, de două tipuri: instrumentală şi reactivă.

— Ştiu, bodogăni Yngvar.

— Problemele noastre sunt rezultatul clar al violenţelor instrumentale, adică al actelor de violenţă planificate, care au o ţintă.

— În schimb, violenţa reactivă, recită cu glas domol Yngvar, este mai degrabă rezultatul unei ameninţări exterioare sau al unei frustrări.

— Violenţa instrumentală este tipică mai curând pentru psihopaţi, decât pentru oameni ca noi. Întru câtva, presupune un soi

de... răutate, am putea spune. Sau, ca să folosim un limbaj mai ştiinţific, o lipsă de empatie.

— Da, nu se poate spune că genul ăsta de lucruri îl munceşte cine ştie ce.

— Părinţii, sugeră Inger Johanne, cu calm.

Sări de pe masă şi deschise pilot-case-ul scos din circulaţie. Găsi din nou plicul pe care scria PĂRINŢI şi îi răsturnă conţinutul chiar pe jos, între ei doi. Jack îşi ridică botul, dar se tolăni imediat la loc.

— *Trebuie* să fie ceva pe aici, se agită ea. Există o anumită conexiune între aceste persoane. E pur şi simplu imposibil să concepi o ură atât de înverşunată faţă de nişte copii de nouă, opt, cinci, şi chiar cu vârsta mai mică de un an.

— Nu e vorba deloc despre copii, afirmă Yngvar, pe un ton oarecum întrebător, aplecându-se peste însemnări.

— Poate că nu. Da şi nu. Copiii şi părinţii lor. Taţii. Mamele. Nu ştiu.

— Mama lui Emilie e moartă.

— Iar Emilie e singura care nu a ieşit la suprafaţă.

Tăcerea se prelungi, ca zborul unui înger cu aripile fâlfâind agale. Liniştea amplifică sunetul ceasului de perete, care ticăia, apropiindu-se nemilos de ora şase.

— Toţi părinţii sunt albi, exclamă deodată Yngvar. Şi toţi sunt de origine norvegiană. Nu au prieteni comuni. Nimeni nu lucrează în acelaşi loc. Cel mai neînsemnat lucru pe care îl putem spune...

— Uimitor. Oare au fost aleşi pur şi simplu pe baza faptului că nu au *nimic* în comun?

— Comun, comun, comun...

Ea murmură cuvântul iar şi iar, ca pe o mantră.

— Vârsta. Vârsta merge de la 25 de ani, mama lui Glenn Hugo, până la 39 de ani, tatăl lui Emilie. Vârsta mamelor merge de la...

— 25 la 31 de ani. Un interval de şase ani. Nu-i mult.

— Pe de altă parte, toate femeile sunt mamele unor copii mici. În orice caz, diferenţa nu este enormă.

— Crezi că există vreo legătură între faptul că mama lui Emilie e moartă şi faptul că puştoaica încă n-a apărut?

Yngvar oftă din greu şi se ridică. Îşi plecă ochii asupra hârtiilor, după care începu să adune cănile şi cafetiera.

— Habar n-am. Poate că Emilie n-are nimic de-a face cu povestea asta. Chiar cred asta, Inger Johanne. Nu mai reuşesc să leg nici două idei.

— Cred că, în acest moment, simte că a cam încurcat-o, murmură ea, cu ochii în gol. Că, la Tromsø, a făcut o gafă. Puştiul ăsta trebuia să dispară ca şi ceilalţi. Într-un mod la fel de inexplicabil. Fără să putem înţelege cum, el a dezvoltat o modalitate de a ucide, care...

— ...nu lasă urme, completă el, pe un ton aspru. Care face ca întreaga noastră armată de medici consideraţi a fi competenţi să ridice pur şi simplu din umeri. Ne pare nespus de rău, spun ei. Cauza decesului nu este cunoscută.

Inger Johanne rămase deodată neclintită, în genunchi, cu ochii închişi.

— El nu avusese de gând să-l sufoce pe Glenn Hugo. Lucrurile nu ar fi trebuit să se petreacă aşa. Lui îi face plăcere ideea controlului pe care îl exercită asupra tuturor, în acest moment precis. Se joacă. Într-un fel sau altul, simte că... îndreaptă ceva anume. La Tromsø, i s-a făcut frică. A pierdut controlul. Acum, se agită. Poate va comite o imprudenţă.

— O bestie, scrâşni Yngvar. O bestie blestemată.

— Nu şi în propriii ochi, răspunse Inger Johanne, stând mereu în genunchi, cu corpul sprijinit pe călcâie. E un tip relativ bine inserat, în orice caz, aşa pare. Fără îndoială, n-are cazier. Dacă există vreun lucru important pentru el, ăla e controlul. Este întotdeauna ordonat. Disciplinat. Curat. Ceea ce face, face pentru că aşa este drept. El a pierdut ceva. I s-a luat ceva fundamental, un lucru pe care îl considera ca aparţinându-i. Noi căutăm pe cineva care se consideră pe deplin îndreptăţit să acţioneze aşa cum o face. Lumea s-a unit împotriva lui. Tot ce a mers anapoda în viaţa lui este din vina celorlalţi. N-a avut slujbele pe care ar fi trebuit să le aibă. Când şi-a picat examenele, a fost din pricină că subiectele erau prost formulate. Dacă nu câştigă suficient, e din cauză că superiorul lui e un imbecil care nu ştie să-i aprecieze munca la justa ei valoare. Dar el suportă. Trăieşte

cu toate chestiile astea, cu refuzurile tipelor, cu avansarea care nu mai vine. Până în ziua...

— Inger Johanne...

— Până în ziua în care se întâmplă ceva şi...

— Inger Johanne, opreşte-te!

— ...şi o ia razna. O zi în care nu mai e capabil să îndure această nedreptate. În care îi vine rândul să se răzbune.

— Vorbesc serios! Linişteşte-te. Astea nu-s decât simple speculaţii.

Picioarele îi erau amorţite şi ea făcu o grimasă când apucă marginea mesei, ca să se ridice.

— Se prea poate. Tu eşti ăla care ai venit ca să te ajut.

— Aici miroase urât.

Kristiane îşi astupase nările. Sub braţ, îl ţinea pe Sulamit. Regele Americii o lingea pe faţă, într-o veselie.

— Salut, scumpo. Bună ziua, bună ziua. O să aerisim niţel mai bine.

— Domnul miroase urât.

— Ştiu!

Yngvar se căzni să zâmbească.

— O să mă duc acasă şi o să fac un duş. Mulţumesc, Inger Johanne.

Kristiane se întoarse cu paşi neauziţi în dormitor, cu câinele ţinându-se după ea şi gudurându-se de mama focului. Yngvar Stubø, jenat, încercă să-şi ascundă urmele de transpiraţie de sub braţ, când îşi puse vestonul. Ajuns la uşă, el se aplecă înainte ca s-o sărute, dar îşi luă seama şi-i întinse mâna, care era uluitor de uscată şi de caldă. În urma acestui contact, palma ei rămase fierbinte încă multă vreme după ce el dispăruse la colţul casei roşii din capătul străzii. Inger Johanne observă că geamurile trebuiau spălate, căci purtau urmele panglicii adezive. Pe lângă asta, trebuia să-şi mai panseze şi degetul mic de la picior. Deşi nu simţise aproape nimic, cu cinci ore în urmă, când trăsese un şut în lemnul pragului, în timp ce se ducea să deschidă uşa, văzu că i se umflase şi că unghia îi era, practic, smulsă. În realitate, durerea era destul de ascuţită.

— Jack a făcut caca! strigă Kristiane, pe un ton triumfător, din salon.

35

Chiar dacă Aksel Seier nu era niciodată cu adevărat fericit, în unele momente scurte putea trăi o anumită satisfacţie, când îşi examina viaţa. În zile cum era asta, simţea un soi de apartenenţă, o ancorare în povestea care exista, în ciuda oricărui fapt, între el şi Harwichport, între Aksel Seier şi casa cenuşie umbrită de cedri, de la malul mării. Ploaia întunecase asfaltul găurit de pe Ocean Avenue. Maşina tresălta încet, în timp ce înainta spre casă, ca şi cum şoferul ei nu era chiar sigur că vrea să se întoarcă. Oceanul gri se contopea cu cerul, iar verdele viu al frunzelor din stejarii înclinaţi greoi unii spre alţii, transformând unele porţiuni de drum într-un tunel botanic, pălise. Lui Aksel îi plăcea mult vremea asta. Era cald, iar aerul care îi mângâia faţa prin geamul deschis părea nou. Îşi lăsă utilitara să intre, hurducăind, pe alee şi rămase o clipă nemişcat, răsturnat pe spătarul banchetei. Apoi, scoase cheia din contact şi ieşi.

Steguleţul cutiei de scrisori era ridicat. Doamnei Davis nu-i plăcea cutia de scrisori a lui Aksel. A ei fusese vopsită de Bjorn, un pretins suedez, care vindea cai de Dalécarlie falşi unor turişti tolomaci, în Main Street. Bjorn nu părea suedez, era brunet cu ochi căprui. Dar, când vopsea, se mărginea la albastru şi galben. Asta îi şi trebuia. Cutia de scrisori a doamnei Davis era decorată cu flori galbene de podbal, ale căror cozi albastre se răsuceau sprinţar. Cutia lui Aksel era în întregime neagră. Drapelul fusese cândva roşu, dar trecuse mult de atunci.

— *You're back*![39]

Când şi când, Aksel se întreba dacă doamna Davis nu avea un radar în bucătărie. Fiind văduvă şi fără serviciu — trăia dintr-o foarte modestă asigurare de viaţă, ca urmare a dispariţiei pe mare, în 1975, a soţului ei —, îşi consacra tot timpul pentru a nu scăpa din ochi nimic şi pe nimeni din orăşel, şi, în consecinţă, eficacitatea ei era impresionantă. Aksel nu-şi amintea să se fi întors vreodată acasă fără să fi fost întâmpinat cu căldură de femeia în roz.

El îi întinse o sticlă înfăşurată într-o pungă de hârtie maronie.

— *Oh, dear! Liquor? For me, honey?*[40]

— *Maple syrup,* îi răspunse el, laconic. *From Maine. Thanks for taking care of the cat. How much do I owe you?*[41]

Doamna Davis nu voia cu niciun chip să primească bani. La drept vorbind, el nici nu lipsise. Fusese plecat mai mult de patru zile? Cinci? Nici nu trebuia să-şi facă probleme. Pentru ea, fusese o adevărată plăcere, o pisică aşa de simpatică şi de binecrescută. Sirop de arţar din Maine. Mulţumesc mult! Maine, ce stat frumos. Natural, încă nepoluat. Trebuia să se ducă şi ea pe acolo, cât de curând; nu-şi văzuse sora, care stătea la Bangor, de vreo douăzeci de ani. Era directoare la o şcoală, o femeie supercompetentă, chiar dacă se spunea despre ea că ar fi nechibzuită în relaţiile ierarhice. Dar, gata, asta n-o privea pe doamna Davis. Dar el nu fusese în New Jersey?

Aksel ridică din umeri, într-un gest care putea însemna totul şi nimic. Îşi luă valiza din spatele utilitarei şi se duse spre uşă.

— *But you've got mail, Aksel! Don't forget to check your mailbox! And the young lady who visited you last week, she came back. Her card is in the box, I think. What a sweet girl! Cute as a button.*[42]

---

[39] Te-ai întors!

[40] Oh, Doamne! Alcool? Pentru mine, dragul meu?

[41] Sirop de arţar. Din Maine. Mulţumesc că ai avut grijă de pisica mea. Cât îţi datorez?

[42] Dar ai o scrisoare, Aksel! Nu uita să cauţi în cutia de scrisori! Şi tânăra care a venit să te vadă săptămâna trecută s-a întors. Cred că ai cartea ei de vizită în cutia de scrisori. Ce fată încântătoare! Drăguţă de-ţi vine s-o mănânci!

Ea aruncă o privire piezişă spre cer şi se întoarse cu paşi mărunţi în vastele sale apartamente. Picăturile de ploaie se aşezaseră ca nişte mărgele pe puloverul ei de angora şi începuseră să-i turtească pieptănătura.

Aksel îşi puse valiza pe prag. Nu-i plăcea să primească scrisori. Erau întotdeauna facturi. Exista o singură persoană care îi scria scrisori lui Aksel Seier, iar acestea soseau, regulat şi invariabil, o dată la şase luni: de Crăciun şi în iulie, aşa cum fusese întotdeauna. Privi pe furiş spre casa doamnei Davis. Ea se oprise sub streaşină şi făcea semne apăsate spre cutia de scrisori. El capitulă. Se duse cu paşi mari spre cutia neagră şi o deschise. Plicul era alb. Nu era factură. Băgă plicul sub pulover, ca şi cum conţinutul lui ar fi fost ilegal. O carte de vizită căzu pe jos. O ridică, aruncă o privire pe faţa ei şi o strecură în buzunarul de la spate.

Casa mirosea a închis; praful, împreună cu un iz dulceag, îl făcu să strănute. Frigiderul era ciudat de tăcut. Îi deschise încet uşa, dar nu se aprinse niciun bec care să lumineze pack-ul de şase doze de bere ce ocupa, de unul singur, raftul superior. Pe etajera de dedesubt, văzu o farfurie cu tocană, acoperită cu o peliculă verde prea puţin atrăgătoare. Nu erau decât două luni de când Frank Malloy reparase frigiderul, primind în schimb o pernă brodată, de canapea, pe care o luase pentru nevastă-sa. În curând, nu va mai avea ce să repare la el, spusese Frank. Aksel trebuia să ia hotărârea de a investi într-un alt frigider. Luă o cutie de bere. Era călduţă.

Scrisoarea era de la Eva. Nu trebuia să-i vină nicio scrisoare de la Eva. Nu în acest moment, ci la jumătatea lui iulie şi cu câteva zile înaintea Crăciunului. Aşa trebuia să fie. Aşa fusese întotdeauna. Aksel se aşează în fotoliul de sub lampa-rechin. Tăie plicul cu ajutorul unui coupe-papier din cositor, cu motive vikinge. Din el, scoase foile acoperite cu scrisul bine-cunoscut; neclar, greu de citit. Rândurile o luau în jos, pe măsură ce se apropiau de marginea din dreapta. Desfăcu scrisoarea, şi-o întinse pe genunchi, apoi o duse la ochi.

Când termină cutia de bere, descifrase tot. Ca să fie cu inima împăcată, citi scrisoarea încă o dată.

Apoi, rămase nemişcat o clipă, cu privirea pierdută.

36

Pe de o parte, Inger Johanne Vik era şi niţeluş fericită, gândindu-se că toată lumea pleca de la principiul că de tort se ocupa ea. Şi în propriii ochi, şi în ochii celorlalţi, ea era responsabila cu prăjiturile. Ea era cea care avea grijă să fie cafea în sala comună. Dacă Inger Johanne lipsea mai mult de trei zile, în frigider nu mai era nici urmă de limonadă sau de apă gazoasă, iar pe platoul cu fructe nu mai găseai decât câteva mere zbârcite şi o banană maronie. Era de neconceput să laşi alt membru al biroului să se ocupe de problema asta. Pe culoare, existase întotdeauna o atmosferă ca aceea din anii '70, şi, de fapt, ei îi convenea. De obicei.

În momentul de faţă, era destul de agasată.

Ştiau de o eternitate că Fredrik urma să-şi serbeze a cincizecea aniversare. Ba, mai mult, avusese el însuşi grijă să le amintească de marea zi, la intervale regulate şi într-un mod prea puţin discret. De mai bine de trei săptămâni, Inger Johanne adunase fonduri, câte două sute[43] de coroane de fiecare persoană, şi se dusese singură la Ferner Jacobsen, ca să-i cumpere celui mai snob profesor din institut un costisitor pulover de caşmir. Dar uitase de tort. Nimeni nu-i amintise de el. Totuşi, toată lumea o privise surprinsă, când se întorsese de la biblioteca universitară. Prânzul se terminase şi pe masă nu fusese nicio

[43] Ceva mai mult de 25 euro.

bucăţică de Lukket Valnøtt[44]. Nici tu cântece, nici tu discursuri. Fredrik era verde de furie. Ceilalţi aveau un aer ofensat, ca şi cum ea îşi trădase întreaga echipă, chiar în momentul decisiv.

— Din când în când, mai pot face şi ceilalţi un mic efort, declară ea, înainte de a trânti uşa propriului birou.

Nu era ea aia care să uite de asemenea lucruri. Ceilalţi aveau toate motivele ca să se bizuie pe ea. Întotdeauna se ocupase de asta, iar acum nici nu-i prevenise. Dacă şi-ar fi amintit de pacostea asta de aniversare, ar fi putut să-i ceară Tinei sau lui Trond să cumpere un tort. La urma urmei, era vorba de o a cincizecea aniversare. Nu putea da vina nici pe Yngvar. Chiar dacă el îi răpise o noapte întreagă de somn, era obişnuită cu experienţele de genul ăsta. Cu Kristiane, în primii ani, avusese multe asemenea nopţi.

Scoase fotocopia din geantă. Biblioteca universitară avea toate ziarele repertoriate pe microfilme, după anul de apariţie. Îi trebuise mai puţin de o oră ca să găsească anunţul de deces. Acesta trebuia să fie. Ca o ironie a sorţii sau, mai degrabă, ca o consecinţă a tactului de care dăduse dovadă un tipograf bine-cunoscut în partea locului, anunţul fusese plasat într-un colţ din josul paginii: liniştit, aproape izolat.

Scumpul meu fiu
ANDERS MOHAUG
Născut la 27 martie 1938
M-a părăsit la 12 iunie
Înmormântarea a avut loc
în cea mai strictă intimitate
Agnes Dorothea Mohaug

Aşadar, bărbatul avusese douăzeci şi şapte de ani la data morţii. În 1956, când mica Hedvig fusese răpită, el avea optsprezece ani.

— Optsprezece ani...

---

[44] Tort cu cremă de nuci şi dulceaţă (de zmeură) şi cu glazură de marţipan, decorat sau nu.

Nu era niciun necrolog. Inger Johanne căutase articole *in memoriam*, dar, după ce răsfoise ziarele apărute în cele patru săptămâni de după înmormântare, trebuise să se lase păgubaşă. Nimeni n-avea nimic de spus despre Anders Mohaug. Mama lui nici măcar nu avusese nevoie să-i scutească pe oameni de a trimite flori sau coroane.

Ce vârstă putea avea? Inger Johanne numără pe degete. Dacă la naşterea fiului ei avea douăzeci şi cinci de ani, acum trebuie să fi avut aproape nouăzeci. Nouăzeci. Dacă mai trăia. Putea fi şi mai în vârstă. Puştiul se putea naşte mai târziu.

— E moartă, murmură Inger Johanne, strecurând copia ferparului în punga ei de plastic.

Totuşi, hotărî să încerce. Adresa fusese uşor de găsit: într-o carte de telefon din 1965. Informaţiile îi explicară că, în prezent, la fosta adresă a lui Agnes Mohaug locuia o cu totul altă femeie. Agnes nu mai era înregistrată ca având telefon, o anunţă vocea metalică de la 180.

Cu toate astea, trebuia să-şi amintească cineva de ea. Sau de fiul ei. Într-un caz fericit, cineva îşi putea aminti de Anders.

Merita să încerce, iar fosta adresă din Lillestrøm era, la urma urmei, un punct de plecare. I-ar face plăcere lui Alvhild. Dintr-un motiv necunoscut, pentru Inger Johanne devenise important. Să-i facă plăcere lui Alvhild.

37

Emilie părea mai mică. Se împuţinase şi asta îl enerva pe tip. Maxilarele i se frecau unul de altul; îşi auzea măselele scrâşnind. Încercă să se liniştească. Emilie nu se putea plânge de hrană. Primea de mâncare.

— De ce nu mănânci? o întrebă cu duritate.

Micuţa nu-i răspunse, dar, cel puţin, încercă să zâmbească. Măcar atât.

Tava era netedă. Bolul de supă alunecă într-o parte, apoi în cealaltă, în momentul în care el se aplecă să-l pună pe podea.

— Poţi să-mi promiţi că mănânci asta?

Emilie dădu din cap. Îşi trase plapuma peste ea, până la bărbie; el nu mai putea s-o vadă cât era de slabă. Bine. Copila mirosea. Duhoarea de urină se simţea de la uşă. Un miros nesănătos. Se gândi o clipă să vadă dacă săpunul de pe chiuvetă i se terminase, dar se lăsă păgubaş. Ce-i drept, purta de câteva săptămâni aceleaşi haine, totuşi nu era copil de ţâţă. Putea să-şi spele chiloţii când voia. Dacă mai avea săpun.

— Tu te speli?

Ea dădu din cap cu prudenţă. Şi zâmbi. Curios zâmbet la puştoaica asta. Supus, într-un fel. Feminin. Fetiţa n-avea decât nouă ani şi învăţase deja acest zâmbet destinat să supună. Care nu însemna nimic. Doar trădare. Un zâmbet de femeie. Simţi din nou durerea din capătul maxilarului; trebuia să-şi ţină firea. Să se destindă. Trebuia să-şi recapete controlul. Care îl părăsise la Tromsø. Aproape că-l trădase. Lucrurile nu se petrecuseră aşa

cum fusese prevăzut. Nu era vina lui. Era a vremii. Nu voise el să plouă. Nici să fie atât de frig. Luna mai! Mai, şi ţâncul era încotoşmănat de parcă ar fi fost în toiul iernii. Treaba nu putea să meargă. Acum, nu mai conta. Ţâncul era mort. Iar el se întorsese acasă. Asta era cel mai important. Continua să deţină controlul. Respiră adânc şi făcu un efort să-şi ordoneze ideile. Fiecare lucru la locul lui. De ce avea fetiţa asta aici?

— Ar trebuie să fii atentă, o certă el.

Detesta mirosul puştoaicei. El, unul, îşi făcea duş de câteva ori pe zi. Nu-i plăcea să fie neras. Hainele îi erau întotdeauna călcate. Când şi când, maică-sa mirosea ca Emilie. Atunci când infirmiera la domiciliu întârzia. Nu suporta. Putreziciunea umană. Mirosurile înjositoare ale corpului, care proveneau dintr-o lipsă de control. Înghiţi cu violenţă în sec. Gura i se umplu de salivă şi simţi că pieptul i se strânge până la durere.

— Sting lumina? întrebă, făcând un mic pas în spate.

— Nu!

Avea viaţă în ea.

— Nu! Asta nu!

— Atunci, mănâncă.

Într-un fel, era excitant să fie aici. Fixase uşa metalică la perete, cu ajutorul unui cârlig; totuşi, aceasta se putea închide. Dacă nu era atent. Dacă, de exemplu, s-ar împiedica, dacă şi-ar pierde echilibrul o fracţiune de secundă şi ar cădea peste uşă, cârligul ar sări din locaş, iar uşa s-ar trânti în urma lui. Ar fi pierduţi. Amândoi. Şi el, şi fetiţa. El respira iute. Putea intra în încăpere şi putea avea încredere în cârlig. Era un dispozitiv solid, îl meşterise chiar el. Un belciug înfipt adânc în perete şi înşurubat bine, ca să reziste. Un cârlig. Unul gros. Era zdravăn şi nu avea să se desprindă niciodată de la sine. Înaintă încă puţin în cameră.

Control.

Vremea îl trădase. Trebuise să sufoce copilul. Lucrurile n-ar fi trebuit să se petreacă aşa. Ce-i drept, nu prevăzuse să-l răpească anume pe acest copil, aşa cum o făcuse cu ceilalţi. Era o chestie deşteaptă să mai faci lucrurile şi altfel, din când în când. Derutantă. Nu pentru el, bineînţeles, ci pentru ceilalţi. Ştia cu

certitudine că băieţelul dormea cel puţin câteva ore, în fiecare zi. După o oră, era deja prea târziu. Nu pentru el, ci pentru ceilalţi.

Ar fi fost mai bine ca Emilie să fie băiat.

— Am un fiu, declară el.

— Mmm.

— E mai mic decât tine.

Micuţa părea terorizată. El se mai apropie cu un pas de pat. Emilie se lipi de perete. Numai ochii mai rămăseseră din ea.

— Miroşi îngrozitor de urât, articulă el cu încetineală. Nu te-au învăţat să fii curată? N-ai să urci să te uiţi la televizor, dacă puţi în halul ăsta.

Ea nu făcea altceva decât să-l privească. Acum, faţa îi era albă; nu rozalie, nu palidă. Albă.

— Tu eşti o femeiuşcă mică.

Respiraţia lui Emilie căpătase un ritm demenţial. El zâmbi şi se destinse.

— Mănâncă. E mai bine să mănânci.

Apoi, se retrase înspre uşă. Între degetele lui, cârligul era rece. Îl săltă cu precauţie din locaş şi lăsă uşa să se închidă între fetiţă şi el. Puse mâna pe întrerupător şi simţi o mulţumire amestecată cu atotputernicie, în faţa propriei clarviziuni, care îl făcuse să-l plaseze în afara camerei. Îl apăsă, punându-l în poziţia „stins"; când îl atinse, simţi ceva deosebit, o rezistenţă plăcută, care îl îndemnă să facă gestul de mai multe ori. Aprins, stins. Aprins, stins.

În cele din urmă, lăsă lumina aprinsă şi urcă să se uite la televizor.

38

— Avem listele tuturor celor ce au luat avionul dinspre şi înspre Tromsø, înainte şi după uciderea lui Glenn Hugo. Poliţia locală roboteşte în draci, adunând înregistrările video din toate benzinăriile de pe o rază de trei sute de kilometri. Companiile de autocare încearcă să stabilească o listă a tuturor pasagerilor lor, ceea ce este mult mai puţin evident. Expresul de coastă lucrează la nişte liste similare, ca şi toate celelalte companii de feriboturi rapide.

Sigmund Berli se scărpină la ceafă şi se trase de guler.

— În afară de astea, nu mai rămân prea multe posibilităţi de intrare şi de ieşire din Parisul nordului. Până acum, n-am cerut ajutorul hotelurilor. Vezi tu, nu putem fi siguri că tipul nu şi-a luat o cameră după... după ce a suprimat un bebeluş, vreau să zic.

— Asta ar însemna sute şi sute de nume.

— Tare mi-e teamă să nu fie câteva mii. Colegii trag pe rupte ca să le bage în baza de date. Vor fi comparate cu...

Berli aruncă o privire spre tabelul lui Yngvar Stubø, pe care erau prinse, cu nişte pioneze mari, albastre, fotografiile lui Emilie, Kim, Sarah şi Glenn Hugo. Singur Kim arbora un zâmbet timid, ceilalţi privind cu gravitate înspre obiectiv.

— ...listele unde părinţii i-au trecut pe toţi cei pe care i-au întâlnit, i-au cunoscut sau cu care au fost în contact măcar o dată în viaţa lor. Doamne sfinte... Listele astea au devenit pur şi simplu absurde, Yngvar.

Amuţi. Apoi, îşi drese glasul.

— Ştiu că e necesar. Dar atât de...

— Frustrant. O asemenea masă de nume. Şi absolut fără nici-o legătură.

Yngvar căscă îndelung şi îşi slăbi nodul cravatei.

— Şi bărbatul care a fost văzut la...

Îşi strânse cu putere pleoapele, în timp ce se concentra.

— Soltunveien, izbuti el să-şi amintească. Tipul în gri sau în albastru.

— Nu s-a arătat nimeni cu semnalmentele astea, răspunse Berli, cu vocea o idee mai energică. Ceea ce face ca observaţiile să fie tot mai interesante. Pare-se că martorul avea dreptate: femeia în roşu era o vecină; ea a spus că trebuie să se fi întors de la Langnesbakken pe la trei fără zece. Puştiul cu bicicleta a fost şi el identificat; s-a prezentat împreună cu taică-său, azi dimineaţă, şi e clar că n-are nimic de ascuns. Nici unul, nici celălalt n-a văzut sau auzit ceva suspect. Tipul care se grăbea fără a voi... s-o arate? N-a dat niciun semn de viaţă. Prin urmare, ar putea fi...

— Omul nostru.

Yngvar Stubø se ridică.

— Avea între douăzeci şi cinci şi treizeci şi cinci de ani. Avea păr. Şi altceva?

Se înfipsese în faţa panoului cu pozele copiilor. Ochii îi alergau fără încetare, de la una la alta.

— Mi-e teamă că nu-i mare lucru. Martorul ăsta, îmi scapă numele lui, îşi face desigur o onoare din a nu spune prea multe, îi descrie mersul, silueta, dar refuză să se lanseze în descrierea unor trăsături ipotetice.

— La drept vorbind, nu-i lipsit de chibzuinţă. Dacă el consideră că nu le-a înregistrat. Ce l-a făcut să creadă că omul nostru putea avea în jur de treizeci de ani?

— Silueta. Părul. Felul în care mergea. Suplu, fără a fi absolut tineresc. Hainele. Toate alea. Dar, când zici între douăzeci şi cinci şi treizeci şi cinci de ani, nu-i chiar ceva de o precizie nemaipomenită.

Yngvar Stubø se legănă pe călcâie.

— Dar *dacă*...

Se întoarse brusc spre colegul său.

— *Dacă* o persoană care corespunde acestei descrieri şi care avea un motiv puternic pentru a se afla acolo în acea după-amiază nu se prezintă într-un termen mai mult decât rezonabil, atunci, fără niciun dubiu, am făcut un pas înainte.

— Un pas, consimţi Berli. Nimic mai mult. Deoarece s-a presupus încă de la început că este vorba de un bărbat. Luând toate datele în consideraţie, poate să aibă între douăzeci şi patruzeci şi cinci de ani. În Norvegia, există o grămadă de tipi în această tranşă de vârstă. Chiar şi cei cu păr. În afară de asta, faţă de toate câte le ştim, putea avea şi o perucă.

Telefonul începu să sune. O fracţiune de secundă, Yngvar Stubø păru că nu vrea să răspundă. Se uită fix la aparat, după care ridică receptorul cu un gest sec.

— Aici Stubø.

Sigmund Berli se răsturnă în fotoliu. Yngvar nu spunea prea multe, se mulţumea să asculte. Chipul îi era aproape lipsit de expresie; doar o infimă ridicare a sprâncenei stângi indica o uşoară surpriză. Sigmund Berli îşi lăsă mâna să alerge pe un etui de trabuc pus pe masa din faţa lui. Sub degete, simţea atingerea plăcută a lemnului lustruit. Brusc, îl cuprinse o senzaţie dezagreabilă de foame imposibil de stăpânit; stomacul îl ardea, fără să fi avut cu adevărat nevoie de vreun aliment. Yngvar încheie convorbirea.

— Noutăţi?

Yngvar nu-i răspunse. Îşi lăsă fotoliul să facă o jumătate de rotaţie pe axul său, astfel încât să poată studia din nou chipurile copiilor de pe perete.

— Părinţii lui Kim trăiesc împreună. Căsătoriţi. Acelaşi lucru pentru ai lui Glenn Hugo. Mama lui Sarah este singură, dar puştoaica se ducea la tatăl ei din două în două weekenduri. Mama lui Emilie e moartă. Fata stătea în casa tatălui.

— Stă, îl corectă Berli. Se prea poate ca Emilie să fie încă în viaţă. Cu alte cuvinte, aceşti copii fac parte dintr-un bun eşantion reprezentativ al copiilor norvegieni. Jumătate au părinţi care trăiesc împreună, ceilalţi stau la unul dintre cei doi.

— Doar dacă tatăl lui Emilie nu e tatăl lui Emilie.

— Ce?

Instalaţia de aer condiţionat se opri pe neaşteptate.

— Era Hermansen, din Asker og Bærum, răspunse Yngvar, arătând spre telefon. I-a sunat un medic. Nu ştia ce semnificaţie... Sau *dacă* ceea ce avea el de povestit putea avea vreo importanţă pentru anchetă. După toate câte s-au întâmplat în acest weekend, medicul s-a hotărât totuşi să treacă peste secretul profesional, cu acordul superiorilor săi, şi ne-a dezvăluit că tatăl lui Emilie nu este tatăl ei biologic.

— Tønnes Selbu ne-a spus ceva despre asta?

— Nu este la curent.

— Nu ştie... *Nu ştie* că nu e tatăl puştoaicei?

Îşi pironiră amândoi privirile asupra fotografiei care o înfăţişa pe Emilie. Clişeul era mai mare decât celelalte, fusese făcut de un fotograf profesionist. Copila avea o bărbie dreaptă, cu o gropiţă abia schiţată. Ochi mari, plini de gravitate. O guriţă cu buze cărnoase, păr blond prins într-o coroniţă împletită din flori de podbal. O floare se desprinsese şi îi atârna pe frunte.

— Tønnes Selbu şi Grete Harborg s-au căsătorit când aceasta a rămas însărcinată. El a fost înregistrat, în mod automat, ca tată al copilului. Nimeni nu s-a îndoit vreodată că el era, cu adevărat, tatăl. În afară de mamă; prin urmare, ea trebuie să fi... Mă rog. Pe scurt, acum doi ani, Grete şi Tønnes au hotărât să se înscrie în fişierul donatorilor de măduvă osoasă. Era vorba de un văr care se îmbolnăvise şi toată familia... Aşadar, spre marea surpriză a medicului, testele au arătat că erau prea puţine şanse ca Tønnes să fie tatăl copilului său. Chestia asta a fost descoperită absolut întâmplător. Medicul îi luase ceva mai devreme şi lui Emilie o probă de sânge, în alt context, şi...

— Dar nu i-a spus omului?

— La ce i-ar fi folosit?

Acum, Yngvar era literalmente lipit de poza lui Emilie, pe care o studia în amănunţime, lăsându-şi degetul să alunece peste coroana de flori galbene primăvăratice.

— Tønnes Selbu este un tată la fel de bun ca ceilalţi. *Mai bun* decât majoritatea, dacă ne luăm după rapoarte. Îi cunosc bine pe

medici. De ce i-ar pasa unui tip o informaţie pe care nu a cerut-o? De care n-are nicio nevoie?

— Eu însă chiar asta aş fi făcut? Doamne Dumnezeule din cer! Dacă Sture şi Snorre nu sunt copiii mei, atunci...

— Atunci, ce? Nu-i mai vrei?

Berli îşi închise gura, în sens propriu şi sonor. Plescăitul sec îl făcu pe Yngvar să pufnească într-un mic hohot de râs neauzit.

— Las-o baltă, Sigmund. Ceea ce ne interesează este să stabilim dacă această informaţie ne duce la ceva. În privinţa anchetei.

— Şi dacă da, ce ar fi? întrebă el cu o voce venită ca din depărtări.

Snorre era la fel de brunet ca tatăl său. Ascuţit. Parcă era o scândură, spuneau adesea oamenii. Fără a fi deosebit de înzestrat pentru genul ăsta de lucruri, chiar şi el putea vedea asemănările clare dintre pozele care îl înfăţişau la cinci ani şi cele ale fiului său.

— Asta chiar că nu ştiu. Trezeşte-te!

Yngvar pocni din degete în faţa colegului său.

— Ceea ce ne trebuie în primul rând este să aflăm dacă asta îi priveşte şi pe alţii.

— Dacă ceilalţi puşti sunt sau nu copiii părinţilor lor? O să mergem să verificăm înainte de înmormântare, aşa, sunând la uşă şi spunând: „Vă rugăm să ne scuzaţi, dragă domnule, dar aveţi cumva motive să credeţi că nu sunteţi tatăl copilului pe care abia l-aţi pierdut? Putem lua o probă de sânge? Îm? *Îm? Asta îmi spui tu acum?*

— Şi ce te şifonează?

Vocea lui Yngvar era calmă şi aşezată. Sigmund Berli îşi admira colegul mai în vârstă tocmai pentru asta, pentru talentul lui de a se stăpâni, de a-şi păstra mereu mintea limpede, de a folosi cuvintele adecvate. Berli era furios.

— Pentru Dumnezeu, Yngvar! Chiar ai de gând să înfigi tu însuţi ultimul cui în sicriul oamenilor ăstora sau ce?

— Nu. Am de gând să fac asta cu discreţie. Cu mare discreţie. Nu vreau absolut deloc ca Tønnes Selbu să afle ceva din ceea ce am vorbit acum. În privinţa celorlalţi taţi, e treaba ta să născoceşti

micul şiretlic mulţumită căruia să li se pară normal că le ceri o analiză a sângelui. Şi repede.

Sigmund Berli respiră adânc. Apoi, îşi uni palmele şi începu să-şi învârtească degetele mari.

— Ai vreo propunere?

— Nu. Ai mână liberă.

— Super.

— Sunt sigur..., începu Yngvar — cu o notă conciliantă în glas, asemenea unui tată care îi întinde o mână fiului său insuportabil —, sau, ca s-o spun altfel, există două lucruri pe care trebuie să le aflăm cât mai repede cu putinţă. Primul: dacă aceşti copii sunt chiar ai părinţilor lor. Al doilea este...

Sigmund Berli se ridică.

— N-am terminat, îi atrase atenţia Yngvar.

— Atunci, termină. Am de şmotruit.

— Trebuie să aflăm din ce cauză au murit Kim şi Sarah.

— Medicii spun că nu ştiu.

— Atunci, vor trebui să caute puţin mai bine. Să facă noi cercetări, ce ştiu eu? Trebuie să aflăm din ce cauză au murit puştii ăştia şi dacă au vreun tată necunoscut prin natura înconjurătoare.

— Un tată necunoscut?

Sigmund Berli se arătă mai binevoitor. Pumnii i se descleştară, respiraţia i se linişti.

— Vrei să spui că micuţii ăştia ar putea fi... surori şi fraţi vitregi?

— Nu vreau să spun nimic. Descurcă-te cu testele alea. Baftă.

Sigmund Berli mormăi un răspuns. Yngvar Stubø nu-i ceru să repete; Sigmund mai spunea din când în când lucruri pe care nu le gândea. În orice caz, nu prea mult timp după ce le spusese. Yngvar ştia, de altfel, prea bine la ce se gândea colegul lui. Fiul cel mare al lui Sigmund Berli era un băiat plăpând. Maică-sa bucăţică ruptă, spunea el adesea, nu fără o mândrie prost disimulată.

Când uşa se închise în urma lui Sigmund, Yngvar Stubø formă numărul de telefon de la biroul lui Inger Johanne. Fără succes. Lăsă telefonul să sune mult, fără rezultat. Încercă apoi la ea acasă. Nici acasă nu era, şi el se surprinse iritat că nu ştie unde este.

39

Nu încăpea nicio îndoială că acea casă fusese construită chiar după război. Poate prin anii '50. O cotineaţă cu patru apartamente, având, după toate probabilităţile, câte trei camere cu bucătărie şi baie. Terenul era relativ mare; după al Doilea Război Mondial, micile cătune norvegiene nu se caracterizau prin lipsa de spaţiu. Clădirea fusese renovată de curând. Pereţii erau acoperiţi cu o vopsea galbenă compactă, ţiglele păreau noi. Inger Johanne parcă în stradă, chiar în faţa porţii. Şi gardul fusese vopsit din nou, iar lacul verde era atât de strălucitor, încât tânăra femeie se întrebă o clipă dacă se uscase de-a binelea.

Mirosurile unui orăşel.

Sunetul unei maşini, apoi al alteia, zarva unei grădiniţe de copii din spatele unui gard viu înalt, ciocănitul provenind de la un şantier mai îndepărtat, de pe trotuarul opus, strigătele grosolane ale tâmplarilor, hohotele de râs ale unei femei, auzite brusc, de la o fereastră. Zgomotele unui orăşel. Mireasma ce trăda prezenţa cuiva care era acasă şi făcea pâine. Senzaţia că era observată în timp ce se apropia de mica fereastră, ieşită în afară, de deasupra uşii de intrare, fără să ştie cine spiona, ce gândea acea persoană, presupunând că ea cugeta la altceva decât la sosirea unui străin, a unui element din afară.

Inger Johanne se născuse şi crescuse la Oslo. Ea ştia prea puţine despre orăşele şi o recunoştea cea dintâi. Totuşi, aceste locuri aveau aspecte care o atrăgeau. O vedere de ansamblu. O transparenţă. Sentimentul de a face parte dintr-un tot care nu

era nici enorm, nici imprevizibil. O idee îi revenea în minte, neîncetat, la răstimpuri tot mai scurte: tehnologiile moderne o puteau face să se dispenseze fără nicio greutate de viaţa dusă la Oslo. Îşi putea lua valizele, putea pleca la ţară, într-un târg unde găseai numai cinci magazine mari şi late, un garaj, o crâşmă şi o staţie de autobuz, apartamente nu prea scumpe şi o şcoală pentru Kristiane, care avea nevoie de lume în jurul ei, aproape şi tot mereu. Şi totuşi ideea nu o părăsea. Simţea privirile de la primul etaj al casei galbene, de la fereastra ieşită în afară a vilei de pe cealaltă parte a străzii, ochi care o urmăreau din spatele jaluzelelor şi al perdelelor; era văzută, remarcată, şi asta îi dădea o stranie senzaţie de siguranţă.

Lillestrøm. Doamne! Devin sentimentală, plimbându-mă prin Lillestrøm.

Bugetul alocat de comitetul de administraţie format din proprietari, pentru întreţinerea locuinţei comune, trebuie să se fi epuizat brusc, tocmai când venise rândul soneriilor. Acestea atârnau de perete, mânjite cu vopsea galbenă. Inger Johanne încercă să sune la una dintre ele. Trebui s-o ţină cu o mână şi s-o apese cu cealaltă. Auzi un ţârâit urât, în depărtare. Văzând că nu primeşte niciun răspuns, încercă la următoarea. Doamna de la etajul întâi, care o văzuse de la fereastra bucătăriei sale fără să ştie că şi ea era văzută foarte bine de pe alee, scoase capul afară.

— Da?

— Bună ziua. Sunt Inger Johanne Vik şi aş vrea...

— O clipă, vă rog!

Femeia coborî, liniştită, scara. Îi zâmbi politicoasă lui Inger Johanne, prin uşa întredeschisă.

— Ce doriţi?

— Aşa cum vă spuneam, mă numesc Inger Johanne Vik. Sunt cercetătoare la Universitatea din Oslo şi încerc să aflu dacă ştie cineva ce s-a întâmplat cu o doamnă care a locuit aici, pe timpuri. Ca să fiu sinceră, e multă vreme de atunci.

— Ah?

Femeia trebuie să fi avut mult peste şaizeci de ani. Părul îi era acoperit cu o eşarfă din muselină de mătase. Sub ţesătura

semitransparentă, verde-albăstruie, Inger Johanne zări nişte bigudiuri enorme, şi ele tot verzi şi albastre.

— Eu am venit aici în 1967, o informă ea, fără să dea vreun semn că ar avea cea mai mică intenţie de-a o lăsa pe vizitatoare să intre în casă. Credeţi că vă pot fi de folos, în cazul ăsta? La cine să referiţi?

— La Agnes Mohaug.

— E moartă, replică femeia, zâmbind larg, ca şi cum faptul că putea da o veste de genul ăsta o umplea de bucurie. A murit în anul în care m-am mutat eu aici. De fapt, chiar după aceea. Stătea acolo.

Femeia ridică domol o mână şi Inger Johanne presupuse că indica apartamentul de la parter, din stânga.

— O cunoşteaţi?

Cealaltă râse. Dinţii ei aruncară o sclipire cenuşie peste gingiile de un roz bolnăvicios.

— Nu sunt sigură că ar putea spune cineva că a cunoscut-o pe Agnes Mohaug. Ea locuia în casa asta de când a fost construită. Cred că din 1951. Şi, totuşi nu există nicio persoană care să poată spune, cu adevărat... Avea un fiu. Ştiaţi?

— Da, eu cercetez...

— Un... un *idiot*, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Nu că l-aş fi cunoscut; şi el e mort.

Ea izbucni din nou într-un râs răguşit şi nereţinut, ca şi cum ar fi considerat că dispariţia micii familii Mohaug era teribil de amuzantă.

— Nu era un om bun, după câte se spune. Departe de asta, dar Agnes Mohaug însăşi... Fără îndoială, nimeni nu i-ar fi putut reproşa ceva. Trăia închisă în ea. Mereu, cu povestea aia tristă a puştiului care...

Doamna tăcu.

— Care ce? îndrăzni Inger Johanne.

— Oh...

Femeia ezită. Apoi, îşi trecu repede mâna peste bigudiuri.

— E mult de atunci... Şi, pe urmă, după cum v-am spus, nu s-ar putea zice că o cunoşteam pe doamna Mohaug. A murit după câteva luni de la sosirea mea. La acea dată, fiul ei se prăpădise de câţiva ani. De mult, în orice caz.

— Tocmai...

— Dar...

Chipul femeii se lumină, îşi arătă iar zâmbetul, care părea să-i împartă chipul îngust în două jumătăţi.

— Mergeţi şi sunaţi la Hansvold, de la 44. Acolo!

Mâna i se agită în direcţia clădirii învecinate, aflată la vreo sută de metri, despărţită de numărul 46 printr-o pajişte întinsă şi un grilaj metalic ce ajungea până la înălţimea şalelor unui om.

— Hansvold este unul dintre cei mai vechi locatari din zonă. Trebuie să aibă peste optzeci de ani, dar are mintea întreagă. Dacă aveţi un minut, mi-ar face plăcere să vă însoţesc ca să vă prezint...

Ea se aplecă ceva mai mult, confidenţial, dar fără să-şi deschidă uşa mai larg.

— ...fiindcă vă cunosc, vreau să zic. O clipă, vă rog.

— Nu-i deloc nevoie, se grăbi să precizeze Inger Johanne. O să mă descurc. Dar vă mulţumesc! Vă mulţumesc mult.

Pentru ca femeia cu eşarfă de muselină să n-aibă răgazul de a se schimba, Inger Johanne o luă la picior spre poartă. Din curtea de alături, un copil scoase un strigăt. Tâmplarul de pe schela de vizavi trase o înjurătură cumplită şi îl ameninţă pe un tip în costum, care dădea din mâini, cu un aer încurcat, arătând spre un malaxor răsturnat, că o să-i facă reclamaţie. O maşină făcu o mică săritură pe o bandă de reducere a vitezei, în momentul când Inger Johanne cobora de pe trotuar; ea tresări şi călcă într-o băltoacă de noroi.

Orăşelul îşi pierduse deja o parte din farmec.

— Dar eu tot nu înţeleg de ce vreţi să ştiţi asta.

Harald Hansvold îşi lovi pipa de o scrumieră masivă din cristal. Un praf fin de tutun ars se răspândi pe suprafaţa strălucitoare. Bătrânul bine îmbrăcat avea, evident, vederea slabă. Un văl tern, cenuşiu, îi estompa conturul unei pupile, dar el renunţase la ochelari. Inger Johanne bănuia că nu vedea în jurul lui decât umbre: o lăsase pe ea, o femeie absolut străină, să aducă din bucătărie nişte Mozell[45] şi fursecuri. Cu această excepţie,

[45] Suc de fructe acidulat.

părea foarte sănătos; mâna îi era sigură când umplea pipa cu tutun. Vocea îi era calmă şi nu-i fu deloc greu să-şi amintească de Agnes Mohaug, vecina împovărată cu un fiu a cărui înzestrare era oarecum limitată, după expresia pentru care optă el.

— Era uşor de condus. Cred că, la bază, asta era problema. Evident, pentru el nu era uşor să-şi facă prieteni. Prieteni adevăraţi, vreau să zic. Nu trebuie să uitaţi că aceea era o epocă cu totul diferită, o epocă în care... toleranţa faţă de oamenii care sunt altfel decât noi...

Îşi etală pe chip un zâmbet crispat.

— ... nu se compara deloc cu ce e azi.

Inger Johanne nu ştia dacă bărbatul încerca să fie ironic. Simţi o izbitură sub stern şi bău o gură de Mozell. Băutura era mult prea dulce şi, în zăpăceala ei, o lăsă să-i curgă, în cea mai mare parte, din gură şi să cadă la loc, în pahar.

— Anders nu era un băiat rău, departe de asta, continuă Hansvold, imperturbabil. Din când în când, soţia mea îl invita pe la noi. Uneori, asta mă îngrijora, eu eram de multe ori plecat în deplasare. Da, ştiţi, eu sunt mecanic de locomotivă pensionar.

Nu era deloc surprinzător că Harold Hansvold se încăpăţâna să-i spună „dumneavoastră", dacă ţineai cont de vârsta lui. Era ceva uluitor de rafinat în persoana acestui bătrân şi în apartamentul său, în pereţii acoperiţi în întregime cu cărţi, cu excepţia celor trei litografii moderne. Într-o anumită măsură, toate astea nu se potriveau cu îndelungata lui carieră în sânul NSB[46]-ului. De teamă ca prejudecăţile să nu-i fie prea vădite, ea îşi demonstră interesul dând din cap cu convingere, ca şi cum condusul locomotivei era o activitate despre care voise dintotdeauna să ştie mai multe.

— Când era mic, bineînţeles că nu era periculos. Dar, după ce a ajuns la pubertate... a devenit straşnic de solid. Înalt, puternic. Dar, ştiţi dumneavoastră...

El făcu un gest elocvent, arătând cu degetul spre tâmplă.

— Şi, pe urmă, a mai fost şi acest Asbjørn Revheim.

— Asbjørn Revheim?

---

[46] Norges Statsbaner — Căile Ferate Norvegiene.

— Da, trebuie că-l cunoaşteţi.

Dezorientată, Inger Johanne dădu afirmativ din cap.

— Da, bineînţeles, bolborosi ea.

— El a crescut chiar aici, alături. Nu ştiaţi? Trebuie să fi citit şi dumneavoastră biografia aceea care a apărut toamna trecută. O cărţulie foarte interesantă. Ştiţi, Asbjørn era un rebel, de la cea mai fragedă vârstă. Se îmbrăca în cel mai surprinzător stil. Purtarea lui atrăgea întotdeauna atenţia oamenilor. În fond, nu era ca ceilalţi.

— Nu, îndrăzni Inger Johanne. N-a fost niciodată.

Harald Hansvold chicoti şi scutură din cap.

— Într-o duminică, trebuie să fi fost prin 1957–'58... era în '57! Chiar după moartea regelui Haakon, doar la câteva zile după, în plin doliu naţional...

Îşi mângâie pipa, care refuza să se aprindă cum trebuie.

— Puştiul a organizat o execuţie în faţa grădiniţei de copii. Da, în fine, la acea epocă, acolo nu era grădiniţă de copii. Înainte, era casa Cercetaşilor. Pe timpuri.

— O... execuţie? O trimitere la moarte?

— Da. Prinsese o pisică vagaboandă şi o îmbrăcase cu veşminte regale. Cu hermină şi coroană. Mantia era o piele de iepure veche, cu pete de vopsea. Pesemne că şi coroana o făcuse tot el. Amărâta de pisică urla şi gemea, şi a fost executată pe o spânzurătoare făcută acasă.

— Dar asta era... dar asta era... cruzime împotriva animalelor.

— Şi încă cum!

Totuşi, el nu-şi putea stăpâni zâmbetul.

— Credeţi-mă, a ieşit un tămbălău! A apărut poliţia, iar cumetrele de pe stradă cotcodăceau cât le ţineau puterile. Asbjørn se dădea mare, afirma că era vorba despre o manifestaţie politică împotriva familiei regale. Voia să ardă cadavrul pisicii şi pregătise deja un rug, când forţele de ordine au intervenit, ca să se termine bâlciul. Vă puteţi da seama foarte lesne că, a doua zi după dispariţia unui monarh atât de iubit de poporul său, cum era regele Haakon...

Zâmbetul dispăru pe nepusă masă. Ochiul cenuşiu deveni şi mai tern, ca şi cum privirea bărbatului se întorcea înăuntru, spre trecut.

— Cel mai rău, continuă el cu o voce mai slabă, cu totul diferită, cel mai rău a fost probabil că l-a îmbrăcat pe Anders în călău. Cu pieptul gol şi cu o cagulă neagră pe cap. Chestia asta a pălit-o pe Agnes Mohaug drept în numele tatălui. Dar asta era.

În apartament, domnea o tăcere grea. Nu se auzea niciun ceas, niciun radio îndepărtat şi pe care nu-l asculta nimeni. Locuinţa lui Harald Hansvold nu era una de om bătrân. Mobila era oarecare, perdelele albe, iar pervazul ferestrelor nu era ocupat de niciun ghiveci cu flori.

— Tu l-ai citit pe Revheim? întrebă Hansvold pe un ton binevoitor, trecând la tutuială.

— Da. Esenţialul, cred. Trebuie să facă parte dintre aceia de care te îndrăgosteşti uşor, în liceu. În orice caz, aşa a fost cu mine. Era atât... de direct. Subversiv, ai spus-o chiar tu. Atât de puternic... în acea atitudine care îl făcea să rămână singur. Complet singur, cu propriile credinţe. La vârsta aia, e un lucru care te impresionează.

— Mai erau multe alte lucruri, continuă el. În ceea ce scria, vreau să zic. Care îi acaparează pe tinerii de vârsta aia. Pe liceeni.

— Da. Anders Mohaug era...

— Cum ţi-am spus, oftă din greu Hansvold, Anders Mohaug era uşor de condus. În timp ce puştii de pe aici fugeau de el ca de ciumă, Asbjørn Revheim îl accepta cu destulă îngăduinţă. Sau...

Privirea lui Harald se pierdu iar în depărtare; ca şi cum el îşi desfăşura banda memoriei şi nu ştia prea bine unde să se oprească.

— De fapt, nu era drăguţ. Se folosea de Anders. În privinţa asta, nu e nicio îndoială. Mai mult, era destul de răutăcios, lucrul ăsta s-a văzut de atâtea şi atâtea ori. Chiar şi în ceea ce scria. Anders Mohaug era un tip cu înţelegerea de-a dreptul greoaie. În multe privinţe. Prietenia nu este făcută din aşa ceva.

— Nu spune asta.

— Oh, ba da, o spun.

Pentru prima oară, vocea lui avea un ton tranşant.

— Ai auzit de o anchetă făcută de poliţie din 1965? întrebă la iuţeală Inger Johanne.

— O ce? O anchetă făcută de poliţie?

— Da. Anders a avut probleme cu poliţia?

— Mda... Era dus la post de fiecare dată când Asbjørn mai găsea de făcut vreo tâmpenie şi-l târa pe bietul amărât după el. Dar n-a fost niciodată vorba de ceva cât de cât serios.

— Eşti sigur?

— Spuneţi-mi...

Acum, ar fi putut jura că Harald avea o privire de vultur. Vălul tern şi cenuşiu îi făcea ochiul stâng să pară mai mare decât dreptul, nu era posibil să mai vadă altceva.

— Aţi putea fi mai precisă?

— Am motive să cred că, în 1965, după moartea băiatului, mama lui Anders a luat legătura cu poliţia. Ea credea că fusese vinovat de o crimă petrecută cu mulţi ani în urmă. Ceva grav. Pentru care fusese condamnat un alt om.

— Agnes Mohaug? Agnes Mohaug să-şi denunţe propriul fiu la poliţie? Cu neputinţă.

El scutură energic din cap.

— Dar era mort.

— Asta nu schimbă nimic. Femeia aia trăia pentru Anders. Era tot ce avea. Şi pentru ea, a fost o mândrie să se ocupe de el şi să-l îngrijească până la capăt. Să-l denunţe pentru ceva... chiar şi după...

El renunţă la pipă şi o puse pe marginea scrumierei.

— Nu izbutesc să-mi închipui aşa ceva.

— Şi n-aţi auzit niciodată... vreun zvon?

Hansvold pufni în râs şi îşi uni mâinile pe pântece.

— Am auzit mai multe zvonuri decât aş fi dorit. Trăim într-un orăşel. Dar, dacă faceţi vreo aluzie la anumite zvonuri despre Anders... nu. Nu în sensul la care vă referiţi.

— Adică?

— Că puştiul s-ar fi putut face vinovat de o crimă mai gravă decât aceea de a se lăsa târât în asasinarea unei mâţe.

— Atunci, n-o să vă mai deranjez.

— Dar nu mă deranjaţi absolut deloc. Vizita dumneavoastră a fost o adevărată plăcere.

În timp ce era condusă spre uşă, observă o fotografie mare, atârnată pe peretele de la intrare, înfăţişând o femeie de vreo

cincizeci de ani. Ochelarii purtaţi de aceasta te făceau să te gândeşti că trebuie să fi fost fotografiată prin anii '70.

— Soţia mea, îi explică Harald, cu o mică mişcare din cap, în direcţia fotografiei. Randi. O femeie fabuloasă. Avea o influenţă cu totul specială asupra lui Anders. Doamna Mohaug se putea bizui pe Randi. Atunci când Anders era aici, puteau sta ore întregi să facă un puzzle sau să joace canasta. Randi îl lăsa, în mod sistematic, să câştige, ca şi cum ar fi avut de-a face cu un băieţel.

— Poate că asta şi era. Într-un anumit sens.

— Da. Într-un sens, era un băieţel.

Se întoarse spre ea şi îşi puse un deget pe nas.

— Dar şi un bărbat. Un adult straşnic clădit. Să nu pierdeţi asta din vedere.

— Promit. Multe mulţumiri pentru ajutor.

În drum spre Oslo, îşi controlă căsuţa vocală. Două mesaje de la Yngvar, care îi mulţumea pentru seara trecută şi se întreba pe unde era. Inger Johanne încetini şi rămase, la o distanţă apreciabilă, după un camion. Ascultă din nou mesajele. În al doilea mesaj se simţea o undă de iritare sau poate de îngrijorare. Inger Johanne încercă să-şi dea seama cum primea chestia asta: o impresiona plăcut sau o scotea din sărite?

Maică-sa o sunase de trei ori. Nu dădea semne că s-ar lăsa păgubaşă. Prin urmare, Inger Johanne îi formă imediat numărul şi rămase pe banda din dreapta.

— Salut, mamă.

— Salut! Eşti drăguţă că m-ai sunat. Taică-tău tocmai mă întreba ce faci, el...

— Atunci, n-are decât să mă sune. Treci peste asta.

— Să te sune? Dar nu eşti niciodată acasă, scumpo! Am fost niţel îngrijoraţi că n-am mai primit veşti de la tine vreme de câteva zile, cât ai fost plecată în călătorie sau mai ştiu eu pe unde. Ai avut timp să treci pe la Marion? Ce face acum, cu noul...

— N-am trecut pe la nimeni, mamă. Am fost într-o călătorie de serviciu.

— De acord, dar, dacă tot erai prin partea locului, puteai foarte bine...

— Treaba e că am mult de şmotruit în perioada asta. După ce am terminat ce aveam de făcut, m-am întors acasă.

— Bine. Super, fetiţo.

— Ai lăsat nişte mesaje în căsuţa vocală. Mai multe. Voiai ceva anume?

— Pur şi simplu să aflu cum îţi merge. Şi să vă invit, pe tine şi pe Kristiane, la cină, vineri seară; o să-ţi prindă bine să te mai gândeşti şi la altceva decât la...

— Vineri... trebuie să văd.

Semiremorca urca din greu pantele line dinspre Karihaugen. Inger Johanne ieşi pe banda din stânga şi depăşi, accelerând. Casca îi ieşi din ureche.

— Aşteaptă! strigă ea în gol. Nu închide, mamă!

Când să apuce firul, dădu drumul volanului. Maşina făcu un salt pe banda alăturată, iar un Volvo frână brusc, ca să evite tamponarea. Inger Johanne apucă volanul cu amândouă mâinile, privind drept înainte.

— Nu închide, repetă cu duritate.

Reuşi să-şi pescuiască din nou casca, fără să scape din ochi drumul.

— Ce s-a întâmplat? ţipă maică-sa, de la celălalt capăt al firului. Iar vorbeşti la telefon în timp ce conduci?

— Nu, conduc în timp ce vorbesc la telefon. Şi nu s-a întâmplat nimic.

— Într-o bună zi, o să păţeşti ceva, cu chestia asta. Totuşi nu e nevoie să faci totul în acelaşi timp!

— Venim vineri, mamă. Şi, de fapt...

În piept, inima continua să-i bubuie, stârnindu-i dureri. Brusc, îşi dădu seama că, de la micul dejun, nu mai mâncase nimic.

— Crezi că aş putea-o lăsa pe Kristiane la voi până în cursul zilei de sâmbătă?

— Bineînţeles! Nu puteţi să dormiţi amândouă la noi?

— Am nişte treburi prevăzute în program, mamă, dar ar fi fost...

— Treburi? Vinerea seara?

— Kristiane poate rămâne sau nu?

— Bineînţeles, draga mea. Ea este întotdeauna bine-venită la noi. Şi tu la fel. Ştii prea bine.

— Da. Atunci, să zicem ora şase.

Închise, mai înainte ca maică-sa să poată adăuga vreun cuvinţel. Inger Johanne n-avea niciun aranjament pentru noaptea de vineri spre sâmbătă. Nu înţelegea de ce pusese acea întrebare. Făcuse un acord cu Isak: dacă aveau nevoie s-o lase în grija cuiva pe Kristiane, trebuiau să apeleze întotdeauna unul la celălalt. În primul rând.

Formă din nou numărul căsuţei vocale. Mesajele lui Yngvar Stubø fuseseră şterse. Probabil că, din greşeală, apăsase pe altă tastă. În timp ce Inger Johanne vorbea cu maică-sa, sunase Line.

„Salut. Sunt Line. Voiam doar să-ţi aduc aminte de întâlnirea cercului de lectură de miercuri. Îţi amintesc că e rândul tău. Să te ferească Dumnezeu să nu poţi. Fă ceva simplu; vin o să aducem noi. Ne întâlnim la ora şase. Salut, preafrumoaso!"

— Băga-mi-aş picioarele!

Inger Johanne era, în general, plurivalentă. Se descurca de minune cu programul zilnic, pentru că era capabilă să facă mai multe lucruri în acelaşi timp. Putea pregăti aniversarea Kristianei în timp ce spăla rufele şi vorbea la telefon. Asculta o emisiune radio, citind ziarul şi reţinea informaţiile ce-i veneau din ambele surse. În drum spre grădiniţă, se gândea atât la ceea ce trebuia să pregătească pentru cină, cât şi la hainele cu care avea s-o îmbrace pe Kristiane a doua zi. Fierbea fulgii de ovăz în timp ce se spăla pe dinţi, citindu-i o poveste Kristianei. Simultan. În rarele ocazii când avea plănuită o distracţie în compania cuiva, o ducea pe Kristiane la părinţi sau la Isak, fardându-se în oglinda retrovizoare din maşină. Aşa erau femeile. Mai ales ea.

Dar nu şi la muncă.

Inger Johanne îmbrăţişase cariera de cercetător pentru că îi plăcea să aprofundeze lucrurile. Totuşi, asta nu se oprea aici. Ea n-ar fi putut deveni niciodată avocată sau funcţionară. A cerceta însemna a avea dreptul de a fi meticulos. De a face un singur lucru odată. De a avea o viziune largă, aprofundată; de a-ţi petrece timpul observând conexiunile. Cercetarea îi lăsa posibilitatea

de-a avea îndoieli. Dacă realitatea zilnică era făcută din decizii luate la iuţeală şi din soluţii ce valorau cât valorau, din compromisuri şi din ocolişuri realizate la marea artă, munca îi lăsa şansa de-a o lua iar de la capăt, dacă rezultatul nu o mulţumea.

Acum, totul se ducea naibii.

Când acceptase, cu oarecare reţinere, să studieze eroarea judiciară a cărei victimă fusese Aksel Seier, o făcuse datorită interesului pe care îl prezenta cazul acesta pentru proiectul ei. La un moment dat — nu putea spune cu exactitate când —, toată povestea începuse să aibă o viaţă proprie. Nu mai avea nimic de-a face cu institutul, cu cercetarea. Aksel Seier era o taină pe care o împărtăşea cu o doamnă bătrână, iar atracţia pentru acest mister alterna cu voinţa de a-i pune cruce odată pentru totdeauna.

Apoi, se lăsase antrenată în demersurile lui Yngvar Stubø.

Pot fugi după o mulţime de iepuraşi în acelaşi timp, se gândi ea, *ieşind din Tåsenlokket. Dar nu şi după cel mare. Nu la muncă. Nu după două proiecte mari — la fel de solicitante — în acelaşi timp.*

Şi nu cu cinci fete, miercuri, la cină. Pur şi simplu n-avea această putere.

40

Nu era decât ora douăzeci şi trei, luni, 29 mai, dar Inger Johanne se culcase deja de o oră. Trebuie să fi fost sfârşită. Totuşi, o anumită agitaţie o ţinea trează, fără să ştie din ce cauză. Închise ochii şi se gândi că era Memorial Day. Cape Cod avusese primul său weekend estival. Jaluzelele fuseseră demontate. Încăperile, aerisite. Pe catargele cu vopseaua împrospătată, fâlfâia în vânt The Star Spangled Banner, mândria naţională în albastru, alb şi roşu, în timp ce vasele cu pânze pluteau între Martha's Vineyard şi continent.

Warren probabil că era la Orleans, să-şi instaleze nevasta şi copiii, pe timpul verii, în casa ce dădea spre Nauset Beach. Acum, puştii trebuie să fie oameni în toată firea. Adolescenţi, în orice caz. Fără să vrea, începu să socotească. Apoi, îşi fixă atenţia asupra lui Aksel Seier. Avea în faţă lista cu funcţionarii Ministerului de Justiţie, din perioada 1964–1966. Lista era lungă şi nu-i spunea nimic. Nume. Oameni. Oameni pe care nu-i cunoştea, ale căror nume nu-i furnizau nicio informaţie.

La Cape Cod, se uitase tot timpul peste umăr. Evident că n-aveau să se întâlnească. Pentru început, între Harwichport şi Orleans era drum de un sfert de oră bătut pe muchie. Apoi, existau prea puţine motive pentru care să meargă cineva de la Orleans la Harwichport; circulaţia se făcea în sensul opus. Orleans era un oraş mare. Mai mare, în orice caz. Cu mai multe magazine. Cu mai multe restaurante. Impunătoarea Nauset Beach, orientată către Atlantic, făcea ca Nantucket Sound să

pară o băltoacă. Ea ştia că nu avea să-l întâlnească. Şi totuşi se uita peste umăr.

Îşi lăsă degetul să alerge, o dată în plus, peste paginile care continuau să nu-i spună nimic. Directorul general, superiorul lui Alvhild în 1965, era mort de aproape treizeci de ani. Exit.

Inger Johanne îşi scăpă din mână carioca. Aceasta căzu într-o cută a plăpumii. O pată neagră începu să se lăţească văzând cu ochii, în mijlocul acelei albeţi. Telefonul începu să sune.

Număr necunoscut, afişa ecranul.

Inger Johanne nu cunoştea pe nimeni care să aibă număr secret.

Trebuie să fi fost Yngvar.

Yngvar şi Warren trebuie să fi avut cam aceeaşi vârstă, se gândi ea.

Telefonul continua să sune, când se lungi şi îşi trase plapuma peste cap.

A doua zi, de dimineaţă, îşi aminti că telefonul parcă mai sunase de două-trei ori. Greu de spus: dormise buştean, fără vise, toată noaptea.

41

Cu toate că, din cauza împrejurărilor excepţionale, personalul fusese întărit cu două fete de la şcoala pedagogică, directoarea era agitată. Pentru că, la urma urmei, ea era răspunzătoare. Excursia la Muzeul Norvegian al Ştiinţei şi Tehnicii era, după părerea ei, pe cât de riscantă, pe atât de superfluă. O convinseseră ceilalţi. Nu era atât de departe încât copiii să nu poată merge pe jos, şi, apoi, erau totuşi patru adulţi la zece copii. Puştii aşteptau de mult, iar răpitorul ăla nebun trebuie să fi avut şi el nişte limite. Erau în plină zi, încă nu trecuse de prânz.

Ţâncii aveau între trei şi cinci ani. Mergeau de mână, doi câte doi. Directoarea păşea înainte, cu braţele larg desfăcute, ca şi cum, în felul ăsta, i-ar fi protejat pe copii. Una dintre fete mergea în coada plutonului, în timp ce unicul angajat de sex masculin supraveghea latura exterioară, făcându-i pe copii să păşească în ritmul unor cântece militare. Pe latura dinspre clădiri, se afla Bertha, care, de obicei, muncea la bucătărie.

— Drept, stâng, un, doi, trei, toţi în ritm, pasul vioi! zbiera tipul. Un, doi, bate piciorul! Mişcă fundul, ţine-o aşa!

— Şşşt! ordonă directoarea.

— Fundul, ciripiră fetiţele. A zis fundul!

Bertha se poticni într-o gaură din asfalt şi se detaşă de grup. Una dintre fete îşi părăsi colega şi se duse să-i dea ajutor.

— Fundul, repetară doi băieţi. Fundul, fundul!

Trecuseră de intrarea în parcarea magazinului REMA 1000[47]. O camionetă încercă să se angajeze pe Kjelsåsveien. Directoarea îşi agită pumnul înspre şofer, care îi răspunse cu degetul mijlociu ridicat către tavanul habitaclului său. Vehiculul continua să înainteze încet. Bertha scoase un ţipăt, micuţa Eline rămăsese împietrită în faţa barei de protecţie. Un câine ieşit la plimbare veni spre ei, gudurându-se. Începu să sară, dând din coadă, în jurul a trei dintre ţânci, care încercau, care mai de care, să-l apuce de zgarda verde. Stăpânul câinelui zbiera de pe străduţa ce ducea spre Akerselva. Câinele ciuli urechile şi sări. Frânele unui Volvo scrâşniră. Aripa dreaptă a acestuia izbi animalul, care scoase un schelălăit şi continuă să alerge în trei picioare. Eline plângea. Şoferul camionetei îşi coborî geamul şi trase o înjurătură spurcată. Fetele de la şcoala pedagogică ţineau fiecare câte un puşti de gulerul bluzonului şi încercau, pe trotuar, cu picioarele depărtate, să-i împiedice pe ceilalţi s-o şteargă pe străduţă. Bertha o ridică de braţ pe Eline. Camioneta o luă pe trotuar şi acceleră spre Frysjaveien. Câinele schelălăia în depărtare. Stăpânul i se ghemuise alături şi se căznea să-l liniştească. Şoferiţa din Volvo-ul verde se oprise drept în mijlocul străzii, îşi deschisese portiera şi, după toate semnele, nu ştia dacă trebuia să iasă sau nu. În spatele ei, erau deja patru maşini; două dintre acestea claxonară arţăgos.

— Jacob, se interesă directoarea. Unde este Jacob?

Ca urmare, când unicul angajat masculin al grădiniţei din Frysjakroken, Marius Larsen, trebui să povestească la poliţie ceea ce se petrecuse cu adevărat în faţa magazinului REMA 1000 din Kjelsåsveien, în ziua de miercuri, 31 mai, puţin mai înainte de prânz, nu reuşi să stabilească o cronologie precisă. Îşi amintea de toate elementele întâmplării. Erau un câine şi un Volvo. Şoferul camionetei era străin. Stăpânul câinelui avea un pulover roşu. Eline plângea de-ţi rupea inima, iar Bertha intrase cu picioarele în Dumnezeu ştie ce. Din cauza excesului său ponderal deloc

[47] Lanţ de supermagazine.

neglijabil, avusese nevoie de ceva vreme ca să se pună iar pe picioare. Maşina Volvo era verde. Ei cântau marşuri militare. Se ducea la Muzeul Norvegian al Ştiinţei şi Tehnicii. Câinele era un brac; gri cu maro.

Marius Larsen avea toate componentele, dar acestea nu mergeau împreună. Până la urmă, ceru permisiunea să le pună pe hârtie. Un ofiţer răbdător îi dădu nişte post-it-uri galbene; câte unul pentru fiecare întâmplare. El le aşeză unele după celelalte, le schimbă locul, cugetă adânc, îşi stoarse creierii, scrise pe alte hârtii, cu degetele lui ţepene şi bandajate; încercă din nou.

Singurul lucru pe care îl ştia sigur şi cu certitudine era sfârşitul poveştii.

— Jacob, se interesă directoarea. Unde este Jacob?

Marius Larsen le dădu drumul celor doi puşti. Făcu stânga-împrejur şi constată că micuţul Jacob era deja la o sută cincizeci de metri de acolo, sub braţul unui bărbat care deschidea portiera unei maşini lăsate în faţa unui garaj aflat ceva mai departe, pe stradă, înspre est.

Marius o luă la goană.

Îşi pierdu unul dintre pantofi.

În momentul în care se apropia şi nu-i mai rămăseseră decât zece-douăzeci de metri până la maşină, aceasta demară. Vehiculul se smulse scurt de pe trotuar şi se angajă pe carosabil. Marius nu se opri. Jacob nu se vedea. Pesemne era culcat pe bancheta din spate. Marius se aruncă asupra mânerului portierei. O cutie de bere ruptă i se turti sub piciorul desculţ. Portiera se deschise pe neaşteptate, iar Marius îşi pierdu echilibrul. Şoferul opri brusc şi balamalele trosniră. Jacob plângea. Marius nu renunţa, se ţinea scai, de marginea ferestrei; îi cuprinsese cu totul ancadramentul şi n-avea de gând să se lase. Maşina se puse iar în mişcare, cu smucituri, după care acceleră fulgerător. Marius nu mai putu să se ţină; nu-şi mai simţea mâinile, iar din piciorul rănit îi şiroia sângele. Deodată, se pomeni pe jos, în mijlocul străzii Kjelsåsveien.

Jacob urla lângă el.

În cădere, băieţelul îşi rupsese un picior, după cum avea să se constate mai târziu. În rest, era teafăr şi nevătămat. Ţinând cont de împrejurări.

Cinci ore mai târziu, sau — practic — la câteva minute diferenţă, adică la cinci fără zece după-amiaza, Yngvar Stubø, Sigmund Berli şi patru anchetatori de la comisariatul Asker og Bærum aşteptau în faţa unei uşi dintr-un imobil din Rykkim. Pe casa scării plutea un miros de beton umed amestecat cu un iz de cină sărăcăcioasă. Niciun vecin curios nu-şi scosese capul pe uşă ca să vadă ce e. Niciun ţânc nu venise spre ei, când îşi lăsaseră cele trei maşini negre chiar în faţa clădirii; trei maşini identice, cu girofarul prost disimulat de pe radiator. Totul era calm. Şperaclul deschise broasca în trei minute.

— Presupun că formalităţile sunt în ordine, riscă Yngvar Stubø, intrând.

— La drept vorbind, nu-mi pasă de asta.

Agentul din Asker og Bærum păşi după el. Yngvar se întoarse şi-i bară drumul.

— În treburi de genul ăsta, tocmai acum trebuie să fim vigilenţi.

— Sigur, sigur. Totul e-n ordine. Mişcă.

Yngvar nu ştia la ce se aşteptase. La nimic, se gândi el. Era mai bine aşa. Nimic şi niciodată nu putea să-l surprindă. În ocazii ca astea, avea el un ritual al lui: înainte de a intra, un scurt moment de concentrare cu ochii închişi pentru a-şi goli mintea, pentru a se debarasa de atitudini preconcepute şi de presupuneri mai mult sau mai puţin întemeiate.

În acea clipă regreta că nu era mai bine pregătit.

Norvegia intrase într-o stare de asediu neoficială.

Totul se aflase chiar la câteva minute după ce se petrecuseră faptele: un alt copil fusese obiectul unei tentative de răpire. De data asta, poliţia dispunea şi de un număr de înmatriculare şi de semnalmente clare. NRK-TV şi TV2 îşi dădură peste cap grila de programe. Buletinele — scurte şi speciale, la început — se transformară, după puţin timp, într-o emisiune lungă, pe ambele canale. Într-un răstimp remarcabil de scurt, redacţiile

dibuiră experţi în majoritatea domeniilor ce puteau prezenta vreo fărâmiţă de interes pentru caz. Doar unii dintre ei îşi îndepliniră corect rolul de soldaţi ai lui Tordenskjold[48]; un pedopsihiatru de renume şi un cadru de conducere pensionat de la Kripos făcură naveta între Karl Johansgate 14[49] şi Marienlyst[50]. De altfel, redactorii dădură dovadă de o mare ingeniozitate. Şi, uneori, chiar de prea multă: TV2 prezentă o discuţie de un sfert de oră cu un angajat al pompelor funebre. Slab, îmbrăcat în negru, acesta descrise cu empatie suferinţa prin care treceau părinţii care îşi pierdeau copiii în asemenea circumstanţe, ilustrându-şi spusele cu vagi exemple anonime. Reacţia telespectatorilor fusese atât de violentă, încât redactorul-şef trebui să-şi prezinte personal scuzele, spre sfârşitul serii.

Un martor din Kjelsåsveien observase că răpitorul avea un braţ în ghips.

Uşor agasat de slabul interes pe care îl manifestau forţele de ordine — acestea îi notaseră numele şi adresa, după care îi spuseseră că aveau să-l contacteze într-o zi-două —, el a sunat la numărul pus de TV2 la dispoziţia celor ce dispuneau de informaţii. Semnalmentul pe care l-a dat era atât de precis şi de special, încât unul dintre ziariştii de investigaţii, specializat în cazurile de crimă, s-a gândit la o arestare făcută cu puţin timp înainte, la Asker og Bærum. Un arierat, afirma el, răsfoindu-şi însemnările. Un grup de supraveghere îi rupsese braţul individului, dar treaba căzuse repede în uitare, căci tipul nu voise să le vorbească ziariştilor. Poliţia era, de altfel, convinsă că el n-avea nimic de-a face cu răpirile.

Ucigaşul de copii care teroriza Norvegia ca un vis urât şi care, până acum, costase viaţa a trei sau chiar a patru copii, fusese deja arestat! Şi eliberat, fără nicio problemă, numai după

---

[48] Grup relativ restrâns de indivizi ce ocupă succesiv posturi diferite, pentru a da impresia de masă; aluzie la felul în care amiralul norvegian Peder Wessel Tordenskjold (1691–1720) a cucerit, în 1719, fortăreaţa suedeză Carlsten de pe insula Marstrand, convingându-i pe suedezi că dispunea de efective importante, ceea ce i-a făcut pe aceştia să capituleze.

[49] Sediul TV2.

[50] Sediul NRK.

câteva ore de detenţie. Iar faptul că tipul scăpase şi de data asta nu aranja cu nimic lucrurile. Poliţia auzise imediat de incident, de la un şofer vigilent, care avea telefon mobil. Şi totuşi vinovatul se volatilizase. Un scandal; şi încă unul de toată frumuseţea.

Şeful poliţiei din Oslo nu voi să se pronunţe în nicio privinţă. Ministrul Justiţiei îi trimise pe toţi, printr-un laconic comunicat de presă, la şeful poliţiei. Acesta stătea, în continuare, în biroul lui şi nu avea de făcut nicio declaraţie.

TV2 obţinu un avantaj pe care NRK nu avea nicio nădejde să-l egaleze: martorul apăru la televizor. Dacă acesta nu avu parte de sfertul său de oră de celebritate, în schimb, interviul care i se luă dură cel puţin două minute. Totodată, putea spera să-şi vadă contul bancar crescând cu zece mii de coroane[51]. Şi asta în cel mai scurt termen, de îndată ce camera avea să termine înregistrarea, îl asigurase ziaristul de investigaţii.

La drept vorbind, cel mai rău nu era să vezi vrafurile de reviste pornografice scârboase, de care dădeai peste tot pe unde te învârteai.

Yngvar Stubø văzuse cam tot ce se putea vedea. Revistele erau tipărite pe hârtie ieftină, dar în patru culori. Yngvar ştia că majoritatea erau tipărite în afara Norvegiei, acolo unde puştii le cumpărau pe nimic şi unde, pentru un pumn de dolari, poliţia închidea ochii. Cel mai rău era mai degrabă faptul că niciunul dintre ţâncii care îl priveau cu ochi goi din acele imagini hidoase nu trebuie să fi avut mai mult de doi ani. Yngvar Stubø văzuse cu ochii lui o victimă, în vârstă de şase luni, a unui viol, şi nu mai avea nicio iluzie. Mai surprinzător era că proprietarul apartamentului avea un PC.

— M-am înşelat în privinţa tipului ăstuia, murmură el, punându-şi o pereche de mânuşi de cauciuc.

Totuşi nimic nu întrecea ceea ce se vedea pe pereţi.

Tot ce fusese scris despre răpiri fusese decupat cu grijă şi afişat. De la primul titlu cu ton măsurat, despre dispariţia lui Emilie, până la textul pe două pagini al lui Jan Kjærstad, publicat în *Aftenposten* chiar în acea dimineaţă.

---

[51] Aproximativ 1 250 euro.

— Totul, suflă Hermansen. A păstrat tot, Dumnezeii mă-sii!

— Dacă nu chiar mai mult, completă cel mai tânăr dintre ei, arătând cu un gest al capului spre fotografiile unor copii.

Acestea erau identice cu cele pe care le avea Yngvar în biroul lui. El se duse lângă perete şi se uită, mijindu-şi ochii, la poze. Erau puse în apărători de plastic. Totuşi se putea vedea că fuseseră decupate din ziare.

— Copii de pe internet, interveni spontan tânărul poliţist.

— Prin urmare, nu poate fi complet ţicnit, conchise Hermansen, evitând să se uite la Yngvar.

— Asta am recunoscut deja, remarcă Yngvar Stubø, cu duritate.

Camera de zi folosea ca birou. Un post de comandă pentru o armată unipersonală. Yngvar dădu ocol, cu încetineală, încăperii. În nebunia asta era un soi de logică. Chiar şi revistele pornografice erau ordonate într-o cronologie perversă. El constată că exemplarele puse cel mai aproape de fereastră conţineau scene ale căror eroi puteau avea treisprezece–paisprezece ani. Cu cât te îndepărtai de fereastră, cu atât victimele erau mai tinere. Luă, la întâmplare, o revistă de pe o servantă de lângă uşa bucătăriei. Aruncă o privire la fotografie şi simţi că i se pune un nod în gât. Se sili să aşeze revista la loc fără să o transforme în confetti. Unul dintre poliţiştii din Asker og Bærum vorbea cu voce scăzută la mobil. După ce termină, scutură din cap.

— Nici măcar nu am găsit maşina. Pe tip nici atât. Cu tot ce se vede aici...

Făcu un gest larg, cu braţul.

— ...eu, unul, nu ard de dorinţa de a căuta prin ogeac. E cel mai neînsemnat lucru pe care-l pot spune.

Şase poliţişti se uitau, neclintiţi, în jurul lor. Nu vorbea niciunul. Afară, se întâmpla ceva. Auziră nişte maşini care se opreau. Ţipete. Tropăit de tocuri pe asfalt. Poliţiştii tot nu vorbeau. Cel care spusese că nu vrea să vadă dormitorul îşi duse degetul mare şi arătătorul la nas şi strânse cu putere. Grimasa lui îl făcu pe colegul care îi era cel mai aproape să-i pună mâna, cu stângăcie, pe umăr. În încăpere, plutea un miros scârbos de sperm㠄 veche şi necurăţată. De masturbare şi de haine murdare. Puţea a păcat, a ruşine şi a secrete. Yngvar privi la Emilie, în poza

de pe perete. Era la fel de gravă; cu florile de podbal, care îi cădeau pe frunte, lăsa impresia că ştie totul.

— Nu este el, declară Yngvar.

— Ce?

Ceilalţi se întoarseră spre el. Cel mai tânăr căscă, prosteşte, gura. Ochii îi erau umezi.

— M-am înşelat în privinţa facultăţilor mintale ale tipului ăstuia, mărturisi Yngvar, încercând să-şi dreagă glasul. Este clar că ştie să se folosească de un PC. A reuşit să intre în legătură cu difuzorii scârboşeniei ăsteia...

Se întrerupse şi căută un termen mai generic: o expresie mai peiorativă, mai caracteristică pentru publicaţiile care zăceau peste tot, în vrafuri.

— ...scârboşenia de aici, repetă, descurajat. Apoi continuă. Şi suntem aproape sută-n sută siguri că el şi-a încercat norocul astăzi, în Kjelsåsveien. Maşina lui, braţul rupt, semnalmentele corespund din toate punctele de vedere. Dar nu este... Acest tip nu *este* cel care a pus gheara pe ceilalţi copii şi i-a omorât.

— Şi ai ajuns uite aşa, singur-singurel, la concluzia asta.

Ceea ce exprima chipul lui Sigmund Berli putea da de înţeles că acesta nu-l mai considera pe Yngvar Stubø ca pe un partener. Era pe cale să treacă în tabăra cealaltă. La poliţia din Bærum, care ştia că ea rezolvase cazul. Cu condiţia să-l găsească pe tipul care locuia în acest apartament, printre tăieturi din ziare, pornografie şi haine împuţite. Ei ştiau cine este şi trebuia arestat.

— Tipul ăsta a fost arestat o dată, de doi amatori! Astăzi, a fost cât pe-aci să-l umflăm iar. Omul nostru, cel căutat, cel care i-a ucis pe Kim, pe Glenn Hugo şi pe Sarah...

Yngvar nu scăpa din ochi fotografia lui Emilie.

— ...şi care poate că o ţine pe Emilie prizonieră pe undeva... n-o să se lase înhăţat. Nu aşa. El nu încearcă să răpească un ţânc care se plimbă cu o droaie de supraveghetori adulţi în jurul lui, ziua în amiaza-mare, cu maşina personală. Cu braţul într-un ghips cât casa. E de neconceput. Şi voi sunteţi primii care ştiu asta. Noi suntem, pur şi simplu, atât de orbiţi de voinţa de a-l băga la răcoare pe porcul ăsta, încât...

— Atunci, poţi să-mi explici ce-i asta? îl întrerupse Hermansen.

Ofiţerul de poliţie nu triumfa. Vocea îi era neutră, aproape resemnată. Scosese un dosar dintr-un sertar. Acesta conţinea un teanc mare de foi A4. Yngvar Stubø nu voia să-l vadă. Se îndoia că dosarul i-ar fi dat anchetei o cu totul altă întorsătură. Peste o sută de anchetatori care, până în prezent, lucraseră conform teoriei că nimic nu era stabilit şi că toate posibilităţile rămâneau deschise — poliţişti competenţi ce încercaseră, în orice caz, să cerceteze în toate direcţiile şi ştiau că o bună investigaţie era fructul unor demersuri sistematice şi răbdătoare — aveau să privească, de acum, într-un singur sens.

Emilie, se gândise el. *E vorba de Emilie. Este undeva. Vie.*

— Oh, Doamne sfinte! strigă poliţistul cel tânăr, în dialectul lui din Gudbrandsdal.

Sigmund Berli scoase un fluierat lung.

De afară, se auziră mai multe maşini. Strigăte, voci. Yngvar se duse la fereastră şi dădu storul, încet, la o parte. Sosiseră ziariştii. Evident. Aceştia se adunară la intrare. Doi dintre ei îşi ridicară ochii, iar Yngvar lăsă storul să cadă şi se întoarse lângă ceilalţi, grupaţi în jurul lui Hermansen, care nu se despărţea de dosarul din plastic roşu. În cealaltă mână ţinea un teanc de foi. Când întinse una spre Yngvar, textul de pe ea era lesne de citit, chiar şi de la fereastră.

Ai primit ceea ce ai meritat.

— E dactilografiat, remarcă Yngvar.

— Gata, replică Sigmund. Gata, Yngvar! Acum, opreşte-te. Cum putea ăsta *să ştie*...

— Biletele găsite asupra copiilor erau scrise de mână. Erau scrise de mână, fraţilor!

— Cine vorbeşte cu cei de afară? Tu sau eu? oftă Hermansen, punând cu grijă foile în dosarul lor. De acord, nu le putem povesti mare lucru, dar, de fapt, poate că e mai natural să mă duc eu... de vreme ce suntem la Bærum şi aşa mai departe.

Yngvar Stubø dădu din umeri. Şi, cât timp îşi croi drum prin mulţumea adunată în faţa imobilului scund din Rykkinn, nu-şi descleştă maxilarele. Ajunse, în sfârşit, la maşină şi se instală la volan. Exact când era gata să renunţe să-l mai aştepte pe Sigmund Berli, colegul lui se aşeză, cu sufletul la gură, pe locul pasagerului. Cât dură drumul de întoarcere spre Oslo, nu scoaseră, practic, nicio vorbă.

42

— Eu nu înţeleg cum reuşeşti să faci toate astea, declară Bente admirativă. A fost *bun*, pur şi simplu bun!

Kristiane dormea. De obicei, când Inger Johanne avea vreo vizită, fetiţa era agitată. Încă de la începutul după-amiezii, intra într-o lungă fază în care refuza cu desăvârşire să comunice. Rătăcea din cameră în cameră şi nu voia să mănânce. Nu voia să doarmă. În seara asta, în schimb, se prăbuşise în pat, cu Sulamit sub un braţ şi cu Jack, care o umplea, fericit, de bale, sub celălalt. Regele Americii avea un efect deloc neglijabil asupra Kristianei, Inger Johanne trebuia să recunoască. În această dimineaţă, fiica ei dormise până la ora şapte şi jumătate.

— Reţeta, înghiţi Kristin. Îmi trebuie această reţetă.

— Nu există. Am făcut şi eu ceva, acolo. Atâta tot.

Vinul îi plăcea. Era miercuri seara, ora nouă şi jumătate. Îşi simţi capul uşor. Nu o mai dureau umerii. Fetele din jurul mesei vorbeau toate odată. Doar Tone fusese nevoită să lipsească: n-avea inima să-şi lase copiii singuri, în situaţia actuală. Mai ales după ziua care se terminase.

— Asta a fost întotdeauna speriată de viaţă, se enervă Bente, vărsând vin pe masă. Plozii ăştia au totuşi un tată. Ups! Sare! Sifon! Tone este chiar... are o frică excesivă faţă de tot şi toate. Vreau să zic că nu ne putem baricada, chiar dacă monstrul ăsta e în libertate!

— Or să pună mâna pe el, le asigură Line. Pesemne că ştiu ei foarte bine cine este. Trebuie să se fi ivit nişte situaţii mulţumită

cărora ăla a reuşit să-şi bage capul la cutie. Dar n-o să ajungă departe. N-aţi văzut că poliţia a lansat o mare campanie de căutare, cu poze şi cu tot tacâmul? Hei, nu turna tot Farris-ul[52]!

Yngvar n-o sunase. Nu după ce Inger Johanne renunţase să răspundă la telefon cu o seară înainte. Ea nu ştia dacă regretă. N-avea nicio idee de ce nu voia să-i vorbească. În acel moment. Nu acum. Acum, putea s-o sune. Putea să vină, după câteva ore, când fetele vor fi chicotit când le poftea inima, când vor fi ieşit pe trei cărări din apartament. În acel moment, Yngvar putea veni. S-ar putea aşeza amândoi la masa din bucătărie, pentru a mânca ce mai rămăsese, alături de câte un pahar cu lapte. El ar putea face un duş şi ea i-ar împrumuta un vechi maiou de fotbalist, din Statele Unite. Inger Johanne i-ar putea privi braţele, atunci când el s-ar sprijini, pentru a se apleca peste masă; el avea păr blond pe antebraţe, cămaşa avea mâneci scurte, ca şi cum venise deja vara.

— ...nu crezi?

Inger Johanne zâmbi brusc.

— Cum?

— Or să-l prindă, nu?

— Ce ştiu eu?

— Dar tipul ăla de atunci, insista Line, ăla pe care l-am întâlnit sâmbătă! Nu lucrează la poliţie? Aşa ai zis, nu? Ba da... Kripos!

— Nu trebuia să vorbim despre o carte? întrebă Inger Johanne, ducându-se în bucătărie, după vin; ca de obicei, fetele se întrecuseră cu băutura.

— Pe care, bineînţeles, că n-ai citit-o, i-o întoarse Line.

— Nici eu, interveni Bente. Pur şi simplu n-am avut timp. Îmi pare nespus de rău.

— Nici eu, recunoscu Kristin. Dacă vrei ca sarea să aibă efect, trebuie s-o faci să pătrundă în ţesătură. Aşa!

Se aplecă peste masă şi îşi vârî arătătorul în pasta de sare şi apă minerală.

— De ce s-o numi chestia asta cerc de lectură...

Line ţinea cartea în dreptul feţei, într-un gest acuzator.

---

[52] Gamă de ape minerale acidulate, aromatizate (cu lămâie etc.) sau nu.

— ...când citesc numai eu cărţile? Spuneţi-mi, se întâmplă ceva special când ai copii? Îţi pierzi capacitatea de a citi?

— Îţi pie'zi dişponibilităşile, se bâlbâi Bente. Timpul, Line. Aşta dişpa'e!

— Ei bine, vezi tu... pe mine, asta mă provoacă, nici n-ai idee cât, începu Line. Voi vorbiţi întotdeauna ca şi cum singura soluţie... ca şi cum, nu faci copii decât ca să ai dreptul de a...

— N-ai putea să ne vorbeşti mai degrabă despre carte? o întrerupse la iuţeală Inger Johanne. Pe mine mă interesează. Cu adevărat. Am citit tot ce a scris Asbjørn Revheim, când eram mai tânără. Mă gândeam să cumpăr un exemplar din... cum ziceai că se cheamă?

Întinse mâna spre carte. Line i-o subtiliză.

— *Revheim. Cronica unei sinucideri anunţate*, citi Halldis. În plus, nici nu m-ai întrebat. Am citit-o.

— Croteşcă, mormăi Bente. Tu n-ai plozi, Halldis.

— Un titlu adecvat, aprecie Line, fără să renunţe la tonul ei bosumflat. În tot ceea ce a scris şi a făcut, se poate simţi o... dorinţă de moarte. Da. O atracţie pentru ea.

— Ai zice că e titlul unui roman poliţist, observă Kristin. Ne descotorosim de faţa de masă? Zău aşa!

Bente îşi repetase isprava. În loc să presare din nou sare, îşi puse, cu un aer spăşit, şerveţelul peste pata roşie. Paharul zăcea, în continuare, răsturnat. Sub hârtie, roşul câştiga teren.

— Ni se rupe, decretă Inger Johanne, ridicând paharul. Nu-i nicio nenorocire. Când a murit?

— În 1983. Îmi pot aminti asta.

— Mmh. Şi eu. Pot afirma şi că a fost un mod original de a-şi lua zilele.

— Acesta e lucrul cel mai neînsemnat pe care-l poţi spune.

— Povesteşte, o invită Bente, cu o voce fără timbru.

— Poate că ar trebui să mai bei puţin Farris.

Kristin se duse la bucătărie, să mai ia nişte apă minerală. Bente râcâia pata pe care o făcuse. Line turna vin. Halldis răsfoia biografia lui Asbjørn Revheim.

Inger Johanne se simţea bine.

Bravura ei fusese limitată: dăduse iute cu aspiratorul prin casă, îndesase lucrurile Kristianei într-un lădoi din camera ei şi

curăţase baia. Pregătirea mesei îi luase o jumătate de oră. Făcuse totul fără chef. Totuşi, se achitase onorabil de datoria ce-i revenea ca amfitrioană a reuniunii stabilite. Fetele se distrau bine. Până şi Bente afişa un zâmbet fericit, căznindu-se să-şi ţină ochii deschişi. A doua zi, Inger Johanne se putea duce la serviciu mai târziu. Putea să-şi târâie papucii vreo două–trei ore cu Kristiane. Putea să ia lucrurile cu calm. Inger Johanne era mulţumită să le vadă pe fete şi nu protestă când Kristin voi să-i mai umple o dată paharul.

— Am auzit că toţi cei care se sinucid sunt, în realitate, victimele unei psihoze supraacute, le informă Line.

— Prostii! ripostă Halldis.

— Nu, e adevărat!

— Că ai auzit asta, da. Dar nu e adevărat.

— Ce ştii tu?

— Asta putea fi perfect adevărat în ceea ce-l priveşte pe Asbjørn Revheim, interveni Inger Johanne. Pe de altă parte, el încercase deja de mai multe ori. Credeţi că era psihotic de fiecare dată?

— Era diliu, bodogăni Bente. Complet sonat, ţicnit.

— Nu-i chiar acelaşi lucru cu a fi psihotic, obiectă Kristin. Cunosc câteva persoane pe care le-aş caracteriza ca dilii. Dar n-am întâlnit niciodată psihotici.

— Şeful meu e psihotic, strigă Bente. E rău, fir-ar dracu' al dracu'! *Rău*!

— Uite încă puţin Farris, propuse Line, întinzându-i o sticlă de o jumătate de litru.

— Psihopat şi psihotic nu-i exact acelaşi lucru, Bente. E cineva care a citit *Oraş înghiţit, maree înaltă*?

Toate răspunseră afirmativ. Cu excepţia lui Bente.

— A apărut doar la câţiva ani după judecată, explică Inger Johanne. Nu-i aşa? Şi trebuie să mai fie...

— Nu descrie acolo sinuciderea? o întrerupse Kristin. Chiar dacă a scris cartea cu mai mulţi ani înainte de a se sinucide cu adevărat... E ceva pur şi simplu respingător, ca idee...

Un fior din cale afară de puternic o scutură din cap până în picioare.

— Dar răspunde odată, glăsui Bente. Nu-mi puteţi spune ce s-a întâmplat pur şi simplu?

Niciun răspuns. Inger Johanne începu să strângă masa. Se distraseră toate pe cinste.

— Mi se pare că am putea vorbi de lucruri mai vesele, încercă să reia, cu prudenţă, Halldis. Ce planuri aveţi pentru vara asta?

Când prietenele ieşiră, în fine, pe uşă, cu paşi împletiţi, era trecut de unu noaptea. Bente dormise două ore, iar ideea de a trebui să se întoarcă acasă părea s-o sâcâie. Halldis promise că o să-l roage pe taximetrist să facă un ocol prin Blindern: voia s-o vadă pe Bente în siguranţă, în patul ei. Inger Johanne aerisi cu grijă. În cursul ultimei ore, interdicţia de a fuma fusese suspendată, fără ca ea să-şi amintească clar cine luase decizia. Puse în încăpere patru farfurii întinse, pline cu oţet alb, după care ieşi pe terasă.

Cea de-a două oră a primei zile din iunie începuse. O lumină preestivală, de un albastru adânc, se zărea spre apus; timp de câteva luni, întunericul nu avea să se mai lase cu adevărat. Aerul pişca; cu toate astea, puteai să stai nemişcat, fără haine groase. Inger Johanne se aplecă spre jardiniera mare, din balcon. Stratul de pansele arăta cam jalnic.

Pe parcursul a trei zile vorbise de două ori despre Asbjørn Revheim.

Ce-i drept, acesta era un personaj central al literaturii norvegiene, ca şi al istoriei norvegiene relativ recente. În 1971 sau 1972, nu-şi mai aducea bine aminte, fusese condamnat pentru că scrisese un roman blasfemator şi obscen; la câţiva ani după parodia de proces împotriva lui Jens Bjørneboe[53], care ar fi trebuit să pună capăt relaţiilor dintre puterea publică şi literatură. Revheim nu s-a lăsat doborât şi a revenit, după doi ani, cu *Oraş înghiţit, maree*

[53] Proces din 1967, după apariţia cărţii *Uten en tråd (Fără fir)*, socotită pornografică şi confiscată de poliţie doar la câteva zile după publicare. La proces — unde a fost condamnat pentru pornografie — autorul a declarat că, în Norvegia, tribunalele hotărau în privinţa valorii literare a operelor. Dar i-a mulţumit aparatului judiciar pentru publicitatea făcută. Chiar şi pentru acea epocă, lucrarea era destul de inocentă, nu conţinea termeni tabu şi descria eliberarea sexuală a unei fete, prin intermediul unor experienţe erotice, luând partea femeilor, în lupta dintre sexe.

înaltă. Lucrarea era mai obscenă şi mai blasfematoare decât tot ce se tipărise vreodată în Norvegia. Unii pomeniseră despre premiul Nobel. Majoritatea considerau că tipul merita să dea din nou o raită pe la tribunal. Totuşi puterea publică îşi însuşise lecţia: reprezentantul ministerului public recunoscuse, la mulţi ani după evenimente, că nu citise niciodată cartea.

Revheim era un autor de mare însemnătate. Dar murise, şi încă de multă vreme. Inger Johanne nu-şi mai amintea când se gândise ultima oară la tipul ăsta, iar, de vorbit, vorbise şi mai puţin despre el. Toamna trecută, când îi apăruse biografia, stârnind o oarecare agitaţie, ea nu o cumpărase. Revheim scrisese cărţi care aveau un sens pe vremea când era mult mai tânără. Astăzi, în viaţa ei de zi cu zi, nu-i mai spuneau nimic.

De două ori în trei zile.

Mama lui Anders Mohaug credea că în 1956, fiul ei fusese implicat în asasinarea micuţei Hedvig. Anders Mohaug era retardat. Se lăsa dus de nas cu uşurinţă şi umbla cu Asbjørn Revheim.

Ar fi prea simplu, se gândi Inger Johanne. *E mult prea simplu.*

Îi era frig, dar nu voia să intre în casă. Vântul o trăgea de mânecile cămăşii. Trebuia să-şi mai înnoiască garderoba. Celelalte fete aveau un aer mai tineresc decât ea. Chiar şi Bente, care nu mai avea mult şi trebuia să meargă la dezintoxicare — pentru un alcoolism ce nu mai stârnea zâmbete indulgente — şi fuma treizeci de ţigări pe zi, arăta mai bine decât Inger Johanne. În orice caz, avea un aer mai modern. Line renunţase de mult s-o mai târâie după ea prin magazine.

Ar fi prea simplu.

Pe de altă parte, cine ar fi avut interesul să-l cruţe pe Asbjørn Revheim de urmărire şi condamnare?

În 1956, el n-avea decât şaisprezece ani, se gândi, umplându-şi plămânii cu aerul nopţii. Voia să-şi limpezească mintea, înainte de a se duce la culcare.

Dar în 1965? Când Anders Mohaug murise, iar mama lui se dusese la poliţie? Când Aksel Seier fusese eliberat fără vreo explicaţie şi nu putea decât să se considere fericit?

În acel moment, Asbjørn Revheim avea douăzeci şi cinci de ani şi era deja un autor recunoscut. Două cărţi, dacă n-o înşela

memoria. Deja recunoscut, cu numai două cărţi. Ambele provocaseră dezbateri animate. Asbjørn Revheim era o ameninţare la acea vreme. N-avea niciun rost să fie protejat.

Inger Johanne continua să-i ţină în mână biografia. Îi aruncă o privire şi îi mângâie coperta. Line insistase s-o păstreze. Fotografia era bună. Chipul lui Revheim era ascuţit, însă masculin. Arbora un zâmbet pişicher. Aproape arogant. Ochii îi erau mici, dar cu gene uimitor de lungi.

Intră în casă, lăsând uşa dinspre terasă întredeschisă. Un miros slab de oţet îi înţepă nările. Se surprinse decepţionată pentru că Yngvar n-o sunase. Băgându-se în pat, hotărî să înceapă cartea. Până să-şi fi pus capul pe pernă, dormea adânc.

43

Aksel Seier nu lua niciodată hotărâri rapide. De obicei, noaptea îi era un sfetnic bun. Şi mai bună, o cugetare îndelungă, de o săptămână-două. Chiar şi pentru alegeri lipsite de importanţă, cum era aceea de a se hotărî între un frigider nou şi un model uzat, acum, când cel vechi îşi dăduse sufletul, trebuia să reflecteze mult şi bine. Avantaje şi inconveniente găseai în toate cele. El trebuia să simtă lucrurile. Să fie sigur. Decizia de a părăsi Norvegia a fost nevoit s-o ia cu un an înainte de plecare. Trebuise să înţeleagă că viitorul lui nu era într-o ţară care îl băgase după gratii şi-l ţinuse acolo fără motiv, nouă ani, o ţară atât de mică, încât nu i-ar fi îngăduit nimănui — nici chiar lui — să uite. De felul lui, nu era grăbit. Poate că era o consecinţă a anilor de închisoare, unde timpul se scurgea atât de încet, încât cu greu îl puteai omorî.

Stătea pe micul zid de piatră din josul casei, care despărţea grădiniţa de plajă. Granitul roşu păstrase căldura zilei, o simţea prin stofa pantalonilor. Marea era la reflux. Mici vietăţi marine muribunde zăceau ici-colo, la marginea apei, unele cu carapacea în sus, ca nişte Panzere cu coadă. Altele fuseseră aruncate de valuri pe spate şi mureau încet, în bătaia soarelui, cu cleştii spre cer. Crabii te duceau cu gândul la nişte monştri preistorici în miniatură, o verigă uitată a evoluţiei care ar fi trebuit să le facă de petrecanie de când hăul.

Aşa se simţea şi el.

Toată viaţa aşteptase să fie absolvit de vină.

Patrick, singura persoană din Statele Unite care îi cunoştea trecutul, îi spusese să ia legătura cu un avocat. Sau, la nevoie, cu un detectiv, adăugase, lustruind un căpăstru cu catarama aurită. Caruselul lui Patrick era cel mai fain din toată Noua Anglie. Ţara gemea de detectivi. Mulţi dintre ei erau destul de competenţi, după opinia lui Patrick. Dacă pipiţa asta făcuse atâta drum, tocmai din Europa, ca să-i spună că ea îl crede nevinovat, după atâţia ani, dacă bătuse atâta cale tocmai din Norvegia... da, trebuie că merita să-şi dea osteneala pentru a afla ceva mai mult. Avocaţii erau scumpi, după câte auzise Patrick, dar era lesne să-i găseşti pe cei care nu cereau să fie plătiţi decât dacă îţi câştigau cazul.

Necazul era că Aksel Seier n-avea niciun caz.

În orice caz, nu aici, în Statele Unite.

N-avea caz, dar, în realitate, nu încetase niciodată să aştepte. Liniştit, cu resemnare, nu abandonase niciodată speranţa că cineva avea să descopere nedreptatea căreia îi căzuse victimă. Toată puterea fiinţei lui nu era canalizată spre nimic altceva decât spre ruga mută, de la ora culcării, ca dimineaţa să-i aducă o veste bună, să-l creadă cineva. Cineva în afară de Eva şi de Patrick.

Vizita lui Inger Johanne Vik era grea de sensuri.

Pentru prima oară după atâţia ani, el se gândea la posibilitatea de a se întoarce acasă.

Considera, în continuare, că Norvegia, însemna „acasă". Viaţa lui era la Harwichport. Casa lui, vecinii lui, puţinii oameni pe care-i putea numi prieteni. Tot ce avea se afla în acest cătun, la Cape Cod. Totuşi, Norvegia fusese întotdeauna „acasă".

Dacă, în momentul în care plecase, Eva i-ar fi cerut să rămână, poate că nu s-ar fi urcat niciodată la bordul vasului *M.S. Sandefjord*. Mai târziu, în primii ani petrecuţi în Statele Unite, dacă ea i-ar fi cerut să se întoarcă, s-ar fi îmbarcat pe primul vapor. Ar fi căutat mici slujbe în Norvegia şi ar fi trăit din te miri ce. S-ar fi mutat în alt oraş, unde şi-ar fi putut păstra serviciul un an-doi, până când toată povestea l-ar fi ajuns din urmă şi l-ar fi obligat să-şi caute de drum. Dacă Eva ar fi vrut să vină cu el, s-ar fi putut duce oriunde. Dar nu avea ce să-i ofere în afară de propria fiinţă, iar Eva nu era destul de puternică. Ruşinea lui Aksel

era prea mare. Nu pentru el, pentru ea. Eva ştia că e nevinovat. După cât se pare, nu se îndoise niciodată de el. Dar nu putea suporta privirile grele ale celorlalţi. Prietenii, vecinii şuşoteau, aruncau priviri furişe, iar mama ei făcea lucrurile şi mai insuportabile. Eva îşi încovoiase spinarea şi se lăsase înfrântă. Aksel ar fi putut răzbi singur, împreună cu Eva, dar Eva era prea slabă pentru o existenţă alături de el.

Ca urmare, când ea fusese liberă, era prea târziu şi pentru unul, şi pentru celălalt.

Acum, poate că sosise ceasul. Destinul făcuse un salt într-o direcţie neaşteptată, şi era nevoie de el în ţară. E adevărat, în scrisoarea pe care i-o trimisese în afara rutinei şi a obişnuinţelor, Eva nu-i cerea să se întoarcă. Dar părea profund tulburată.

Aksel avea cartea de vizită a lui Inger Johanne Vik. Dacă pleca, o putea contacta. Patrick avea dreptate: femeia asta se deplasase tocmai din Norvegia ca să stea de vorbă cu el; trebuie că ea credea cu adevărat în povestea asta. Visul de a fi absolvit de vină, într-o bună zi, se putea concretiza. Această idee îl sperie; cu o mişcare rapidă, se ridică şi îşi masă şalele.

Agentul imobiliar vorbise de un milion. Era ceva vreme de atunci. Acum, Cape Cod se afla la apogeul frumuseţii sale. Dat fiind că erau puţine şanse ca un eventual cumpărător să fie deosebit de interesat de casă în sine, curăţenia şi întreţinerea n-aveau prea mare importanţă.

Aksel Seier întoarse crabul cu vârful cizmei. Animalul rămase nemişcat, ca o cască nemţească din Primul Război Mondial, aruncată de valurile mării pe pământ. Ridică artropodul de coadă şi-l azvârli în apă. Deşi nu luase niciodată hotărâri fără să se gândească bine în prealabil, înţelese că se îndrepta spre o alegere importantă. Se întrebă dacă ar fi posibil să-şi ia pisica.

44

— În orice caz, te-ai înşelat în privinţa poveştii ăsteia cu fratele şi sora vitregă, remarcă Sigmund Berli.

— Bine, răspunse Yngvar Stubø. Ai putut să faci analizele alea de sânge fără prea multe dificultăţi?

— Nu-mi mai pomeni de ele. Am spus la braşoave, în săptămâna asta, cât n-am spus în toată viaţa mea. Nu-mi mai pomeni de ele. Până în momentul ăsta, n-avem decât rezultatele unor teste de paternitate vechi. Testele ADN iau mai mult timp. Dar totul ne îndeamnă să credem că ceilalţi taţi din povestea asta sunt, într-adevăr, părinţii copiilor lor.

— Bine, repetă Yngvar. Asta ne face mare plăcere.

— Da' ia zi, clipi Sigmund Berli, punând documentele în faţa superiorului său, nu pari din cale afară de surprins. De ce era atât de important pentru tine să verifici chestia asta, dacă, de fapt, nici nu credeai că ar fi altfel?

— E mult de când nu mai pot fi surprins de ceva. Şi tu ştii la fel de bine ca mine că trebuie să explorăm toate pistele. Indiferent dacă am crede sau nu ceva anume. La ora asta, am putea jura că toată lumea de aici a fost prinsă într-un imens scurt-circuit, unde nu este vorba decât de...

— Yngvar! Opreşte-te!

Capturarea lui Olaf „Laffen" Sørnes din Rykkinn ajunsese o chestiune de importanţă naţională. Nu se mai vorbea decât despre asta; în mass-media, în jurul mesei, la locul de muncă. Yngvar înţelegea că muritorii de rând îl decretaseră pe Laffen

drept un ucigaş de copii. Dar faptul că toţi colegii săi păreau să împărtăşească aceleaşi concluzii pripite, în timp ce ancheta era încă în curs, îi făcea lui Yngvar pielea de găină. După toate semnele, Laffen era un *copycat*[54] nenorocit. Cazierul lui judiciar îl înfăţişa ca având o sexualitate aberantă, care tocmai îl condusese spre o tentativă reală de răpire a unui copil. Literatura, ca şi un număr incalculabil de poveşti lacrimogene inspirate din realitate relatau despre cazuri similare. Când o crimă atrăgea îndeajuns atenţia, alţi indivizi voiau să comită una şi mai şi.

— Priveşte lucrurile în faţă, oftă Yngvar, scuturând din cap. Nimic nu se leagă! Ia, de exemplu, livrarea lui Sarah prin comisionar. Ar fi putut realiza Laffen o asemenea chestie? Ar fi izbutit un om care are un IQ de *nouăzeci şi unu* să pună la cale o asemenea lovitură? Fără a mai vorbi de reuşita ei!

Trase un pumn în dosarul lui Laffen Sørnes, pe care i-l trimisese serviciul de asistenţă socială al spitalului din Bærum, unde acesta fusese internat pentru consultaţii, ca suspect de epilepsie.

— Eu l-am întâlnit pe nea Caisă ăsta, Sigmund. E un tip jalnic, care, de când a ajuns la pubertate, n-are altceva în scăfârlie decât „lucrul manual". Maşinile şi lăbăreala. Asta e viaţa lui Laffen Sørnes. Trist, dar adevărat.

Sigmund Berli îşi trecu limba peste dinţi.

— Dar nici siguri cu desăvârşire nu suntem. Acum, va trebui să-ţi opreşti căruţa. Continuăm să anchetăm în dreapta şi în stânga. Dar, în primul rând, trebuie să admiţi că e important să-l băgăm la zdup pe tipul ăsta; totuşi, a încercat să...

— Evident, îl întrerupse Yngvar, ridicându-şi mâinile şi dând din cap cu vigoare. Evident că trebuie să-l arestăm pe omul ăsta.

— Pe urmă, adăugă Sigmund, cum îţi explici că ştia de scrisoare? De mesajul *Ai primit ceea ce ai meritat?* Am analizat hârtia şi ai dreptate. Nu-i acelaşi fel de hârtie, nu seamănă cu niciunul dinainte. Dar asta, ca să fim clari, nu înseamnă nimic. Şi celelalte bilete veneau din topuri diferite, nu-ţi spun nimic nou. Ei da, începu el să ridice tonul, pentru a evita ca Yngvar să-i taie

---

[54] Copycat (arg. am.) — imitator (*N.t.*)

vorba, mesajele lui Laffen au fost editate pe PC. Celelalte erau scrise de mână. Dar cum de ştia de ele? Cum naiba a putut afla de acest detaliu îngrozitor, dacă n-are niciun amestec în toată povestea?

După-amiaza zilei de joi, 1 iunie, începuse. Paznicul clădirii oprise, după toate semnele, încălzirea centrală. Afară, ploua cu găleata. Încăperea era rece, aproape îngheţată. Yngvar îşi desfăcu tacticos un trabuc dintr-un etui de oţel. Scoase încet o mică ghilotină din buzunarul de la piept.

— N-am nici cea mai mică idee. Dar, treptat, se adună o droaie de oameni care ştiu de chestia asta. Mulţi poliţişti. Câţiva medici. Părinţii. Chiar dacă le-am cerut să-şi ţină gura, n-ar fi mare lucru să le fi pomenit apropiaţilor lor, în orice caz, de mesaje. Una peste alta, trebuie să fie la curent cu hârtiile astea vreo sută de persoane.

Dintre care Inger Johanne, se gândi el. Îşi aprinse trabucul.

— N-am nici cea mai mică idee, repetă, trimiţând spre tavan un nor de fum.

— Oare se poate...

Sigmund îşi trecu din nou limba peste dinţi. Yngvar îi oferi o cutie de scobitori.

— Oare putem vorbi de *doi* asasini? întrebă Sigmund Berli. Oare Laffen ar putea fi un soi de... de executant pentru un alt tip, mai viclean decât el? Nu, mulţumesc! ridică el mâna, în semn de refuz, spre cutia de scobitori.

— Ideea asta nu e de lepădat, evident, admise Yngvar. Dar nu cred. Am impresia că adevăratul vinovat, adevăratul ucigaş de copii căutat de noi, este un om care nu se amestecă deloc cu ceilalţi. Ca să zic aşa, e singur împotriva lumii. Dar o asociere n-ar fi o noutate. Un individ inteligent cu un asistent tolomac, vreau să spun.

— De fapt, este de neînţeles cum de este Laffen, în continuare, liber. I-am găsit rabla într-o parcare din Skar, tocmai în capătul Maridalului. N-are nicio legătură cu furturile de maşini din zonă; doar dacă n-o fi avut vreo maşină la dispoziţie, ca să fugă...

— S-a tirat în pădure.

— Dar pădurile din Nordmarka, pe vremea asta, ...mişună de oameni!

— Poate sta liniştit în timpul zilei şi se deplasează noaptea. În orice caz, are mai multe şanse să se ascundă în locurile astea, decât într-un mediu urban dens. Şi este îmbrăcat adecvat, dacă pricepi ce vreau să spun. Dacă nu s-a schimbat, de ultima oară, când l-am văzut...

Îşi lovi uşor trabucul, ca să-i culeagă scrumul în palmă.

— ...poate să ducă o mică gherilă, acolo. Câte şpiluri am mai aflat?

Sigmund scoase un mic rânjet.

— Peste trei sute. Din Trondheim, Bergen, Sykkylven şi Voss. Peste cincizeci de ponturi doar de aici, din Oslo. La secţia de poliţie din Grøland, în dimineaţa asta, erau arestaţi patru inşi, toţi cu braţul rupt. Plus unul cu copita stângă în ghips. Toţi fuseseră aduşi de cetăţeni foarte conştiincioşi.

Yngvar îşi aruncă o privire rapidă spre ceas.

— Am înţeles aluzia. Am o întâlnire. Mai era ceva?

Sigmund Berli scoase o foaie A4 din buzunarul de la spate. Aceasta luase forma fesei lui, ceea ce-l făcu să zâmbească, în chip de scuză, înainte de-a o desface.

— E doar o copie, da? Cu mâzgălelile mele pe ea. Am cerut să ţi se trimită una curată. Am descoperit, în sfârşit, o legătură între familii. Am introdus toate elementele pe care le aveam, absolut toate. Şi uite rezultatul.

Yngvar privi foaia.

— Era şi timpul, recunoscu Yngvar. *Trebuia* să existe o legătură între aceste persoane. Dar...

Cercetă din nou, câteva minute, tabelul.

— Pe această Sonja Vaerøy Johnsen o putem da deoparte, cu siguranţă, declară el în cele din urmă. Instalatorul nu mi se pare, nici el, cine ştie ce interesant. De ce Karsten Åsli are dreptul la menţiunea „adresă necunoscută"? Nu-l găsiţi la evidenţa populaţiei?

— Nu, însă trebuie să fie din cauza unei omisiuni dintre cele mai banale, de care ne facem vinovaţi noi, norvegienii. Uităm să menţionăm unde ne mutăm, la asta mă refer. În principiu,

NUME, SITUAŢIE	LEGAT CU	CUM	CÂND ŞI UNDE	ULTIMUL CONTACT
Fridtjof Salvesen, medic, Bærum	Lena Baardsen	Ginecolog	Oslo, 1993–94	1994
	Turid S. Oksøy	Ginecolog	Bærum, 1995-	22 martie a.c.
Helge Melvaer, fotograf, Rena	Tønnes Selbu	Fotografii de familie	Sandefjord, 1997	1997
	Lena Baardsen	Cunoştinţă	Sandefj, 1995-	Vara lui 1999
	Lena Baardsen	Amant	Oslo, 1991	23 iulie 1991
Cato Sylling, instalator, Lillestrøm	Lasse Oksøy	Fost coleg	Oslo, 1993–95	Incert
	Tønnes Selbu	Contact profesional în legătură cu traducerea unui roman	Corespon-denţă scrisă	Probabil noiembrie 1999
Sonjy Vaerøy Johnsen, infirmieră, Elverum	Grete Harborg (după soţul supravieţuitor, Tønnes Selbu)	Bună prietenă	Mai multe locuri din 1975 în 1999	1999 (după trei zile de la decesul Gretei Harborg)
	Turid S. Oksøy	Asistentă socială după naşterea gemenilor	1998	Incert
	Frode Benonisen	Fostă amantă a unui bun prieten	Tromsø 1992	Incert

trebuie să o facem în termen de opt zile. Nu-i o problemă grea. Doar că n-am ajuns încă la o cercetare ceva mai aprofundată.

Yngvar îndoi foaia şi o băgă în buzunarul bluzonului.

— Dă-i bătaie. Ţin eu rezumatul ăsta până când o să am şi pentru mine unul, OK?

Sigmund ridică din umeri.

— Vreau adresa lui Åsli, repetă Yngvar. Şi vreau să aflu mai multe despre fotograful ăsta. Şi despre ginecolog. În plus, vreau...

Îşi mângâie trabucul şi se ridică de pe scaun. Încuind uşa în urma lui, îşi puse mâna, uşor, pe umărul colegului.

— Vreau să ştiu cât se poate de multe despre tipii ăştia trei. Educatorul de stradă, fotograful şi ginecologul. Vârstă, viaţă de familie, cazier... tot. Şi, ştii...

Sigmund Berli se opri cu mâna pe clanţa de la uşa biroului său.

— Mulţumesc, şopti Yngvar. Mulţumesc. Bună treabă.

45

— Eşti talentat. Ştii cum să te porţi cu ea, recunoscu Inger Johanne. Ţine mult la tine. De obicei, nu-i pasă de celelalte persoane. De cele pe care nu le cunoaşte deja, vreau să zic.

— Este o copilă cu adevărat uimitoare, constată Yngvar, întinzând plapuma peste Kristiane, Sulamit şi Regele Americii.

Inger Johanne înlemni.

— O puştoaică uimitoare şi formidabilă, adăugă el. Este incredibil de isteaţă.

— De obicei, ăsta nu-i primul lucru pe care-l spun oamenii despre ea. Dar ai dreptate. În domeniile care-i sunt familiare, este şi isteaţă, şi rapidă. Doar că nu-i uşor să vezi asta, nu întotdeauna.

Yngvar îşi pusese T-shirtul lui Inger Johanne: New England Patriots, albastru, cu un 82 mare în faţă şi în spate, împreună cu VIK, scris cu litere albe, sus de tot, pe spate. Venise direct de la muncă. Îi ceruse voie, fără s-o privească, să facă un duş. În loc să-i răspundă, ea îi întinse un prosop. Şi tricoul ei de fotbal, care îi era mult prea mare. Yngvar îl întinse în faţa lui şi începu să râdă.

— Warren crede că aş fi fost un jucător bun.

— Warren crede multe lucruri, răspunse Inger Johanne, aranjând farfuriile. Ne aşezăm la masă într-un sfert de oră. Cu alte cuvinte, nu prea ai timp s-o lălăi...

Documentul, departe de a fi de o claritate impecabilă, era acoperit cu mâzgăleli pe care ea nu le înţelegea. Cu toate astea,

nu-i venea deloc greu să priceapă conţinutul rubricilor. El stătea alături, pe canapea, aplecat asupra hârtiei puse pe genunchiul tinerei femei, genunchi care era cel mai aproape de Yngvar şi-i atingea uşor din când în când, coapsa. Fiecare îşi ţinea în mână cana aburindă.

— Vezi ceva elemente interesante? o iscodi el.

— Nu cine ştie ce. Doar că infirmiera n-ar avea ce să caute aici.

— Pentru că este femeie?

— Poate. Da. La fel şi instalatorul. Exceptând faptul că...

O transpiraţie rece o făcu să-şi ducă mâna la ceafă. Instalatorul stătea la Lillestrøm.

Vino-ţi în fire, îşi ordonă ea. *O simplă coincidenţă, de bună seamă. Sunt o droaie de oameni care stau la Lillestrøm. E la doi paşi de Oslo. Instalatorul ăsta n-are nimic de-a face cu cazul Aksel Seier. N-o lua razna!*

— Ce e?

— Nimic, murmură ea. Tocmai fac o anchetă într-un alt caz, o veche anchetă în... Las-o baltă. De fapt, n-are nicio legătură. Putem face abstracţie, fără probleme, de instalatorul ăsta.

— Asta e şi părerea mea. De acord. Dar, la drept vorbind, de ce?

— Nu prea ştiu.

Ea îşi lăsă degetul să alerge încă o dată pe hârtie. Acesta se opri sub cuvântul „Cum".

— Poate că el s-a apropiat de toţi. Este singura persoană care a avut contact exclusiv cu taţii. Tønnes Selbu, tatăl lui Emilie. Lasse Oksøy, tatăl lui Kim. Dintr-un motiv care nu-mi este clar, am tendinţa să cred că, în realitate, aici este vorba de mame. Sau... nu ştiu... Uită-te. L-a ajutat pe Tønnes Selbu la traducerea unuia dintre romanele lui şi nici măcar nu s-au întâlnit. Ca relaţie, nu e una prea strânsă.

— Cam bizar să discuţi cu un instalator despre un roman, mărturisi Yngvar, din fundul cănii lui.

— Poate o fi fost vorba de un tehnician V V S[55], replică ea, sec. Cine ştie? Dar uită-te la asta! 23 iulie 1991!

---

[55] Varme — Ventilasjons — og Sanitærteknikk, adică: Încălzire, aerisire, instalaţii sanitare.

— Ce? Unde?

— Lena Baardsen a mărturisit că avusese o legătură cu Karsten Åsli în 1991. Trebuie să fi fost o legătură importantă. Ea își amintește data ultimei lor întâlniri, deși a fost acum aproape zece ani! 23 iulie 1991! Tu îți amintești chestii de genul ăsta?

El stătea prea aproape. Ea îi simțea răsuflarea în față, mirosind a cafea și a lapte cald. Își îndreptă spatele.

— Se întâmplă că n-am avut niciodată altă relație decât cu soția mea, îi explică el. Eram împreună încă din colegiu. Așa că...

Îi zâmbi, iar ea simți că nu mai suportă să stea acolo.

— ...nu sunt cel mai în măsură să vorbesc despre genul ăsta de lucruri, completă el, urmărind-o cu privirea, în timp ce ea se ducea spre bucătărie. Dar, în orice caz, probabil că este ceva caracteristic mai degrabă pentru femei: ele acordă atâta importanță unor asemenea amănunte. Așa mi se pare.

Când se întoarse, fără să fi adus, la drept vorbind, nimic, ea se așeză pe un scaun, de cealaltă parte a mesei de sticlă. Expresia interlocutorului său era impenetrabilă.

Ea nu izbutea să-l citească. Pe de o parte, el îi condimenta ziua cu un interes aproape apăsător. Care depășea aspectul pur profesional. Era destul să vezi câte eforturi făcuse: o adusese aproape cu forța în biroul lui, pentru ca, după aceea, s-o găsească în Statele Unite și, mai mult chiar, s-o pescuiască de la ICA. Era interesat. Dar, pentru că nu avea niciodată continuitate, pentru că nu făcea nimic altceva decât să vină la ea în vizită și să vorbească, o făcea să se simtă...

... *idioată*, se gândi ea. *Nu te înțeleg. Te invit la cină. Te plimbi prin apartamentul meu, cu tricoul meu, pe care îmi este scris numele, îmi înveleşti copilul. Ai dreptul să stai în preajma copilului meu, Yngvar. De ce nu se întâmplă nimic?*

— Mi se pare haios, continuă ea pe un ton lejer. Să-ți amintești o asemenea dată.

Între ei stătea foaia de hârtie.

— Am avut întotdeauna o mare rezervă în privința fotografilor, zâmbi Yngvar. Distorsionează realitatea și ți-o prezintă ca autentică.

— Iar eu, în privința ginecologilor, continuă ea, fără să-l privească. Sunt lipsiți, de cele mai multe ori, de cea mai elementară

înţelegere faţă de oameni. Reprezentanţii de sex masculin sunt cei mai răi.

— Venind din partea ta, chestia asta pare să conţină o cantitate apreciabilă de prejudecăţi. Ce părere ai despre educatorii de stradă?

Râseră un moment, şi unul, şi celălalt. Nu era nicio problemă dacă ea se aşezase într-un colţ. El nu făcea mare caz. Se instalase puţin mai în largul lui, atâta tot, ca şi cum era mulţumit, de fapt, că avea toată canapeaua pentru el.

— Aţi mai progresat în ceea ce priveşte cauza de deces a lui Kim şi Sarah?

— Nu.

El îşi termină cafeaua.

— Dacă plecăm de la principiul că există, cu adevărat, o cauză de deces, începu Inger Johanne, ei bine...

— Bineînţeles că există! Vorbim despre doi puşti pe deplin sănătoşi, nu plăpânzi!

Când se încrunta, el părea mai în vârstă. Mult mai în vârstă decât ea.

— Oare au putut fi... făcuţi să moară de sperietură sau ceva de genul ăsta?

— Nu. Nu, după câte ştiu eu. Tu chiar crezi că este posibil? Să-i faci să moară de frică pe nişte oameni care n-au probleme cardiace?

— N-am idee. Dar, dacă omul nostru a găsit un mijloc de a ucide oameni fără să lase absolut nicio urmă...

Transpiraţia rece îi scăldă din nou ceafa. Ea îşi ridică părul şi îşi trecu degetele peste breton.

— ...atunci, ar însemna că are controlul absolut. Din acest punct de vedere, se potriveşte cu profilul lui.

— Ce profil?

— Stai puţin.

Ea îşi pironise ochii pe hârtie, care se răsucise spre Yngvar. Literele erau atât de mici, încât nu le putea citi pe dos. Îşi ridică un deget, ca şi cum avea nevoie de o tăcere desăvârşită pentru a-şi duce ideea la capăt.

— Omul ăsta este un... se răzbună, completă ea, cu glasul gâtuit. Prezintă grave tulburări de personalitate, este antisocial sau

psihopat. Dacă acţionează în felul ăsta, o face pentru că socoteşte că este ceva just. Sau legitim. Consideră că are dreptul la ceva. Dumnezeu ştie la ce. Ceva ce n-a avut niciodată. Sau care i-a fost luat. Care este al lui. El ia înapoi... ceea ce este al lui!

Degetul părea un semn de exclamaţie între ei doi. Chipul lui Yngvar era impasibil.

— Poate că el... Ucigaşul este *tatăl* acestor copii?

Vocea îi tremura. Ea îl ascultă şi îşi drese glasul. Yngvar pălise.

— Nu, răspunse el, în cele din urmă. Nu este.

Degetul lui Inger Johanne se lăsă încet în jos.

— Aţi verificat, rosti ea, cu glasul surd. Iar copiii sunt cu adevărat ai părinţilor lor.

— Da.

— Ar fi fost straşnic să descoperim aşa ceva. Dacă tu crezi că te pot ajuta.

— N-aş merge până acolo. Ştim că Emilie Selbu are un alt tată biologic decât Tønnes Selbu. Credem că nici el nu ştie. Cât despre ceilalţi copii...

El se răsturnă încet pe spătarul canapelei şi făcu un gest vag cu amândouă braţele.

— Totul ne face să credem că nu este nicio problemă cu paternitatea lor.

Inger Johanne nu mai slăbea din ochi hârtia. Regele Americii scheună dincolo de uşa închisă care îi despărţea de Kristiane. Inger Johanne nu se ridică, scheunatul câinelui deveni mai puternic.

— Mă duc...

— Aseară, am avut un fel de reuniune între amice, îl întrerupse ea. Eram puţin cam cherchelite şi unele, şi celelalte.

Jack începuse să urle.

— Mă duc să-i dau drumul. Cu siguranţă că are nevoie să facă pipi.

— Încă nu e învăţat aşa, răspunse ea, cu un glas monocord. Suferă doar pentru că se simte singur. Şi, acum, se scoală Kristiane. Gata, s-a făcut.

Cu toate astea, ea nu se ridică. Yngvar lăsă câinele să iasă din dormitorul copilului. Animalul făcu pe jos. Yngvar porni să

caute o găleată şi o cârpă. Când se duse în baie, de unde se înapoie cu câinele sub braţ, tot salonul mirosea a Ajax.

— O sindrofie, pufni el, cu o veselie afectată. Într-o miercuri.

— De fapt, e un fel de cerc de literatură. Doar că avem rareori timp să citim. În orice caz, aceleaşi cărţi. Dar continuăm de pe vremea colegiului. O dată pe lună. Prin urmare, eram puţin cam...

Ea roşi. Nu pentru că băuse prea mult cu o seară înainte. Ceea ce făcea ea nu-l privea pe Yngvar. El îşi marca locul în salon, se instala pe canapeaua ei cu câinele pe genunchi. Mâinile lui erau încă umede de apa şi detergentul lui Inger Johanne.

— Noaptea târziu, una dintre noi a ţinut morţiş să afle cu câţi bărbaţi...

Yngvar nu avusese nicio altă legătură în afară de cea cu nevasta lui. Inger Johanne nu credea că mai întâlnise vreun bărbat care să poată spune la fel.

Spui adevărul, se gândi ea, *sau ăsta e încă un mod de a impresiona? De a te diferenţia?*

— ....s-au culcat celelalte, completă ea.

— De data asta, mi-e teamă că...

— ...că nu mă mai poţi urmări?

Ea regretă imediat aceste cuvinte.

— Nu e ceva lipsit de interes, se grăbi să adauge. S-au spus multe şi s-a râniit, bineînţeles. Ăsta e genul de joc pe care-l joacă prietenele la cataramă, atunci când se revăd. Aproape ca băieţii, când trebuie să facă lista celor mai bune cinci albume de rock din toate timpurile. A celor mai buni atacanţi. Chestii de-astea.

Era mult loc pe genunchii lui Yngvar. Coapsele îi erau zdravene, iar Regele Americii încăpea acolo cât era de lung. Câinele se culcase şi se simţea de minune, cu botul deschis, cu ochii pe jumătate închişi.

— Se înţelege că toate câte eram am mai tras şi minciuni. Esenţialul e că...

— Da, ard, nu-ţi ascund!

Sarcasmul era în cuvinte. Glasul era prietenos. Ea nu ştia în care din două să se încreadă.

— Toţi avem pe cineva cu care nu prea vrem să fim asociaţi. Şi, atunci, scurtăm lista.

El ridică ochii şi o privi drept în faţă.

— Da, de acord, nu toată lumea, acceptă ea, îndreptându-şi arătătorul spre masă, ca pentru a arăta pe cine considera că include aici. Dar noi, noi care eram ieri aici, da. Am scurtat-o. De-a lungul anilor, am tăiat din listă o groază de persoane despre care am constatat repede că nu le iubeam sau despre care este pur şi simplu neplăcut să te gândeşti că ai putut... fi cu ele. Şi, pe urmă, timpul trece, iar tu uiţi. Conştient sau nu. Chiar dacă, în majoritatea cazurilor, sunt nume care rămân, ca un filigran, într-un colţ al cortexului, nu le mai rosteşti. Nici chiar în faţa celor mai bune prietene.

El aşează cu grijă căţelul pe podea. Animalul scânci şi voi de îndată să se suie la loc. Yngvar îl îndepărtă cu un gest hotărât şi trase mai aproape foaia care se afla pe masă. Căţelul se târî până în colţul camerei şi se tolăni cu un zgomot surd.

— Aici, nu-i decât un „iubiţel", constată el. De fapt, ne este dat ca prieten sau vechi prieten, de către o altă fată. Vrei să spui că acest Åsli a fost, în realitate, cu mai multe mame?

— Nu neapărat. Poate fi vorba de o cu totul altă persoană. Care nu este menţionată de nimeni. Fie pentru că toate l-au trecut sub tăcere pe acest bărbat, fie pentru că ele nu vor să fie asociate cu...

— Dar aceste mame trebuie să înţeleagă bine gravitatea situaţiei, strigă el. Ele ştiu cât este de important să spună adevărul, pentru ca listele pe care le cerem să fie precise.

— Da, aprobă ea. Ele nu mint. Ele trec sub tăcere. Ce-ai zice de un păhărel? Whisky? GT?

El îşi aruncă, maşinal, o privire spre ceas, de parcă nu putea primi invitaţia de a bea o tărie fără să verifice în prealabil ce oră din zi sau din noapte era.

— Sunt cu maşina, răspunse, după o ezitare. Aşa că nu, mulţumesc. Chiar dacă mă tentează.

— Poţi să laşi maşina acolo unde e, răspunse ea, într-o doară. Departe de mine ideea de a-ţi forţa mâna, se grăbi să adauge. Ce-i drept, *nu ştiu* dacă fetele astea au putut avea un amant comun. E doar o idee. E ceva în furia crimelor săvârşite de acest om. Amărăciune. Răutate! E mai uşor să te gândeşti că ăsta e rezultatul respingerii din partea unei femei, din a *mai multor*

femei, poate din partea *tuturor* femeilor, decât să te gândeşti că el e furios pe... fisc, de exemplu.

— Nu-mi vorbi de fisc. În Statele Unite...

— În Statele Unite găseşti, de exemplu, oameni care ucid fiindcă Big Mac-ul cu care au fost serviţi e rece. Cred că vom fi mai câştigaţi dacă ne limităm la legăturile de familie.

— Ce s-a întâmplat, în realitate, cu Warren?

Inger Johanne fu surprinsă, văzându-se că nu reacţionează cu mai multă energie. Se aşteptase la întrebarea asta din clipa în care Yngvar îi dezvăluise că-l cunoaşte pe Warren. Pentru că lucrurile trenau, se liniştise, gândindu-se că el nu era interesat. Ceea ce o decepţiona şi o mulţumea în aceeaşi măsură. Nu voia să vorbească despre Warren. Faptul că Yngvar nu-i pusese întrebarea mai demult, putea fi considerat totuşi ca o indiferenţă pe care ea n-o aprecia în mod deosebit.

— Nu vreau să vorbesc despre Warren, răspunse pe un ton neutru.

— Bine. Dacă te-am ofensat cumva, îmi pare nespus de rău. Nu era câtuşi de puţin intenţia mea.

— Nu e cazul, răspunse ea, afişând un zâmbet căznit.

— Cred că am să accept totuşi păhărelul ăla.

— Şi cum ai să te întorci acasă?

— Cu un taxi. GT, dacă ai.

— Asta am şi spus.

Cuburile de gheaţă clincăneau cu violenţă în paharele cu gin tonic, când le aduse din bucătărie.

— Îmi pare rău, n-am lămâie. Warren m-a trădat în mod grosolan. Pe plan profesional şi sentimental. Cum eram tânără, am pus accentul pe al doilea punct. Astăzi, cel care mă înfurie cel mai tare este primul.

Era prea mult gin în cocteil. Ea se strâmbă.

— Dar, astăzi, nu mă mai gândesc deloc la el, adăugă. E o eternitate, de atunci. Şi, după cum ţi-am spus, nu vreau să mai vorbesc despre asta.

— Skål[56]! Poate altă dată.

El ridică paharul, închină şi bău.

---

[56] Sănătate!

— Nu. Nu vreau să vorbesc despre asta, nici acum, nici altă dată. Am terminat-o cu Warren.

Dintr-o pricină necunoscută, tăcerea care se lăsă nu era deloc stânjenitoare. În grădină, nişte copii de-acum măricei, făceau mult zgomot, în timp ce căutau o minge de fotbal care aterizase unde nu trebuia. Era un zgomot de început de vară, care îi făcu să zâmbească, doar dacă nu cumva îşi zâmbeau unul altuia. Era ora nouă şi jumătate. Inger Johanne simţi ginul urcându-i-se drept la cap. O dulce şi plăcută senzaţie de buimăceală, chiar de la prima sorbitură. Ea îşi puse paharul jos şi se relaxă.

— Dacă luăm în consideraţie că noi urmărim un fost amant, începu ea, sau pe cineva căruia *i-ar fi plăcut* să fie amantul uneia dintre aceste mame, mesajul se potriveşte foarte bine. *Ai primit ceea ce ai meritat.* E imposibil să loveşti o femeie mai rău decât luându-i un copil.

— Nici pe un bărbat nu-l poţi lovi mai rău.

Inger Johanne îl privi cu un aer absent. Apoi înţelese.

— Oh... îmi pare nespus de rău. Iartă-mă, Yngvar, n-am vrut să...

— Nu-i nimic. Oamenii par a avea tendinţa să uite. Fără îndoială, fiindcă accidentul a fost destul... de îngrozitor. Am un coleg care şi-a pierdut un fiu într-un accident de circulaţie, acum vreun an. Toată lumea discută cu el despre asta. Un accident de maşină e ceva la care te poţi aştepta, într-un fel. Dar, să cazi de pe o scară, să mori şi să-ţi omori şi mama, în cădere, este mai...

El afişă un zâmbet crispat şi bău o înghiţitură.

— A la John Irving. Prin urmare, nimeni nu spune nimic. Sau, de fapt, tot cam pe acolo. Erai în plin raţionament.

Ea nu voia să mai continue. O sclipire din privirea interlocutorului său o făcu totuşi să reia:

— Să spunem că e vorba despre un om în aparenţă normal. Frumos, poate, elegant. Poate fi cu uşurinţă fermecător şi nu-i este greu să intre în relaţii cu femeile. Pentru că este un mare manipulator, le poate păstra o anumită vreme. Dar nu mult. Are în el o răutate, o lipsă de maturitate şi un puternic egocentrism care, pe lângă paranoia lui, vor ieşi la suprafaţă şi le vor pune pe fugă pe doamne. Eşec după eşec. Tipul consideră că nu

e greşeala lui. El nu face nimic rău. Femeile sunt cele care trădează. Ele sunt viclene şi calculate. Nu te poţi bizui pe ele. Apoi, se întâmplă ceva.

— Cum ar fi?

El era pe cale să-şi golească paharul. Inger Johanne nu ştia dacă să-i mai propună unul. Continuă.

— Nu ştiu. O altă respingere? Poate. După părerea mea, un eveniment mai grav. Care l-a făcut s-o ia razna de-a binelea. Mai aveţi ceva noutăţi despre tipul ăla văzut la Tromsø?

— Nu. N-a dat nimeni niciun semn. Ceea ce poate însemna că era chiar omul nostru sau că era cu totul altcineva. Care n-are nimic de-a face cu povestea asta, dar care nu e încântat de faptul că poliţia se interesează îndeaproape de ceea ce avea el de făcut pe acolo, în acea zi. Poate că era o chestie nevinovată, cum ar fi vizita la o iubită. Aşa că, trăgând linie, am înaintat mai mult de-o grămadă.

— Emilie stârneşte un tămbălău teribil. Mai vrei încă unul?

El luă paharul şi îl studie îndelung. Cuburile de gheaţă se transformaseră în apă. O bău pe nerăsuflate.

— Nu, mulţumesc. Da. Emilie este o enigmă. Unde este? Pentru că mama ei e moartă de aproape un an, este greu de spus dacă răpirea lui Emilie este un complot împotriva ei. Teoria ta cade.

— Da...

Ea şovăi.

— Spre deosebire de ceilalţi copii, ea nu a fost restituită. Nu tatălui, în orice caz. Dar dumneata...

Privirile li se întâlniră şi nu se mai despărţiră.

— Cimitirul, suflă el, cu glasul scăzut, aproape în şoaptă. A putut fi înapoiată mamei sale.

— Da. Nu!

Inger Johanne îşi lăsă mânecile în jos. O luase cu frig.

— Sunt aproape patru săptămâni de când a dispărut! Cineva ar fi observat! Într-un cimitir din Asker, trebuie să treacă o mulţime de oameni, în această perioadă a anului.

— Nici măcar nu ştiu dacă Greta Harborg este înmormântată acolo, replică ea, respirând uite. Ei, fir-ar al dracului, cum de nu ne-a trecut prin minte?

El se ridică brusc. Făcu un semn interogator din cap spre biroul lui Inger Johanne.

— Sună. Dar nu e prea târziu ca să afli asta acum?

— Mult prea târziu, conveni Yngvar, închizând uşa în urma lui.

Ieşiseră pe terasă. El îşi exprimase această dorinţă. Trecuse de miezul nopţii. În cele din urmă, vecinii îi băgaseră în casă pe puştani. Un slab miros de grătar practic stins ajungea până la ei dinspre est. Vântul era favorabil, zgomotul maşinilor de pe Store Ringvei[57] era îndepărtat, difuz. Inger Johanne îi propuse lui Yngvar un sac de dormit, când se dusese să caute o cuvertură, pe la ora unsprezece. El refuzase, dar acceptase, până la urmă, un pled în patchwork, pe umeri. Ea vedea prea bine că-l răzbise frigul. Coapsele i se băteau ritmic una de alta, iar el îşi sufla în pumni, la răstimpuri, ca să şi-i încălzească.

— O poveste fascinantă, aprecie el, verificând pentru a patra oară dacă îi funcţiona telefonul mobil. Le-am cerut să mă sune la ăsta. Ce zici, ne...

Şi făcu un semn din cap spre interiorul casei. Kristiane dormea buştean.

Inger Johanne îi pomenise de Aksel Seier. De fapt, se mira că n-o făcuse mai de mult. Într-o săptămână, Yngvar şi cu ea petrecuseră împreună o zi întreagă, o seară lungă şi o noapte de veghe. Ea se gândise în câteva rânduri să-i spună povestea asta. Dar, până acum, se abţinuse, poate din cauza acelei eterne voinţe de a nu amesteca lucrurile, în ceea ce priveşte munca. Nu era prea sigură ce etichetă trebuia să-i pună lui Yngvar. El purta în continuare tricoul lui Inger Johanne. O ascultase cu interes. Întrebările lui, scurte şi rare, erau pertinente. Judicioase. Ea ar fi trebuit să facă asta mai de demult. Dintr-un motiv oarecare, omisese să-i pomenească de Asbjørn Revheim şi de Anders Mohaug. Nu vorbise deloc despre excursia pe care o făcuse la Lillestrøm. Era ca şi cum ar fi voit să-şi încheie mai întâi reflecţiile.

— Crezi, întrebă ea, gânditoare, că autorităţile norvegiene pot fi, în anumite cazuri...

---

[57] Inelul 3.

Abia dacă îndrăznea să pronunţe cuvântul.

— Corupte? o ajută el. Nu. Dacă prin „corupţie" înţelegi că persoane din rândul autorităţilor publice norvegiene pot primi bani pentru a influenţa rezultatul unor procese, consider că este aproape exclus.

— Ei bine, asta mă linişteşte, conchise ea pe un ton sec.

Un termos de ceai cu miere ocupa o măsuţă de tek, care stătea între ei. Capacul acestuia scotea un şuierat exasperant. Ea încercă să-l înşurubeze corect.

— Dar există numeroase variante ale defectelor omeneşti, adăugând el, strângându-şi cana în mâini, ca să-i simtă toată căldura. Corupţia este, ca să spun aşa, de neconceput în ţara asta. Din numeroase motive. În primul rând, nu există o tradiţie. Ar putea părea bizar, dar corupţia presupune, în fapt, un fel de tradiţie naţională. În multe ţări din Africa, de exemplu...

— Ia vezi!

Râseră amândoi.

— În ultimii ani, s-au văzut totuşi exemple de corupţie la un nivel foarte înalt şi-n Europa, remarcă Inger Johanne. În Belgia, în Franţa! Care nu-s chiar aşa departe. Nu-i nevoie să mergem până-n Africa.

— Nu-i deloc fals, recunoscu Yngvar. Însă noi suntem o ţară foarte mică. Foarte transparentă. Şi nu corupţia este problema.

— Dar, atunci, care este?

— Viciul şi prestigiul.

— Drace!

Ea abandonă lupta cu termosul, care continua să scoată un geamăt uşor şi jalnic. Yngvar deşurubă complet dopul şi îşi umplu propria cană cu restul de ceai. Apoi, puse dopul alături de recipient, după care întrebă:

— Unde vrei să ajungi?

— Eu... este de neconceput ca, la acea epocă, Aksel Seier să fie condamnat, în ciuda faptului că, în sistem, exista cineva care ştia cu certitudine că este nevinovat!

— A fost condamnat de juraţi. Aceştia erau în număr de zece. Nu prea văd cum s-ar fi pus de acord zece persoane, pentru a

comite o asemenea nelegiuire, fără să transpire nimic, niciodată. În toţi anii ăştia, vreau să spun.

— Bine. Dar dovezile au fost prezentate de autoritatea publică.

— Corect. Vrei să spui că...

— Nu vreau să spun nimic sau aproape nimic. Te întreb dacă tu crezi că a fost posibil, în 1956, ca poliţia şi procuratura să obţină condamnarea lui Aksel Seier, ştiindu-l nevinovat.

— Ai aflat cine era procuror în acest proces?

— Astor Kongsbakken.

Yngvar îşi îndepărtă cana de la gură şi începu să râdă.

— Dacă le dăm crezare ziarelor, el era profund angajat în acest caz, şi ăsta e cel mai neînsemnat lucru pe care îl putem spune, continuă Inger Johanne.

— Mă uimeşti! Sunt prea tânăr...

Acum, el zâmbea, arătându-şi toţi dinţii şi o privea drept în faţă. Ea studia o pată de ceai de pe cuvertură, pe care o strânse mai bine pe lângă corp.

— ...ca să percep cum se cuvine dimensiunea lui juridică, dar era legendar. În procuratură, era pandantul lui Alf Nordhus[58], dacă pot spune aşa. Angajat, teribil de dotat. Spre deosebire de numeroşi mari avocaţi pledanţi, Kongsbakken a avut inteligenţa de a se opri la timp. Nu-mi aduc aminte prea bine ce s-a întâmplat cu el.

— Trebuie să fi murit demult, răspunse ea, cu jumătate de glas.

— Da. Sau are o vârstă cu trei cifre. Şi cred că pot afirma un lucru: procurorul Kongsbakken nu ar fi participat *niciodată* la condamnarea unui nevinovat.

— Dar, în 1965, ...când Aksel a fost eliberat, uite aşa...

Telefonul mobil începu să intoneze o versiune digitală după *Für Elise*. Yngvar şi-l lipi de ureche. Conversaţia dură aproape un minut, timp în care el nu spuse aproape nimic altceva decât da, nu şi mulţumesc.

— Nimic, anunţă el, închizând telefonul. Grete Harborg este înmormântată la Østre Gravlund, aici, în Oslo, alături de bunicii

---

[58] Avocat — supermediatizat — al Curţii Supreme, astăzi decedat.

ei. Trei patrule ale poliţiei din Oslo au puricat la sânge zona din jurul mormântului. Nimic. Niciun pachet suspect, niciun mesaj. Mâine, îşi continuă cercetările pe lumină, dar sunt aproape convinşi că, acolo, nu-i nimic.

— Slavă Domnului, suflă Inger Johanne, care simţea o adevărată uşurare. Domnul fie lăudat. Dar...

El o privi. În penumbră, ochii lui păreau întunecaţi, aproape negri. Ar fi trebuit să se radă. Pledul îi alunecase de pe umeri. Când Yngvar se întoarse ca să-l ridice, ea îşi zări numele scris pe spatele lui lat. Înghiţi în sec şi făcu eforturi ca să nu se uite la ceas.

— ...asta înseamnă că nu putem fi sută la sută siguri că Emilie a fost răpită de aceeaşi persoană ca şi ceilalţi copii. Poate fi altcineva.

— Da. Dar nu cred asta. Şi nici tu. Pentru Dumnezeu, *nu mai spera chestia asta.*

Intensitatea ultimei sale declaraţii o surprinse.

— De ce... ce poate...

— Emilie este în viaţă. Poate fi în viaţă. Dacă este la omul nostru, înseamnă că el are un motiv ca s-o menţină în viaţă. Uite de ce sper să fie el. Trebuie doar...

— ...să fie găsit.

— Trebuie să mă duc, declară Yngvar.

— Da, îmi închipui. O să-ţi chem un taxi.

Yngvar era masiv şi, de când băuse ginul tonic, trecuseră trei ore. Probabil că putea conduce şi ei o ştiau prea bine.

— O să vin mâine să iau maşina. Cu ocazia asta, o să-ţi aduc înapoi şi tricoul. Dacă e vreo problemă că nu ţi-l spăl.

Ajuns la uşă, îl răsplăti pe Jack cu o mângâiere suplimentară.

Apoi, îşi ridică mâna la frunte, zâmbi şi se duse la taxiul care îl aştepta.

46

Un bărbat se ghemui lângă peretele cabanei. Pentru vremea asta, era îmbrăcat gros. Şi totuşi îi era frig. Dinţii îi clănţăneau. Încercă să-şi strângă mai bine bluzonul pe lângă el. Habar n-avea unde se află. Copacii deşi înconjurau un spaţiu deschis în faţa micii construcţii părăginite. Putea intra înăuntru fără nicio greutate. Nici măcar nu era sigur că micuţa cabană era zăvorâtă. Spre răsărit, se zărea pe cer o dungă subţire de lumină trandafirie. Trebuia să-şi găsească o ascunzătoare. Cabanele nu reprezentau o alegere prea judicioasă. Puteau apărea oameni. Asta părea neocupată. Mirosea a gudron vechi şi a latrină.

Bărbatul încercă să se ridice. Parcă nici picioarele nu-l mai ţineau. Se clătină şi înţelese că trebuia să-şi facă rost cât mai repede de mâncare.

— Mâncare, murmură el. Mâncare.

Uşa era o glumă. Doar câteva scânduri prost asamblate, care spânzurau într-o balama. Intră cu paşi împleticiţi.

Era întuneric, chiar mai întuneric decât afară. Ferestrele erau astupate. Mâna i se lovi de un dulap. Din fericire, avea o brichetă. Ţigări nu mai avea de un car de ani. Le simţea lipsa ca pe o durere ascuţită sub stern. Tutun şi mâncare. Avea nevoie de tutun şi de hrană, dar n-avea nici cea mai mică idee cum să-şi facă rost de ele. Lumina brichetei îl ajută să deschidă dulapul. Gol. Următorul era la fel. Nimic; doar pânze de păianjeni şi un radio portativ scos din circulaţie.

Cabana era alcătuită dintr-o încăpere spațioasă. Pe o masă, văzu un fel de borcan mare. O scrumieră masivă în care zăceau patru chiștoace. Degetele îi tremurau când luă unul. Tutunul era atât de uscat, încât căzu din foiță. Puse la loc firișoarele de tutun, ceea ce îi luă ceva timp. Trebuia să țină lipitura în sus. Când aprinse chiștocul, își dădu capul pe spate. După patru chiștoace, nu-i mai era foame. În schimb, simțea o ușoară greață. Era mai bine. Se strecură sub masa grosolană și adormi.

47

Ai fi zis că puştoaica îşi pusese în gând să moară. El nu înţelegea de ce. Ea primea destulă mâncare. Avea destulă apă. Destul aer. El îi dădea tot ce îi era necesar ca să rămână în viaţă. Şi totuşi ea zăcea, acolo, lată. Punct. Nu-i mai răspundea când îi vorbea. Lucru care îl agasa. Asta era insolenţă. Fiindcă nu-i mai suporta mirosul, el îşi reciclase nişte chiloţi vechi, cosându-le fanta. Nu-şi putea permite să iasă ca să cumpere chiloţi de fetiţă, fără să atragă atenţia. Era cunoscut în canton. Bineînţeles că se putea duce la oraş, dar era mai bine să nu se dea de gol. Mizase, din capul locului, pe securitate. N-aveau să-l găsească niciodată şi nu voia să distrugă totul doar pentru că te miri cui i s-ar putea părea ciudat că un burlac cumpăra chiloţi de fetiţă. Oamenii fuseseră apucaţi de cea mai teribilă isterie. Nu mai vorbeau despre altceva. La cooperativă, la Bobben, la benzinărie. La slujbă, îşi punea casca antizgomot şi-i excludea pe toţi ceilalţi, dar, în timpul pauzei de masă, era silit să le suporte trăncăneala. De vreo două-trei ori, îşi înfulecase sandviciul lângă ferăstrău. Atunci, se înfiinţase şeful, ca să-l întrebe ce problemă avea. Prânzul era sfânt pentru toată lumea. Trebuia luat în baracă. Asta era. Zâmbise şi plecase cu el.

Cu câteva zile în urmă, când îi ordonase lui Emilie să se scoale şi să se spele, i se păruse ţeapănă ca un robot. Dar ea făcuse ce-i spusese. Se dusese cu greu până la chiuvetă, îşi scoase hainele până rămăsese goală, se spălase şi se schimbase cu rufăria pe care i-o adusese. Îşi pusese chilotul curat, de un verde

decolorat, cu un elefant indecent în faţă. El râsese. Slipul nu voia să stea pe ea. Când se întorsese spre el, arăta absolut ridicol: slabă, palidă, cu mâna dreaptă strângând trompa elefantului.

Apoi, el îi spălase hainele. În maşină, cu balsam în apa de clătit. De acord, nu mersese până acolo încât să i le calce, dar ar fi făcut mai bine să se arate recunoscătoare. Era tot în slip. Hainele erau împăturite alături de pat.

— Hei, se zborşi el din uşă. Mai este niţică viaţă în scheletul ăsta?

Tăcere.

Pişercoasa aia mică nu voia să-i răspundă.

Îl făcea să se gândească la o fetiţă cunoscută în şcoala primară. Urmau să joace într-o piesă de teatru. Trebuia să vină şi mama lui. Îi făcuse un costum. El era o gâscă cenuşie şi n-avea de spus decât două replici. Costumul lui nu era nemaipomenit de frumos. Aripile erau din carton, iar una dintre ele se îndoise straşnic. Ceilalţi râdeau. Fetiţa cea drăguţă era o lebădă. Penele păreau ca un abur, în jurul ei: pene albe ca zăpada, făcute din foiţă. Ea se împiedicase de cine ştie ce şi dispăruse de pe marginea scenei.

Mama nu a venit. N-a aflat niciodată de ce. Când el se întorsese acasă, ea citea în bucătărie. Nici măcar nu ridicase ochii atunci când el îi spusese noapte bună. Bunica îi dăduse o felie de pâine şi un pahar de apă. A doua zi, îl silise să o viziteze pe lebădă la spital şi să-i ceară scuze.

— Hei, repetă el. Ai de gând să răspunzi?

Sub plăpumioară, păru că se mişcă ceva, dar nu se auzi niciun sunet.

— Fii atentă, scrâşni el din dinţi, după care trânti uşa metalică.

48

Vineri dimineaţă, Kristiane se trezi cu temperatură. Adică nu se trezi. Când Inger Johanne se dădu jos din pat, la opt şi zece, deşteptată de Jack, fetiţa continua să doarmă. Cu gura deschisă, cu respiraţia grea; obrajii îi erau roşii, iar fruntea îi ardea.

— Rău, murmură ea, când o trezi Inger Johanne. Sete în burtă.

Lui Inger Johanne îi convenea să rămână acasă. Îşi puse un trening vechi şi trimise un mesaj la institut. Apoi, formă numărul maică-sii.

— Kristiane e bolnavă, mamă. N-o să venim diseară.

— Ce păcat! Ce păcat! Găsisem cel mai extraordinar somon marinat din toate timpurile, taică-tău cunoaşte... Trebuie să vin ca să am grijă de ea?

— Nu, nu e nevoie. Ba da, de altfel...

Inger Johanne avea nevoie să stea o zi acasă. Putea face curăţenia de sfârşit de săptămână în apartament. Putea repara scaunul de bucătărie care se hâise sub greutatea lui Yngvar. Kristiane era un copil ca toţi ceilalţi: se vindeca dormind. Literalmente. Când făcuse ultima gripă, dormise patru zile în şir, aproape neîntrerupt, după care se sculase la ora două noaptea, anunţând-o:

— Sănătoasă. Gatasănătoasă.

Inger Johanne se putea bucura, în sfârşit, de produsul de îngrijire capilară pe care i-l dăduse Line. Putea să stea absolut liniştită în cadă. Dar, înainte de weekend, avea de făcut, în primul rând, două-trei lucruri.

— Poţi să vii mai târziu? Să zicem... pe la două?

— Bineînţeles că pot, scumpo. Kristiane nu e rea de boală. Îmi iau lucrul şi o casetă video pe care mi-a împrumutat-o deunăzi sora ta, un film vechi, care, zice ea, o să-mi placă mult. *Steel Magnolias* cu Shirley McLaine şi...

— Mamă, ai aici nu ştiu câte casete.

— Da, dar tu ai nişte gusturi cum nu se poate mai... deviante.

Inger Johanne închise ochii.

— Gusturile mele nu sunt deloc bizare! Ai aici filme de...

— Da, da. Ai nişte gusturi cu adevărat ciudate, recunoaşte. Ţi-ai tăiat iar părul? Sora ta e aşa de drăguţă, a fost la coaforul acela nou, *hot*, mai jos de Prinsens Gate, care se numeşte...

Maică-sa pufni în râs.

— Da, este puţin cam... De multe ori, aşa sunt coaforii ăştia. Dar, Doamne Dumnezeule, ce drăguţă e Marie.

— Nu mă îndoiesc. Atunci, vii la două?

— Fix. Să iau de mâncare pentru cină? Mâncăm toate trei?

— Nu, mulţumesc. Am supă de legume în congelator. Asta este tot ce poate înghiţi Kristiane când boleşte. O să ajungă şi pentru noi.

— Bine. Pe curând.

— Salut.

Apa din cadă era exact cu două grade mai fierbinte decât ar fi trebuit. Inger Johanne îşi sprijini capul de perna din plastic şi trase în piept aburul. Lămâie şi muşeţel, dintr-un costisitor flacon de sticlă adus de Isak din Franţa. Când pleca în străinătate, îi aducea întotdeauna cadouri. Inger Johanne nu prea înţelegea de ce, dar era plăcut. El avea gust. Şi mulţi bani.

— Şi eu am gust, bombăni ea.

Trei prosoape obosite, dintr-o ţesătură pluşată, atârnau în cuier. Unul înfăţişa un Tigrou uriaş, celelalte două se decoloraseră, căpătând un fel de nuanţă roz pastel.

— Prosoape noi, îşi declară sieşi. Astăzi.

Prietenele o invidiau pentru maică-sa. Line o adora. E cu adevărat drăguţă, spuneau ele. Te ajută în absolut toate privinţele. Nu ratează niciodată nimic! Citeşte, merge la cinema şi la teatru, şi trebuie s-o vezi cum se îmbracă!

Maică-sa era *drăguță*. Mult prea drăguță. Maică-sa era un general de armată în slujba binelui, vizita închisorile și făcea parte, ca membru de onoare, din Asociația feminină Norvegiană de Ajutor Social Benevol, avea mâini îndemânatice și era inaptă pentru comunicarea directă. Ceea ce poate că i se trăgea de la faptul că nu avusese niciodată o ocupație în afara căminului. Viața ei era făcută din soț, copii și acțiuni benevole; o nesfârșită succesiune de funcții neremunerate și de misiuni îi cereau o deschidere absolut amicală către toți și toate. Maică-sa era diplomația personificată. Ea era, ca să spunem așa, incapabilă să alcătuiască o frază care să cuprindă efectiv ceea ce avea de zis. *Taică-tău își face griji pentru tine* însemna *sunt moartă de îngrijorare. Marie arată remarcabil de bine în momentul de față* era felul ei de-a o informa că avea o mutră de sculată din morți. Când îi aducea un vraf de reviste destinate femeilor, Inger Johanne știa dinainte că, în ele, va găsi articole de modă și douăzeci de metode pentru a-și găsi un nou bărbat.

— Munca te acaparează atât de mult, o căina maică-sa, punându-și mâna, ușor, pe brațul ei.

Inger Johanne înțelesese, atunci, că aceea care o adusese pe lume nu-i considera blugii, tricoul de liceană și ochelarii vechi de patru ani drept niște elemente în stare s-o prezinte într-o lumină deosebit de avantajoasă.

Produsul de îngrijire capilară al lui Line era, în realitate, destul de agreabil. Sub boneta de plastic, Inger Johanne simțea că pielea capului o furnică, în timp ce părul absorbea substanța nutritivă. Apa din baie îi înroșise pielea. Jack dormea; din camera Kristianei, nu-i ajungea la urechi niciun zgomot. Pentru mai multă siguranță, lăsase ușile deschise.

Cartea despre Asbjørn Revheim fu cât pe-aci să-i cadă în apă. O salvă *in extremis* și luă cana de cafea de pe marginea căzii, ca s-o așeze pe pardoseală.

Capitolul întâi trata despre moartea lui Revheim. Inger Johanne considera că acesta era un mod ciudat de a începe o biografie. Nu era sigură că vrea să citească despre dispariția lui Revheim și întoarse iute paginile. Capitolul al doilea îi prezenta copilăria. La Lillestrøm.

Cartea căzu în apă. O recuperă cu viteza fulgerului. Câteva foi se lipiseră între ele şi îi trebuiră câteva clipe ca să regăsească locul în care era când scăpase cartea din mână.

Aici.

Asbjørn Revheim era născut Kongsbakken. Părinţii lui erau Unni şi Astor Kongsbakken, ea, o cunoscută artistă care crea tapiserii, el, un procuror notoriu, ca să nu spunem reputat.

Apa se răcise. Inger Johanne aproape că uitase să-şi spele masca pentru păr. Când maică-sa sosi la ora două, abia dacă avu timp să-i explice că, pe la trei, trebuia să-i dea Kristianei o jumătate de aspirină, dizolvată în Coca-Cola călduţă, şi că ea însăşi putea să bea tot ce poftea.

— Mă întorc în jur de ora cinci. Poţi să-l laşi pe Jack în grădină, în lesă. Şi, încă o dată, mulţumesc, mamă!

Uită complet să-i explice de ce pusese o carte la uscat pe o sfoară întinsă între două scaune din salon.

Starea lui Alhild se degradase. Mirosul de ceapă revenise. Bătrâna şedea în pat, iar infirmiera îi dăduse lui Inger Johanne consemnul expres să nu stea prea mult.

— Mă întorc într-un sfert de oră, o ameninţă ea.

— Cucu. Eu sunt. Inger Johanne.

Alvhild făcu un efort ca să deschidă ochii. Inger Johanne îşi apropie un scaun şi atinse cu prudenţă mâna femeii. I-o simţi rece şi uscată.

— Inger Johanne, repetă Alvhild. Te aşteptam. Povesteşte.

Fu apucată de un acces de tuse uscată şi încercă să-şi întoarcă faţa. Capul ei părea captiv în adâncitura pernei, iar privirea îi era aţintită spre tavan. Inger Johanne luă un şerveţel de hârtie din cutia pusă pe noptieră şi o şterse cu el la gură.

— Vrei puţină apă?

— Nu. Vreau să ştiu ce ai descoperit la Lillestrøm.

— Eşti sigură că... Nu-i nicio problemă să mă întorc mâine... acum, eşti prea obosită, Alvhild.

— Asta, eu hotărăsc!

Începu să tuşească urât.

— Povesteşte, o rugă.

Inger Johanne povesti. La un moment dat, nu-şi mai dădu seama dacă Alvhild era trează. Atunci, pe buzele bătrânei doamne se furişă un zâmbet; Inger Johanne n-avea decât să continue.

— Apoi, astăzi, astăzi, am descoperit că Astor Kongsbakken este tatăl lui Asbjørn Revheim, încheie Inger Johanne.

— Ştiam asta, murmură Alvhild.

— Ştiai?

— Da. Kongsbakken era o somitate. Făcea mare caz de propria persoană, în mediul juridic din anii '50 şi de la începutul anilor '60. S-au şoptit destule despre cât de neplăcut trebuie să fi fost să ai un fiu care scria asemenea cărţi. El... totuşi, nu bănuiam că Revheim putea avea vreo legătură cu cazul Seier.

— Lucrurile sunt, în continuare, incerte.

Alvhild se luptă cu perna. Voia să se aşeze în capul oaselor. Mâna ei bâjbâi cu stângăcie după un mic dispozitiv presupus a fi mecanismul ce ridica şi cobora somiera.

— Eşti singură că nu-ţi face rău? întrebă Inger Johanne, ezitând, în timp ce apăsa pe un buton verde.

Alvhild dădu uşor din cap; apoi, făcu un nou semn, când se simţi mulţumită. Pe ridurile de pe frunte îi apăruseră broboane de transpiraţie.

— Când a apărut *Sudori reci*, în...

— 1961, completă Inger Johanne, care avusese timp să citească cea mai mare parte din biografie.

— Da, tot ce se poate. A stârnit un tămbălău teribil. Nu numai pentru conţinutul de o pornografie abjectă, ci mai ales din pricina violentului atac îndreptat împotriva Bisericii. Probabil că ăla a fost anul în care Astor Kongsbakken a părăsit Procuratura şi a fost numit director general în minister. El...

Încercă să-şi tragă sufletul.

— ...apă la plămâni, explică ea, cu un zâmbet vag. Stai puţin.

Infirmiera se întorsese.

— Vorbesc foarte serios, bodogăni ea. (Pieptul enorm îi tresălta în ritmul cuvintelor). Lui Alvhild nu-i face deloc bine.

— Astor Kongsbakken, gâfâi Alvhild, cu glasul chinuit, era prieten cu directorul meu general. Cel care mi-a cerut să...

— Plecaţi, ordonă infirmiera, arătând spre uşă, în timp ce pregătea cu mişcări de zeci de ori repetate, o injecţie.

— Plec, plec, capitulă Inger Johanne.

— Au fost colegi de facultate, şopti Alvhild. Să mai vii, Inger Johanne.

— Da. O să vin când o să-ţi fie puţin mai bine.

După privirea infirmierei, înţelese că putea aştepta până când avea să facă plopul pere.

Când Inger Johanne se întoarse, casa mirosea a curat. Kristiane dormea în continuare. Salonul fusese aerisit şi perdelele date jos. Până şi biblioteca fusese aranjată; cărţile care fuseseră aruncate în grabă peste celelalte erau acum puse cu grijă la locul lor. Impunătorul vraf de ziare vechi ce aştepta lângă intrare dispăruse. Ca şi Jack.

— Tatăl tău avea nevoie să facă un tur. N-au plecat de mult. Perdelele aveau nevoie să fie spălate, ştii doar. Şi aici...

Îi întinse cartea despre Asbjørn Revheim. Aceasta părea citită şi răscitită, dar era uscată şi întreagă.

— Am folosit uscătorul de păr, zâmbi maică-sa. De fapt, a fost destul de amuzant să văd dacă poate fi salvată. Şi, în afară de asta...

Ea îşi plecă imperceptibil capul într-o parte şi ridică o sprânceană.

— A venit un tip. Un oarecare Yngvar Stubø. A lăsat un tricou. Care, după toate semnele, e al tău, de vreme ce are scris pe spate Vik. I l-ai împrumutat? Cine e? Ar fi putut măcar să-l spele, dacă vrei să ştii părerea mea.

49

Legistul era singur la şmotru. Dimineaţa de 4 iunie începuse, iar medicul era disperat: rămăsese îngrozitor de mult în urmă cu lucrările. Se apropia de şaizeci şi cinci de ani şi simţea cât se poate de bine că, în multe privinţe, rămânea de căruţă. Deşi suportase atâta amar de vreme condiţiile proaste şi munca până peste puteri, precum şi o remuneraţie care, după el, nu era pe măsura răspunderilor impuse de serviciul său, începuse să-i fie lehamite. Beneficiul profesional fusese întotdeauna important. Apropiindu-se de vârsta pensionării[59], îşi dorea să poată părăsi profesia cu o recompensă mai concretă. Câştigase ceva mai puţin de şase sute de mii de coroane pe an[60], cu tot cu ore suplimentare şi cursuri. De altfel, renunţase să le mai socotească. Soţia lui estima că trebuie să fi fost vreo mie de ore pe an. De-aia nu mai putea el că unii îi considerau salariul mai mult decât impresionant. Fratele lui geamăn, tot medic, se făcuse chirurg. Avea clinică proprie, o casă în Provence şi o avere impozabilă de peste şapte milioane, dacă te luai după rolul lui de la Fisc[61].

Duminica era ziua consacrată lecturii. În principiu, postul lui trebuia să-i lase timp, în cadrul orelor de serviciu, ca să se pună la curent cu problemele tehnice. În ultimii zece ani, între orele nouă şi şaisprezece, citise cu chiu, cu vai un singur articol.

---

[59] În Norvegia, şaizeci şi şapte de ani.

[60] Aproximativ 75 200 euro.

[61] Pe care, în Norvegia, îl poate consulta oricine, cu mare uşurinţă.

Aşa că, duminica dimineaţa, se scula în zori, îşi arunca în spinare sacul, în care avea un sandvici şi un termos, şi o lua la trap, o jumătate de oră în cap, până la locul de muncă.

După ce trie revistele, periodicele şi tezele, făcând două vrafuri — unul, *de citit* şi celălalt, *poate aştepta* — îşi pierdu curajul. Al doilea vraf era firav. Primul îi ajungea până aproape de genunchi. Luă, cu resemnare, broşura care se afla întâmplător în vârful teancului şi îşi turnă o cafea supertare.

Excitation — contraction coupling in normal and failing cardiomyocytes[62].

Teza data din ianuarie 1999 şi petrecuse o perioadă lungă în locul în care se afla. El nu-l cunoştea pe autor. De fapt, era greu de stabilit dacă lucrarea prezenta vreun interes, fără s-o fi studiat mai îndeaproape. Fu tentat să afle mai mult, până să se ocupe de tot vraful. Aşa că se aşeză şi începu să citească.

Mâinile medicului legist tremurau. El puse jos broşura. Ceea ce citise era atât de înspăimântător şi, în acelaşi timp, atât de evident, încât i se făcu frică, în adevăratul sens al cuvântului. Răspunsul nu se afla în teză. Aceasta îl făcuse pur şi simplu să reflecteze. Simţi cum îi creşte nivelul adrenalinei; pulsul i se acceleră şi începu să respire mai adânc. Trebuia să stea de vorbă cu un farmacist. Când încercă să găsească numărul celei mai bune prietene a soţiei sale, care avea o farmacie la Tåsen, scăpă cartea de telefon pe jos. Amica soţiei era acasă. Conversaţia lor dură zece minute. Legistul uită să-i mulţumească pentru ajutor.

Yngvar Stubø îi dăduse cartea lui de vizită. Medicul scotoci printre foile volante şi post-it-uri, printre suporturile pentru creioane şi raportoare; cartea de vizită se volatilizase. În cele din urmă, îşi aminti că o prinsese cu o piuneză pe panoul de plută. Trebui să formeze numărul de două ori. În degete avea o senzaţie dezagreabilă.

— Stubø, rosti acesta, laconic, la celălalt capăt al firului.

Legistul îi explică într-un minut de ce îl sunase. Se aşternu tăcerea.

---

[62]Cuplul excitaţie–contracţie la cardiomiocitele normale şi la cele afectate.

— Alo!

— Sunt tot aici, îl liniști Stubø. Despre ce fel de substanță e vorba?

— Potasiu.

— Și ce este?

— Un element simplu, pe care îl avem în celule.

— Aici, m-ai pierdut de mușteriu. Cum...

Medicul simțea că tremură în continuare. Strângea cu nervozitate receptorul. Îl trecu în cealaltă mână, în încercarea de a se relaxa.

— Când o prezint într-un mod atât de elementar, informația devine aproape inexactă, începu el, tușind... În celulele umane, există un anumit nivel de potasiu. Acesta este un element vital. Când murim, putem spune că celulele încep să... fugă. Într-o oră sau două, nivelul potasiului din lichidul care înconjoară celulele crește substanțial. Acesta este, de fapt, un semn sigur, care arată că ești... mort, pur și simplu.

Legistul transpira; cămașa i se lipise de corp. Încercă să respire mai calm.

— În consecință, creșterea nivelului de potasiu, în afara fiecărei celule, după deces, nu este deloc surprinzătoare. Este normală.

— Prin urmare?

— Problema e că acest nivel crește și în cazul când cineva îți introduce potasiu în corp. Când trăiești, vreau să zic. Atunci... mori. Un nivel crescut al potasiului conduce la un stop cardiac.

— Dar nu trebuie să fie prea complicat să dibuiești o substanță de genul ăsta!

Medicul ridică tonul.

— Tu nu înțelegi ce-ți spun? În caz că i se face cuiva o injecție cu potasiu care duce la deces, cauza acestuia nu va putea fi stabilită decât dacă autopsia este făcută imediat! Un răstimp de o oră este suficient. Nivelul potasiului va fi crescut îndeajuns pentru a fi atribuit chiar morții! Autopsia nu va dovedi absolut nimic. Doar că respectivul individ nu mai trăiește și că nu există nicio cauză vizibilă a decesului.

— Doamne...

Stubø înghiţi în sec cu atâta zgomot, încât îl auzi şi legistul.

— Dar de unde poate fi procurată otrava asta?

— Nu-i o otravă, fir-ar să fie!

Medicul aproape că ţipa. Când deschise gura din nou, îşi reluă glasul scăzut, tremurător.

— Pentru început, tu şi cu mine înghiţim potasiu în fiecare zi. Prin intermediul alimentaţiei obişnuite. Nu în cantitate mare, de acord, totuşi... Potasiul poate fi cumpărat de la farmacie, în cutii de un kilogram! Adică, putem cumpăra clorură de potasiu. Dacă aceasta este injectată în fluxul sanguin, se va descompune în ioni de potasiu şi de clor, pentru a continua să simplificăm lucrurile. Clorura de potasiu trebuie preparată în soluţie nu prea puternică; altfel, poate distruge ţesuturile sau vasele de sânge.

— Se găseşte în farmacii... Dar cine...

— Fără reţetă.

— Fără reţetă?

— Da. Dar, după câte ştiu eu, farmaciile care o au în stoc sunt rare. Poate fi comandată. Există, de asemenea, o infuzie de clorură de potasiu, care se eliberează pe bază de reţetă şi este destinată persoanelor cu carenţe de potasiu. Pot să pun pariu că majoritatea unităţilor de terapie intensivă au, şi ele, produse similare.

— Aşadar, dacă te înţeleg bine, recapitulă încet Stubø, în cazul în care cineva îmi face o injecţie conţinând o doză suficientă de potasiu, s-a zis cu mine. Dacă mă pui pe masa ta de lucru după o oră, vei constata că nu mai sunt pe lumea asta, dar nu şi cum mi-am dat sufletul. Asta îmi spui?

— Da. Dar voi vedea totuşi o urmă de înţepătură.

— O ur... Şi nu era nici la Kim, nici la Sarah?

— Nu, nu după cum am văzut eu.

— După cum ai văzut? Ai *verificat* dacă erau urme de injecţii?

— Natural.

Legistul se simţea sfârşit. Pulsul îi bătea la fel de repede, iar respiraţia îi era grea.

— Dar trebuie să recunosc că nu i-am ras.

— Ras? Ce Dumnezeu? Vorbim despre doi copii mici!

— Craniul. Când le facem autopsia, încercăm să intervenim cât mai puţin cu putinţă asupra lor. Nici nu poate fi vorba să le şocăm sau să le ofensăm familia, prin ceea ce suntem obligaţi să facem. O injecţie în tâmplă nu-i imposibilă. Nu-i uşor, dar nici imposibil. Trebuie să mărturisesc...

Îl auzi pe Stubø respirând la celălalt capăt al firului.

— ...n-am căutat urme de injecţii la tâmple. Pur şi simplu, nu m-am gândit aşa departe.

Amândoi se gândeau la acelaşi lucru. Dar niciunul nu avea curajul să pronunţe cuvântul. Corpul lui Sarah era la dispoziţia legistului. Kim fusese deja înmormântat.

— Ne putem felicita că ne-am împotrivit din răsputeri incinerării, suflă, în sfârşit, Yngvar.

— Îmi pare nespus de rău. Sunt cu adevărat mâhnit. Sincer.

— Dar eu! Dacă înţeleg bine, tocmai mi-ai descris crima perfectă.

50

— Ginerele meu este la Copenhaga, declară Yngvar, lăsând din braţe un băieţel.

Băieţelul cu ochi căprui şi păr castaniu trebuie să fi avut doi-trei anişori. El îi zâmbea cu timiditate lui Inger Johanne şi îl apucă zdravăn, de un picior, pe bunicul lui.

— Se întoarce mâine dimineaţă. De obicei, îl am pe Amund la mine marţea şi în fiecare al doilea weekend, dar fiind că, de câtăva vreme, lucrurile sunt cum sunt... Nu prea m-am încadrat în program. Acum însă e un moment de criză, imposibil să-l refuz.

Se lăsă pe vine. Puştiul nu voia să se desprindă de bluzonul lui. Yngvar îşi desfăcu fermoarul şi îi lăsă haina. Apoi, puse o mână uşoară pe copilaş:

— Cu siguranţă că Inger Johanne are nişte jucării nemaipomenite. Sunt sigur de asta.

De ce nu mi-ai cerut să vin acasă la tine? se gândi ea. *N-am fost niciodată la tine şi e trecut de opt. Ştiai că Kristiane este la Isak, iar copilul ăsta ar trebui să doarmă. Aş fi putut veni la tine.*

— Vino, spuse ea, luând băieţelul de mână. Hai să vedem ce găsim.

Când îl duse la cutia cu maşinuţe, Amund nu mai putu de fericire. Luă un tractor şi-l privi.

— Tractor roşu, rosti el, dintr-odată. Camion roşu. Maşină roşie.

— Este destul de interesat de culori, în momentul de faţă, explică Yngvar.

— Atunci, aici o să se plictisească, se scuză Inger Johanne, ajutându-l pe Amund să ia un buldozer care îşi pierduse roţile din faţă. E o lună în cap, de când a dispărut Emilie. Te-ai gândit la asta?

— Nu. Dar ai dreptate. 4 mai. Unde e Jack?

— Cred..., începu Inger Johanne.

Puştiul lăsă buldozerul şi se uită la o ambulanţă pe care Isak o vopsise cu un lac de un roşu aprins.

— Ambulanţă roşie, constată Amund, cu scepticism.

Inger Johanne se aşeză la masa din salon.

— Cred că misiunea potăii este s-o urmeze pe Kristiane. Şi, ca să fiu absolut sinceră, e foarte bine aşa. Mi-a trebuit o oră ca să scot din casă mirosul de căţel şi de pipi de căţel. Şi tare mi-e teamă că reuşita n-a fost deplină.

Ea adulmecă aerul şi strâmbă puţin din nas, după care adăugă:

— S-ar zice că te sâcâie ceva.

Yngvar Stubø părea mai gras. Asta nu putea fi doar o iluzie: în ultimele săptămâni, se îngrăşase. Obrajii îi erau mai rotunzi, iar gulerul cămăşii îl strângea. Tot timpul îşi băga degetul pe după el. Cravata îi atârna într-o parte. Inger Johanne remarcase că el mânca întotdeauna prea mult şi prea repede.

— Îmi pot permite să te întreb dacă n-ai ceva de mâncare? Mor de foame.

Amund era culcat în patul lui Inger Johanne. Îi trebuise o oră ca să adoarmă. Yngvar ieşi, în sfârşit, din dormitor. Îşi vârâse cravata în buzunar şi se desfăcuse la primii doi nasturi de sus ai cămăşii. Îşi suflecă mânecile şi se prăbuşi pe canapea, care scârţâi sub povara lui. Luă o prăjitură de pe un platou de sticlă şi o înfulecă la iuţeală, din trei înghiţituri.

— Teoria asta cu potasiul este cu adevărat înspăimântătoare, recunoscu el, ştergându-şi firimiturile din colţul gurii. Vreau să spun că, în ceea ne priveşte, treaba e şi aşa destul de împuţită; dar, dacă mai ajunge şi la urechile oamenilor...

— Urmele de injecţie constituie adevărata problemă, obiectă, gânditoare, Inger Johanne. Dar, dacă victimele au fost... dinainte...

Dacă persoana în chestiune este bolnavă, toxicomană sau poate avea, dintr-un motiv oarecare, acest gen de urme, fără ca ele să atragă atenţia, e ceva absolut...

— Neplăcut.

— Dar tu mi-ai spus că soluţia injectabilă conţine potasiu şi nu mai ştiu ce.

— Clorură de potasiu. Care, în sânge, se descompune în ioni de potasiu şi de clor.

Inger Johanne strâmbă din nas.

— Atunci, n-ar mai exista urme de clorură?

Yngvar păru pe punctul de a mai lua o a doua prăjitură. Dar îşi frecă mâinile şi şi le încrucişă la ceafă.

— Nu ştiu dacă am înţeles bine, dar esenţialul este că nivelul de clorură din corp este net superior nivelului de potasiu.

Yngvar închisese ochii şi reflecta. Îi deschise din nou, se aplecă înainte şi începu să deseneze cu degetul pe suprafaţa sticlei.

— Chiar admiţând că n-am reţinut bine cifrele, ele ilustrează totuşi teoria. Să spunem că nivelul tău de potasiu este 3, pe o scară oarecare.

— Bine. Trei unităţi de potasiu.

— Ei bine, tu ai 100 de unităţi de clorură. O creştere până la 105 a clorurii nu este nici periculoasă, nici surprinzătoare, în nicio privinţă. O creştere corespunzătoare, adică de la 3 la 8, pentru potasiu, este fatală. Şi ăsta este, într-adevăr, punctul de plecare al unei crime perfecte.

— Ceea ce explică de ce trebuia ăla să fure copiii. Trebuia să-i ducă într-un loc unde să-i poată droga cu Valium, ca să le facă, după aceea, o injecţie în tâmplă.

— Dacă le-a făcut asta.

— Mmm. Dacă le-a făcut asta. Când se va şti mai mult?

— Legistul face cercetări în primul rând asupra lui Sarah, mâine dimineaţă. Vom face tot ce se poate ca să nu trebuiască să deschidem mormântul lui Kim.

Aruncară amândoi o privire spre dormitor. Uşa era întredeschisă.

— Dacă toate astea sunt exacte, înseamnă că ştim ceva mai multe despre ucigaş.

— Cum aşa?

— Ştim că-şi poate procura potasiu.

— Aşa cum putem toţi.

— Dar ai spus că foarte puţine farmacii îl au în stoc.

— Bineînţeles că o să ne interesăm la toate farmaciile. Medicul crede că o comandă de potasiu ar fi suficient de surprinzătoare pentru a atrage atenţia. Dar ucigaşul şi l-ar fi putut procura din străinătate. Numai Dumnezeu ştie câte precauţii şi-o fi luând. Şi mai avem problema evidentă a spitalelor. Unităţile de terapie intensivă au această substanţă la îndemână. Iar Norvegia nu duce deloc lipsă de asemenea unităţi.

— Dar ştim mai multe, adăugă încet Inger Johanne. Ştim că asasinul nostru nu este doar un tip inteligent. Pe lângă asta, mai cunoaşte şi un mijloc de a ucide, pe care foarte, foarte puţini medici...

— Legistul era pur şi simplu întors pe dos! o întrerupse Yngvar. E un om care bate spre şaizeci şi cinci de ani şi spune că niciodată nu i-a dat prin minte că ar putea ucide cineva în felul ăsta. Nici măcar o dată! Şi e medic!

El se ridică pe jumătate de pe canapea şi bâjbâi în buzunarul de la spate, după foaia acoperită cu mâzgălelile lui Sigmund Berli. Hârtia era ruptă şi nu mai voia să stea întinsă pe masă.

— Asta, desigur, îl aduce pe ginecolog, din nou, în prim-plan, explică el, punând un deget sub numele medicului. Şi, cu aceeaşi ocazie, pe infirmieră. Lăsând deoparte faptul că e femeie, bineînţeles. Ceea ce zdruncină o parte din...

— Noi nu căutăm o femeie. Şi, cu siguranţă, nici un medic.

— Ce te face să fii atât de sigură? o întrebă Yngvar, ridicând ochii.

— Aceste noi informaţii nu trebuie să ne facă să uităm toate lucrurile la care ne-am gândit până în prezent, declară ea cu o voce fermă. Vorbim în continuare despre o fiinţă rănită. Un psihopat sau o persoană ce prezintă clare trăsături psihopatice. Cred că noi căutăm un bărbat care are în urma lui un lung şir de relaţii distruse. În privinţa studiilor lui, este acelaşi lucru. Se prea poate să fi făcut, dar sunt puţine şanse să fi fost în stare să şi le ducă până la capăt, cu toate constrângerile şi eforturile pe

care acestea le presupun. Poate fi îndeajuns de inteligent, chiar *foarte* inteligent şi, prin urmare, capabil să abuzeze de cunoştinţele pe care le-a cules de ici, de colo. În ultimii ani, internetul a deschis o întreagă lume de informaţii. Găseşti acolo până şi detalii de execuţie a bombelor sau adresele unor cluburi de suicid. Nu m-ar mira să existe un site care să prezinte o listă a crimelor ingenioase. În cazul de faţă, omul nostru poate fi atât de dezgheţat, încât să fi pus la cale totul de unul singur, doar pe baza informaţiilor care se găsesc pe nenumăratele site-uri medicale. Este inteligent, fără tăgadă. Dar n-are nici cea mai mică şansă să obţină o licenţă sau un masterat. Şi cât durează studiile pentru infirmieri, la ora actuală? Patru ani? Consider că omului nostru îi e cu neputinţă să facă un asemenea act de vitejie.

— Dar de ce această *găselniţă*?

— Te gândeşti la potasiu?

— Da. De ce o metodă atât de pretenţioasă? I-ar fi putut strânge de gât, i-ar fi putut înjunghia, îneca, ce ştiu eu?

— Controlul. Aroganţa. Vrea să arate că el e suveranul. Nu uita că e un om care se consideră ofensat. Profund ofensat. Nu de o singură persoană, nu cu ocazia unui singur eveniment. Are o întreagă panoplie de înfrângeri care trebuie răzbunată. A-i suprima pe ţâncii ăştia fără ca noi să înţelegem cum a făcut-o este...

— Bunicu', rosti un glăscior.

Inger Johanne constată cu stupoare că nu-l auzise pe băieţel, care se afla deja aproape în mijlocul salonului, cu un urs de pluş sub braţ. Tricoul lui avea o pată mare de ketchup: Yngvar respinsese propunerea de a-l îmbrăca într-o pijama pe care Kristiane nu o mai purta. Banda de susţinere a scutecului căzuse mult sub buricul băieţelului, iar mirosul fără echivoc o îndemnă pe Inger Johanne să-l ducă pe ţânc la baie. Fără să ştie prea bine de ce, nădăjduia ca Yngvar să nu se ţină după ea. Amund dădea dovadă de o încredere puţin obişnuită. Când îl aşeză pe capacul toaletei, ca să-i scoată scutecul murdar, el îi zâmbi cu gura până la urechi.

— Ingejonne, articulă el, mângâind cu o mână dolofană obrazul lui Inger Johanne.

Yngvar lăsase în baie un sac conţinând săpun neutru, trei scutece şi o tetină.

Contai pe faptul că micuţul va dormi aici, se gândi ea. *Să aduci o pijama ar fi fost o chestie evidentă. Dar trei scutece?*

— Bunicul e un şmecher, declară ea, ridicând puştiul ca să-l pună în chiuvetă.

— Nu spăla fundul, protestă Amund, bătând din picioare. Nu!

— Oh, ba da. Ai caca acolo. Aşa că îl curăţăm!

Ea plesni cu prosopul funduleţul în formă de ou. Amund izbucni în râs.

— Nu, sughiţă el, când ea lăsă apa călduţă să-i curgă pe piele.

— După ce ai să fi frumuşel şi curăţel, o să poţi dormi cum trebuie.

— Ambulanţă albă. Nu roşie.

— Ai perfectă dreptate, Amund. Ambulanţele sunt albe.

— Bulanţă.

— Ambulanţă. Hei, dar ştii că eşti dotat?

Puştiul se umfla în pene, înfăşurat în prosop.

— Gata dormit, decretă el, începând să râdă din nou.

— Asta nu e şi părerea mea, obiectă din uşă, Yngvar. Vino să te culce la loc bunicul. Mulţumesc, Inger Johanne.

Dar n-a mers. După o jumătate de oră, Yngvar ieşi din nou din dormitor, cu puştiul în braţe.

— O să doarmă aici, explică el, aproape ca o scuză, uitându-se urât la ţâncul care zâmbi şi îşi împinse iar tetina la locul ei. O să stea pe genunchii mei.

Băieţelul mai că dispărea în braţele bunicului său. De sub cuvertura verde abia i se vedea vârful năsucului. După câteva minute, ochii îi clipiră, iar zgomotul ritmat al suptului slăbi. Yngvar îi îndepărtă cuvertura de lângă obraz. Părul castaniu al lui Amund părea aproape negru alături de cămaşa albă a lui Yngvar. Genele copilului erau umede şi atât de lungi, încât se amestecau între ele.

— Copiii, şopti Inger Johanne cu jumătate de glas, fără să-şi poată lua ochii de la Amund. Nu reuşesc să-mi scot din cap că ei, copiii, sunt cei ce deţin cheia acestei poveşti. La început... La început, am crezut că e ceva care are legătură chiar cu copilăria ucigaşului. O pierdere, ceva care îi lipsea. Ceva care i-a lipsit în copilărie. Şi poate că...

Ea respiră adânc.

— Poate că am dreptate. Dar este altceva. E ceva, ceva legat de copiii ăştia. Chiar dacă nu sunt ai lui. Parcă...

Trăsăturile i se alterară.

Yngvar nu spunea nimic. Amund dormea tun. Inger Johanne scutură deodată din cap, de parcă ar fi vrut să-şi întrerupă şirul gândurilor.

— Şi dacă ar fi la mijloc un copil pe care nu-l poate vedea?

— De data asta, cred că mergi puţin cam departe, răspunse cu blândeţe Yngvar, îndreptând capul băieţelului. Ce te face să spui o asemenea chestie?

— Asta s-ar potrivi cu ansamblul. Să zicem că tipul este un bărbat care place fetelor, într-un anumit fel, dar care nu izbuteşte niciodată să le păstreze. Una dintre ele rămâne însărcinată şi se hotărăşte să ţină copilul. Ideea că ar putea rămâne cu un copil pe cap trebuie să i se fi părut cel puţin îngrozitoare. Ea a putut...

— Dar de ce tocmai aceşti copii şi nu alţii? Dacă nu te înşeli când te gândeşti că Glenn Hugo, Kim, Sarah şi Emilie nu au fost aleşi la întâmplare, ce au ei deosebit? Dacă tipul ăsta şi-a alergat caii ani de zile, făcându-le copii, în dreapta şi-n stânga, fetelor şi dacă toate victimele erau ţâncii lui, atunci... Dar nu e cazul. Nu, după cum se prezintă lucrurile. Aşadar, ce-l face să-i aleagă?

— Nu ştiu, răspunse ea, cu glasul ostenit. Tot ce ştiu eu este că există un motiv. Tipul ăsta are un plan. Are un soi de logică absurdă în tot ceea ce face. Chiar dacă se deosebeşte în mai multe privinţe de un ucigaş în serie tipic. Pentru că, de exemplu, nu există o periodicitate evidentă în răpiri. Niciun ritm, nicio logică aparentă. Nici măcar nu ştim dacă a terminat.

Tăcerea se lăsă din nou. Yngvar îl înveli cu grijă pe Amund şi îşi lipi buzele de capul cu păr castaniu. Respiraţia copilului era uşoară şi regulată.

— Asta mă înspăimântă cel mai mult. Că încă n-a terminat.

În căsuţa zugrăvită în alb, de la marginea pădurii, la o oră şi jumătate de Oslo, ucigaşul tocmai se întorcea de la jogging. Un genunchi îi sângera. Afară era întuneric şi se împiedicase de

o rădăcină. Tăietura nu era adâncă; cu toate astea, sângera din belşug. Pansamentele se găseau de obicei în al treilea sertar de lângă chiuvetă. Pachetul era gol. Agasat, se duse în baie să ia o compresă sterilă din dulapul de medicamente. Trebui să-şi înfăşoare tifonul în jurul genunchiului, fiindcă şi ruloul de leucoplast era gol. Bineînţeles că nu trebuia să iasă atât de târziu la alergat. Dar era într-un hal de agitaţie... Şchiopătă până în salon şi deschise televizorul.

În ziua aceea, nu coborâse în pivniţă. Emilie îl dezgusta cum nu i se mai întâmplase înainte. Voia să se descotorosească de ea. Problema era că n-avea cui s-o înapoieze pe puştoaica asta afurisită.

— 19 iunie, mormăi cu jumătate de gură, trecând iute de pe un canal pe altul.

În acel moment, totul avea să se sfârşească. La şase săptămâni şi patru zile de la dispariţia lui Emilie. Avea să dea năvală, să ia al cincilea mucos şi să-l înapoieze în aceeaşi zi. Data nu fusese aleasă la întâmplare. Nimic nu era fortuit, în lumea asta. În spatele fiecărui lucru exista un plan.

Vineri, şeful îl chemase în biroul lui. Ca să-i dea un avertisment scris. Singurul lucru pe care-l făcuse era că luase câteva scule acasă. Nici măcar n-avea de gând să le fure. Mai întâi, sculele alea erau vechi. După aia, intenţiona să le aducă înapoi. Şeful nu-l crezuse. Fără îndoială că-l turnase cineva.

Ştia cine îl urmărea.

Totul era un element dintr-un plan.

Şi el putea elabora unul.

— 19 iunie, repetă, trecând pe teletext.

Până atunci, trebuia să scape de Emilie. Poate că era deja moartă. În orice caz, nu avusese în vedere să-i dea de mâncare dincolo de acea dată.

Genunchiul îl durea de-i săreau ochii.

— Scrisorile, strigă ea, întrerupându-se chiar în mijlocul unei fraze.

Yngvar îl ţinea pe Amund tot pe genunchi, de parcă discuţia l-ar fi împiedicat să se despartă de el.

— Scrisorile, repetă ea, bătându-se peste frunte. Pe tabla de şah a lui Aksel!

— Ăăă, nu prea te mai urmăresc...

În cele din urmă, Inger Johanne îi povesti lui Yngvar de excursia ei la Lillestrøm. Despre legătura dintre debilul Andres Mohaug şi scriitorul Asbjørn Revheim. Care era fiul mezin al lui Astor Kongsbakken, procurorul din procesul lui Aksel Seier. Reacţia lui Yngvar era greu de interpretat, dar Inger Johanne crezu că vede pe fruntea lui un rid ce părea să arate că şi el considera coincidenţele astea mult prea uimitoare pentru a le putea socoti fortuite.

— Scrisorile?

— Da! La câtva timp după ce am fost acasă la Aksel Seier, mi s-a părut că văzusem ceva ce nu-şi avea întru câtva locul acolo. Acum, ştiu ce era. Un pachet de scrisori de pe tabla de şah.

— Dar, scrisori... primim toţi din când în când.

— Timbrele. Erau norvegiene. Pachetul era legat cu o bucată de sfoară.

— Cu alte cuvinte, nu l-ai văzut decât pe cel de deasupra.

— Adevărat. Dar afirm că era vorba de scrisorile uneia şi aceleaşi persoane, continuă ea. Veneau din Norvegia, Yngvar. Aksel Seier primeşte scrisori din Norvegia. Este în legătură cu cineva de aici.

— Şi?

— El nu mi-a pomenit despre asta. Ai fi zis că, după ce a plecat, nu mai avea nicio legătură cu patria.

— Zău că...

Yngvar şi-l trecu pe Amund pe celălalt braţ. Puştiul mormăi, dar continuă să doarmă tun.

— Tu n-ai discutat cu el ore în şir! Nu e nimic dubios în faptul că a păstrat legătura cu unul sau cu altul: un prieten, un membru de familie...

— N-are familie în Norvegia. Nu, după câte ştiu eu.

— Faci atâta caz pentru ceva care, de bună seamă, are o explicaţie cum nu se poate mai serioasă.

— Oare o fi... Oare o fi primit bani de la cineva? Oare îl plăteşte cineva ca să nu facă valuri? Oare de asta n-a încercat niciodată

să-şi dobândească dreptatea? De asta o fi fugit atunci când am vrut să-l ajut?

Yngvar zâmbea. Lui Inger Johanne nu-i plăcea expresia ochilor lui.

— Las-o baltă. Acum, cădem în marea conspiraţie. Am de povestit lucruri mult mai interesante. Astor Kongsbakken este în viaţă.

— Ce?

— Da. Are nouăzeci şi doi de ani şi trăieşte în Corsica, împreună cu soţia. Au acolo o fermă, un fel de domeniu viticol, după câte am înţeles. Parcă îmi aminteam că nu murise, m-ar fi afectat dacă ar fi fost aşa, de aia m-am informat. S-a retras cu desăvârşire din viaţa publică, cu mai bine de douăzeci de ani în urmă, şi, de atunci, trăieşte acolo.

— Trebuie să stau de vorbă cu el.

— Poţi încerca să-l suni.

— Ai şi numărul lui?

— Există nişte limite. Nu. Uite, întreabă la Informaţii. Conform surselor mele, are mintea întreagă, dar nu se ţine prea bine pe picioare.

Yngvar se ridică încet ca să nu-l trezească pe puşti. Îl înveli cu şi mai multă grijă şi ridică o privire întrebătoare spre Inger Johanne. Ea dădu din cap cu indiferenţă şi se duse să ia lucrurile lui Amund din dormitor.

— O să-ţi aduc cuvertura mâine, promise el, căznindu-se să adune totul odată.

— Oh! Am încredere în tine, răspunse ea, fără entuziasm.

— Nu-i chiar aşa de ciudat faptul că Astor Kongsbakken şi directorul lui Alvhild au fost buni prieteni, rosti el cu tărie. Numeroşi jurişti se cunosc. Ştii tu cum e în ziua de azi! Norvegia e o ţară mică. Era şi mai mică între anii '50 şi '60. Trebuie că se cunoşteau toţi juriştii!

— Dar nu toţi juriştii erau amestecaţi într-o eroare judiciară susceptibilă să atragă atenţia.

— Nu, oftă Yngvar. De altfel, nu se ştie dacă era cazul lor.

Ea îl conduse la maşină şi îl ajută să-l instaleze pe Amund. Nu schimbară niciun cuvânt până când băieţelul nu fu bine legat în scaunul lui special, cu sacul alături, pe banchetă.

— Salut, făcu Yngvar, pe un ton glumeţ.

— Mmm, mormăi Inger Johanne, ca răspuns şi se întoarse în apartamentul ei gol.

I-ar fi plăcut ca măcar Regele Americii să fi fost acolo.

51

Yngvar Stubø nu se simţea în cea mai bună formă. Pantalonii îl strângeau peste burdihan, iar centura de siguranţă îl jena. Avea dificultăţi în respiraţie. Cu zece minute în urmă, ieşise de pe E6. Drumul pe care se afla acum era îngust, iar virajele îi dădeau o uşoară senzaţie de greaţă. Ajuns la o staţie de autobuz ceva mai retrasă, opri pe dreapta. Îşi slăbi cravata, îşi descheie nasturele de sus al cămăşii şi îşi rezemă capul de spătarul banchetei.

Yngvar Stubø avea patruzeci şi cinci de ani şi se simţea bătrân.

O cunoscuse pe Elisabeth la şaisprezece ani. Se căsătoriseră de îndată ce împliniseră vârsta legală şi o făcuseră pe Trine la iuţeală. După mulţi ani, se întorsese de la muncă şi găsise un nou-născut adormit într-o casă pustie.

Era în toiul verii. Deasupra cartierului rezidenţial Nodstrand, plutea o mireasmă de iasomie. Maşina Trinei, o Fiesta veche, pe care o primise de la părinţi, era parcată cu roţile din faţă peste peluză, fapt care-l enervase. Când intrase, era cam cu capsa pusă. Îi era foame. Promisese că se întoarce la ora cinei, dar era deja şase fără un sfert. O tăcere neobişnuită îl făcuse să se oprească la intrare, ca să asculte. Casa era goală; goală de zgomote, goală de oameni. Niciun miros de mâncare, niciun clinchet de tacâmuri sau de pahare. Începu să facă un rond tăcut prin camere, ca şi cum ar fi ştiut ce avea să găsească.

Peste zi, îşi împodobise pantalonii cu o pată albastră. Chiar lângă buzunar; se luptase cu o cariocă, iar aceasta se făcuse

bucăţi. Elisabeth îi cumpărase haine cu două zile în urmă. Când el le încercase, ea dăduse din cap, subliniind ce caraghioslâc era să cumperi pantaloni kaki pentru un bărbat ca Yngvar. Şi îl sărutase, râzând.

El se oprise în salon. Nu se auzea nici măcar ciripitul păsărilor din grădină; aruncase un ochi pe fereastră şi le văzuse zburând prin jur, dar nu auzise nimic, deşi uşile-fereastră erau deschise.

Când Yngvar le descoperise pe Elisabeth şi pe Trine, înmărmurise. Nu-i luă pulsul nici uneia, nici alteia. Trine îl privea fără să clipească. Ochii ei căprui se acoperiseră cu un văl tern. Elisabeth căsca înspre cerul după-amiezii. Incisivii îi dispăruseră în gură, iar nasul îi era, practic, o amintire.

Yngvar tresări. Autobuzul claxona.

Demară încet şi părăsi staţia. Trebuia să găsească un nou loc în care să se oprească. Îi venea să vomite.

Ajungând la o bifurcaţie, deschise portiera şi îşi goli stomacul mai înainte ca vehiculul să se fi oprit de tot. Din fericire, avea o sticlă de apă.

Toată noaptea o petrecuse în baie. Pata de cerneală era încăpăţânată. Încercase totul. Alcool, soluţie de pete, săpun de gudron. Până la urmă, în zori, înhăţase o foarfecă şi decupase pata.

Câţiva colegi se oferiseră să vină acasă. El se mulţumise să le facă un semn să plece. Ginerele lui era în Japonia şi nu venise decât după patruzeci de ore. Yngvar îl ţinea cu amândouă mâinile pe Amund şi începuse, în sfârşit, să plângă. Nu voia să dea copilul. Ginerele se mutase în casă şi rămăsese mai bine de un an.

Sticla de apă era goală. Yngvar încercă să respire adânc, regulat.

N-avea nici cea mai mică idee cum să procedeze cu Inger Johanne. Nu ştia ce trebuie să facă. Nu o înţelegea. Când venise cu Amund, sperase că avea să se întâmple ceva, că ea avea să vadă cine e el şi poate că avea să-i ceară să rămână. Odată, o colegă îi spusese ce chestie straşnică era că se ocupa aşa de nepotul lui. Sexy, adăugase ea, făcându-l aproape să roşească.

Nu trebuia să mănânce atâta. Îşi trecu o mână peste pântece, care, de atâta sforţări, îl durea. Devenea gras.

Ai fi zis că Inger Johanne îi dădea şaizeci de ani.

Yngvar bău ultima picătură de apă şi demară din nou. Nici nu se mai osteni să-şi pună centura de siguranţă.

Ultimele cercetări făcute asupra lui Sarah veniseră în sprijinul teribilei teorii a legistului, conform căreia cauza de deces ar fi fost potasiul. La tâmplă, chiar în păr, doctorul găsise o urmă abia vizibilă. O înţepătură. Fină, adăugase el pe un ton istovit, înainte de a închide telefonul. În privinţa lui Kim, care fusese înmormântat, nu fusese luată încă nicio hotărâre.

Ginecologul, care se pare că putea face injecţii, nu prezenta însă un interes prea mare. El nu înţelegea de ce venea Yngvar să-l vadă. Răspunsese la toate întrebările, privindu-l drept în ochi şi scuturând din cap în chip de scuză. Vocea îi era gravă şi cântătoare: resturile unui dialect pe jumătate uitat o readuseră pe Trine în memoria lui Yngvar. Bărbatul era căsătorit, tatăl a trei copii şi bunicul a doi nepoţei. Angajat cu jumătate de normă la spital şi liber profesionist în restul timpului.

Cato Sylling, instalatorul din Lillestrøm, era în delegaţie la Fetsund. Când Yngvar îl sunase pe telefonul mobil, fusese bunăvoinţa întruchipată. Putea ajunge la Oslo a doua zi. Nicio problemă. Cazul îl revolta; era cu toată inima alături de Lasse şi de Turid şi nici nu voia altceva decât să le fie de ajutor cu orice i s-ar fi cerut.

— Şi eu am copii, înţelegeţi? Dumnezeule! Dacă l-aş prinde pe tipul ăsta, l-aş strânge de gât cu mâinile mele. Pe mâine, la ora unu.

Nu fusese prea complicat să găsească adresa lui Karsten Åsli. Avea telefon şi era înregistrat la Telenor. Dar, să ajungă la el, era altă mâncare de peşte. Yngvar trebui să se oprească de trei ori ca să întrebe pe unde s-o ia. În cele din urmă găsi o benzinărie, unde un tip haios şi dolofan, cu părul zburlit, de un roşu „pompier", îi arătă drumul.

— A treia la dreapta, apoi a treia la stânga. O să vedeţi casa, la şase–şapte sute de metri. Dar să conduceţi binişor, altfel, o să vă lase maşina!

— Mulţumesc, mormăi Yngvar, băgând în viteza întâi.

Karsten Åsli tocmai se hotărâse să-i dea lui Emilie ultimul prânz. Asta nu însemna nimic. Fata nu mai mânca. El nu ştia

dacă bea măcar apă. Nu se mai atingea de nimic din ceea ce îi aducea el, dar avea apă curentă.

O maşină urca dealul.

Karsten Åsli aruncă o privire pe fereastra bucătăriei, spre drumul de pământ plin de hârtoape.

Maşina era albastru închis, albastru noptatic. Un Volvo.

Aici nu venea nimeni, niciodată. Cu excepţia poştaşului, care conducea o Toyota albă.

52

Ea se simţise, încă dinainte, sigură de ceea ce avea să spună şi de felul în care avea să formuleze întrebările. Totuşi, fu descumpănită când îl auzi la telefon pe Astor Kongsbakken. Acesta îşi făcu simţită prezenţa subit, când luă receptorul, iar Inger Johanne nu mai ştiu de unde să înceapă.

El vorbea tare. Ceea ce putea însemna că nu aude bine. Dar şi că îl apucase o furie cumplită. Când îi pomeni, puţin cam repede, de numele lui Aksel Seier, fu sigură că o să-i închidă telefonul în nas. Dar el nu făcu asta. În schimb, conversaţia luă o întorsătură absolut neaşteptată: el punea întrebări, iar ea răspundea.

Astor Kongsbakken fusese, în orice caz, limpede ca apa de izvor. Chipurile, nu-şi amintea deloc procesul şi nici că avea vreo intenţie să-şi pună la cazne creierii, pentru ochii frumoşi ai lui Inger Johanne. Îi preciză în trei rânduri că avea o vârstă foarte înaintată şi, în cele din urmă, îi flutură prin faţa ochilor o ameninţare ce făcea referire la un avocat. Ceea ce ar fi avut de făcut acesta în privinţa ei era, în revanşă, o chestie mai vagă.

Inger Johanne răsfoi *Asbjørn Revheim. Cronica unei sinucideri anunţate.*

Furia manifestată de Astor Kongsbakken putea avea atâtea cauze. El era în vârstă de nouăzeci şi doi de ani şi putea fi doar un ciufut notoriu. Încă din anii '50, circulau anecdote care puneau în evidenţă temperamentul insului. Cele două fotografii ale lui, care se găseau în biografie, îl arătau ca pe un tip bondoc,

lat în umeri şi cu chipul posomorât, destul de diferit de silueta înaltă şi subţiratică a fiului său. Una îl reprezenta pe celebrul procuror în robă neagră, cu o culegere de legi ridicată în mâna dreaptă, de parcă ar fi avut de gând să azvârle cu ea în juraţi. Ochii îi erau întunecaţi, sub sprâncene stufoase, şi ai fi putut jura că ţipă. Astor Kongsbakken fusese un bărbat aprig. Şi nu toţi oamenii se domolesc odată cu trecerea anilor.

Mai exista şi un frate; un fiu mai vârstnic al lui Astor şi al lui Unni. Geir Kongsbakken era avocat şi conducea un mic cabinet, în Østre Slottsgate. Nu i se acordau mai mult de cinci rânduri. Inger Johanne se hotărî să-i telefoneze. În lipsă de altceva, fiul poate că i-ar oferi posibilitatea unei a doua conversaţii cu tatăl lui. N-o costa nimic să încerce.

Îi sună secretara şi obţinu o întrevedere pe 6 iunie, la ora zece. Când fata o întrebă despre ce tip de caz era vorba, Inger Johanne şovăi o clipă.

— O crimă. Fără îndoială, nu va fi o discuţie lungă.

— Prin urmare, mâine, confirmă glasul amabil. Vă trec cu o jumătate de oră. O zi bună!

53

Karsten Åsli îşi ţinu răsuflarea. Prin fereastra dublă, auzi cum automobilul Volvo intra din viteza a doua în viteza întâi, în timp ce şoferul trecea de ultimul povârniş dinaintea porţii.

Karsten Åsli stătea la Snaubu doar de un an. Ferma îl costa foarte puţin; comuna îi impunea să locuiască acolo tot anul, deşi era imposibil să trăieşti din minuscula palmă de pământ şi din puţinele hectare de pădure care depindeau de ea. Dar, pentru el, locul era ideal. În primele luni, se ocupase de mărirea pivniţei, care, în realitate, nu era nimic altceva decât o extindere, o reconstrucţie a fostei pivniţe unde se depozitau cartofii. Dat fiind că aceasta se afla pe latura joasă a casei, pe o pantă abruptă, nu-i fusese greu să amenajeze o încăpere destul de vastă, care se găsea, totodată, sub pivniţa propriu-zisă. Era mândru de ceea ce realizase. Nimeni nu-l întrebase vreodată la ce-i folosea tot ce cumpăra: ciment, beton, lemn, unelte, ţevi şi cabluri electrice. Nici nu mai încăpeau în casă. Schimbase panourile de pe câţiva pereţi exteriori şi începuse fundaţiile unui garaj, în caz că ar fi apărut careva. Snaubu era un cătun izolat, la un sfert de oră de orăşel. Liber, mândru, aşa cum dorea. La Snaubu nu venea nimeni.

Cu excepţia acestui Volvo albastru ca cerul nopţii, care se oprise în curte. Karsten Åsli nu se mişcă din bucătărie. Nu se îndepărtă, nu încercă să disimuleze. Neclintit, privi cum se deschise portiera. Apăru un bărbat. Părea frânt. Suferind. Acesta începu să-şi frece cu putere faţa, apoi încercă să se îndrepte de şale. Se strâmbă ca şi cum condusese toată ziua. Numărul de

înmatriculare arăta că venea de la Oslo, aflat doar la două ore mari şi late. Bărbatul privi de jur împrejur. Karsten Åsli rămânea tot neclintit. Când străinul îl văzu, după toate semnele, la fereastră — el ridicase mâna, făcând un gest ezitant —, Karsten Åsli se duse spre uşă. Luă un pulover roşu din cuier şi îl îmbrăcă. Apoi deschise:

— Salut.

— Bună ziua!

Necunoscutul intră, cu mâna întinsă. Era un tip zdravăn. Gras, se gândi Karsten. Obosit şi gras.

— Yngvar Stubø, se prezentă bărbatul.

— Karsten, răspunse Karsten Åsli, gândindu-se la betonul pe care constructorii i-l lăsaseră în pivniţă.

Sculele. La el nu venea nimeni, niciodată. În afară de acest bărbat.

— Simpatic loc, constată necunoscutul, uitându-se prin jur. O privelişte fabuloasă. Locuiţi de mult aici?

— De câtva timp.

— Trebuie să anunţaţi că v-aţi mutat. Nu a fost uşor să vă găsesc. Pot să intru?

Înăuntru nu era nimic. Karsten Åsli revăzu în minte fiecare încăpere. Nimic. Nicio haină de copil. Nicio jucărie. Nicio fotografie sau articol decupat din ziar. Curat. În ordine. Rostuit.

— Nicio problemă.

I-o luă înainte. În spate, auzea paşii străinului, paşi greoi. Bărbatul era obosit. Karsten era tânăr şi bine antrenat.

— Ei bine! exclamă Stubø. Se poate spune că aici este mare ordine!

Lui Karsten Åsli nu-i plăceau ochii tipului. Alergau peste tot. Parcă în capul ăstuia ar fi fost un aparat foto căruia nu-i scăpa nimic. Nici canapeaua, nici televizorul, nici afişul adus din vacanţa petrecută cu Ellen în Grecia, înainte de a se duce totul pe apa sâmbetei.

— Ce doriţi, mai exact?

— Sunt de la poliţie.

Karsten Åsli ridică din umeri şi se aşeză pe un scaun. Poliţistul se fâţâia înainte prin cameră şi o scotocea cu privirea.

N-avea să găsească nimic. Nu era nimic de găsit.

— Şi cu ce vă pot ajuta? Doriţi o ceaşcă de cafea sau altceva?

— Nu, mulţumesc. De bună seamă că vă întrebaţi de ce mă aflu aici.

Karsten Åsli nu se întreba. Ştia.

— Da. De ce vă aflaţi aici?

— În legătură cu răpirile astea de copii.

— Ah, da?

— O poveste oribilă, declară poliţistul, întorcându-se cu faţa.

Aparatul foto clipi spre Karsten.

— Într-adevăr, îl aprobă acesta, vorbind cu încetineală. Absolut înspăimântătoare.

Karsten susţinu privirea interlocutorului său. Respira calm. Ştia că se putea întâmpla şi asta. Luase totul în calcul. Nu era grav. Deloc. Unde mai pui că poliţistul era mai în vârstă decât el. Bătrân. Nu avea antrenament.

— Ancheta este foarte dificilă, iar noi trebuie să cercetăm tot ceea ce ni se prezintă. Aici, interveniţi dumneavoastră.

Poliţistul era prea zâmbăreţ. Tot timpul, cu gura până la urechi.

— Două dintre persoanele apropiate copiilor spun că v-au cunoscut la un moment dat.

Două. Două!

Karsten Åsli scutură uşor din cap.

— Ca să fiu absolut cinstit, n-am urmărit toate astea îndeaproape. Imposibil să nu ştii povestea în linii mari, însă... Cine a zis că mă cunoaşte?

— Turid Sande Oksøy.

Turid n-ar povesti asta niciodată. Niciodată. Nici chiar acum. Karsten ghici, privindu-l pe Stubø. Ochiul stâng al poliţistului voi să clipească, dar bărbatul se stăpâni. Mişcarea reţinută îi dădu în vileag minciuna.

El scutură iar din cap.

— Afirm că nu cunosc acest nume, declară, ducându-şi o mână la tâmplă, fără să-l scape din ochi pe Stubø. De altfel...

Pocni uşor din degetele mâinii drepte.

— Ba am auzit de ea la televizor. Aşa cum v-am spus, n-am urmărit povestea cu asiduitate, e cam prea mult, însă... da. Este mama acelui... acelui puşti. Cel mai mare. Mă înşel?

— Nu.

— Dar n-o cunosc. De ce ar spune ea o asemenea chestie?

— Lena Baardsen.

Poliţistul îi fixa, în continuare, cu privirea. Acum ochiul stâng îi era calm. Încremenit.

— Lena Baardsen, repetă încet Karsten Åsli. Am avut o prietenă Lena. Se numea Baardsen? Asta, de fapt, nu-mi mai amintesc.

Îi zâmbi poliţistului. Stubø nu mai zâmbea.

— Trebuie să fie... zece ani. Pe puţin. Am cunoscut două-trei fete pe care le chema Lene, cu e. O colegă de la gater se numeşte Line. Dar asta nu cred să prezinte cine ştie ce interes.

— Nu.

Poliţistul se aşeză, în sfârşit, pe canapea. Deodată, păru mai puţin înalt.

— Ce fel de muncă faci? îl întrebă pe un ton neutru, lipsit întru câtva de un real interes, de parcă se întâlniseră într-o crâşmă, unde-şi bea fiecare berea.

— Muncesc la gater. Fabrica de lemn de construcţie din oraş, chiar alături.

— Parcă erai educator de stradă.

— Eram. Am făcut câte puţin din toate. Lucruri foarte diferite.

— Studii?

— Cu grămada.

— Cam care ar fi?

— Oh, la fel, şi astea; câte puţin din toate. Sunteţi sigur în privinţa cafelei?

Stubø clătină din cap şi ridică o mână.

— Vă deranjează dacă îmi aduc eu una?

— Deloc.

Lui Karsten nu-i prea surâdea ideea de a-l lăsa singur în salon. Chiar dacă, în încăpere, nu era nimic altceva decât ceea ce se găseşte în orice salon — mobilă, câteva cărţi şi, pe lângă ele, foarte puţine alte lucruri —, omul ăsta parcă murdărea toată casa. Era un străin şi era indezirabil. Poliţistul trebuia să plece. Karsten se apucă de marginea chiuvetei; murea de sete. Limba i se lipea de cerul gurii şi de dinţi. Se aplecă şi bău cu lăcomie. La subsol, adunase beton şi unelte şi avea să se descotorosească de

Emilie. Setea nu voia să-l părăsească. Apa îi îngheţă dinţii. Gemu uşor şi bău iar. Şi iar.

— Nu vă simţiţi bine?

Poliţistul îşi afişase din nou, pe chip, zâmbetul ca o fantă respingătoare.

Karsten nu-l auzise venind. Se îndreptă încet, foarte încet. Capul i se învârtea; se agăţă de blatul de lucru.

— Oh, ba da! Mi-era sete, atâta tot. Am fost să alerg.

— Vă menţineţi forma.

— Da. Vă mai pot ajuta cu... Mai aveţi şi alte întrebări?

— Sincer să fiu, păreţi cam încordat.

Poliţistul îşi încrucişase braţele. Ochii îi deveniseră din nou un aparat foto. Privirea lor cerceta iar încăperea. Dulapurile. Cafetiera. Cuţitul de tăiat. Pe el.

— Oh, nu! răspunse Karsten Åsli. Sunt doar puţintel vlăguit. Am alergat o oră şi jumătate.

— Impresionant. Eu, unul, fac echitaţie. Am calul meu. Dacă aş fi avut o casă ca asta...

Stubø ridică o mână în direcţia ferestrei.

— Aş fi avut mai mulţi. O cunoaşteţi pe May Berit?

Se întoarse, continuând să vorbească. Profilul îi rămase în umbră. Ochiul lui stâng, detectorul de minciuni, era mascat. Karsten înghiţi în sec.

— May Berit şi mai cum? întrebă, ştergându-se la gură.

— Benonisen. Înainte, se numea Sæther.

— Nu-mi aduc aminte.

Setea nu-i dădea pace. Parcă toată gura îi era căptuşită cu ciuperci; mucoasa, cleioasă şi umflată, îl împiedica să-şi rostească vorbele.

— Aveţi o memorie cam scurtă, sublinie bărbatul, continuând să-şi ascundă oarecum faţa. Trebuie să fi făcut multe cuceriri.

— Câteva.

O silabă o dată. Că. Te. Va. Mergea.

— Aveţi copii, Åsli?

Limba i se dezlegă. Pulsul i se rări. Şi-l simţi; şi-l auzi, îşi auzi inima bătând în stern cu lovituri tot mai distanţate. Respiraţia îi

deveni mai liberă, nodul din gât i se desfăcu. Zâmbi larg şi se ascultă răspunzând:

— Da.

Acest om nu era mai rău decât ceilalţi. Era exact la fel de rău. Era unul dintre ei. Poliţistul Stubø se dădea mare în faţa lui, în timp ce copilul pe care îl căuta era doar la cincisprezece ori poate la zece metri. Tipul nu bănuia nimic. Fără îndoială că nu făcea altceva decât să meargă de colo-colo, din casă în casă, plin de ifose, punând întrebări tâmpite, dar fără să întrevadă o fărâmiţă cât de mică de adevăr. Rutina, cum o numeau ei. În realitate, nu era decât un mijloc de-a omorî timpul. Pesemne că lista pe care trebuie s-o fi avut în buzunarul interior cuprindea o droaie de nume; tipul îşi ducea mereu mâna la piept, sub geacă, de parcă ar fi intenţionat să-i arate ceva.

Era ca toţi ceilalţi.

În trăsăturile lui, Karsten vedea femei şi bărbaţi, bătrâni şi tineri. Nasul, drept şi relativ mare, îi amintea de un învăţător bătrân, căruia îi plăcea să-l încuie în dulapul cu mingi medicinale şi pungi de buruieni pentru ceai, până când se sufoca în tot praful ăla şi-l ruga, plângând, să-l scoată de acolo. Părul lui Stubø era pieptănat spre spate, cu cărarea într-o parte, exact ca al şefului de la cercetaşi, tipul care îi luase lui Karsten toate diplomele înapoi, socotind că puştiul trişase. În gura lui Stubø, erau fete, sumedenie de fete. Buze pline, trandafirii, cărnoase. Fete, femei. Păsărici. Ochii îi erau albaştri ca ai bunică-sii.

— Am un fiu, îl informă Karsten, turnându-şi o cafea deja răcită.

Mâinile nu-i tremurau; labe solide, cu pielea tăbăcită. Karsten se simţea tare. Îşi lăsă degetul să alunece pe mânerul cuţitului; lama acestuia era vârâtă într-un suport de lemn, care îi proteja tăişul.

— Acum este în străinătate, cu maică-sa. În vacanţă.

— Înţeleg. Sunteţi căsătoriţi?

Karsten Åsli ridică din umeri şi duse ceaşca la gură. Gustul amar îi făcu bine, ciupercile dispăruseră. Limba îi părea fină. Ascuţită.

— Oh, nu! Nu suntem nici măcar amanţi. Ştiţi...

Chicoti.

Telefonul mobil al lui Stubø sună.

Conversaţia nu dură mult. Poliţistul închise capacul aparatului.

— Trebuie să plec, spuse el.

Karsten îl conduse. Picături uşoare de ploaie se aşezaseră pe iarbă; la noapte avea să fie frig. Poate îngheţ; vântul uşor pişca, ceea ce arăta că, în orice caz, avea să fie sus, la munte. O mireasmă de început de vară răcoroasă îţi înţepa nările. Karsten inspiră adânc.

— N-aş putea spune, cu adevărat, că a fost o plăcere să vă văd. Dar vă urez să vă întoarceţi cu bine.

Stubø deschise portiera şi se întoarse spre el.

— Aş dori să stau de vorbă cu dumneavoastră în oraş.

— În oraş? Vreţi să spuneţi la Oslo?

— Da. Cât mai curând posibil.

Karsten Åsli se gândi. Continua să-şi ţină ceaşca de cafea în mână. Aruncă o privire în interiorul acesteia, ca şi cum s-ar fi mirat că o vede goală. Apoi, îşi ridică ochii şi îşi pironi privirea asupra lui Stubø.

— Săptămâna asta nu va fi posibil. Poate la începutul săptămânii viitoare. Nu pot să vă promit nimic. Aveţi o carte de vizită sau o chestie de genul ăsta? Ca să vă pot suna?

Stubø nu-l pierdea pe Karsten din ochi. Karsten nici nu clipea. O muscă rătăcită bâzâia între ei. Sus, deasupra stratului de nori, se auzea un avion. Musca o zbughi spre cer.

— O să vă contactez, hotărî, în sfârşit, Stubø. Să fiţi sigur de asta.

Maşina Volvo de culoarea cerului noptatic trecu de poartă, hurducăindu-se, şi coborî încet colina. Karsten Åsli o urmări cu privirea până la boschetul de unde ştia că drumul se bifurcă. Nu-şi amintea când mai fusese valea atât de frumoasă, atât de pură.

Era a lui. Locul era al lui. Printr-o spărtură a norilor, văzu dâra lăsată de avion, care se întindea spre nord.

Intră în casă.

Yngvar Stubø se opri de îndată ce socoti că ieşise din raza privirii lui Karsten. Ţinea volanul cu amândouă mâinile. Simţise

atât de puternic, atât de apăsător, prezenţa copilului, încât numai cei douăzeci şi cinci de ani de experienţă îl împiedicaseră să răstoarne casa cu fundul în sus. N-avea niciun temei pentru a face asta. N-avea nimic.

Nimic altceva decât o senzaţie. Niciun om al legii din Norvegia nu i-ar da un mandat de percheziţie doar pe baza intuiţiei lui.

— Gândeşte-te, răcni pentru sine. Gândeşte-te, fir-ar să fie.

Îi trebuiră mai puţin de optzeci de minute ca să ajungă la Oslo. Se opri în faţa clădirii în care locuia Lena Baardsen. Era luni, 5 iunie, la căderea serii; trecuse de opt şi jumătate. Începea să se teamă că timpul i se scurge printre degete.

54

Aksel Seier stătea în faţa unei oglinzi cu argintul şters, din salon. Îşi trecu o mână prin părul care îi mirosea a portocale. Şuviţele de pe frunte îi dispăruseră, iar cele de pe ceafă se ridicară, când degetele lui le atinseră încet, în răspăr. Doamna Davis socotea că trebuia să lase şi el, măcar o dată, impresia că vine dintr-o lume civilizată. Pleca totuşi într-o călătorie lungă, către o ţară unde, după câte ştia doamna Davis, oamenii îi considerau pe americani drept nişte barbari neciopliţi. Aşa făceau, cu siguranţă, europenii ăia; citise ea în *National Enquierer*. Era de datoria lui să le arate că era un om bine. Laţele lui aspre şi cenuşii poate că se potriveau la Harwichport, dar acum se prezenta în faţa altei lumi. Ea îi crestase crâncen urechea, dar măcar tunsoarea lui părea în ordine. Hiperscurtă de peste tot. Uleiul de portocale era un „vestigiu" de pe la vreunul dintre cei şase gineri ai ei. Şi care, chipurile, îi făcea bine scalpului. Lui Aksel nu-i plăcea mirosul de citrice. De plecat, nu urma să plece decât a treia zi, astfel că avea să scape de parfumul ăsta înainte de a lua autobuzul pentru Logan International Airport din Boston. Matt Delaware se oferise să-l conducă la staţia Barnstable. Atâta lucru putea face şi căcăciosul ăla, că doar îi dăduse aproape pe nimic camionul şi vasul.

În schimb, proprietatea din Ocean Avenue fusese vândută pentru suma de 1,2 milioane de dolari.

Aşa stătea scris.

Nu-i trebuise decât o oră ca să decidă ce avea să ia cu el. Soldaţii de sticlă, făcuţi în decursul a patru ierni, urmau să-i

revină doamnei Davis. Riscul de a fi distruşi în timpul traversării oceanului era prea mare. Doamna Davis fusese emoţionată până la lacrimi şi promisese că niciunul dintre nepoţii săi n-avea să se joace cu soldaţii. Iar pe pisică o va iubi ca şi cum ar fi fost a ei, declarase cu voce tare. Matt se pierduse în plecăciuni atunci când Aksel îi oferise tabla de şah şi uriaşul covor din faţa canapelei. Cu o singură condiţie: să-i expedieze lui Aksel figura de probă, atunci când va avea o adresă în Norvegia.

Figura de probă îi semăna Evei, tot restul avea prea puţină importanţă.

Lui Aksel nu-i plăcea noua tunsoare, care îl îmbătrânea. Faţa îi era mai descoperită. Ridurile, porii, dinţii stricaţi, de care ar fi trebuit să se ocupe hăt de mult, păreau mai expuşi acum, când şuviţele lungi de pe frunte dispăruseră, lăsându-i chipul nud şi neprotejat. Încercă să şi-l ascundă în spatele unei vechi perechi de ochelari cu ramă maronie. Lentilele nu mai fuseseră schimbate şi îl luă iute ameţeala.

Fusese la bancă. Suma rezultată din vânzare se ridica la aproximativ zece milioane de coroane norvegiene[63]. Cheryl, care crescuse la Harwichport şi nu lucra la sucursala bancară decât de două luni, îi zâmbise cu gura până la urechi, şoptindu-i *you lucky son of a gun*[64], şi-i explicase cum avea să-i fie vărsat, în mod treptat, pe parcursul a şase săptămâni, restul de bani datoraţi de cumpărător. Aksel trebuia să intre în legătură cu o bancă din Norvegia, la care să-şi deschidă un cont, şi totul avea să fie în ordine, cu condiţia ca autorităţile să nu-i facă prea multe probleme. Totul va merge ca pe roate, îl asigură ea, râzând din nou.

Zece milioane de coroane.

Pentru Aksel, era o sumă astronomică. Încercă să-şi spună că era o eternitate de când uitase cursul coroanei şi că Norvegia era o ţară scumpă, lucru care avea importanţa lui. Asta înţelese el din articolele găsite ici-colo, care se refereau la fosta lui patrie. Dar un milion de dolari în cap era un milion de dolari în

---

[63] Circa 1 283 000 euro.

[64] Băftosule.

cap, în orice împrejurare şi în orice loc din lumea asta. Chiar şi la Beacon Hill, în Boston, ar fi găsit o cămăruţă, la banii ăştia. Nu putea fi mai scump la Oslo decât la Beacon Hill.

Doamna Davis îl însoţise la Hyannis ca să cumpere ceva îmbrăcăminte. Nu putuse scăpa. Aksel Seier nu avea chiar o încredere neţărmurită în ea, iar pantalonii de la K*mart erau deosebit de neconfortabili, dar doamna Davis considera că ecosezul şi tonurile pastel îi dădeau aerul unui bogătaş, ceea ce şi era, de altfel, aşa că, de ce nu? Când el mormăise o frază în care menţiona Cape Cod Mall, ea îşi dăduse ochii peste cap şi-l informase că magazinele de acolo te ruinau chiar mai înainte de-a le trece pragul. Ceea ce nu găseai la K*mart nici nu merita să fie cumpărat. Aşa că Aksel se pomenise cu o valiză plină de boarfe care nu-i plăceau. Doamna Davis îi confiscase vechile cămăşi de flanelă şi vechii blugi; avea să bage toate astea în maşina de spălat, după care urma să le dea la Armata Salvării.

Nu trebuia să uite să-l sune pe Patrick.

Aksel se îndepărtă de oglindă cu un pas. Din pricina luminii care intra pieziş pe fereastră, îi era greu să se recunoască în cristalul pătat. Părul nu era singurul element străin. Încercă să se îndrepte. Ceva care îl ţinea la umeri şi la ceafă îl împiedică. Se uitase prea mulţi ani numai în pământ. După ce stătuse încovoiat mii de zile, departe de toţi, asupra unei munci de ocnaş, după serile lungi în care îşi plecase fruntea asupra unui delicat lucru manual, însoţit doar de propriile gânduri, Aksel rămăsese aşa.

Îşi ridică din nou capul şi simţi o durere ascuţită între omoplaţi. Părea mai subţire. Se sili să rămână în această postură. Apoi, îşi trecu uşor mâna peste vestonul costumului maro, întrebându-se dacă să-şi pună cravată când va ieşi în lume. Cravata era sinonimă cu un gest de profund respect. În privinţa asta, doamna Davis avea dreptate.

Dacă rezulta că are destui bani, avea să-i plătească lui Patrick o călătorie peste ocean. Chiar dacă amicul său făcea dever mare în anotimpul frumos, cea mai mare parte a câştigului mergea la întreţinerea caruselului şi la cheltuielile pentru traiul zilnic din timpul lungilor luni de iarnă, când banii se răreau.

Patrick nu se mai întorsese niciodată în Irlanda. Ar fi putut să vină la Oslo, să stea vreo două săptămâni şi, dacă îi dădea inima ghes, să treacă, la întoarcere, prin Dublin.

Aksel îşi dădu seama, deodată, că îi era teamă. Până la plecare, mai avea încă de făcut o sumedenie de lucruri. Trebuia să-i dea zor.

Nu luase niciodată avionul, dar nu asta era cauza temerilor sale.

Poate că Eva nu dorea ca el să vină acolo. De fapt, nu-i ceruse asta. Aksel îşi scoase la iuţeală vestonul cel nou şi începu să împacheteze soldaţii de sticlă în foiţa pe care i-o dăduse doamna Davis.

Se tăie într-un ciobuleţ albastru. Erau rămăşiţele generalului spart de Inger Johanne. Aksel îşi băgă degetul în gură. Oare tânăra femeie îşi pierduse tot interesul, atunci când el spălase putina?

Nu-i mai fusese frică din 1993, când coşmarul poliţistului cu ochii umezi, care îşi zăngănea cheile, încetase să-l mai chinuie.

55

— Era cu desăvârşire nebun, îl asigură ea. Absolut scrântit, atât şi nimic mai mult.

Lena părea speriată când o sunase, cu toate că nu era o oră aşa de înaintată. Ochii ei purtau urmele lacrimilor, subliniate de nişte pungi aproape mov, care i se evidenţiau pe chipul palid. Apartamentul umed mirosea a închis, deşi ea încerca să păstreze o umbră de ordine. Nu-l servi cu nimic, aşezându-se însă în faţa unui pahar mare, de bucătărie, conţinând ceea ce Yngvar presupuse a fi vin roşu. De parcă i-ar fi citit gândurile, ea îşi ridică paharul:

— Recomandarea medicului. Două pahare înainte de culcare. Cel mai bun somnifer, după spusele lui. Sinceră să fiu, nici unul, nici celălalt nu-mi sunt de vreun ajutor. Dar ăsta are măcar un gust mai bun.

Bău restul de vin dintr-o înghiţitură.

— Karsten este încântător. În orice caz, era. Talentat la făcut curte. Pe vremea aia, eram o tinerică. Nu eram obişnuită cu atâtea atenţii. Am fost pur şi simplu...

Ochii i se închiseră.

— M-am îndrăgostit, completă ea încet.

Zâmbetul îi era, chipurile, ironic. Dar fu doar trist, mai ales când ea îşi deschise iar ochii.

— Însă, când am început să ieşim împreună, n-a ţinut deloc figura. Era gelos de nu se poate. Posesiv. Nu m-a pocnit niciodată, dar, la urmă, mă apucase pur şi simplu bâţul. El...

Îşi strânse picioarele sub ea şi se înfioră, de parcă i-ar fi fost frig. În apartament erau pe puţin treizeci de grade.

— Am înţeles la iuţeală că n-avea toate ţiglele pe casă. Se putea trezi în puterea nopţii, doar pentru că eram la closet. Venea la baie, ca să mă vadă făcând pipi. Parcă se temea să nu-mi... iau valea. Nu stăteam împreună. Nu de-adevăratelea. Eu aveam o garsonieră mult prea mică pentru doi. El trăia într-un fel de comunitate, dar cred că oamenii cu care locuia nu-l înghiţeau. Atunci s-a mutat întru câtva la mine. Fără să-mi ceară voie. N-a adus nimic, nu era loc. Dar s-a cam făcut stăpân în casă. Ordonat, curat şi gospodar, unde mai pui. Este absolut ţăcănit în privinţa curăţeniei. Era, vreau să zic, acum nu mai ştiu cum este. Era egocentric *dincolo de orice limită*. Era numai eu, eu, eu. Tot timpul. Azi, n-aş accepta niciodată aşa ceva. Dar era băiat drăguţ. Şi destul de atent; în orice caz, la început. Iar eu nu eram decât o căcăcioasă.

Zâmbi uşor, în chip de scuză.

— Ştiţi... începu Yngvar, ştiaţi ceva despre relaţiile lui de familie?

— Relaţiile lui de familie, repetă Lena Baardsen cu o voce ca de robot. Mamă, cel puţin. Am întâlnit-o de două ori. Drăguţă. Într-un fel. Incredibil de blândă. Karsten o repezea cât cuprinde. Deşi lăsa impresia că... că, în realitate, o iubea. Din când în când, în orice caz. Singurul lucru de care părea că se teme era bunică-sa. Pe ea n-am văzut-o niciodată, dar, fir-ar să fie, el mi-a povestit vreo două–trei chestii care...

Deodată, păru surprinsă.

— Ştiţi, de fapt, nu-mi amintesc ce era la mijloc. N-am cum să vă lămuresc, ce mai. Bizar. Îmi amintesc perfect că o detesta. Şi nu puţin. În orice caz, asta era impresia mea.

— Tatăl?

— Tatăl? Nema... Cred că n-a pomenit niciodată de el. De fapt, nu-i plăcea să vorbească despre copilărie, despre chestiile astea. Aveam impresia că a crescut cu maică-sa şi cu bunică-sa. Prin urmare, trebuie să fi fost bunica din partea mamei. Dar nu sunt chiar sigură. E un car de ani de atunci. Karsten era sărit de pe fix. Am făcut tot ce am putut ca să uit tot ce era legat de el.

Ea îşi încreţi din nou buzele, în încercarea de a schiţa un zâmbet. Yngvar se uita fix la o fotografie mare, o imagine a lui Sarah, pusă în mijlocul măsuţei joase, într-o ramă de argint. Alături, era o mică lumânare compactă, de culoare roz, şi un trandafir roz, într-o vază înaltă şi delicată.

— Nu izbutesc să dorm, şopti Lena. Mi-e atât de teamă să nu se stingă lumânarea... Vreau să ardă tot timpul. Pentru totdeauna. Atât timp cât lumina asta va arde, va fi ca şi cum nimic nu s-a întâmplat cu adevărat.

Yngvar clătină imperceptibil din cap.

— Ştiu, răspunse cu voce calmă. Ştiu ce simţiţi.

— Nu! izbucni ea. Nu ştiţi ce simt!

Dincolo de acest chip răvăşit, în trăsăturile pe care se aşternuse o furie subită, el văzu că Lena Baardsen avea să-şi găsească liniştea. Ea încă nu înţelegea asta. Moartea fiicei sale era şi avea să rămână multă vreme de neconceput. Lena Baardsen se crampona de o suferinţă omniprezentă, de fiecare clipă. Existenţa i se derula în afara oricărei realităţi, pentru că, în acest moment, realitatea era insuportabilă.

Lucrurile aveau să se înrăutăţească. Pentru a lua sfârşit la timpul cuvenit. Ea va putea trăi din nou. În acea clipă, va veni adevărata suferinţă. Cea care n-avea s-o părăsească niciodată şi pe care n-o va putea împărtăşi cu nimeni. Cea care îi va îngădui să râdă şi să trăiască, să aibă chiar şi alţi copii. Dar care n-avea s-o lase totuşi din gheare niciodată.

— Ba da. Ştiu tot ce simţiţi.

Era prea cald. El se ridică şi deschise uşa ce dădea în micul balcon.

— El a făcut asta?

Yngvar se întoarse pe jumătate. Vocea femeii abia se auzea, ca şi cum, în curând, avea să se stingă cu totul. El trebuia să se gândească la plecare. Lena Baardsen avea să se descurce. Yngvar îşi primise răspunsurile care îi trebuiau.

— Vă amintiţi de data la care l-aţi văzut pentru ultima oară?

— Mi-am luat valea, răspunse Lena. Am plecat în Danemarca. Am dat apartamentul în timp ce el era la muncă, mi-am dus toate lucrurile la mama şi am plecat pe o durată nedeterminată.

El a înnebunit-o pe mama de cap vreme de câteva săptămâni. Şi, pe urmă, a lăsat totul baltă. Îmi închipui. El e cel care a... El a omorât-o pe Sarah?

Yngvar îşi strânse pumnul atât de tare, încât îi intrară unghiile în carne.

— Nu ştiu, răspunse cu simplitate.

Lăsă deschisă uşa serei şi se duse spre intrare. În mijlocul salonului, se opri ca să privească din nou poza lui Sarah. Trandafirul, dornic de apă, se pleoştise, ofilit.

Ajuns la maşină, se întoarse şi numără, pe faţadă, şapte etaje. Lena Baardsen stătea pe balcon, cu un pled pe umeri. Ea nu-i făcu niciun semn. El îşi lăsă capul în jos şi se urcă în maşină. Când întoarse cheia de contact, radioul începu să meargă. Trecuse demult de Høvik, când îşi dădu seama că emisiunea se ocupa de ravagiile produse de moartea neagră.

Mai presus de orice altceva, ar fi vrut s-o pocnească. Turid Sande Oksøy nu ştia deloc să mintă. Iată, fără îndoială, de ce îşi ascundea cu grijă faţa de ochii soţului, atunci când repetă:

— N-am auzit niciodată de cineva pe nume Karsten Åsli. Niciodată.

Casa din apropiere de Nærum purta amprenta unui alt fel de suferinţă decât cea din minusculul apartament din Torshov. Aici, erau copii în viaţă. Pe jos, stăteau aruncate jucării, iar în aer plutea încă mirosul mâncării de la cină. Turid şi Lasse Oksøy purtau pe chip urmele insomniilor şi ale râurilor de lacrimi vărsate, dar, în această casă, timpul continuase întru câtva să-şi depene firul. Aşa cum se şi cuvenea: gemenii n-aveau decât doi ani. Yngvar sunase de pe mobil, ca să întrebe dacă putea trece pe la ei, deşi se făcuse târziu. Turid Oksøy încercase să se fardeze, dar rimelul i se scurgea deja în mici dâre negre, pe la colţurile ochilor. Rujul îi desenase o gură nemăsurat de mare pe chipul alb. Unghia arătătorului ei râcâi, distrată, o mică zgârietură de la baza nasului, care începu să sângereze. Femeia izbucni în lacrimi.

— Pe cuvânt de onoare, hohoti ea. Trebuie să mă credeţi. N-am cunoscut niciodată pe cineva cu prenumele Karlsen.

Yngvar ar fi trebuit să-i vorbească între patru ochi.

Vizita la ea acasă fusese o gafă colosală. De bună seamă că Lasse, bărbată-său, n-avea s-o lase singură; braţul lui o strângea cu putere de umeri, chiar şi când Turid se întorcea. Yngvar ar fi trebuit să aştepte până a doua zi şi s-o cheme la biroul său. Singură, fără soţul ei. Îi trebuiau mai multe cuie în care să-l atârne pe Karsten Åsli. Ceva mai mult decât certitudinea instinctivă că omul acela era periculos; ceva care să justifice o anchetă mai aprofundată. Cu experienţa şi renumele său, poate că ar obţine un mandat de percheziţie, dacă ar reuşi să aducă dovada că el, Karsten Åsli, era singura persoană care le cunoscuse pe toate aceste mame. Bazându-se, mai ales, pe faptul că Åsli însuşi nega acest lucru. I-ar putea explica totul lui Turid Oksøy, pentru a o constrânge, apoi, să mărturisească.

Ea era literalmente bolnavă de frică. Yngvar nu-şi dădea seama de ce. Fiul femeii ăsteia era mort, asasinat de un dement, iar ea întindea asupra lui un braţ protector. Yngvar tare ar mai fi cârpit-o. Mai presus de orice ar fi vrut să se aplece peste masă, s-o înşface de puloverul ăla roz şi caraghios şi să-i ardă o scatoalcă. S-o pocnească până ar scoate adevărul din corpul ăla slăbănog. Era urâtă. Părul îi era fără viaţă, machiajul i se prelingea. Nasul îi era prea mare, ochii prea apropiaţi. Turid Sande Oksøy avea alura unei vulturoaice, iar lui Yngvar îi venea să-i şteargă tot machiajul ăla aberant, să smulgă adevărul din creierul ăla de pasăre.

— Şi sunteţi absolut sigură, articulă el cu încetineală, trecându-şi o mână prin păr.

— Da, îl încredinţă ea, ridicându-şi capul şi plimbându-şi degetul mare pe sub ochi.

— Atunci, am să vă rog să mă scuzaţi de deranj. Nu e nevoie să mă conduceţi până la uşă.

— Drace! Drace!

Yngvar izbi atât de violent cu pumnul în trunchiul copacului, încât falangele începură să-i sângereze. Tremura. Nu izbutea să dea de butoanele care îi trebuiau, pe tastatura mobilului. Încercă să respire mai adânc, dar plămânii nu-l ascultau. În acea clipă, nu ştia cine era mai mort de frică: el sau Turid Sande Oksøy.

Se sprijini de trunchiul pinului, ca să se mai liniştească. În casa din care ieşise, luminile se stingeau, cameră după cameră. În cele din urmă, nu mai rămase decât o dungă difuză de lumină galbenă, sub un stor de la etajul întâi.

— Alo!

— Salut.

— Te-am trezit?

— Da.

Nu se scuză. Glasul tinerei femei îl făcu să respire mai uşor. Lui Yngvar îi trebuiră zece minute ca să-i povestească tot ce făcuse în ziua aceea. Se mai repetă pe ici, pe colo, dar se stăpâni, încercând să se calmeze. Să facă o relatare cronologică. Să fie un profesionist. Unul precis. Când termină, tăcu. Inger Johanne nu spunea nimic.

— Alo!

— Da, sunt aici, auzi el în depărtare.

Îşi lipi mai tare telefonul de ureche.

— De ce, întrebă el, de ce minte femeia asta?

— Nu încape îndoială: trebuie să fi avut o legătură cu Karsten Åsli, în timp ce era căsătorită cu Lasse. Alt motiv nu poate fi. Doar dacă nu l-a întâlnit niciodată pe tip, şi, atunci, spune, bineînţeles, adevărul.

— Minte! *A mințit!* Ştiu că minte!

Trase din nou un pumn în scoarţa aspră. Pe dosul mâinii, îi curgea sângele.

— Ce trebuie să fac? Ce fac, acum, Dumnezeule?

— Nimic. Nu în noaptea asta. Du-te acasă, Yngvar. Trebuie să te culci. Ştii asta. Mâine, vei încerca s-o vezi pe Turid singură. Vei întoarce pământul pe dos ca să descoperi tot ce e de ştiut despre Karsten Åsli. Poate că o să găseşti ceva. Şi, cu puţină ingeniozitate, vei izbuti să ajungi la percheziţie. Mâine. Du-te acasă.

— Ai dreptate, răspunse el, laconic. Te sun mâine, în cursul zilei.

— Aşa să faci. Salut.

Ea închise. El îşi privi mobilul câteva clipe. Îl durea mâna dreaptă. Inger Johanne nu-i ceruse să vină la ea. Yngvar se duse, târâindu-şi paşii, spre maşină şi se întoarse, ascultător, în Nordstrand.

56

Până la urmă, găsise ceva de mâncare. Laffen intrase deja în trei locuri, dar fără succes. În cabana asta, erau, în schimb, cutii de conserve în mai multe dulapuri. Pesemne că deţinătorii ei o vizitaseră nu prea demult: în cutia de pâine, mai era o bucată uitată. Încercă să-i râcâie coaja albăstruie, dar nu mai rămase mare lucru din ea. Atunci, examină coltucul uscat şi tare, după care îl băgă în gură. Avea gustul tenebrelor.

Lângă şemineu, aşteptau, stivuite cu grijă, nişte lemne. Aprinse fără nicio greutate focul. De la geamul salonului, vedea bine drumul; dacă venea cineva, putea să fugă pe fereastra din spate. Căldura ce venea dinspre vatră îl făcu să picotească. Dar, mai întâi, voia să înghită ceva, poate puţină supă; asta se făcea cel mai simplu. Apoi, voia să doarmă. Trecuse de patru dimineaţa; în curând avea să se facă ziuă. Îi trebuia doar puţină mâncare. Şi tutun; pe placa de deasupra căminului era o jumătate de pachet de Marlboro. Îndepărtă filtrul unei ţigări, o aprinse şi trase fumul, adânc, în piept. Nu se putea culca până ce focul nu se stingea cu totul.

Supă de roşii şi macaroane. Bine.

Avea apă de la robinet. Grozavă cabană. Întotdeauna îşi dorise să aibă o cabană. Un loc unde să fie absolut liniştit. Nu ca în imobilul ăla din Rykkinn, unde vecinilor le sărea ţandăra doar dacă uita să spele scara într-o sâmbătă. Chiar dacă nu lăsase niciodată pe nimeni să-i intre în casă, se simţea supravegheat. Un loc ca ăsta trebuie să fi fost cu totul altceva. Poate că, dacă

ar continua să intre mai adânc în pădure, ar găsi un loc unde ar fi singur toată vara. Vara, oamenii care aveau cabane mergeau adesea la mare. Sau, mai bine, s-ar putea căra în Suedia. La toamnă. Taică-său fugise, în timpul războiului, în Suedia. Taică-său primise medalii pentru tot ceea ce făcuse.

În orice caz, n-avea să se lase prins din nou de poliţie.

Ţigara avusese un gust divin. Cea mai bună pe care o fumase. Răcoritoare, agreabilă. După ce termină de mâncat, aprinse încă una. Adună ce mai rămăsese în pachet şi numără. Unsprezece ţigări. Trebuia să le fumeze cu porţia.

Poliţia îl credea tâmpit. Când îl înhăţase, discutaseră cu el ca şi cum ar fi fost surd sau Dumnezeu ştie ce altceva. Oamenii făceau asta adesea. Îşi închipuiau că nu-i putea înţelege.

Tipul ăla care îi răpise pe copii era unul dat dracului. Mesajele erau date dracului. *Ai primit ceea ce ai meritat.* Cei doi poliţişti care stătuseră lângă el pomeniseră de chestia asta. De parcă el ar fi fost un cretin lipsit de auz. Laffen învăţase textul într-o clipită. *Ai primit ceea ce ai meritat.* Bine. Fain. Altcineva era responsabil. El nu ştia exact cine era tipa care primise ceea ce meritase. Dar era altcineva la mijloc, nu el. Flăcăul ăla care îi răpise pe copii trebuie să fi avut creier, nu glumă.

Laffen fusese deja la răcoare.

Întotdeauna îl tratau ca pe un rahat.

Când puştii alergau în pielea goală pe plajă, nu se puteau aştepta la altceva. Erau plini de aere. Mai ales fetele. Se ondulau şi se bâţâiau. Arătându-şi toate alea, ca să te benoclezi la ele. Şi tot el era ăla care dădea de belea. Întotdeauna. La urma urmei, era mai bine cu internetul. Serviciul de Ajutor Social plătise pentru PC, cursuri şi tot tacâmul.

Elicopterele erau periculoase.

Se afla tot prea aproape de Oslo şi auzea elicoptere cât era ziua de lungă. Pentru că era lumină din zorii zilei şi până seara târziu, nu se putea deplasa decât în puterea nopţii, pe durata câtorva ore, puţine la număr. Treaba mergea prea încet. Trebuia să se îndepărteze mai mult, îşi dădea şi el seama. Voia să fure o maşină. Putea meşteri demarorul, era unul dintre primele lucruri pe care învăţase să le facă. Poliţia îl socotea idiot, dar el

n-avea nevoie decât de trei minute ca să fure o maşină, umblându-i la demaror. Nu una nouă, de acord, trebuia să le lase baltă pe alea echipate cu sisteme antifurt. Dar putea găsi un model mai vechi. Ar face o bună bucată de drum cu maşina. Spre nord. Nu era complicat să afli unde e nordul. Ziua, n-avea decât să se uite după soare. Noaptea, ştia cum să găsească Steaua Polară.

Mâncarea îi făcuse somn. Valul de căldură din şemineu se ridica asemenea unui perete. Nu trebuia să adoarmă până nu se stingea focul de tot. I se fâlfâia de pericolul unui incendiu, dar, atâta vreme cât putea apărea cineva care văzuse fumul, trebuia să stea treaz. Pregătit.

— Să fii pregătit, mormăi Laffen, după care adormi.

57

Karsten Åsli încerca din răsputeri să se convingă că nu avea de ce să-i fie teamă.

— Rutină, scrâşni din dinţi, gata să se poticnească. Rutină. Ru-ti-nă. Ru-ti-nă.

Pantofii de jogging îi erau uzi, iar transpiraţia îi curgea în ochi. Încercă să-şi şteargă fruntea cu mâneca puloverului, dar aceasta era deja umedă de la roua culeasă din copacii pe care-i atinsese în trecere.

Yngvar Stubø nu văzuse nimic. Nu auzise nimic. Nu observase nici cel mai mic amănunt din ceea ce i-ar fi putut atrage atenţia. Fir-ar să fie, o spusese chiar el; venise fiindcă aşa cerea rutina: să culeagă informaţii de la cei care avuseseră vreo legătură cu rude de-ale copiilor. Bineînţeles: aşa era rutina. Poliţia s-o fi gândind deja că ştie după cine aleargă. Ziarele aproape că nu vorbeau decât despre asta: Marea Vânătoare de Oameni.

Karsten Åsli îşi zori paşii. Fusese gata-gata s-o ia razna. Yngvar Stubø era parşiv. Chiar dacă nu se pricepea atât de bine să mintă, aşa cum îşi închipuia Karsten că fac poliţiştii, era parşiv. Pe vremea aceea, Turid aproape că înnebunise de frică. Era îngrozită că Lasse ar fi putut afla. Îi era frică de maică-sa. De soacră-sa. De toate cele. Când Yngvar afirma că Turid îi dezvăluise cum că ei doi se cunoscuseră, minţea. Cu toate astea, Karsten fusese gata-gata s-o ia razna.

Yngvar Stubø n-ar fi trebuit să-l întrebe niciodată dacă are copii.

Până atunci, Karsten avusese impresia că se îneacă. Când celălalt îi pusese această întrebare, parcă îi aruncase un colac de salvare. Marea se liniştise. La orizont, se ivise pământul.

Ţâncul. Puştiul. Fiul lui Karsten. Pe 19 iunie, avea să împlinească trei ani. Până în acea zi, orice acţiune trebuia să fie dusă la bun sfârşit. În lumea asta, nimic nu era întâmplător.

Era primăvară, pârâul se umflase. Ajunsese aproape un mic râu.

El se opri, gâfâind. Îşi desfăcu sacul şi scoase din el flaconul de potasiu. Se gândise să toarne câteva grame într-o pungă de plastic, mai mult decât doza suficientă pentru ultima etapă. Desigur că făcuse totul în afara casei. Karsten Åsli ştia că până şi cea mai mică moleculă de substanţă l-ar fi trădat. Nu că i-ar fi dus capul pe poliţişti să verifice, dar Karsten îşi asigura nişte marje de manevră. Tot timpul. Niciodată nu deschisese cutia în casă.

Praful se dizolvă în apă. Era ca un lapte. Procesul continuă, substanţa se diluă şi mai mult, lichidul deveni transparent. În cele din urmă, după un metru şi jumătate de locul unde se afla, nu mai rămăsese nimic. Lovi cutia, cu prudenţă, de o piatră. Apoi, aprinse un mic rug. Avea surcele uscate în sac. Cutia de carton nu ardea bine, dar, când rupse în bucăţi un ziar întreg şi-l puse pe foc, acesta se înteţi de-a binelea. La sfârşit, călcă totul în picioare.

Potasiul şi-l cumpărase din Germania, cu şapte luni în urmă. Pentru mai multă siguranţă, îşi lăsase barba să crească timp de trei săptămâni şi abia după aceea intrase într-o farmacie de la periferia Hamburgului. În aceeaşi seară, îşi răsese barba într-un hotel ieftin, apoi se întorsese la Kiel şi luase feribotul spre casă.

În prezent, potasiul dispăruse. Cu totul; în afară de doza care avea să-i trebuiască pe 19 iunie.

Karsten Åsli se simţea uşurat. Nu avu nevoie decât de un sfert de oră pentru a se întoarce, cu paşi mici, acasă.

Ajuns în prag, unde îşi făcea extensiile, îşi dădu seama că n-o mai văzuse pe Emilie de câteva zile. În ajun, până să apară Stubø, hotărâse să-i dea de mâncare pentru ultima oară. Trebuia să se descotorosească de ea. Dar nu se gândise, cu adevărat,

cum s-o facă. După vizita lui Stubø, trebuia să fie şi mai prudent decât înainte. Emilie avea să aştepte. În orice caz, câteva zile. Avea apă şi, oricum, nu mânca nimic. N-avea de ce să coboare în pivniţă.

Absolut deloc. Zâmbi şi se pregăti să plece la muncă.

Omul dispăruse. Nu mai era acolo.

Era însetată tot timpul. Avea apă la robinet. Încercă să se ridice. Picioarele îi erau atât de subţiri. Încercă să meargă. Nu izbuti, chiar şi sprijinindu-se de perete.

Omul dispăruse. Poate că îl omorâse tati. Precis că tati îl găsise şi îl tăiase bucăţele. Dar tati nu ştia că ea era acolo. N-avea s-o găsească niciodată.

Setea îi era îngrozitoare. Emilie se târî până la chiuvetă. Se rezemă de perete şi deschise robinetul. Chiloţii îi căzură în vine. Erau nişte chiloţi de băiat, chiar dacă deschizătura le fusese cusută. Bău.

Hainele îi stăteau tot împăturite, lângă pat. Se întoarse, clătinându-se pe picioare; abia reuşea să păşească. Pântecele nu-i mai era decât o gaură adâncă, care nu mai simţea foamea. Voi să-şi îmbrace hainele. Erau ale ei şi voia să le poarte. Dar, mai întâi, trebuia să doarmă.

Era mai bine să doarmă.

Tati îl tăiase pe tip şi aruncase bucăţile în mare.

Îi era groaznic de sete, în continuare.

Poate că, la urma urmei, şi tati era mort şi n-avea să vină niciodată.

58

Primul lucru care o frapă pe Inger Johanne fu acela că el era masiv.

După primele fraze introductive, rămase stupefiată. Geir Kongsbakken n-avea nicio prestanţă, niciun farmec. Cu toate că nu-i întâlnise niciodată nici tatăl, nici fratele, Inger Johanne avea clara impresie că amândoi fuseseră nişte oameni de care nu te puteai apropia fără să fii captivat, în sensul bun sau în sensul rău al cuvântului.

Asbjørn Revheim fusese un agitator arogant, un mare artist; o persoană exuberantă şi fără limite, până şi în actul suicidar. Astor Kongsbakken trăia, în continuare, într-o aură de anecdote ce vorbeau atât de ataşamentul, cât şi de ingeniozitatea lui. Geir, fiul cel mare, conducea un mic cabinet în Øvre Slottsgate, o firmă individuală, de care Inger Johanne nu auzise nimic. Pereţii erau lambrisaţi. Etajerele erau maronii şi greoaie. Bărbatul din spatele biroului prea mare era, şi el, greoi, fără a fi gras. Părea fără contur şi neinteresant. Păr puţin. Cămaşă albă. Ochelari enervanţi. Voce monotonă. Parcă era un bărbat făcut pe de-a-ntregul din bucăţi pe care nimeni din familie nu le voise.

— Cu ce îi pot fi de folos doamnei? se interesă el, zâmbind.

— Eu...

Inger Johanne îşi drese glasul şi începu din nou.

— Vă aduceţi aminte de cazul Hedvig, Maestre Kongsbakken?

El căzu pe gânduri. Ochii i se închiseră pe jumătate.

— Nu..., ezită avocatul. Ar trebui? Puteţi să-mi mai daţi şi alte amănunte?

— Cazul Hedvig. În 1956.

El avea acelaşi aer puţin pierdut. Era surprinzător. Când îi vorbise, în trecere, despre asta, bătrânei, fără să spună nimic în plus despre ceea ce făcea ea în realitate, Inger Johanne fusese frapată, constatând cu ce precizie îşi amintea femeia despre uciderea micuţei Hedvig.

— Ah, da!

El abia dacă îşi ridicase bărbia.

— Un caz oribil. Este vorba de fetiţa violată şi asasinată, apoi găsită într-un... sac? Asta e?

— Exact.

— Da, da. Îmi amintesc. Dar, la acea epocă, eram foarte tânăr... 1956, ziceţi? N-aveam mai mult de optsprezece ani. La vârsta aceea, nu citeşti cu prea multă asiduitate ziarele.

Zâmbi, parcă scuzându-se pentru lipsa lui de interes.

— Nu, poate că nu. Depinde. Dar, de vreme ce tatăl dumneavoastră reprezenta procuratura, împotriva presupusului ucigaş, mă gândeam că vă veţi aminti destul de bine cazul.

— Auziţi, reacţionă Geir Kongsbakken, trecându-şi o mână peste creştet; în 1956, aveam, va să zică, optsprezece ani. Eram în ultimul an de liceu. Mă ocupam de cu totul altceva decât de munca tatălui meu. De altfel, ca să fiu pe deplin cinstit, relaţiile noastre nu erau dintre cele mai călduroase. Dar nu văd în ce măsură v-ar interesa asta pe dumneavoastră. De fapt, unde vreţi să ajungeţi?

Aruncă o privire rapidă spre ceasul de mână.

— La esenţial, răspunse la iuţeală Inger Johanne. Am toate motivele ca să cred că fratele dumneavoastră...

A ajunge la esenţial nu era atât de simplu cum crezuse ea. Îşi puse picior peste picior şi începu din nou.

— Cred că Asbjørn Revheim avea, într-un fel sau altul, o legătură cu moartea lui Hedvig.

Pe fruntea lui Geir Kongsbakken apărură trei riduri adânci. Inger Johanne îi urmărea chipul. În ciuda expresiei sale surprinse, rămânea uluitor de neutru. Ea nu era sigură că, dacă l-ar fi

întâlnit ulterior pe stradă sau în altă împrejurare, l-ar fi recunoscut.

— Asbjørn..., începu el, aranjându-şi cravata. De unde naiba aţi scos o asemenea idee? În 1956? Doamne, dar, pe vremea aia, avea... şaisprezece ani! Şaisprezece ani! În afară de asta, Asbjørn n-ar fi putut niciodată...

— Vă aduceţi aminte de Anders Mohaug? îl întrerupse ea.

— Bineînţeles că îmi aduc aminte de el, răspunse avocatul, cu vădită iritare. Înapoiatul. Probabil că, la ora actuală, nu este corect din punct de vedere politic să foloseşti un asemenea termen, dar, pe atunci, era cunoscut sub această poreclă. Bineînţeles că-mi aduc aminte de Anders. La un moment dat, se tot ţinea după fratele meu. De ce mă întrebaţi?

— Mama lui Anders, Agnes Mohaug, s-a dus la poliţie, în 1965. Chiar după moartea fiului său. Tot ce ştiu e că ea credea că fiul său era cel care o asasinase pe Hedvig în 1956. Îl protejase în toţi anii ăia, dar voia să-şi elibereze conştiinţa, de vreme ce băiatul nu mai putea fi urmărit şi condamnat.

Geir Kongsbakken avea un aer sincer dezorientat. Îşi desfăcu gulerul cămăşii şi se plecă pe deasupra biroului.

— De acord, rosti el încet. Dar ce legătură are fratele meu cu această informaţie? Doamna Mohaug a menţionat cumva că fratele meu ar fi fost implicat?

— Nu. Nu s-ar putea spune. Nu, după câte ştiu eu. În realitate, nu ştiu decât foarte puţine lucruri despre ceea ce a spus ea, şi...

Geir se zbârli şi scutură energic din cap.

— Sunteţi conştientă de ceea ce faceţi în clipa asta? exclamă el. Acuzaţiile pe care le aduceţi sunt cum nu se poate mai grosolane şi mai injurioase, iar...

— Eu nu acuz pe nimeni de nimic, i-o întoarse Inger Johanne, cu voce calmă. Am venit să vă pun câteva întrebări şi să vă cer ajutorul. Dat fiind că am solicitat o întrevedere obişnuită, sunt dispusă, bineînţeles, să vă plătesc onorariul cuvenit.

— Să plătiţi? Adică să mă plătiţi ca să veniţi şi să formulaţi acuzaţii împotriva unei rude apropiate, care este, pe deasupra, moartă şi, în consecinţă, nu se poate apăra? Să plătiţi?

— N-ar fi mai bine să ascultaţi pur şi simplu ceea ce am de spus? îi sugeră Inger Johanne.

— Am ascultat mai mult decât suficient, mulţumesc!

Sub nările lui, se desenau două cercuri albe. Respiraţia îi trăda enervarea. În ciuda tuturor lucrurilor, ea stârnise întru câtva curiozitatea acestui om. O vedea în privirea lui, acum foarte vie; mai vie decât la sosirea ei, când o invitase să ia loc fără să-i acorde, cu adevărat, atenţie.

— Anders Mohaug abia dacă era în stare să facă ceva din proprie iniţiativă, afirmă ea. După câte am auzit despre el, ar fi avut dificultăţi să vină la Oslo fără să-l ajute cineva. Ştiţi foarte bine că a fost prostit în numeroase... situaţii neplăcute. De către fratele dumneavoastră.

— Situaţii neplăcute? Sunteţi conştientă de ceea ce spuneţi?

O ploaie de salivă se răspândi pe birou.

— Asbjørn era *drăguţ* cu Anders. Drăguţ! Toţi ceilalţi fugeau de gorila aia ca de ciumă! Asbjørn era singurul care îl lua cu el peste tot!

— Ca de exemplu, să decapiteze o pisică, în semn de protest faţă de familia regală?

Geir Kongsbakken îşi dădu ochii peste cap.

— O pisică. O pisică! Bineînţeles că n-a fost bine că a chinuit bietul animal, şi, apoi, a fost totuşi arestat şi condamnat la plata unei amenzi. A fost pedepsit. După acest episod, Asbjørn n-a mai făcut rău nimănui. Nici chiar unei pisici. Asbjørn era...

Avocatul cenuşiu parcă se dezumfla. Se făcu mic, iar Inger Johanne văzu clar că ochii îi deveniseră mai strălucitori.

— Este, fără îndoială, greu de conceput, declară el, ridicându-se plin de mândrie, dar îmi iubeam cu adevărat fratele.

Stătea lângă bibliotecă; degetele lui alergau pe cele şase cărţi legate în piele.

— N-am citit niciodată ce a scris, mărturisi Geir Kongsbakken, cu glasul calm. Era ceva prea dur, indiferent de partea în cauză. Dacă ne luăm după oameni. Şi, totuşi mi-am procurat aceste prime ediţii, legate. Au devenit agreabile la privit, nu credeţi? Frumoase pe dinafară şi, după câte am înţeles, destul de urâte pe dinăuntru.

— N-aş spune asta, obiectă Inger Johanne. Când le-am citit, m-au impresionat mult. În special *Sudori reci*. Chiar dacă depăşeşte orice limite şi...

— Asbjørn era fidel convingerilor lui, o întrerupse Geir Kongsbakken.

Parcă ar fi vorbit despre sine. Luase de pe raft una dintre cărţi şi o ţinea în mână. Volumul era gros şi compact. Inger Johanne ghici că era vorba de *Oraş înghiţit, maree înaltă*. Cotorul aurit lucea în lumina lustrei. Pielea în care era legat era întunecată, aproape ca lemnul lustruit.

— Problema este că, încetul cu încetul, nu a mai avut nimic în care să creadă, explică el. Nu a mai avut nimic faţă de care să fie fidel. În acel moment, s-a prăbuşit. Dar, până atunci...

Scoase un fel de suspin şi se îndreptă.

— Asbjørn n-ar fi fost niciodată în stare să-i facă rău cuiva. Nu unul fizic. Niciodată. Nici la şaisprezece ani, nici mai târziu. Asta v-o pot garanta eu.

Se întorsese din nou cu faţa. Îşi înălţase bărbia spre Inger Johanne şi o privea în ochi, ţinând mâna dreaptă pe carte, ca şi cum aceasta ar fi fost o Biblie pe care jura.

În ce măsură îi cunoaştem pe cei apropiaţi? se întrebă Inger Johanne. *Tu spui adevărul. Ştii că Asbjørn n-ar fi fost în stare să-i facă rău cuiva. Pentru că-l iubeai. Pentru că era singurul tău frate. Crezi că ştii. Ştii că ştii. Dar eu, una, nu ştiu. Nu l-am cunoscut. Pur şi simplu, am citit ce a scris. Noi toţi suntem mai multe persoane în una singură. Asbjørn ar fi putut fi un ucigaş, chiar dacă tu n-ai vrea niciodată să admiţi asta.*

— Mi-ar fi plăcut tare mult să discut cu tatăl dumneavoastră, vorbi ea.

Geir Kongsbakken puse cartea la loc, pe etajeră.

— Cum doriţi. Dar va trebui să vă duceţi în Corsica. Mă îndoiesc că se va întoarce vreodată în ţară. În acest moment, nu se simte bine.

— L-am sunat ieri.

— L-aţi sunat? Şi i-aţi spus bazaconiile astea? Ştiţi cumva câţi ani are?

Cercurile albe începuseră din nou să i se deseneze în jurul nasului.

— Nu i-am spus nimic despre Asbjørn, preciză la iuţeală Inger Johanne. În realitate, abia dacă am avut timp să spun câteva cuvinte. I-a sărit ţandăra. I-au venit toţi dracii, ca să fiu obiectivă.

— Nu-i greu de înţeles, mormăi Geir Kongsbakken, aruncându-şi iar ochii la ceas.

Inger Johanne observă că el nu purta verighetă. Pe biroul maroniu nu exista nicio fotografie. Încăperea era lipsită de orice obiect ce ar fi atestat vreo relaţie personală, în afară de cea cu fratele lui decedat, un autor care făcea obiectul unei meticuloase griji răsfrânte asupra câtorva costisitoare volume legate, niciodată citite.

— Credeam că aţi putea vorbi dumneavoastră cu el, continuă Inger Johanne. Ca să-i explicaţi că nu vreau să rănesc pe nimeni. Caut doar să aflu ce s-a întâmplat cu adevărat.

— Cum adică ce s-a întâmplat cu adevărat? Ce vreţi să spuneţi? Dacă nu mă înşală memoria, pentru moartea lui Hedvig a fost condamnat un om. Condamnat de juraţi! Ar trebui să fie destul de evident ce s-a întâmplat! Acest om era vinovat.

— Nu cred. Şi, dacă aş putea utiliza cele zece minute rămase din jumătatea de oră prevăzută pentru a vă explica de ce am...

— Nu aveţi zece minute, decretă el. Consider că această întrevedere s-a încheiat. Puteţi pleca.

Luă un dosar şi începu să-l citească, ca şi cum Inger Johanne ar fi dispărut.

— Se pare că un om a fost condamnat, deşi era nevinovat, explică ea. Se numea Aksel Seier şi a pierdut totul. Dacă nu pentru altceva, asta ar trebui să vă tulbure măcar ca avocat. Ca om al legii.

— Cu speculaţiile dumneavoastră, puteţi cauza pagube ireparabile, îi răspunse el, fără să-şi ridice ochii din hârtii. Fiţi amabilă şi plecaţi.

— Cui i-aş putea cauza neajunsuri? Asbjørn a murit! Acum şaptesprezece ani!

— Plecaţi!

Inger Johanne nu putea face altceva decât să se supună. Fără să mai scoată o vorbă, se ridică şi se îndreptă spre uşă.

— Lăsaţi baltă onorariul, conchise cu glas dur Geir Kongsbakken. Şi nu mai veniţi niciodată aici.

Peste Oslo adia un vânt cald. Inger Johanne şovăi o clipă, în faţa birourilor lui Geir Kongsbakken, după care se hotărî să se ducă la muncă pe jos. Îşi scoase jacheta taiorului şi constată că transpirase sub braţ.

Cazul acesta ar fi trebuit clarificat cu mult timp în urmă. Acum, era târziu. O cuprinse disperarea. Aksel Seier ar fi trebuit reabilitat cât mai era încă timp. Cât mai erau încă în viaţă actorii implicaţi. Cât mai dăinuiau încă amintirile oamenilor. Acum, ea nu făcea altceva decât să se izbească de un zid, indiferent încotro s-ar fi îndreptat.

Toată povestea asta o obosea. La urma urmei, însuşi Aksel Seier o respinsese. Se gândi la Alvhild Sofienberg şi simţi parcă o strângere de inimă, dar dădu deoparte la iuţeală acest uşor sentiment de culpabilitate. Inger Johanne nu-şi luase, de fapt, niciun angajament; nici faţă de Aksel, nici faţă de Alvhild.

În definitiv, făcuse mai mult decât fusese necesar; mai mult decât i-ar fi putut cere cineva.

59

— Şi asta e tot ce avem, constată, necăjit, Yngvar Stubø.

— Mda.

Sigmund Berli smiorcăi şi îşi trecu mâneca pe sub nas.

— Tare mi-e teamă că nu-i mare scofală. Cazier virgin. Dacă a fost vreodată denunţat pentru ceva, asta s-o fi întâmplat acum un car de ani. N-a dat în viaţa lui un examen la vreo universitate de prin Norvegia, ceea ce înseamnă că studiile cu care se împăunează atâta trebuie să le fi făcut ori în străinătate, ori...

— Ori deloc. Ea are dreptate.

— Cine?

— Las-o baltă.

Sigmund se smiorcăi din nou şi începu să scotocească pe sub betelia îngustă a blugilor, după o batistă de hârtie.

— Tignafes, bolborosi el. Am nasul complet înfundat. Karsten Åsli s-a tot mutat; în privinţa asta, cel puţin, îţi pot da toate asigurările. Nu-i deloc surprinzător că, de la o vreme, nu s-a mai ostenit să anunţe la primărie. Niţeluş cam plimbăreţ, tipul. În treacăt fie spus, are permis de conducere a taxiului. Pentru Oslo. Dacă asta se poate numi o diplomă de studii.

— În ultimă instanţă. Ce-i asta? întrebă Yngvar, arătând spre un post-it.

— Ce anume?

Sigmund se aplecă asupra biroului.

— Ah, asta... A făcut cursuri de şofer pentru ambulanţă, cu câţiva ani în urmă. Mi-ai spus să nu neglijez nimic.

— Şi puştiul?

Yngvar se muncea cu celofanul unei noi cutii de trabucuri.

— Sunt pe problemă. Dar de ce ar trebui să ne îndoim că tipul spune adevărul în privinţa asta? Avem vreun motiv ca să credem că şi-ar putea născoci un fiu?

Yngvar băgă cu grijă un trabuc în etuiul argintiu, apoi îl strecură în buzunarul de la piept.

— Nu cred să mintă, răspunse el. Vreau doar să ştiu cât de strânsă îi este relaţia cu acest fiu. Casa lui nu lasă impresia că ar găzdui cu regularitate un ţânc. Şi Tromsø? A fost acolo?

Sigmund Berli aruncă o privire la cutia din lemn strălucitor, de balsa.

— Te rog, îi spuse Yngvar.

— Cel mai bine ar fi fost să-l întrebăm pe Karsten Åsli! Am verificat toate listele, şi nu era în niciun avion care zbura într-acolo, la ora care ne interesează. Nu sub propriul nume, se înţelege. Am pus mâna pe copia fotografiei lui din paşaport şi am trimis-o la Tromsø. O să vedem ce spune profesorul ăla. Nimic, după cât se pare. O ţine una şi bună că nu a văzut destul de bine faţa tipului. „Ancheta" asta...

— ...nu se simplifică deloc prin faptul că numitul Karsten Åsli nu trebuie să-şi dea seama de nimic. Nu l-am putea chema la un interogatoriu cum se cuvine? Doamne sfinte, doar o facem şi în cazul unui cretin oarecare, fără ca asta...

— Karsten Åsli nu-i un cretin oarecare, îl întrerupse Yngvar. Dacă nu mă înşel, el ţine un copil pe undeva. Nu vreau ca tipul să aibă vreun motiv *cât de mic*, care să-l facă să creadă că-l vânez.

Sigmund Berli îşi vârî trabucul sub nas.

— Auzi, Yngvar..., începu fără să-l privească în ochi pe inspectorul principal.

— Da.

— Există oare altceva, *ceva* altfel decât această... această... Există oare nişte elemente mai *concrete*, dacă vrei, în afară de...

— Nu. Doar o senzaţie. O senzaţie foarte puternică.

O tăcere deplină se lăsă asupra încăperii. De pe culoar, se auzeau paşi grăbiţi; în depărtare, suna un telefon. Cineva ridică receptorul. O femeie izbucni într-un râs sonor, de cealaltă parte

a uşii. Yngvar nu scăpa din ochi trabucul pe care Sigmund continua să-l ţină între nas şi buza superioară.

— Intuiţia nu-i nimic altceva decât prelucrarea în subconştient a unor factori pe care i-am receptat, declară el, înainte de a-şi aminti de unde ştia chestia asta.

Se aplecă brusc deasupra biroului.

— Tipul făcea pe el de frică, îşi scuipă Yngvar vorbele printre dinţii încleştaţi. A rămas pur şi simplu năucit când m-am înfiinţat. Eram atât de...

Îşi ţinu degetul mare şi arătătorul la depărtare de vreun centimetru, unul de altul.

— ...*atât* de aproape de a-l înfunda. Dar s-a întâmplat ceva, nu ştiu ce, iar el...

Se lăsă încet pe spate.

— A devenit din nou stăpân pe sine, ce mai. Nu ştiu nici cum, nici de ce. Ştiu doar că se purta într-un fel în care... Ei, fir-ar al dracu', Sigmund! Tu... Din toţi cei care sunt aici, măcar tu ar trebui să te încrezi în instinctul meu! Puştoaica aia e *acolo*! Karsten Åsli o ţine prizonieră pe Emilie, iar noi, noi ne învârtim cu elicopterele şi Dumnezeu mai ştie cu câţi oameni şi cu câte rable, ca să căutăm un retardat care se fâţâie prin pădure!

Sigmund schiţă un zâmbet cam ruşinat.

— Dar nu poţi fi sigur de asta. Trebuie să recunoşti şi tu. Nu poţi fi *absolut sigur*. Nu e posibil.

— Nu, sfârşi Yngvar prin a fi de acord. E clar că nu pot fi sigur. Dar mai fă nişte săpături ca să-mi scoţi la iveală mai multe în legătură cu flăcăul ăsta. Te rog.

Sigmund făcu un mic semn din cap şi ieşi. Trabucul rămase pe birou. Yngvar îl luă şi-l studie cu de-amănuntul. Apoi, îl aruncă la coş şi îşi aduse aminte că trebuia să-l sune pe instalatorul din Lillestrøm. N-avea niciun motiv ca să-i impună lui Cato Sylling o deplasare inutilă la Oslo.

Turid Sande Oksøy încă nu dăduse niciun semn de viaţă. Cu toate că el o sunase de trei ori şi-i lăsase mesaje pe robot.

60

Instalat la o masă de la Theatercafeen, Aksel examina farfuria cu smørbrød[65] savant aranjat, pe care chelnerul i-o aşezase în faţă. Uitase că la smørbrød nu se punea ceapă, şi nu prea ştia cum să-l mănânce. Privi pe furiş în jur. O femeie între două vârste, de la masa învecinată, folosea furculiţa şi cuţitul, deşi tartina ei nu era nici pe departe la fel de groasă ca a lui Aksel. Cu un gest destul de nesigur, Aksel Seier îşi luă şi el tacâmurile. Roşia îi căzu în farfurie. Îndepărtă cu delicateţe frunza de salată de pe felia de pateu de ficat. Nu-i plăcea salata. Dar tartina era bună la gust. Ca şi berea, pe care o bău dintr-o sorbitură. Îşi comandă încă un pahar.

— Cu plăcere, îi răspunse chelnerul.

Aksel Seier încercă să se relaxeze. Îşi duse mâna la buzunarul de la piept. Era a doua oară când îşi folosea cartea de credit. Se descurca bine. Nu mai avusese niciodată în viaţă lui un card de plastic. Visa şi American Express. Cheryl insistase să şi le facă, stând la biroul ei. Şi nu-l mai durea capul, îl încredinţase. Pesemne că ştia ea ce spune. Visa era argintie. De platină, şoptise Cheryl. *You're rich, you know!*[66] De fapt, ca să pună lucrurile astea la punct, era nevoie de două săptămâni, dar ea le descurcase în mai puţin de două zile.

---

[65] Tartine sărate, foarte apreciate în Norvegia, cu şuncă, peşte (somon, anşoa, hering), creveţi, ouă, cruditâţi, brânză.

[66] Ştii, eşti bogat!

Totul mersese atât de repede...

Se simţea ameţit. Ce-i drept, nu dormise de treizeci şi şase de ore. Zborul se desfăşurase bine, dar îi fusese imposibil să doarmă, din cauza tămbălăului făcut de motoare. La Keflavik, crezuse, timp de o clipă, că au ajuns. Când începuse să-şi caute bagajele, o doamnă drăguţă, în uniformă, îl lămurise că mai avea de aşteptat. Îşi consultă ceasul ales de doamna Davis, la Hyannis, şi socoti încet cu şase ore mai puţin. La Cape Cod, era nouă dimineaţa. Soarele ajunsese sus, deasupra trecătorii dinspre Nantucket Island, iar marea era la reflux. Dacă vremea era blândă, puteai vedea până la Monomoy, care se întindea la sud-vest, pe linia orizontului. O zi bună pentru pescuit; oare Matt Delaware plecase deja cu vasul?

— Altceva?

Aksel scutură din cap. Bâjbâi după cardul de credit, dar, când îşi scosese, în sfârşit, portofelul din buzunarul interior, chelnerul dispăruse. Avea să se întoarcă, de bună seamă.

Trebuia să se relaxeze.

Nimeni nu-l privea cu insistenţă. Nimeni nu-l recunoştea.

De asta se temuse cel mai tare. Să nu observe cineva cine e el. În timp ce aterizau la Gardermoen, începuse să regrete. Nu dorea decât un lucru: să ia primul avion care zbura în sens opus. Să anuleze tranzacţia. Să se întoarcă acasă şi să-şi recupereze vasul, pisica şi soldaţii de sticlă. Totul ar putea fi ca înainte. La drept vorbind, nu avusese de ce să se plângă. Fusese în siguranţă, în orice caz, după ce, într-o noapte de martie 1993, coşmarurile îi dispăruseră.

Norvegia se schimbase.

Unde mai pui că oamenii vorbeau altfel. În autobuzul care îl ducea la Oslo, câţiva tineri aşezaţi în faţa lui foloseau un limbaj pe care îl înţelegea cu greu. Lucrurile se îndreptară de cum intră la Continental. Aksel Seier nu-şi amintea decât de numele a două mari hoteluri din Oslo: Grand Hotel şi Continental. Al doilea suna mai bine decât primul. Cu siguranţă că te ruinau, dar Aksel avea bani şi un card de platină. Când îşi pusese paşaportul american pe ghişeu, tipa de acolo i se adresase în engleză; apoi, auzindu-l că-i răspunde în norvegiană, îi zâmbise. Era

amabilă. Toată lumea era amabilă, iar aici, la Theatercafeen, chelnerul vorbea, ca în amintirile lui Aksel Seier, o limbă pe care o înţelegea.

— Sunteţi în trecere? îl întrebă tipul slăbănog, punând nota pe masă.

— Da. Nu. În trecere.

— Poate staţi la hotel, continuă chelnerul, luând cardul. Sper să aveţi un sejur agreabil. Acum, chiar că vine vara. E minunat.

Aksel Seier voia să se ducă în cameră şi să-şi ofere câteva ore de somn. Trebuia să se obişnuiască din nou să fie acolo. După aceea, avea să iasă ca să dea o raită prin oraş. La căderea serii. Voia să ştie câte amintiri îi mai rămăseseră. Voia să simtă Norvegia. Să descopere dacă Norvegia îl recunoaşte. Aksel nu credea asta. Toată povestea se petrecuse cu atât de multă vreme în urmă... O eternitate. A doua zi, avea s-o vadă pe Eva. Dar nu înainte de a doua zi. Ştia că e bolnavă şi era pregătit pentru orice eventualitate.

Înainte de-a adormi, voia s-o sune pe Inger Johanne Vik. În fond, nu trecuseră decât cincisprezece zile. Cu siguranţă că ea rămânea la serviciu până târziu. Poate că era îmbufnată fiindcă el o ştersese englezeşte. Totuşi, se deplasase până în Statele Unite ca să-l întâlnească. Îşi lăsase cartea de vizită şi în cutia de scrisori, şi sub uşa de la intrare.

În orice caz, trebuie să fi fost, în continuare, interesată să schimbe o vorbuliţă cu el.

61

Inger Johanne avea ciudata senzaţie că era deja vineri. Plecând de la birou la ora două, sub pretextul că trebuie să se ducă la librărie, fu nevoită să-şi repete de câteva ori că nu era nici mai mult, nici mai puţin decât miercuri, 7 iunie. La librăria Norli alesese, într-o ediţie de buzunar, ultimul dintre cele şase romane ale lui Asbjørn Revheim, *Păcat de moarte, paisprezece noiembrie*. Inger Johanne credea că-l citise deja. După treizeci de pagini, ajunse la concluzia că memoria îi jucase o festă. Cartea era un fel de roman de anticipaţie, iar ea nu era convinsă că-l apreciază.

Se apropia ora jurnalului de actualităţi. Deschise televizorul.

Laffen Sørnes fusese văzut pe un drum naţional, la nord-est de Oslo. Mergea pe jos. Descrierile făcute de trei martori diferiţi corespundeau aproape până la detaliu, de la costumul de camuflaj, până la braţul pus în ghips. Înainte să poată fi arestat, fugarul se făcuse din nou nevăzut în pădure. Poliţia primise ajutorul a doi vânători de urşi finlandezi. TV2 avea elicoptere în zonă, în timp ce NRK se supunea întotdeauna îndemnurilor insistente ale poliţiei, care o sfătuiau să stea în banca ei. În schimb, trimisese acolo cinci echipe diferite, dintre care niciuna n-avea mare lucru de povestit.

Inger Johanne fu scuturată de un fior, când trecu de pe un canal pe altul.

Telefonul începu să sune. Ea reuşi să dea sonorul mai încet şi răspunse. Vocea de la receptor nu-i era cunoscută.

— Vorbesc chiar cu Inger Johanne Vik?

— Da...

— Îmi pare rău că vă deranjez acum, seara, mă numesc Unni Kongsbakken.

— Înţeleg...

Inger Johanne înghiţi în sec şi îşi trecu receptorul din mâna dreaptă în mâna stângă.

— Dumneavoastră aţi vorbit cu soţul meu luni, nu-i aşa?

— Da, eu...

— Astor a murit în dimineaţa asta, o întrerupse vocea.

Inger Johanne încercă să închidă televizorul, dar apăsă pe butonul de volum. Un moderator mugi cum că întreaga Redaksjon 21 se ocupa de Marea Vânătoare de Oameni. Inger Johanne nimeri, în sfârşit, butonul care trebuia, şi se aşternu tăcerea.

— Îmi pare nespus de rău, bâigui ea. Cond... condoleanţe.

— Mulţumesc. V-am sunat pentru că aş dori neapărat să vă întâlnesc.

Vocea lui Unni Kongsbakken era uimitor de calmă, ţinând cont că era văduvă doar de câteva ore.

— Să mă întâlniţi... Da... Să... Bineînţeles.

— Soţul meu era într-un hal fără hal după ce aţi vorbit cu el. Ieri, a sunat fiul meu şi mi-a spus că aţi trecut pe la biroul lui. Astor... Da. A murit azi-dimineaţă, devreme.

— Îmi pare sincer rău, dacă... Vreau să spun că n-am avut niciodată intenţia să...

— Doamnă Vik, n-a fost un deces tragic. Liniştiţi-vă. Astor avea nouăzeci şi doi de ani, iar sănătatea îi era cum nu se poate mai şubredă.

— Bine. Dar eu...

Inger Johanne habar n-avea ce-i putea spune.

— Şi eu îmbătrânesc, continuă Unni Kongsbakken. Mâine, mă întorc acasă, cu soţul meu. Şi-a dorit să fie înmormântat în Norvegia. Aţi fi foarte amabilă dacă mi-aţi acorda o întrevedere de câteva clipe, chiar mâine. Avionul aterizează pe la prânz. Ne-am putea întâlni la ora trei?

— Dar... Asta mai poate aştepta! În orice caz, până după înmormântare.

— Nu. A aşteptat, şi aşa, destul. Vă rog, doamnă Vik.

— Inger Johanne, murmură ea.

— Atunci, la ora trei. La Grand Café vă convine? Acolo este, în general, linişte.

— Foarte bine. Ora trei. Grand Café.

— Pe mâine. La revedere.

Bătrâna doamnă închise telefonul mai înainte ca Inger Johanne să aibă răgazul de a-i răspunde. Rămase cu receptorul în mână câteva momente. Îi era greu să definească ce anume o făcea să respire atât de iute, inspirând şi expirând de fiecare dată foarte puţin aer: sentimentul culpabilităţii sau curiozitatea?

Ce Dumnezeu oi fi vrând de la mine? se gândi ea, punând receptorul la loc. *Ce anume a aşteptat prea mult?*

Abia atunci simţi cum sângele îi urcă în obraji.

— *I-am luat viaţa lui Astor Kongsbakken!*

Yngvar Stubø stătea singur, în biroul lui, unde citea pentru a doua oară un e-mail. Poliţia din Tromsø nu putuse să scoată nimic altceva de la May Berit Benonisen, decât că îl cunoscuse pe Karsten Åsli odinioară, şi destul de superficial, după cum spusese deja. Textul era scurt, laconic. Era clar că ofiţerul nu înţelesese importanţa cererii lui Yngvar. Interogatoriul fusese luat la telefon.

Tønnes Selbu nu auzise niciodată de cineva pe nume Karsten Åsli.

Grete Harborg era moartă.

Turid Sande Oksøy era *inkommunikado*. Când Yngvar izbuti, în cele din urmă, pe la sfârşitul după-amiezii, să intre în legătură cu familia, Turid plecase la cabană. Unde nu era telefon. În Telemark[67], lătrase Lasse, fără alte precizări, şi-i ceruse să-i lase în pace până ce poliţia reuşea să obţină elemente mai concrete şi mai utile.

Sigmund Berli încă nu găsise informaţii despre fiul lui Karsten Åsli. Yngvar îl bănuia că nici nu prea se omora cu firea ca

[67] Una dintre cele 19 regiuni administrative (fylker) din zona de sud a Norvegiei.

să rezolve problema. Cu toate că, la muncă, Sigmund Berli era cel mai apropiat colaborator al său, parcă şi el dădea bir cu fugiţii.

După accident, totul se schimbase. Pierderea lui Elisabeth şi a Trinei parcă îl marcaseră cu un stigmat care îi făcea pe ceilalţi să se simtă stânjeniţi. Când se aşeza el la masă, ceilalţi tăceau. Trecuseră multe luni până ce îşi permiseseră să râdă în prezenţa lui. Într-un fel, se mai bucura încă de un anumit respect, dar intuiţia lui — altă dată admirată şi purtând o aură mitică — devenise acum o caracteristică amuzantă a unui om lovit de viaţă şi nefericit.

Yngvar nu era nefericit.

Îşi aprinse un trabuc şi îşi puse întrebări.

— Nu sunt nefericit, conchise el, cu jumătate de glas, trimiţând un nor de fum prin încăpere.

Trabucul era prea uscat, iar fumul înecăcios îl făcu să tuşească.

Dacă nu găsea destule elemente în privinţa lui Karsten Åsli, pe baza cărora să ceară o percheziţie până la sfârşitul zilei de mâine, intenţiona să se ducă la el fără mandat. Emilie se afla acolo. Era sigur. Poate că avea să fie pus pe liber. Dar o putea salva pe puştoaică.

— Încă o zi, îşi spuse, înainte de a ieşi din birou. Este tot ce îndrăznesc să ofer.

62

Se recunoscură imediat.

Cu mai mult de o generaţie în urmă, ea îi făcuse semne de pe chei. Privirile lui încercaseră o urmărească pe tânăra care îşi strângea şalul pe lângă ea şi îşi împingea bicicleta înspre mal, în timp ce *MS Sandefjord* se îndepărta. Vântul îi flutura marginea bluzei. Bicicleta fuse vopsită din nou, în roşu. Eva era subţire şi avea ochi albaştri.

Acum, se împlineau unsprezece ani de când Eva nu se mai dăduse jos din pat.

Braţele îi zăceau, fără viaţă, pe lângă corp. Eva ridică încet mâna dreaptă şi o întinse spre Aksel, când el intră în camera în care zăcea. Într-una dintre scrisori, ea îi explicase că Domnul, în bunătatea lui nesfârşită, îi lăsase putere în mâna dreaptă. Astfel încât putea continua să-i scrie. Dar picioarele nu-i mai răspundeau. Braţul stâng nu-i mai era de niciun folos.

— Aksel, şopti ea, cu o voce blândă şi egală, ca şi cum s-ar fi aşteptat să-l vadă. Aksel al meu.

El îşi trase un scaun lângă pat, îşi trecu mâna, cu stângăcie, pe ţeasta tunsă ca naiba şi încercă să zâmbească. Când îi atinseră obrazul, degetele Evei erau reci. Fuseseră calde; uscate, vioaie şi calde. Totuşi, era aceeaşi mână; el o recunoscu şi începu să plângă.

— Aksel, repetă Eva. Ca să vezi, ai venit la mine.

63

Karsten Åsli dormise prost, de luni încoace. În timpul zilei, putea să se convingă că n-avea de ce să fie îngrijorat. La urma urmei, Yngvar Stubø nu se mai întorsese. În sat, totul părea normal. Nimeni nu întrebase cum să ajungă la el.

Mai greu era când se lăsa întunericul. Deşi alerga în fiecare seară într-un ritm susţinut, ca să se obosească, se perpelea în pat până la revărsatul zorilor. În dimineaţa asta, anunţase la serviciu că e bolnav. Regreta. Era mai rău să se învârtească de colo-colo, prin casă. N-avea nimic de făcut. Planul pentru 19 iunie era gata. Nu-i mai rămânea decât să-l pună în aplicaţie.

Putea să zugrăvească peretele dinspre apus.

Să coboare în sat, ca să cumpere vopsea, ar fi fost nepotrivit, putea fi văzut de careva de la gater. Cel mai bine era să se ducă până la Elverum. Dacă, din întâmplare, dădea cineva peste el, putea pretexta că se dusese la doctor.

De fapt, era o idee bună. Când se instală la volan, se simţi ceva mai calm.

Laffen Sørnes găsi, în sfârşit, o maşină pe care putea s-o fure. O Mazda 323, model 1987. Fusese abandonată pe un drum forestier, vârâtă, aşa, pe jumătate, în şanţ. Avea până şi portierele deschise. Laffen zâmbi. În rezervor, era ceva benzină. Motorul tuşi, însă, până la urmă, consimţi să se pună în mişcare. Din fericire, întoarcerea pe drum decurse, la drept vorbind, fără

nicio dificultate. O mică bifurcaţie, aflată la câteva sute de metri, în pădure, îi îngăduia o schimbare de direcţie.

Cel mai bine era să se îndrepte imediat spre Suedia.

Peste tot, erau elicoptere. Laffen mersese încet, pe jos, la adăpostul copacilor. De fapt, considera nimerit să profite de întunericul nopţii, dar nu ajungea prea departe, aşa că trebuia să umble ziua. De vreo două ori, când fusese destul de prost ca să meargă pe drum, zărise nişte oameni. Era complet epuizat şi îi venea mai uşor să păşească pe asfaltul neted. Apoi, elicopterele îşi făcuseră din nou apariţia, iar el se afundase în pădure. Trebuia să evite spaţiile deschise. I se întâmpla să nu mai găsească deloc nordul; atunci, era nevoit să se odihnească o lungă bucată de vreme.

Chiar dacă maşina îi oferea mai multă siguranţă, trebuia să ridice ancora.

Suedia era spre est. De vreme ce soarele strălucea, direcţia în care trebuia să se îndrepte nu era greu de găsit.

În casetofon, era o casetă cu Sputnik. Laffen porni în ritmul muzicii. Peste puţin, dădu de un drum mai important. Se simţea mai liniştit. Îi făcea bine să stea la volan. Ultima oară, îi făcuseră braţul zob. De data asta, mai mult ca sigur că l-ar omorî. Dacă nu ajungea, mai înainte, în Suedia. Dar avea să reuşească. Nu putea să fie chiar aşa departe. Cel mult la câteva ore. Când fusese ultima oară în Suedia, mâncase „Tentaţia lui Jansson", într-un restaurant de pe marginea şoselei. Unul dintre cele mai bune lucruri pe care le mâncase vreodată.

Pe de altă parte, acolo, ţigările nu erau scumpe. Oricum, costau mai puţin decât în Norvegia.

Acceleră.

Karsten Åsli avea mare grijă să nu conducă prea repede. Nu trebuia să atragă atenţia. Cinci-şase kilometri pe oră peste viteza admisă era cel mai bine. Cel mai normal.

Regreta această fugă.

Probabil că Bobben îl văzuse trecând prin faţa benzinăriei. Îşi agitase mult braţele, deşi Karsten nu dăduse vreun semn că l-ar fi observat. Ar fi fost de mirare ca Bobben să pomenească

acest amănunt în faţa cuiva de la gater; cu toate astea, Karsten se simţea neliniştit. După un avertisment scris, pentru furt, cu siguranţă că nu mai avea nevoie de nimic altceva, pentru a fi pus pe liber. Să se prefacă bolnav, ca să plece la Elverum pentru cumpărături, nu era o chestie prea deşteaptă. Sigur, putea să dea vina pe doctor, dar şi şeful putea face unele verificări; şeful era un ticălos afurisit, care s-ar fi dat peste cap ca să se descotorosească de el.

Poate că trebuia, pur şi simplu, să se întoarcă din drum.

— Suspectul conduce o Mazda 323 albastră, rosti pilotul de pe elicopter, cu o voce înaltă şi inteligibilă, o voce care era încărcată cu un pronunţat patos. Număr de înmatriculare, în continuare, necunoscut. Îl urmărim? Repet: îl urmărim?

— De la distanţă, hârâi glasul din căşti. Urmăreşte-l de la distanţă. Trei maşini se îndreaptă într-acolo.

— Recepţionat, răspunse pilotul, după care îşi angajă elicopterul într-o curbă pe deasupra copacilor şi îl înălţă la şapte sute de metri, fără să scape maşina din ochi.

64

Inger Johanne aşteptase deja un sfert de oră la Grand Café. Tremura din toate încheieturile şi se căznea să nu-şi roadă unghiile. Unul dintre degete începuse să-i sângereze. La ora trei fix, bătrâna doamnă intră în restaurant. Ridică o mână menită să-l ţină la distanţă pe şeful de sală şi se uită în jur. Inger Johanne se ridică pe jumătate şi-i făcu semn.

Unni Kongsbakken veni spre ea, lată şi zdravăn clădită. Purta o vestă brodată cu lâneturi bălţate, iar fusta îi ajungea până la călcâie. Inger Johanne îi zări cu mare greutate încălţările negre şi greoaie, când se apropie de masă.

— Prin urmare, dumneavoastră sunteţi Inger Johanne Vik. Bună ziua.

Mâna îi era grea şi uscată. Ea se aşeză. La prima aruncătură de ochi, îţi era imposibil să ghiceşti că femeia asta era trecută de optzeci de ani. Gesturile îi erau sigure, iar mâinile nu-i tremurară când şi le puse pe masă, în faţa ei. Abia după ce Inger Johanne se uită mai îndeaproape, observă că ochii ei îşi pierduseră strălucirea, aşa cum se întâmplă când o persoană atinge acea vârstă la care nu o mai surprinde, de fapt, nimic.

— Vă sunt recunoscătoare că aţi binevoit să ne întâlnim, continuă Unni Kongsbakken, cu calm.

— Era cel mai neînsemnat lucru, îi răspunse Inger Johanne, golindu-şi paharul cu apă. Comandăm ceva de mâncare?

— Pentru mine, doar o ceaşcă de cafea, mulţumesc. Sunt puţin epuizată după călătoria asta...

— Două cafele, îi ceru Inger Johanne chelnerului, sperând ca acesta să nu insiste prea mult asupra obligaţiei de a lua masa.

— Cine sunteţi? se interesă Unni Kongsbakken. Înainte de-a vă spune povestea mea, aş vrea să aflu mai multe despre dumneavoastră şi despre ceea ce sunteţi. Astor şi Geir au fost cam... evazivi, aş spune, încheie ea, cu un mic zâmbet.

— Prin urmare, mă numesc Inger Johanne Vik, începu ea. Şi sunt cercetătoare.

În biroul lui Ingvar Stubø, televizorul era deschis. Din uşă, Sigmund Berli şi una dintre secretare urmăreau ceea ce se petrecea pe ecran. Cât despre Yngvar, stătea jos, cu picioarele puse pe birou şi mângâia un trabuc nou. Ziua de lucru era departe de a se fi terminat. Îi trebuia ceva de ronţăit. Scuipă uşor firimituri de tutun uscat şi se simţi înfometat.

— E o chestie destul de americănească, constată Sigmund, clătinând din cap. O vânătoare de oameni, în direct, la televizor. Grotesc. Nu putem face nimic ca să oprim asta?

— Nimic din ce n-a fost deja făcut.

Trebuia să mănânce. Chiar dacă nu trecuse mai mult de o oră de când înfulecase două chifle uriaşe cu salam şi roşii, foamea îi rodea al naibii de rău stomacul.

— Se poate sfârşi cu un dezastru, prezise secretara, arătând cu degetul spre ecran. Cursa aia de acolo, cu toţi ziariştii care se ţin coadă... n-o să iasă nimic bun!

Fotografiile luate din elicopter arătau că Mazda accelerase. La un viraj, spatele maşinii patină urât, iar vocea ziaristului se înălţă cu câteva octave.

— Laffen Sørnes ne-a descoperit! ţipă ziaristul, în culmea extazului.

— Aşa cum a descoperit şi cele cinci maşini ale poliţiei şi vreo câţiva vânători de urşi, mormăi Sigmund Berli. Tipul trebuie că o fi terorizat.

Mazda derapă iar la un viraj. Acostamentul nu era stabil; de sub roţile de pe partea stângă a maşinii ţâşniră pietricele şi nisip. Timp de o clipă, vehiculul păru că iese de pe şosea. Dar

şoferului nu-i trebuiră decât vreo două secunde ca să-l stăpânească din nou şi să recâştige viteza pierdută.

— În orice caz, ştie să conducă, recunoscu sec Yngvar. Ai ceva noutăţi despre ţâncul lui Karsten Åsli?

Sigmund Berli nu-i răspunse. Se uită, fără să clipească, la ecranul televizorului. Deschise gura, fără să scoată vreun sunet. Parcă încerca să rostească un avertisment, ştiind totuşi că ar fi fost absolut zadarnic să spună ceva.

— Iisuse Hristoase, murmură secretara. Ce...

Mai târziu, avea să se constate că peste şapte sute de mii de telespectatori priviseră această urmărire motorizată, transmisă în direct pe TV2. Peste şapte sute de mii de persoane — dintre care majoritatea se aflau la locul de muncă, de vreme ce era ora trei şi douăsprezece minute — fuseseră numai ochi şi urechi atunci când o Mazda 323 albastră ca cerul noptatic, model 1987, se răsucise, la un viraj, şi se izbise de un Opel Vectra ce venea din sens opus; şi ăsta era albastru tot ca cerul noptatic.

Mazda fusese, practic, secţionată pe la mijloc, apoi întoarsă pe dos. Trecuse pe deasupra Opelului, care continuase să înainteze. Mazda se îmbucase cu Opelul, într-o aberantă îmbrăţişare de tăblărie. Parapetul de protecţie, lovit de portiere, scosese scântei, după care Opelul fusese aruncat pe contrasens, cu Mazda, în continuare, pe acoperiş. O enormă bornă de acostament crăpase în două capota Opelului.

Şapte sute de mii de telespectatori stăteau cu sufletul la gură.

Toţi aşteptau o explozie care nu venea.

Singurul sunet ce se auzea din televizoare era huruitul elicopterelor planând, acum, doar la cincizeci de metri deasupra locului unde se petrecuse accidentul. Fotograful îşi fixase obiectivul asupra bărbatului care, doar cu câteva secunde înainte, fugise de poliţie în maşina furată, după ce-i umblase la demaror. Laffen Sørnes era pe jumătate ieşit prin geamul lateral, spart. Faţa îi era întoarsă către cer; coloana părea să i se fi rupt. Braţul — braţul stâng, pus în ghips — îi fusese smuls din umăr şi zăcea într-un colţişor, la câţiva metri de epavele încâlcite.

— Mamă Doamne! se entuziasmase ziaristul.

Apoi, sunetul dispăruse cu totul.

— S-a întâmplat în seara din ajunul marii pledoarii, explică Unni Kongsbakken, turnându-şi încă o picătură de lapte în ceaşca de cafea pe jumătate goală. Dar probabil că mai aveţi în minte că...

Părul ei des şi cenuşiu era strâns într-un coc moale, prins cu nişte ace japoneze negre şi lăcuite. Cu un gest pe care-l repeta des, îşi puse la loc o şuviţă lungă.

— Astor era cu adevărat convins de vinovăţia lui Aksel Seier, continuă ea. Absolut convins. În fond, existau multe elemente în defavoarea acestui om. Ca să nu mai spun că avusese o atitudine contradictorie şi prea puţin cooperantă în momentul arestării. Asta este uşor de uitat...

Se opri şi trase aer în piept. Inger Johanne îşi dădu seama, atunci, că Unni Kongsbakken era obosită, chiar dacă nu discutau decât de un sfert de oră. Ochiul ei drept purta un cearcăn roşu, iar Inger Johanne avu, pentru prima oară, impresia că interlocutoarea sa ezită.

— ...când au trecut atâţia ani de atunci, oftă Unni. Astor era... convins. Cum a trecut totul! Cum am... Nu, o iau razna.

Zâmbetul îi era stânjenit, aproape dezorientat.

— Auziţi, interveni Inger Johanne, aplecându-se spre bătrâna doamnă. Cred, într-adevăr, că ar trebui să mai aşteptăm cu lucrurile astea. Ne putem revedea nitel mai încolo. Săptămâna viitoare.

— Nu, se împotrivi, cu o neaşteptată impetuozitate, Unni Kongsbakken. Sunt bătrână, nu neputincioasă, lăsaţi-mă să continui. Astor era în birouaşul lui. El consacra, întotdeauna, mult timp redactării pledoariilor, însă nu le scria niciodată *in extenso*. Doar cuvintele-cheie, un fel de plan pe o fişă. Mulţi credeau că îşi concepea pledoariile aşa, pe moment...

Râse scurt şi sec.

— Astor nu făcea niciodată nimic pe moment. Şi nu-ţi prea dădea inima ghes să-l întrerupi când lucra. Eu coborâsem în spălătorie. Într-un colţ, după nişte ţevi, am descoperit hainele lui

Asbjørn. Un pulover tricotat chiar de mine. Înainte... când încă nu eram un nume în arta tapiseriei. Puloverul era plin de sânge. Plin cu adevărat. Am simţit că mă apucă o furie nebună. Nebună! Mi-am spus că, de bună seamă, iar a mai făcut vreo boacănă, a mai omorât vreun animal. Bun. M-am înfiinţat în camera lui. Şi nu ştiu ce m-a făcut să...

Parcă îşi căuta cuvintele. Parcă făcuse multe repetiţii, însă nu găsea totuşi mijloacele prin care să exprime ceea ce-i stătea pe suflet.

— Era o senzaţie, nimic altceva. Când urcam scara. Mi-a venit în minte seara în care dispăruse micuţa Hedvig. M-am gândit la asta şi a doua zi. Dimineaţa devreme, da... Evident, în acel moment, noi nu eram la curent cu ceea ce păţise Hedvig. Nu s-a aflat decât la vreo două zile după dispariţia fetiţei.

Îşi puse degetele pe tâmple, ca şi cum ar fi avut o migrenă.

— În dimineaţa aceea, mă trezisem pe la cinci. Mi se întâmplă de multe ori. Dintotdeauna. Dar, în acea zi — care, ulterior, s-a dovedit a fi a doua de după moartea lui Hedvig —, mi s-a părut că aud ceva. Mi s-a făcut frică, bineînţeles; Asbjørn era în cea mai delirantă perioadă a lui şi născocea nişte chestii care depăşeau cu mult ceea ce îmi închipuisem eu că pot face adolescenţii. Am auzit nişte paşi. Primul meu reflex a fost să mă scol ca să văd ce se întâmplă. Dar n-am avut putere. Mă simţeam absolut epuizată. Mă reţinea ceva. Nu ştiu ce. Mai târziu, la micul dejun, Asbjørn a fost tăcut, n-a scos o vorbă. Nu semăna deloc cu cel care era de obicei. El sporovăia întruna, fără să-i tacă gura. Vorbea chiar şi atunci când scria. Perora gesticulând. Fără oprire. Avea atâtea lucruri de spus. Avea mult prea multe lucruri de spus, el...

Zâmbetul stânjenit i se aşternu din nou pe chip.

— Să trecem peste asta, se întrerupse ea. Oricum, atunci nu spunea nimic. Geir, în schimb, era vesel, zâmbitor. Eu...

Îşi închise ochii pe jumătate şi îşi ţinu răsuflarea, parcă pentru a reconstitui scena, pentru a vizualiza acea dimineaţă, acel grup de oameni care îşi luau micul dejun într-un oraş de lângă Oslo, cu multă vreme în urmă. În 1956.

— Am înţeles că trebuie să se fi întâmplat ceva, continuă încet Unni Kongsbakken. Geir era liniştit, nu spunea nimic dimineaţa.

Se afla acolo şi atâta tot... Mereu în umbra lui Asbjørn. Mereu. Şi în ochii tatălui său, tot aşa. Chiar dacă Asbjørn era un adolescent deosebit de lipsit de scrupule, refuzând până şi să poarte numele tatălui său, aş putea spune că Astor... parcă îl admira. Se recunoştea întru câtva în acest puşti, cred eu. Vedea în el propria forţă. Propria inflexibilitate. Afirmarea de sine. Aşa fusese el întotdeauna. Geir era, tot timpul, oarecum... în plus. În dimineaţa aceea, era, dimpotrivă, vesel, vorbăreţ, şi am înţeles că ceva nu era în ordine. Evident, m-am gândit la Hedvig. Aşa cum v-am spus, o vreme, nu s-a ştiut ce i se întâmplase fetiţei. Dar comportamentul lui Geir m-a îngrozit atât de mult, încât n-am îndrăznit să pun întrebări. Şi, după câteva săptămâni, în ajunul zilei în care Astor trebuia să pledeze împotriva lui Aksel Seier, acuzat de uciderea micuţei Hedvig Gåsøy... când am urcat scara, ţinând puloverul plin de sânge al lui Asbjørn, şi când, brusc...

Îşi împreună din nou palmele. Părul cărunt îi căzu, greu, pe umeri. Din ochiul înroşit îi curgeau lacrimi. Inger Johanne nu-şi dădea seama prea bine dacă bătrâna plângea cu adevărat sau, pur şi simplu, îi lăcrima ochiul inflamat.

— Am fost izbită ca de un fel de viziune, şopti Unni Kongsbakken, cu glasul sugrumat. Am intrat în camera lui Asbjørn. El îşi vedea de scris, ca de obicei. Când i-am azvârlit puloverul, a ridicat din umeri şi a început să scrie din nou. Fără să scoată o vorbă. Hedvig, am spus eu. Ăsta-i sângele lui Hedvig? A ridicat iar din umeri şi a continuat să scrie, cu toată viteza. Am crezut că o să mor pe loc. Mi se învârtea capul; a trebuit să mă sprijin de perete, ca să nu cad. Pentru copilul ăsta, făcusem atâtea nopţi albe, că nici nu le mai ştiam numărul. Eram întotdeauna îngrijorată pentru el. Dar niciodată, niciodată nu l-aş...

Mâna ei lovi faţa de masă albă.

Inger Johanne tresări. Vesela scoase un zornăit puternic, iar chelnerul veni în goana mare.

— ...niciodată nu l-aş fi crezut în stare de o asemenea faptă, termină Unni Kongsbakken.

— Nu, mulţumesc, îi şopti Inger Johanne chelnerului, care se retrase, şovăind. El ce... ce a spus?

— Nimic.

— Nimic?

— Întocmai.

— Dar... A mărturisit?

— N-avea nimic de mărturisit, după cum a rezultat ulterior.

— De data asta, mi-e teamă că nu mai...

— Stăteam acolo, rezemată de perete. Asbjørn scria fără încetare. Nici azi nu ştiu cât am stat acolo, aşa, singuri. Vreo jumătate de oră, poate. Parcă... parcă pierdusem totul. E posibil să-l fi întrebat din nou. În orice caz, el n-a răspuns. Scria, ca şi cum nici n-aş fi existat. Ca şi cum...

Acum, plângea cu adevărat. O podidiseră lacrimile. Îşi scoase o batistă din mânecă.

— A venit Geir. Nu-i auzisem paşii. A apărut lângă mine. Se uita la puloverul căzut pe jos. A început să plângă. „N-am vrut. N-am avut intenţia să fac asta". Sunt exact cuvintele pe care le-a rostit. Avea optsprezece ani şi plângea ca un copil. Asbjørn a sărit de pe scaun şi s-a repezit la frate-său. „Tacă-ţi fleanca"! i-a strigat de câteva ori la rând.

— Geir? Geir e cel care a zis că n-a vrut, că...

— Da, răspunse Unni Kongsbakken, îndreptându-se. Îşi tamponă delicat ochii cu batista, după care o puse din nou la locul ei. Dar n-a mai avut timp să adauge altceva. Asbjørn l-a lovit de l-a lăsat lat, pur şi simplu.

— Dar asta înseamnă cumva că... Nu prea înţeleg ce...

— Asbjørn era persoana cea mai drăguţă pe care v-aţi putea-o imagina, declară Unni Kongsbakken, cu glasul mai liniştit. (Respira mai regulat şi nu mai plângea). Asbjørn era un băiat blând. Tot ceea ce a scris după aceea, toate ororile, provocările... blasfemiile. Exagerările... Nu erau decât vorbe. Asbjørn nu făcea altceva decât să scrie. În realitate, era un om cu adevărat drăguţ. Şi îşi iubea mult fratele.

Un nod în gât, chiar sub laringe, o făcu pe Inger Johanne să înghită în sec. O duru. Voi să vorbească, să umple tăcerea, dar nu ştia cu ce.

— Geir e cel care a omorât-o pe micuţa Hedvig, conchise Unni Kongsbakken. Practic, sunt convinsă de acest lucru.

Echipajului de descarcerare îi trebuiră trei sferturi de oră ca să-l scoată pe şoferul Opelului albastru din epava lui. Coapsa i se rupsese pe mijloc. Unul dintre ochi îi crăpase. Din orbită, i se desprinsese un cheag de sânge, care îi atârna, fără noimă, pe obraz. Volanul zăcea la o sută de metri mai încolo, la rădăcina unui brad. Coloana de direcţie se înfipsese adânc în pântecele omului.

— E viu! strigă unul dintre salvatori. Dumnezeule! Tipul ăsta e viu!

După o oră, bărbatul se afla pe masa de operaţie. Situaţia lui nu era chiar strălucită, dar era în viaţă.

Laffen Sørnes, în schimb, continua să fixeze cerul, cu corpul pe jumătate ieşit prin geamul unei Mazda 323 furate. Un poliţist proaspăt ieşit de pe băncile şcolii stătea aplecat peste un pârâu şi plângea fără reţinere. Trei elicoptere, dintre care doar unul era al poliţiei, continuau să se învârtească pe deasupra locului unde se petrecuse accidentul.

TV2 era pe cale să stabilească un record de audiţie, pentru o emisiune de după-amiază.

De cealaltă parte a imenselor ferestre, la Grand Café, oamenii veneau şi plecau. Unii păşind grăbiţi, alţii agale, poate fără ţintă; aveau tot timpul, iar Inger Johanne îi urmărea cu privirea. Încercă să-şi facă ordine în idei. Unni Kongsbakken se scuzase, după care se ridicase şi plecase de la masă, fără să spună ce avea de gând să facă. Geanta ei, un sac mare de piele maro, cu ornamente de metal, rămăsese pe loc. Probabil că se dusese la toaletă.

Inger Johanne se simţea sfârşită.

Încercă să şi-l imagineze pe Geir Kongsbakken. Chipul acestuia se eschiva; deşi îl văzuse doar cu ceva mai mult de douăzeci şi patru de ore în urmă, tot ce-şi amintea despre el era înfăţişarea neplăcută. Lată şi greoaie, ca a părinţilor săi. Îşi amintea mirosul de ceară şi de lemn brun. Se gândi încă o dată la costumul lui oarecare. În schimb, chipul avocatului îi rămăsese în memorie doar ca un contur vag.

Unni Kongsbakken se înapoie şi luă loc fără să scoată o vorbă.

— Ce înţelegeţi prin „practic, sunt convinsă"?

— Cum?

— Aţi spus... Aţi spus că eraţi, practic, convinsă că Geir a omorât-o pe Hedvig. De ce eraţi doar „practic, convinsă"?

— Nu pot să ştiu, desigur, răspunse sec Unni Kongsbakken. Nu în sens juridic, se înţelege. El nu a mărturisit nimic, niciodată.

— Dar...

— Lăsaţi-mă să continui.

Îşi ridică ceaşca. Aceasta era goală. Inger Johanne făcu semn să fie servite din nou. Chelnerul era nervos; nu se mai deranjă să le aducă lapte până ce Unni Kongsbakken nu i-o ceru de două ori.

— Geir era bun de adunat cu făraşul, continuă ea, în cele din urmă. Iar Asbjørn tăcea ca mormântul. Au trecut vreo două minute până ce Geir şi-a venit în fire. Şi, atunci, a rămas la fel de tăcut ca frate-său. M-am dus să-l caut pe Astor. Care era în biroul lui, aşa cum v-am spus; se făcuse destul de târziu.

Privirea îi deveni iarăşi îndepărtată, ca şi cum încerca să se întoarcă din nou în timp.

— Astor s-a făcut negru de furie. În primul rând, pentru că fusese deranjat, bineînţeles. Apoi, auzind ce aveam eu de spus. A urlat: Absolut aberant! Aiureli! A ţipat la mine: Inepţii! Le-a ordonat puştilor să se aşeze pe canapea şi i-a bombardat cu întrebări. N-a scos niciunul o vorbă. Nu... nu i-au răspuns. La nicio întrebare. Pentru mine, atitudinea lor, în sine, era deja un răspuns. Chiar dacă Asbjørn era un agitator, un rebel, pentru tatăl lui avea un soi de respect. Nu-l mai văzusem niciodată ca în momentul acela. Îşi privea tatăl drept în faţă şi nu răspundea nimic. Geir îşi ţinea ochii în pământ. Nici el n-a spus nimic, nici chiar atunci când Astor i-a tras o palmă de a răsunat casa. În cele din urmă, Astor s-a lăsat păgubaş şi i-a trimis la culcare. Trecuse de miezul nopţii. Când s-a lungit lângă mine, în întuneric, tremura. I-am spus ce credeam. Că Geir o omorâse pe Hedvig şi că-l chemase pe Asbjørn ca să-l scape de... de cadavru. Noi nu aveam decât un telefon, care se afla chiar lângă camera lui Asbjørn. Geir ar fi putut suna în timpul nopţii, fără ca noi să-l auzim. I-am spus asta lui Astor. El n-a răspuns, plângea pe tăcute. Nu-l văzusem niciodată pe bărbatul meu plângând. Până la

urmă, mi-a spus că mă înşelasem. Că nu era cu putinţă. Pe Hedvig o omorâse Aksel Seier; aşa stăteau lucrurile. S-a întors cu spatele la mine şi n-a mai spus nimic. Eu nu m-am dat bătută şi am trecut din nou în revistă faptele. Puloverul plin de sânge. Comportamentul ciudat al copiilor. În seara dispariţiei lui Hedvig, Geir se afla la Oslo, cu ocazia unei reuniuni AUF68. Asbjørn era acasă. În zori, am auzit...V-am povestit deja. Scuzaţi-mă. Mă repet. Orice ar fi fost, Astor nu voia să mă asculte. A doua zi, de dimineaţă, s-a sculat. Şi-a făcut duş, s-a îmbrăcat şi a plecat la muncă. După câte am putut citi în ziare, pledoaria lui a fost incendiară. Când s-a întors, am luat cina în tăcere. Toţi patru.

Unni Kongsbakken lovi uşor, cu palma în masă, ca şi cum ar fi vrut să sublinieze sfârşitul frazei.

— Sincer vorbind, nu ştiu ce să spun despre toate astea...

— De fapt, n-aveţi nevoie să spuneţi nimic.

— Dar Anders Mohaug? El era cel care...

— Şi Anders era schimbat. Înainte, nu eram atentă la el, băiatul era bizar. Dar, după seara aceea, am observat că era mai tăcut. Mai închis în el. Mai neliniştit, într-un anume fel. Nu era greu de înţeles că Asbjørn îl luase, probabil, cu el pe Anders. Acesta era un băiat cum nu se poate mai zdravăn, înţelegeţi. O adevărată matahală. Odată, am încercat să vorbesc cu doamna Mohaug, dar mi-a fost imposibil, era ca un animal înspăimântat.

Din ochii lui Unni Kongsbakken începuseră iar să curgă lacrimi, care urmau o brazdă de-a lungul bazei nasului. Ea şi-a trecut repede vârful limbii peste buza superioară.

— S-o fi gândit, cu siguranţă, că Anders săvârşise ticăloşia asta de unul singur, continuă Unni Kongsbakken, cu jumătate de glas. Ar fi trebuit să insist mai mult. Ar fi trebuit... După iarna aia, doamna Mohaug n-a mai fost niciodată ea însăşi.

— După ce a murit Anders... începu Inger Johanne, dar fu întreruptă.

---

[68] Arbeidernes Ungdomsfylking (Gruparea Tinerimii Laburiste), creată în 1904, unul dintre cele mai importante partide politice ale tinerilor, cu peste 7 000 de membri.

— După noaptea aceea fatidică, Astor şi cu mine n-am mai vorbit niciodată despre Hedvig. Era ca şi cum toată grozăvia acelei zile fusese pusă într-un sertar şi încuiată cu cheia, ascunsă pentru totdeauna. Eu... Pe măsură ce trecea timpul, parcă dispărea totul. Geir a devenit jurist, ca tatăl său. A încercat să-i semene lui Astor în tot ce făcea, fără să reuşească vreodată. Asbjørn începuse să scrie cărţile alea smucite. Altfel spus, erau alte lucruri de care trebuia să se ocupe.

Ea oftă din greu, iar glasul îi tremură când se avântă din nou:

— Într-o zi, trebuie să fi fost prin vara lui 1965, Astor s-a întors de la birou... Da, pe vremea aceea ajunsese director general.

— Am aflat.

— Prietenul lui, directorul general Einar Danielsberg, a venit la el ca să-i pună nişte întrebări despre cazul Hedvig şi Aksel Seier. Apăruseră elemente noi, care păreau să indice că...

Ea îşi ascunse faţa în mâini. Verigheta, fină şi uzată, făcea corp comun cu inelarul drept. Practic, dispăruse într-o cută a pielii.

— Astor a spus, simplu, că totul era sub control, reluă ea cu jumătate de gură. Că n-aveam de ce să mă tem.

— Să vă temeţi?

— Asta-i tot ce a spus. Eu nu ştiu ce s-a întâmplat.

Îşi ascunse din nou faţa în mâini.

— Astor era o persoană onestă; omul cel mai integru pe care l-am întâlnit vreodată. Şi totuşi l-a lăsat pe un nevinovat să intre în închisoare. Asta m-a învăţat un lucru: să avem grijă de ceea ce ne aparţine.

Ea, doamna aflată acum la o vârstă foarte înaintată, se ridică, încet, mişcându-se greoi. Părul îi scăpase cu totul din acele japoneze. Ochii i se umflaseră.

— După cum puteţi înţelege, n-am reuşit să dovedesc niciodată nimic.

Încercă să-şi pună geanta pe umăr, dar aceasta alunecă şi căzu, de parcă devenise tot mai grea, pe măsură ce trecuseră orele. În cele din urmă, şi-o luă cu amândouă mâinile şi îşi îndreptă spatele.

— Multă vreme, cu asta am încercat să mă alin. Oricum, nu puteam să aflu nimic sigur. Copiii refuzau să vorbească. Puloverul fusese ars; avusese Astor grijă s-o facă. La moartea lui Asbjørn, i-am citit cartea pentru prima oară. În *Păcat de moarte, paisprezece noiembrie*, am găsit, în sfârşit, certitudinea.

Înţeleg că-ţi aperi bărbatul, se gândi Inger Johanne, căutând cuvinte care să nu fie şocante. *Dar, în prezent, îţi trădezi propriul fiu. Îl vinzi. După toţi anii ăştia, propriul fiul. De ce?*

— Geir a avut peste patruzeci de ani de libertate, rosti Unni Kongsbakken, cu o voce albă. A câştigat patruzeci de ani care nu-i aparţineau. Cred că a... Presupun că nu a mai recidivat.

Zâmbetul îi era ruşinat, ca şi cum nici ea nu credea ce spune.

— N-am putut povesti niciodată lucrurile astea. Astor ar fi... Astor n-ar fi supravieţuit. Era de-ajuns ce se întâmplase cu Asbjørn. Cu cărţile alea îngrozitoare, cu toată babilonia aia, cu sinuciderea lui.

Oftă fără putere.

— Mulţumesc că aţi avut răbdare să mă ascultaţi. Las la latitudinea dumneavoastră modul în care veţi folosi ceea ce aţi aflat. Eu m-am achitat de obligaţia care îmi revenea. Prea târziu, asta e clar, totuşi... Ceea ce se va alege de Geir, dumneavoastră veţi hotărî. La drept vorbind, nu mai puteţi face nimic. De bună seamă că va nega totul. Şi, pentru că nu se poate dovedi nimic... dar poate că îi va fi de ajutor acelui... Aksel Seier. Să ştie ce s-a întâmplat, vreau să zic. La revedere.

Când Inger Johanne zări acel spate gârbovit ieşind pe uşa de la Grand Café, îşi dădu seama brusc că până şi culorile vestei păreau mai şterse. Bătrâna doamnă abia dacă mai avea putere să păşească. Pe geam, văzu că o ajuta cineva să se urce în taxi. Din geantă îi căzu o perie de păr, în momentul când se închise portiera. Inger Johanne continuă s-o privească încă mult timp după ce maşina care o ducea pe Unni Kongsbakken dispăruse.

Peria era plină de fire de păr fără viaţă. Inger Johanne fu impresionată, văzând cât de bine se distingeau, chiar şi de la distanţa aceea. Erau cenuşii şi îi amintiră de Aksel Seier.

65

Singur în birou, Yngvar Stubø încerca să-şi reprime un sentiment nesănătos, de uşurare.

Laffen Sørnes murise aşa cum trăise, fugind de societatea care îl dispreţuia. Era tragic. Yngvar nu izbutea să-şi atenueze satisfacţia. Laffen Sørnes fiind scos din cursă, poate că el, Yngvar avea să-i determine pe mai mulţi oameni să se concentreze asupra veritabilului vinovat, asupra celui care trebuia vânat cu adevărat. Această idee îl ajuta pe Yngvar să respire mai uşor. Se simţi înviorat, mai energic decât fusese în ultimele zile.

Îşi închisese demult televizorul. Era de-a dreptul revoltător să-i vezi pe ziarişti dând târcoale ca nişte muşte, prin tot acel val de sânge, fără nicio consideraţie pentru gravitatea tragediei care se desfăşura pe ecranul oricui. Se înfioră şi începu să-şi pună hârtiile în ordine.

Sigmund Berli dădu buzna în birou.

Yngvar ridică ochii şi se încruntă.

— Cât elan, remarcă pe un ton sec, bătând în birou cu arătătorul şi făcând un semn din cap, către uşă. Cum e, am uitat de bunele maniere?

— Tamponarea, suflă Sigmund Berli. Laffen Sørnes şi-a lăsat oasele acolo, nu-ţi spun nimic nou, desigur. Dar celălalt...

Încercă să-şi tragă sufletul şi îşi puse palmele pe genunchi.

— ...celălalt... tipul din cealaltă maşină...

— Stai jos, Sigmund, îl sfătui Yngvar, arătându-i scaunul pentru „musafiri".

— Celălalt, Doamne Dumnezeule... era Karsten Åsli!

Prin creierul lui Yngvar parcă trecu un curent electric. Tăcere absolută. Încercă să evalueze situaţia, dar privirile îi rămaseră lipite de cuşca toracică a lui Sigmund. Cravata acestuia se strecurase printre doi nasturi ai cămăşii. Era din cale afară de roşie, împodobită cu păsări. Coada unei gâşte galbene se ivea prin fanta de pe pieptul lui. Yngvar nici măcar nu-şi dădea seama dacă Sigmund mai respiră.

— Ai auzit ce ţi-am spus? zbieră Sigmund. Karsten Åsli e acela care l-a făcut pilaf pe Laffen! Dacă ai dreptate tu, înseamnă că Emilie...

— Emilie, repetă Yngvar cu glasul spart. Încercă să-şi cureţe gâtlejul.

— Karsten Åsli e şi el pe ducă! Cum naiba dăm de Emilie, dacă ai dreptate tu, Yngvar? Dacă, după ce a pitit-o, Karsten Åsli găseşte cu cale să dea ortul popii?

Yngvar se ridică încet de pe scaun. Fu nevoit să se sprijine de marginea biroului. Trebuia să se gândească. Trebuia să evalueze situaţia.

— Sigmund, rosti cu glasul mai sigur. Du-te la spital. Fă tot posibilul ca tipul să vorbească. În măsura în care e în stare.

— Măi figură, este inconştient!

Yngvar se îndreptă.

— Înţeleg foarte bine, răspunse el încet. De-aia trebuie să fii acolo. În caz că se trezeşte.

— Şi tu? Ce faci între timp?

— Mă duc la Snaubu.

— Dar, despre tipul ăsta, nu ştii nimic în plus faţă de ieri! Şi, chiar dacă a luat-o urât în freză, nu poţi să te înfiinţezi acasă la Karsten Åsli fără mandat!

Yngvar îşi puse vestonul şi aruncă o privire spre ceas.

— Chiar nu-mi pasă, răspunse el, cu calm. În clipa de faţă, mi se rupe-n paişpe de chestia asta!

66

Aksel Seier nu-şi revenea din uimire, constatând cât de acasă se simţea în cămăruţa unde îşi ducea zilele Eva. Pereţii erau zugrăviţi într-un galben cald şi, chiar dacă patul era de metal, iar cearşafurile purtau ştampila „Oslo Kommune", asta era camera Evei. Recunoscu câteva obiecte din apartamentul de pe Brugata, unde ea îi curăţase cu iod rana de la cap, într-o seară din 1965. Îngerul de porţelan bleu-pal, cu aripile sparte — pe care căzuseră picături de vopsea galbenă —, primit cu ocazia confirmării. Îşi aminti îndată de el şi îşi lăsă degetele să regăsească atingerea rece a micii figurine. Tabloul cu Hovedøya în lumina asfinţitului, pe care i-l dăruise el. Acum, era agăţat deasupra patului, iar culorile îi erau mai şterse decât atunci când Aksel făcuse să zornăie cincisprezece coroane pe masa anticarului, după care plecase cu tabloul înfăşurat în hârtie de împachetat şi legat cu sfoară.

Şi Eva se ofilise.

Dar era tot Eva.

Mâna îi era îmbătrânită şi urâţită de boală. Chipul îi părea stins, expresia îi era încremenită într-o durere care nu avea să treacă niciodată. Corpul nu-i era decât o cochilie imobilă ce acoperea o femeie pe care Aksel Seier o iubea în continuare. El nu spuse, practic, nimic. Eva avu nevoie de ceva timp ca să-şi spună povestea. Din când în când, trebuia să se odihnească. Aksel asculta în tăcere.

În camera asta, se simţea acasă.

— S-a schimbat atât de mult, constată Eva, cu jumătate de glas. Totul s-a dus pe apa sâmbetei. N-avea bani ca să înfăţişeze cazul în faţa instanţei. Dacă ar fi folosit ultimele rămăşiţe din moştenirea lăsată de mama, n-ar mai fi avut unde să locuiască. Şi, oricum, n-ar fi avut nici cea mai mică şansă. Asta l-a distrus, Aksel. În ultimele luni, nici măcar n-a mai venit să mă vadă.

Totul avea să se aranjeze, socoti Aksel. Îşi scosese cardurile. Platină, explică el, ţinând bucata de plastic strălucitor în faţa ochilor Evei. Astfel de carduri nu primeau decât oamenii care aveau mulţi bani. El avea mulţi bani. El avea să pună lucrurile la punct.

De bună seamă că, acum, când Aksel se întorsese, în sfârşit, totul avea să se aranjeze.

— Aş fi putut să mă întorc mai de mult.

De fapt, ea nu i-o ceruse explicit. Aksel ştia asta; era imposibil să se întoarcă în Norvegia, până când nu voia Eva să-l revadă. Chiar dacă ea nu-l invitase ca la carte, în ceea ce-i scrisese se simţea totuşi o rugăminte. Scrisoarea sosise în mai, nu în iulie, aşa cum ar fi trebuit. Era o scrisoare plină de suferinţă, iar el răspunsese luându-şi tălpăşiţa şi întorcându-se acasă.

Aksel bău nişte sirop dintr-un pahar mare, pus pe noptieră. Avea un gust de proaspăt. Era gustul Norvegiei: sirop de afine şi apă. Produse autentice. Sirop norvegian. Se şterse la gură şi zâmbi.

Aksel auzi un zgomot şi se întoarse pe jumătate. Lăsă mâna Evei şi strânse pumnii fără să ştie de ce. Poliţistul cu chei şi cu ochii umezi, cel care voia să-l facă pe Aksel să mărturisească ceva ce nu făcuse şi care, de atunci, îl vizitase în vis, avusese un alt deghizament. Mai demodat, poate. Bărbatul acesta purta un bluzon mai lejer şi nişte pantaloni în carouri. Dar era poliţist. Aksel înţelese asta pe dată şi se uită spre fereastră. Camera Evei era la parter.

— Eva Åsli? întrebă bărbatul, apropiindu-se.

Eva murmură o afirmaţie. Bărbatul tuşi uşor şi se apropie încă puţin de pat. Aksel simţi mirosul de piele şi de ulei de motor, pe care îl degajau hainele lui.

— Îmi pare nespus de rău să vă anunţ că fiul dumneavoastră a fost victima unui grav accident. Karsten Åsli. Este fiul dumneavoastră, nu?

Aksel se ridică şi îşi îndreptă spatele.

— Karsten Åsli este fiul nostru, confirmă el, vorbind încet. Fiul Evei şi al meu.

67

Inger Johanne se preumbla fără nicio ţintă, pe străzi. Un vânt aspru sufla printre clădirile înalte din Ibsenkvartalet, iar ea îşi dădu seama, destul de vag, că se îndreaptă spre locul de muncă. Nu voia să meargă acolo. Chiar dacă îi era frig, voia să rămână în aer liber. Îşi grăbi paşii şi, la jumătatea drumului, hotărî să se ducă să-i vadă pe Isak şi pe Kristiane. Puteau da o raită, toţi trei, la Bigdøy. În momentul ăsta, exact aşa ceva îi trebuia lui Inger Johanne. După patru ani, în care împărţise cu Isak grija pentru Kristiane, reuşise, în cele din urmă, să se liniştească în privinţa aranjamentelor. Dacă dorul o chinuia prea tare, era de ajuns să se ducă acasă la Isak, ca să-şi vadă fata. El era încântat s-o primească şi se purta întotdeauna frumos. Inger Johanne se obişnuise cu această stare de fapt. Dar, a te obişnui cu un lucru nu e totuna cu a-l aprecia. Ea simţea mereu nevoia să-şi ţină puştoaica în braţe, s-o strângă la piept, s-o facă să râdă. Uneori, ca, de exemplu, în clipa de faţă, nu mai putea suporta senzaţia asta atât de puternică. Dar se liniştea, adesea, la gândul că fetiţa era fericită lângă taică-său. Că, pentru ea, era la fel de important ca maică-sa. Că lucrurile trebuiau să fie, pur şi simplu, astfel.

Că fetiţa nu era proprietatea ei.

Îi curgeau lacrimi dintr-un ochi. Asta putea fi din cauza vântului.

Puteau găsi ceva de făcut, ceva straşnic, pentru toţi trei.

Unni Kongsbakken păruse atât de puternică, atunci când venise la Grand Café, dar atât de obosită şi uzată, când plecase.

Fiul mezin îi murise demult. Ieri, îşi pierduse bărbatul. Astăzi, dăduse, oarecum, tot ce-i mai rămăsese: o poveste îndelung păstrată sub pecetea tainei şi pe fiul său cel mare.

Inger Johanne îşi băgă mâinile în buzunare şi hotărî să se ducă acasă la Isak.

Telefonul mobil începu să sune.

Probabil că era de la birou. Nu mai trecuse pe acolo de peste douăzeci şi patru de ore. Deşi sunase chiar de dimineaţă ca să anunţe că lucrează acasă, totuşi nu verificase dacă primise vreun mesaj. Nu voia să stea de vorbă cu nimeni. În acea clipă, dorea să fie lăsată în pace, cu adevărul despre asasinarea micuţei Hedvig, din 1956. Avea nevoie să asimileze ultima certitudine: aceea că Aksel Seier ispăşise o pedeapsă în locul altcuiva. Ea nu avea nici cea mai mică idee despre ceea ce avea de făcut. Nu ştia cine putea fi cel ce suna. Pe moment, nu ştia nici măcar dacă trebuie să se ducă la Alvhild, ca să-i spună ce aflase. Îşi lăsă telefonul în geantă.

Soneria se întrerupse.

Apoi, începu să sune din nou.

Scotoci, agasată, prin geantă. Ecranul telefonului afişa NUMĂR NECUNOSCUT. Apăsă pe tasta adecvată şi îşi lipi aparatul de ureche.

— În fine, oftă Yngvar, uşurat. Unde eşti?

Inger Johanne privi în jur.

— Pe Rozenkrantzgate, răspunse ea. Nu, de fapt, în CJ Hambros Plass. Chiar în faţa Palatului de Justiţie.

— Nu te mişca de acolo. Nici cu un centimetru. Ajung acolo în trei minute.

— Dar...

El însă închisese.

Poliţistul părea stânjenit. Se uita fix la bucata de hârtie din mâna lui. Deşi era limpede că acolo nu scria nimic care ar fi putut ameliora situaţia. Femeia din pat plângea şi nu-i pusese nicio întrebare. Aksel Seier avea să rămână în Norvegia.

Mai târziu, avea să se însoare cu Eva. O ceremonie liniştită, fără invitaţi şi fără alt cadou, în afară de un buchet de flori din

partea lui Inger Johanne Vik. Atunci, în camera galbenă ca o păpădie, stând alături de viitoarea lui soție, cu pumnii strânși pe lângă corp, cu părul tuns aiurea, îmbrăcat cu pantalonii golf în carouri roz și turcoaz, el încă nu știa acest lucru. N-avea să fie niciodată absolvit oficial de acuzația care îl trimisese în închisoare, dar, în ciuda tuturor neajunsurilor, ajutat de trecerea timpului, avea să se redreseze, cu certitudinea a ceea ce se petrecuse în realitate. Un ziarist de la *Aftenposten* avea să scrie un articol. Acesta avea să aducă o contribuție de seamă la dezbaterea privind legislația referitoare la defăimare și, cu toate că numele lui Geir Kongsbakken n-avea să apară în ziar, avocatul de șaizeci și doi de ani avea să considere oportun să-și închidă micul cabinet din Øvre Slottsgate, la puțin timp după aceea. În urma acestui articol și la cererea lui Inger Johanne Vik, Aksel Seier avea să obțină din partea Parlamentului o despăgubire echitabilă, pe care avea s-o considere la fel de bună ca o achitare. Scrisoarea, pusă în ramă, avea să troneze deasupra patului Evei, care avea să se stingă după paisprezece luni de la nuntă. Aksel Seier nu avea să-l întâlnească niciodată pe omul în locul căruia făcuse închisoare și nici nu avea să simtă vreodată această nevoie.

Aksel Seier nu știa nimic despre toate astea, în clipa când își căuta cuvintele pentru a-i pune întrebări bărbatului cu pantaloni în carouri. Singurul lucru la care izbutea să se gândească era o zi din iulie 1969. Se mutase de la Boston la Cape Cod, iar vremea era frumoasă. El se întorcea din larg. Steguleţul de pe cutia de scrisori era ridicat. Scrisoarea Evei, scrisoarea din iulie, sosise. Așa cum sosise și în vara precedentă, și în vara dinainte. La fiecare Crăciun și în fiecare vară, începând din 1966, când Aksel părăsise Norvegia fără să știe că, cinci luni mai târziu, Eva avea să dea naștere unui fiu: fiul lui Aksel Seier. Ea îi spusese despre Karsten abia în 1969.

Aksel Seier stătea pe o piatră roșie de pe plajă, iar mâinile îi tremuraseră când aflase că era tatăl unui băiat care urma să împlinească în curând trei ani.

N-avea dreptul să se întoarcă în țară. Eva stătea la maică-sa, într-un cătun de lângă Oslo, și nimic nu trebuia schimbat. Maică-sa ar omorî-o, îi scrisese ea. Dacă el s-ar întoarce, maică-sa

i-ar lua copilul. El nu avea dreptul să se întoarcă, îi explicase ea, iar Aksel constata că Eva plânsese. Lacrimile îi rămăseseră captive în hârtia scrisorii: nişte pete difuze, de cerneală uscată, care făceau cuvintele practic ilizibile.

Aksel Seier nu înţelesese niciodată de ce aşteptase Eva atâta vreme. Nici măcar nu avea forţa de-a o întreba.

Nu mai mult decât acum; îşi făcea de lucru cu dunga pantalonilor, fără să ştie ce să spună.

— Ei bine, rosti poliţistul cu scepticism, uitându-se iar la bucăţica lui de hârtie. Aici n-am nimic cu privire la un eventual tată.

Ridică din umeri.

— Dar, dacă...

Privirea pe care i-o aruncă femeii din pat era plină de îndoială, ca şi cum ar fi considerat că Aksel minte. Eva Åsli nu putea, la drept vorbind, să protesteze împotriva paternităţii de care se prevala acel bărbat. Ea plângea, într-o tăcere penibilă, iar poliţistul se întreba dacă n-ar fi trebuit să cheme un medic.

— Duceţi-mă la Karsten, îi ceru Aksel Seier, trecându-şi o mână peste ţeastă.

Poliţistul ridică din umeri.

— Bine, mormăi şi îi aruncă o nouă privire Evei. Dacă nu vă deranjează...

I se păru că ghiceşte un fel de mişcare, în chip de răspuns. Poate că femeia dădea din cap. El se întoarse spre Aksel.

— Veniţi, o să vă conduc acolo. S-ar putea întâmpla să fim siliţi să-i dăm zor.

— Să-i dăm zor! se burzului Yngvar. Avem un zor de nu se poate! Nu pricepi?

Inger Johanne îl rugase în trei rânduri să meargă mai încet. Yngvar îi răspunsese sistematic accelerând şi mai mult. Ultima oară, trântise girofarul albastru pe acoperişul maşinii, în timp ce lua, cu toată viteza, un viraj. Inger Johanne închisese ochii şi se rugase ca totul să se termine cu bine.

Abia dacă schimbaseră două vorbe, de când el îi explicase la iuţeală unde mergeau şi de ce. Era mai mult de o oră de când goneau în tăcere. Trebuie că erau pe aproape. Inger Johanne

observă o benzinărie în faţa căreia un tip grăsuliu, cu părul roşu ca maşina pompierilor, întindea o prelată peste nişte buturugi. Acesta ridică o mână, salutând maşinal, în timp ce automobilul se înclina la un viraj.

— Băga-mi-aş picioarele, unde era bifurcaţia aia?

Yngvar aproape că ţipa; zărind un drumeag nesemnalat, care urca pe colină, călcă zdravăn pe frână.

— Prima la dreapta, apoi de două ori la stânga. Yngvar repetă ca să ţină minte: dreapta, de două ori la stânga; dreapta, de două ori la stânga.

În vârful unei coline, Snaubu apăru frumos, întors cu faţa spre vale, în bătaia soarelui, şi, cu toate astea, fără nicio unitate. Văzută de departe, casa părea părăginită. Când se apropiară, Inger Johanne observă că unul dintre pereţi fusese acoperit cu panouri noi, de lemn; era proaspăt zugrăvit. Nişte fundaţii, începute şi lăsate în părăsire, trebuiau, poate, să devină un garaj. Sau vreo anexă. Când maşina se opri, ea îşi simţi pulsul bătându-i în timpane. Pe această înălţime, vântul era şi mai puternic. Coborî din maşină cu sufletul la gură.

— Tu crezi cu adevărat că e aici? întrebă ea, zgribulindu-se.

— Nu cred, răspunse Yngvar, care pornise, tropăind, spre casă. Ştiu.

Aksel Seier şedea pe un scaun de oţel, cu mâinile pe genunchi.

Karsten Åsli era inconştient. Hemoragiile interne fuseseră oprite. Un medic îi explicase lui Aksel că mai era nevoie şi de alte operaţii, dar trebuiau să aştepte până ce starea pacientului se stabiliza. După ochii medicului, Aksel înţelesese că şansele erau slabe.

Karsten avea să moară.

Aparatul de respirat ofta greoi, mecanic. Aksel se concentră, ca să nu respire în acelaşi ritm cu uriaşa maşinărie; altfel, l-ar fi apucat ameţeala.

Karsten semăna cu Eva. Chiar şi cu tuburi în nas, cu tuburi în gură, cu tuburi peste tot şi cu capul bandajat. Aksel vedea asta prea bine. Aceleaşi trăsături, gura mare şi ochii mari, care erau, fără îndoială, albaştri sub pleoapele umflate, terminate.

Aksel îşi lăsă arătătorul să se plimbe pe mâna fiului său, care era rece ca gheaţa.

— Sunt eu, şopti el. *Your Dad is here.*[69]

Corpul lui Karsten fu scuturat de un frison. Apoi, îşi regăsi imobilitatea totală, în încăperea unde singurele sunete care se auzeau erau şuieratul aparatului de respirat şi bătaia monitorului cardiac cu beculeţ roşu, de deasupra capului lui Aksel.

— Nu este aici. Trebuie s-o admitem şi gata.

Inger Johanne încercă să-şi pună mâna pe braţul lui Yngvar, dar acesta se eliberă cu un gest brusc şi se duse valvârtej spre scara ce ducea în pivniţă. Coborâseră deja de trei ori acolo. Şi tot de atâtea ori urcaseră în pod. Scotociseră fiecare colţişor, fiecare dulap. Ba, Yngvar demontase şi un pat dublu, ca să nu lase nimic necontrolat. Cercetase, la grămadă, tot echipamentul de bucătărie, mergând până acolo, încât deschisese de câteva ori maşina de spălat, deşi nu prea credea să găsească ceva în ea.

— Încă o dată, doar una, se rugă el, dezorientat, şi se năpusti pe scara pivniţei, fără să aştepte vreun răspuns.

Inger Johanne nu se clinti din salon. Yngvar intrase prin efracţie. Amândoi intraseră prin efracţie, pe proprietatea unui terţ, fără să aibă mandat. Nevoia te duce unde nu ţi-e voia, mormăise el, când uşa de la intrare cedase. Aiureli, îi răspunsese ea, urmându-l înăuntru. Dar Emilie nu era în casă. Acum, când Inger Johanne avea, în sfârşit, răgazul să reflecteze, era conştientă că demersul ăsta nu era altceva decât o nebunie în cel mai deplin sens al cuvântului. Yngvar *percepea* ceva. *Simţea* că Emilie era prizonieră, sechestrată în această mică fermă, de către un tip cu cazierul virgin, care nu atrăgea atenţia asupra sa prin nimic altceva decât o legătură întâmplătoare cu două–trei persoane din anturajul victimelor.

Yngvar *simţea* asta. Iată pe ce bază se afla ea, acum, fără voia cuiva, în mijlocul unui salon străin şi pustiu, dintr-o mică fermă de la munte, departe de oameni.

— Inger Johanne!

---

[69] Tăticul tău e aici.

Ea nu mai avea chef să coboare încă o dată. Pivniţa era umedă şi arhi-prăfuită. Începuse deja să respire greu; tuşi uşor.

— Da, îi răspunse, dar fără să se apropie de scară. Ce e?

— Vino! Auzi zgomotul ăsta?

— Ce zgomot? mormăi ea.

— Vino!

Coborî greoi, în silă, treptele abrupte. Yngvar avea dreptate. Stând în mijlocul încăperii pardosite cu beton grosier, auziră amândoi un zumzăit uşor. Un sunet de fond, regulat, difuz.

— Parcă ar fi PC-ul meu, murmură Inger Johanne.

— Sau... un sistem de aerisire. Ar putea fi...

Yngvar începu să bată cu palmele în pereţi. Tencuiala căzu în mai multe locuri. Un şifonier mare, fără uşă, era lipit de un perete lateral, pe partea în care Inger Johanne bănuia că este răsăritul. Yngvar încercă să se uite în spatele şifonierului. Se lăsă pe vine şi examină pardoseala.

— Ajută-mă, îi ceru el, începând să împingă cu umărul şifonierul masiv. Sunt nişte urme pe jos. Dulapul ăsta a fost deplasat de mai multe ori.

Dar nu avu nevoie de ajutorul ei. Şifonierul se depărtă de perete cu uşurinţă. În spate, ascundea un mic oblon care îi ajungea lui Yngvar ceva mai sus de şale. Se vedea că este nou, cu balamalele strălucitoare şi fără broască. Îl deschise şi dădu de un culoar îngust, ce cobora în pantă, în care abia încăpea un adult. Yngvar intră în el de-a buşilea, iar Inger Johanne îl urmă încovoiată. Mai jos cu doi-trei metri, culoarul se lărgea, formând o mică încăpere, unde putură să se îndrepte. Pereţii erau din beton, luminaţi de neoanele ţipătoare din plafon. Niciunul nu vorbea. Zgomotul instalaţiei de aerisire era mai clar. Amândoi priveau spre uşa din perete: o uşă grea, de oţel strălucitor. Yngvar îşi scoase batista din buzunar, o puse cu precauţie pe clanţă şi deschise încet. Balamalele erau bine unse, nu făceau zgomot.

O duhoare de murdărie o făcu pe Inger Johanne să icnească de scârbă.

Lumina era la fel de puternică şi de partea asta a uşii. Încăperea avea vreo zece metri pătraţi. În ea, erau o chiuvetă, un closet şi un pat îngust, din lemn de pin.

În pat, era un copil. Copilul era gol şi nu făcea nicio mişcare. Alături de pat, pe jos, era un vraf de lenjerie împăturită cu grijă şi, la picioarele acestuia, o plăpumioară murdară, fără cearşaf.

— Fii atentă, o preveni Yngvar.

Observase că uşa n-avea clanţă pe dinăuntru. Putea fi dată de perete şi fixată cu ajutorul unui cârlig, dar pentru mai multă siguranţă, el rămase pe loc, ca s-o ţină deschisă.

— Emilie, murmură Inger Johanne, lăsându-se pe vine, lângă pat.

Copilul, o fetiţă, deschise ochii. Aceştia erau verzi. Ea clipi de câteva ori, încercând să-şi limpezească privirea. Pe pieptul ei descărnat, Inger Johanne văzu o păpuşă Barbie cu picioarele depărtate şi cu o pălărie de cowboy pusă de-a curmezişul. Inger Johanne atinse uşor mâna copilei.

— Pe mine mă cheamă Inger Johanne. Am venit ca să te duc înapoi la tăticul tău.

Inger Johanne îşi plimbă privirile pe trupul gol al puştoaicei: scheletic, cu genunchii acoperiţi de cruste. Creasta iliacă apărea, de-o parte şi de alta a pântecului, ca o lamă de cuţit bine ascuţit, gata în orice clipă să-i străpungă pielea fină şi transparentă ca o membrană. Inger Johanne începu să plângă. Îşi scoase geaca, puloverul şi maioul de corp; rămase în sutien şi o îmbrăcă pe copilă, care nu scotea o vorbă, cu hainele ei.

— Sunt nişte haine pe jos, constată cu calm Yngvar.

— Nu ştiu dacă sunt ale ei, răspunse Inger Johanne, sughiţând de plâns şi ridicând-o pe Emilie din pat.

Copila nu cântărea nici cât un fulg. Inger Johanne o lipi cu blândeţe de propria-i piele dezgolită.

— Ar putea fi hainele lui. Ar putea fi ale scârbei ăleia de...

— Tati, gemu Emilie. Tati al meu.

— O să mergem la tati chiar acum, răspunse Inger Johanne, sărutând fetiţa pe frunte. Totul se va aranja, scumpo...

Ca şi cum s-ar putea aranja ceva, după tot ce s-a întâmplat, se gândi ea, îndreptându-se spre uşa metalică, în timp ce Yngvar îşi punea vestonul său gros pe umerii lui Inger Johanne. *Ca şi cum ai putea vreodată să-ţi revii după ceea ce ai îndurat în camera asta mortuară.*

Ieşind din încăpere cu paşi înceţi şi prudenţi, ca să n-o sperie pe micuţă, privirea îi căzu pe un slip bărbătesc aruncat pe jos, lângă uşă. Era de un verde decolorat, împodobit, lângă fantă, cu un elefant care îşi ridica trompa groasă.

— Dumnezeule! gemu Inger Johanne, cu faţa în părul încâlcit al lui Emilie.

68

Erau orele două, în noaptea de 8 spre 9 iunie 2000. O ploaie cădea încet din norii ce se lăsaseră jos, peste Oslo. Meteorologii făgăduiseră o acalmie şi nopţi blânde, dar probabil că nu erau mai mult de cinci grade. Inger Johanne închise uşa verandei. Avea impresia că nu mai dormise de o săptămână. Tot urmărind picăturile care se prelingeau neregulat de-a lungul ferestrei din salon, o apucase capul. Când dădu să se întindă, simţi o înţepătură în coloană. Totuşi, îi era imposibil să se culce. Pe geamul salonului, cam la înălţimea taliei, văzu urma lăsată de mâna Kristianei, detaşându-se clar pe vaporosul desen acvatic de pe partea cealaltă a sticlei. Degeţelele scurte se răsfirau în toate părţile, ca nişte petale, într-un cerc imperfect. Inger Johanne îşi trecu mâna peste urma lor.

— Oare Emilie îşi va reveni? întrebă ea, cu voce blândă.

— Slabe speranţe. Dar, în clipa de faţă, este la ea acasă. Voiau s-o ţină la spital, însă mătuşa ei a refuzat. Este doctoriţă şi a considerat că fetiţa trebuie să stea acasă. Emilie este îngrijită bine, Inger Johanne.

— Dar oare îşi va reveni vreodată?

Când era extrem de atentă şi îşi trecea palma uşor peste sticla netedă, i se părea că simte mâna caldă a Kristianei.

— Nu. Vrei să stai jos?

Inger Johanne schiţă un zâmbet.

— Mă doare spatele.

Yngvar îşi frecă obrazul şi căscă mai să-şi rupă fălcile.

— Trebuie să fi fost o luptă pe viaţă şi pe moarte pentru dreptul de vizită, începu el, în plin căscat. Karsten Åsli a încercat să obţină dreptul de a-şi vedea fiul chiar imediat după naştere, de îndată ce mama copilului a şters-o din spital cu o zi mai înainte de data externării. Karsten Åsli nu era capabil să-şi susţină familia, afirmase ea la trei procese şi cinci audieri. Era un tip periculos, declara ea în dreapta şi în stânga. Sigmund a primit în după-amiaza asta copii după toate documentele. Karsten Åsli a câştigat pe toată linia, însă mama a făcut recurs, a tras de timp şi... în cele din urmă, a şters-o, pur şi simplu. În străinătate, fără îndoială. După cât se pare, Karsten Åsli nu ştia unde. A luat legătura cu o agenţie de detectivi...

Yngvar zâmbi fără nicio veselie.

— ...după ce poliţia s-a mărginit să dea din umeri, spunând că nu poate face nimic. Agenţia de detectivi i-a trimis o factură de şaizeci şi cinci de mii de coroane[70], pentru o călătorie în Australia. Din care n-a rezultat nimic altceva decât un raport de trei pagini prin care era informat că Ellen Kverneland şi băieţelul ei probabil că nu mai erau nici acolo. Agenţia voia să exploateze anumite piste, care duceau în America de Sud, dar Karsten Åsli nu mai avea bani. Iată cam tot ce se cunoaşte până în acest moment. Peste câteva zile poate că vom avea o situaţie mai cuprinzătoare. Afurisit caz.

— Toate cazurile privind dreptul de vizită sunt sordide, sublinie Inger Johanne cu o voce monocordă. De ce crezi tu că am acceptat ca fata mea să stea o săptămână la mine, una la Isak, şi aşa mai departe?

— Credeam că poate...

— Această Ellen Kverneland a avut dreptate, îl întrerupse ea. Nu-i de mirare că s-a topit. Karsten Åsli nu s-a putut înfăţişa ca un tată ideal. Genul ăsta de lucruri este, ca să zic aşa, imposibil de pus în evidenţă, într-o sală de tribunal. Avea un cazier judiciar virgin şi ştia de bună seamă cum să se poarte ca să impresioneze.

— Dar cazul în sine, interdicţia însăşi a putut...

---

[70] Aproximativ 8 350 euro.

— Să-l transforme într-un psihopat? Nu. Bineînţeles că nu.

— Poate că ăsta e cel mai rău lucru. Că nu vom putea şti niciodată de ce a... Cine era în realitate Karsten Åsli. Ce era. De ce a făcut ceea ce a...

Inger Johanne scutură încet din cap. Acum, în dreptul degetelor ei, geamul îngheţase. Îşi băgă mâinile în buzunar.

— Cel mai rău e că au murit trei copii, îl corectă ea. Şi că Emilie nu va putea, cu siguranţă, niciodată...

Ea nu mai avea putere să plângă. Totuşi, lacrimile îi curgeau. Simţi că i se strânge stomacul. Se încovrigă de durere. Îşi lipi fruntea de fereastră şi încercă să respire cu calm.

— Nu ştii cum vor evolua lucrurile în privinţa lui Emilie, spuse Yngvar, ridicându-se. Timpul vindecă majoritatea rănilor. În orice caz, ne ajută să putem trăi cu ele.

— Tu n-ai văzut-o? strigă, cu indignare, Inger Johanne, îndepărtându-se iute de mâna care i se aşezase pe umărul stâng. Tu n-ai văzut în ce hal era? N-o să mai fie *niciodată* aceeaşi. Niciodată!

Se înconjură cu braţele, legănându-se, cu capul plecat, într-o parte şi în cealaltă, ca şi cum ar fi purtat un copil.

— *Damaged goods*, spusese într-o zi Warren, despre un copil găsit după ce dispăruse de acasă cinci zile. *Those kids are damaged goods, you know.*[71]

Puştiul rămăsese fără limbă, însă doctorii estimaseră că existau multe şanse să poată vorbi într-o bună zi. Era doar o chestiune de timp. Aveau să aranjeze lucrurile, într-o oarecare măsură, şi în privinţa deteriorărilor din zona rectului. Nu era decât o chestiune de timp. Warren scuturase cu duritate din cap, dăduse din umeri şi declarase din nou:

— *Damaged goods.*

Pe vremea aia, ea era prea tânără, tânără, îndrăgostită, plină de ambiţii în privinţa unei cariere în FBI. Aşa că nu spusese nimic.

— Pot să rămân aici în noaptea asta?

Ea ridică fruntea.

— E târziu, îi explică Yngvar.

---

[71] Ştii, puştii ăştia sunt mărfuri deteriorate.

Ea încercă să respire adânc. I se păru că i se înţepenise ceva în gât. I se făcuse frig.

— Pot?

— Pe canapea, înghiţi în sec Inger Johanne. Poţi dormi pe canapea, dacă vrei.

Raza de soare care se strecurase printre stor şi tocul ferestrei o trezi. Rămase întinsă câteva clipe, ascultând. Afară, totul era calm, cu excepţia câtorva păsări, care îşi începuseră ziua. Deşteptătorul arăta şase fără zece. Dormise doar trei ore, totuşi se scuală. Abia când ajunse în baie îşi aminti că Yngvar îşi petrecuse noaptea la ea. Se strecură tiptil până în salon.

El dormea pe spate, cu gura deschisă. Cu toate astea, respira fără zgomot. Un colţ al cuverturii alunecase, descoperind o coapsă puternică. El purta boxeri bleu şi tricoul de fotbalistă al lui Inger Johanne. Îşi pusese braţul pe spătarul canapelei, strângând cu degetele ţesătura groasă, ca şi cum s-ar fi ţinut să nu cadă.

Semăna atât de mult cu Warren, din punct de vedere fizic. Şi era atât de diferit în celelalte privinţe.

Într-o zi, am să-ţi povestesc despre Warren, se gândi ea. *Într-o zi, am să-ţi spun tot ce s-a întâmplat. Dar nu imediat. Cred că mai avem timp.*

El scoase un mic mormăit şi un sforăit uşor îi făcu mărul lui Adam să tresalte. Se zbătu în somn ca să-şi găsească o poziţie mai confortabilă. Cuvertura alunecă de tot şi căzu pe jos. Ea o ridică şi o întinse din nou, cu grijă, peste el. Ţinându-şi respiraţia, îi aranjă, pe deasupra, un pled cu carouri roşii. Apoi, se duse în birou.

Soarele năvălea prin fereastra dinspre răsărit, orbind-o. Coborî storul veneţian şi îşi deschise PC-ul. Secretara de la institut îi trimisese un mail conţinând cinci mesaje. Dintre ele, unul sigur era important.

Aksel Seier era în Norvegia. Voia s-o întâlnească şi îi lăsase două numere de telefon. Unul corespundea unei camere de la Hotelul Continental.

De când o găsise pe Emilie, Inger Johanne nu se mai gândise la Aksel Seier. Povestea lui Unni Kongsbakken se risipise în

camera funebră de la ferma din Snaubu. Când Inger Johanne rătăcise pe străzile din Oslo — înainte ca Yngvar s-o ducă în buncărul meşterit pe vârful unui deal aflat la zeci de kilometri depărtare, în nord-estul capitalei —, se întrebase ce ar fi putut face cu povestirea bătrânei doamne.

Îndoiala îi dispăruse.

Povestea despre uciderea lui Hedvig Gåsøy era povestea lui Aksel Seier. Îi aparţinea. Inger Johanne voia să-l întâlnească, să-i dea ceea ce era al lui, şi, apoi, să-l ducă la Alvhild. Abia atunci ar fi terminat cu Aksel Seier.

Inger Johanne se întoarse. Yngvar stătea desculţ în uşă. Se scărpină pe burtă şi-i zâmbi din colţul gurii.

— E devreme. Al naibii de devreme. Pun de cafea?

Fără să-i aştepte răspunsul, veni cu paşi leneşi spre ea şi îi cuprinse obrajii în mâini. Nu o sărută, dar continuă să-i zâmbească. Mai larg. Iar Inger Johanne simţi un curent de aer proaspăt şi matinal, strecurându-se până la ea, pe fereastra întredeschisă, şi mângâindu-i picioarele, pe sub pantalonii de pijama. În sfârşit, meteorologii nu se mai înşelaseră.

— O să fie o zi frumoasă, prezise Yngvar, fără să-i dea drumul. Mi se pare că a venit cu adevărat vara, Inger Johanne.

69

Când Inger Johanne îl întâlni pe Aksel Seier la recepţia Hotelului Continental, în dimineaţa de 9 iunie, mai să nu-l recunoască. La Harwichport, cu blugii şi cu cămaşa lui de flanelă, avea alura unui pescar sau a unui argat bun la toate, scăpat dintr-un orăşel al Noii Anglii. Acum, părea un turist din Florida, aflat în voiaj. Pe lângă toate celelalte schimbări, părul de pe frunte îi dispăruse, aşa că nu mai avea după ce să-şi ascundă ochii. Chipul îi era grav. Când o văzu, nici măcar nu zâmbi; şi nu-i propuse să ia loc. Lăsa impresia că n-are timp de pierdut. Când îi vorbi despre fiul lui, care se afla la spital, în urma unui grav accident de circulaţie, o făcu în englezeşte. Era o chestiune de ore, şopti el cu glasul stins. Trebuiau să plece.

— Vreţi... începu Inger Johanne şovăind, complet dezorientată la gândul că Aksel Seier avea un fiu, un fiu care trăia în Norvegia, un fiu care se afla la spital şi care poate că avea să moară. Vreţi să vă însoţesc? *Do you want me to come? Keep your company?*[72]

El fu de acord.

— *Yeah. I think so. Thanks.*[73]

Ea înţelese de-abia în taxi.

Mai târziu, în zilele şi săptămânile ce urmară, de fiecare dată când încercă să înţeleagă ce se petrecuse în taxiul care îi

[72] Vreţi să vin? Să vă ţin companie?

[73] Da, vreau. Mulţumesc.

ducea la spitalul unde Karsten Åsli trăgea să moară, se gândi la fostul ei profesor de matematică din colegiu.

Dintr-un motiv oarecare, alesese grupa C. Poate fiindcă era bună la învăţătură. Grupa C era făcută pentru ăia cu glagorie. Inger Johanne nu pricepuse niciodată nimic din matematică. Cifrele şi simbolurile matematice îi păreau la fel de lipsite de sens ca hieroglifele: semne mute, ce se închideau în faţa eforturilor înverşunate pe care le făcea Inger Johanne ca să înţeleagă. La examenul simulat din anul întâi, Inger Johanne avusese ceva ca un soi de revelaţie, după cum considerase ea, după aceea. Problemele îşi găsiseră rezolvarea. A fost ca şi cum întrezărise o lume necunoscută, o existenţă de o logică implacabilă. Răspunsurile se aflau la sfârşitul unor lungi serii de simboluri şi cifre. Profesorul, care mirosea a moş şi a bomboane de pe timpuri, murmurase, aplecat peste umărul ei:

— Ia te uită, Inger Johanne! Ia te uită! Tânăra domnişoară s-a luminat!

Şi chiar aşa era.

Aksel pomenise de Karsten. Ea nu reacţionase. Îi vorbise despre Eva. Ea ascultase. Apoi, din întâmplare, aproape fără să vrea, în clipa când taxiul intra în curtea spitalului, el rostise numele de familie ale amândurora.

I se părea că n-o mai poate surprinde nimic.

Simţise doar o uşoară furnicătură pe pielea braţelor. Nimic altceva.

Problema era rezolvată. Karsten Åsli era fiul lui Aksel.

— Ia te uită, Inger Johanne, murmură profesorul de mate, plescăind, cu bomboana lipită de cerul gurii. Tânăra domnişoară s-a luminat!

Doi poliţişti în civil aşteptau pe culoar, dar Aksel Seier nu observa, la drept vorbind, pe nimeni. Inger Johanne îşi dădu seama că el încă nu fusese pus la curent cu ceea ce făcuse fiu-său. Ea se rugă în gând ca asta să se întâmple cât mai târziu, după ce totul se va fi terminat.

Îşi puse mâna pe umărul lui Aksel Seier. El se opri şi o privi în ochi.

— Am să vă povestesc ceva, îl anunţă ea, cu glasul scăzut. Ieri... am aflat unicul adevăr despre moartea lui Hedvig. Sunteţi, cu adevărat, nevinovat.

— *I know that*[74], răspunse el, cu un glas ca de robot, fără să clipească.

— O să vă povestesc totul. Când asta...

Ea aruncă o privire rapidă spre camera lui Karsten Åsli.

— Când asta se va încheia. În acel moment, vă voi povesti ce s-a întâmplat.

Aksel puse mâna pe clanţă.

— Încă un lucru. E vorba de o bătrână. E foarte bolnavă. Mulţumită ei a ieşit la lumină adevărul. Se numeşte Alvhild Sofienberg. Vreau să mergem împreună la ea. După aceea, când se va termina totul. Îmi promiteţi?

El dădu uşor din cap şi deschise uşa.

Inger Johanne intră după el.

Faţa vânătă şi umflată a lui Karsten Åsli abia dacă se zărea de sub bandaje, în mijlocul cearşafurilor de un alb imaculat şi al maşinăriilor gâlgâitoare, menite să-l mai ţină în viaţă încă vreo câteva ore. Aksel se aşeză pe singurul scaun din încăpere. Inger Johanne se duse la fereastră. Nu bolnavul era cel care îi acapara gândurile, ci Aksel Seier, pe care îl văzu când se întoarse. Numai la el se gândea.

— Ai plătit pentru fiul tău, Aksel. Ai ispăşit păcatele fiului tău. Sper că vei avea forţa să vezi lucrurile în lumina asta.

Aksel Seier stătea cu capul în jos, ţinând între palmele lui mâna lui Karsten.

---

[74] Ştiu asta.

Şi tavanul a fost albastru. Omul de la magazin susţinea că o culoare închisă ar fi făcut ca încăperea să pară mai mică. Se înşela. Dimpotrivă, tavanul se înălţa, aproape că dispărea. Aşa cum dorisem eu însumi, când eram mic: o boltă întunecată, spuzită cu stele, ca fundal pentru un crai-nou subţirel, răsărit chiar deasupra ferestrei. Pe vremea aia, pentru mine, alegea Buni. Buni şi mami. O cameră de băieţel, zugrăvită în galben şi alb.

Parcă ar fi cineva aici.

Cineva mă ţine de mână. Nu e mami. Aşa făcea ea, rareori, noaptea, când venea să mă vadă după ce se culca buni. Mami vorbea atât de puţin. Alţi copii sunt legănaţi şi adorm ascultând poveşti. Eu adormeam ascultându-mi propria voce. Întotdeauna. Mami vorbea atât de puţin.

Fericirea este un lucru de care abia dacă-mi pot aminti, ca o atingere fugară, într-un grup de necunoscuţi: dispărută mai înainte de-a apuca eu să mă întorc. Când camera a fost aranjată şi n-au mai rămas decât două zile până să vină el, în sfârşit, m-am simţit mulţumit. Fericirea este un lucru copilăresc, iar eu mă apropii de treizeci şi patru de ani, nu trebuie să uităm. Dar eram mulţumit, de bună seamă. Mă bucuram.

Camera era gata. Pe lună, stătea călare un puşti. Blond, ţinând o undiţă, o vargă de bambus prevăzută cu fir şi flotor; şi, jos de tot — agăţată de cârligul undiţei —, o stea. O picătură de vopsea galbenă se prelingea spre colţul ferestrei, ca şi cum cerul începuse să se topească.

Fiul meu putea, în sfârşit, să sosească.

Mă doare.

Peste tot, sunt numai o durere, o durere mare, fără început şi fără sfârşit.

Cred că sunt pe moarte.

Nu pot să mor. La 19 iunie, trebuie să-mi duc proiectul la bun sfârşit. Ziua de naştere a lui Preben. L-am pierdut pe Preben, dar l-am luat înapoi, dându-le altora ceea ce meritau. Celor care m-au trădat. M-au trădat cu toţii, întotdeauna.

Căzuserăm de acord să se numească Joachim. Trebuia să poarte cel de-al doilea prenume al meu. Trebuia să se numească Joachim Åsli, şi eu cumpărasem un trenuleţ. Când l-am dus la spital, pe ea au apucat-o furiile. Cred că s-o fi aşteptat la vreo bijuterie, de parcă ar fi făcut ceva demn de o medalie. Am mişcat locomotiva Märklin prin faţa copilului, imitând zgomotul trenului, iar el a deschis, efectiv, ochii şi a zâmbit. Ellen s-a întors cu spatele şi mi-a spus că era doar o strâmbătură.

Aş fi fost un tată formidabil. Am în mine chestia asta.

Sunt mic şi stau în picioare, pe masa din bucătărie, îmbrăcat într-un costumaş de iarnă, care mi-a fost trimis. După multă vreme, am întrebat-o pe mami dacă tati fusese acela care voise să-mi facă un cadou. Nu mi-a răspuns niciodată. Chiar dacă, pe atunci, n-aveam decât patru ani, îmi amintesc timbrele: erau mari şi ciudate. Ambalajul era plin de ştampile şi de timbre ciudate. Costumaşul era bleu şi uşor ca fulgul, iar eu voiam să ies afară, în zăpadă. Buni mi l-a smuls. Altcineva a avut parte de el.

Altcineva a avut parte, întotdeauna, de ceea ce este al meu.

Ellen a dispărut cu puştiul. Nici măcar nu m-a declarat ca tată al copilului. Mi-au trebuit patru luni ca să descopăr că-l botezase Preben.

Trebuie să termin. Trebuie să trăiesc.

Cineva mă ţine de mână. Nu e mami. E un bărbat.

Eu n-am avut niciodată tată. Era de-ajuns să pun întrebarea asta, că Buni se şi încrunta. Mami întorcea capul. Într-un orăşel, cei care n-au tată au o mie. Sunt şoptite neîncetat alte şi alte nume, la şcoală, în sălile de întruniri, în curţile de recreaţie. Era insuportabil. Tot ce voiam, era să ştiu. N-aveam nevoie de tată, voiam doar să ştiu. Tot ceea ce-mi trebuia era un nume.

Emilie. O să moară în pivniță. Este a mea, ca și Preben. Grete plângea, refuza, voia să se ducă la ai ei. Pe vremea aia eram așa de tânăr, am lăsat-o să plece. Nu mi-a păsat de puștoaică. Nu-mi pasă de ea. Eu îl voiam pe Preben.

Emilie poate, foarte bine, să moară.

Și ceilalți copii ar fi putut fi ai mei.

Le-am avut pe mamele lor. Dar ei n-au înțeles.

Cineva mă ține de mână, iar acolo, lângă fereastră, stă în lumină un înger.

Postfaţa autoarei

În primăvara lui 2000, am avut ocazia să ascult o poveste adevărată. Era despre Ingvald Hansen, un bărbat care fusese condamnat pe viaţă, în 1983. Principala acuzaţie era violarea şi uciderea unei fetiţe de şapte ani, Mary. Aşa cum mi-a fost istorisită, la o masă dintr-un restaurant, povestea era oribil de fascinantă. Numeroase elemente te făceau să crezi că acel bărbat fusese victima unei erori judiciare.

Primul meu reflex a fost să anchetez mai în profunzime cazul respectiv. Dar, în loc de asta, inspirată de el, am început să scriu o carte în care am creat un alt personaj, dintr-o altă epocă. În consecinţă, Hansen şi Seier pot avea destine asemănătoare, în anumite puncte esenţiale, dar este evident că, în carte, nu prezint povestea aceluiaşi om. Tot ceea ce ştiu despre Ingvald Hansen am aflat dintr-un articol publicat de Anders Bratholm, profesor şi doctor în drept, în *Tidsskrift for lov og rett*, 2000, p. 443 *sq*, şi dintr-un reportaj publicat de *Aftenposten*, la 4 noiembrie 2000. Rezulta, printre altele, că Hansen murise la câţiva ani după o surprinzătoare şi, aparent, inexplicabilă eliberare.

Cititorii care se vor osteni să citească aceste articole îşi vor da seama că realitatea m-a inspirat şi în altă privinţă: când Ingvald Hansen a făcut cerere de graţiere, în 1950, aceasta a fost examinată de o tânără juristă. Anna Louise Beer, fostă preşedintă a tribunalului de succesiuni din Oslo, are cele mai mari merite în acest caz: mulţumită ei a fost readusă în actualitate

povestea lui Ingvald Hansen. Ea n-a uitat niciodată acest caz, deşi împrejurările din acea perioadă nu i-au îngăduit absolut deloc să dezvolte ideea în lumina căreia acel om ar fi putut fi victima unei colosale nedreptăţi. În anii '90, ea a încercat, pe baza articolelor menţionate, să-şi procure actele acestui caz, dar dispăruseră fără urmă.

Nu o cunosc pe judecătoarea Beer şi n-am întâlnit-o niciodată. Personajul Alvhild Sofienberg, asemenea tuturor celorlalte din acest roman, este, prin urmare, absolut fictiv. Dar elementele cunoscute de Alvhild, în privinţa cazului lui Aksel, sunt totuşi similare, în anumite puncte, cu ceea ce a putut afla judecătoarea Beer, în cazul lui Ingvald Hansen.

Faptele mulţumită cărora „dezleg", în roman, misterul lui Aksel Seier sunt pur imaginare. N-am nicio bază care să mă facă să presupun ceva în legătură cu ceea ce s-ar mai fi putut întâmpla în viaţa lui Ingvald Hansen, după eliberarea sa în nişte circumstanţe atât de ciudate.

La redactarea cărţii, am primit un ajutor nepreţuit, din partea multor persoane. Trebuie să-l menţionez în mod deosebit pe fratele meu, Even, care, în timp ce-şi pregătea teza de doctorat în medicină, mi-a făcut cunoscută o înspăimântătoare „reţetă" de crimă. Berit Reiss-Andersen îmi este o prietenă scumpă şi un critic avizat. Îi mulţumesc, de asemenea, Evei Grøner, redactorul şi principalul meu ghid, precum şi editorului suedez, Anne-Marie Skarp, pentru sprijinul său entuziast şi preţios, oferit în cursul redactării. Aş dori, apoi, să-i mulţumesc lui Øystein Mæland, pentru critica sa constructivă. Recunoştinţa mea se îndreaptă şi către Line Lunde, sprijinul meu fidel încă de când am realizat *Zeiţa oarbă*. Ea mi-a oferit această poveste pasionantă, care constituie punctul de plecare pentru *Eroare judiciară*.

Şi, bineînţeles, multe mulţumiri ţie, Tine.

Cape Cod, 18 aprilie 2001

Anne HOLT